CHIP DVD İÇERİĞİ ARTIK İNTERNETTE HERKESİN KULLANIMINA AÇIK VE BEDAVA!

CHIP

AĞUSTOS 2015 • TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ • AYLIK YAYINDIR ISSN:1300-9419 • 112415 • YIL:20 • 7,90 TL

20. yıl

WINDOWS 10
Kurmadan önce deneyin

MİLYONLARCA UYGULAMA ARASINDA KAYBOLMAYIN

EN iYi 100 APP

Tüm mobil platformlar için en iyi uygulamaları sizler için derledik

iOS ANDROID Windows Phone

Google sizi kısıtlayamasın!

İhtiyaçlarınız için Google hizmetlerinin kısıtlamalarını kaldırın!

Kıbrıs fiyatı: 9,75 TL
08
9 771300 941003
WWW.CHIP.COM.TR

ADIM ADIM REHBER

Unity ile kendi oyununuzu yapın

Tatil dönüşü arkadaşlarınızı şaşırtın

21 Çok Fonksiyonlu yazıcıyı karşılaştırdık

+ En iyi Powerline adaptörler

WHATSAPP İÇİN 50 İPUCU

Mesajlaşma uygulaması için bu kadar fazla detay olduğunu biliyor muydunuz?

OYUN PC'NİZE DOPİNG!

Yeni oyunları çalıştırmak için her zaman yeni bir donanıma gerek yoktur...

TAM 11 SAYFA İPUCU >>

Windows, Office, Donanım, Fotoğraf, Mobil, Sosyal Ağ için onlarca pratik çözüm

POPULAR SCIENCE AĞUSTOS SAYISINDA

UZAYI DENEYİMLEMEK İÇİN ROKETE İHTİYACINIZ YOK.

- Yeni balon turizmi dünyaya bambaşka bir gözle bakmanızı sağlayacak.
- Mikroplardan korkuyoruz. Sağlığımız için onları öldürmeye çalışmak belki de doğru bir yaklaşım değil.
- Günümüzün en gözde 10 bilimkurgu yazarı, geleceği sizin için kaleme aldı.
- Karşınızda zamanının çok ötesinde bir dahi: Nikola Tesla.
- Küba'da gerçekleşen sağlık devrimi tüm dünyaya yayılıyor.
- Hayvanların en şaşırtıcı savunma mekanizmaları.

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

SADECE 3,90 TL

VİDEO PS SEYRET

DERGİDE Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

AĞUSTOS SAYISINI KAÇIRMAYIN!

DB

UFUK YAMANKILIÇOĞLU
CHIP Yazı İşleri Müdürü

Son Windows: Windows 10

Siz bu yazıyı okuduğunuz sırada (29 Temmuz'da) Windows 8.1'in (ve çok daha yaygın olarak kullanılan Windows 7'nin) takipçisi olan Windows 10 çıkmış olacak. Microsoft, "9" numaralı sürümü pas geçmesini, yeni Windows'un öncüllerinden esaslı bir şekilde farklı olmasıyla açıklıyor. Ve buradaki fark teknoloji ve özelliklerden ziyade, Microsoft'un mobil ve birbirine bağlı bir gelecek düşüncesine verdiği önem.

Microsoft için Windows 10'un devrimsel yeniliği ne sunulan yeni fonksiyonlar, ne de eski sistemlerdeki mevcut olan ve Win 10'da ortadan kaldırılan sorunlar: Yeni işletim sistemine çoğu kullanıcı ücretsiz olarak sahip olabilecek. Bu gerçekten de Microsoft için bir devrim demek. Sistem sadece masaüstü PC ve dizüstülerde değil, akıllı telefon, tablet, oyun konsolu, Holo gözlükler, nesnelerin interneti ve benzeri cihazlarda da kullanılabilecek. Ve Windows 10, Microsoft'un yayınladığı son büyük yeni Windows sürümü olacak: Bir ürün olarak satılan işletim sistemi daha sonra "Windows as a Service" hizmeti haline gelecek. Daha önce Microsoft'un PR departmanı yeni Windows sürümlerini hep "Daha stabil, daha hızlı, daha güvenli!" sloganıyla tanıtırdı, ancak Windows 10 ile birlikte bu slogan da değişiyor. Microsoft'un başkanı Satya Nadella yeni sistemi sadece harika bulmayacağımızı ona "aşık olacağımızı" söylüyor. Bunu başarmak için Microsoft, Windows 10'u çoğu kullanıcıya sadece hediye etmekle kalmayacak, aynı zamanda düzenli güncellemelerle hep güncel tutacak. Burada sözü edilen sadece kritik güvenlik güncelleştirmeleri değil, aynı zamanda sistemi geliştirecek yeni fonksiyonlar. Bunlar gelecekte yeni, büyük bir Windows sürümünde toplu olarak sunulmayacaklar, hazır oldukları anda Windows 10'a entegre edilecekler ve kullanıcılar ilgili güncellemeleri yükleyip fonksiyonları hemen kullanabilecekler.

Windows 10'a bu kadar çok kullanıcının ücretsiz olarak sahip olacak olmasını, Microsoft'un geleceğe bir yatırımı olarak görmek gerekiyor. "Windows her yerde"nin avantajını tam olarak kullanabilmek için, Windows'un tüm cihazlarda yüklü olması gerekiyor. Bunun da mümkün olduğunca çabuk gerçekleşmesi için Microsoft, ücretsiz terfi imkanını bir yılla sınırlıyor. Bu da kullanıcıların bu ücretsiz hediyeyi mümkün olduğunca çabuk kabul etmeleri için bir baskı oluşturuyor. Bir yıldan sonra ücretsiz güncellemelerin devam edip etmeyeceği konusunda resmi ağızlardan henüz bir açıklama yapılmadı. Microsoft'un Windows gibi çok önemli bir ürünü sonsuza kadar ücretsiz olarak kullanıcılara sunacağını zannetmiyorum. Kritik güvenlik güncelleştirmeleri ücretsiz olarak sunulsa bile önemli fonksiyon güncellemeleri gelecekte ücretli olarak sunulabilir. Windows 10'u hemen denemek istiyor, ancak mevcut sisteminizi de bozmak istemiyorsanız, yeni sistemi hiçbir risk almadan nasıl test edebileceğinizi 92. sayfada okuyabilirsiniz.

uyaman@chip.com.tr

TREND

8 **Dünyanın en büyük fabrikası**
Elektrikli otomobil üreticisi Tesla, 2500 dönüm üzerine dev bir fabrika kuruyor

10 **Güncel haberler**
Bu ay dikkat çeken önemli gelişmeler

18 **Güvenlik raporu**
Bu ay dikkat edilmesi gereken kritik güvenlik açıkları ve çözümler

20 **Meraklısına: Kısayollar**
İşinizi kolaylaştıracak en önemli klavye kısayol tuşları

22 **Pratik kullanımda NFC**
Bu teknoloji çok sayıda telefonda bulunuyor, ancak çok az kullanılıyor

24 **Haritalar: Marka transferleri**
Uluslararası IT şirketlerinin kendi aralarındaki transferleri

26 **Mükemmel konfigürasyon**
Standart fabrika ayarları kötüyse, donanımınızı en iyisi kendiniz ayarlayın

32 **Windows'a alternatif Ubuntu**
Yepyeni Ubuntu sürümü, kolay kullanımlı, Windows'u aratmayan özellikler sunuyor

34 **Bulutta veri analizi**
Cloud sunucular kaydedilen verileri analiz ediyor ve zararsız içerikler yüzünden bile hesabınızı kapatabiliyor

38 **Geleceğin veri ağları**
Giderek daha çok aygıt birbiriyle iletişim kurduğu için, ağların ve omurgaların komple yenilenmesi gerekiyor

TEST

44 **Hepsi bir arada yazıcılar**
Yazma, kopyalama, tarama: Yüksek performanslı çok fonksiyonlu cihazları test ettik

48 **Powerline adaptörleri**
Gigabyte sınıfındaki 13 powerline seti testte

52 **Yeni ürünler ve uygulamalar**
Yeni donanım ürünleri ve mobil uygulamalar incelemede

56 **En iyi uygulamalar**
Üç milyondan fazla uygulama var. Bunların içinden en iyi 100 tanesini seçtik

62 **CHIP TOP10**
Farklı kategorilerde en iyi donanımlar

64 **CPU rehberi**
Piyasadaki en iyi masaüstü, mobil ve grafik işlemciler

66 **CHIP fiyat barometresi**
En iyi dizüstü ve PC tavsiyeleri, 7 aygıt türü için fiyat tahminleri

En iyi uygulamalar
Sayfa 56

TEKNOLOJİ

68 **Whatsapp ipuçları**
Mükemmel WhatsApp kullanımı için en iyi ipuçları

76 **Oyun PC'lerine doping**
Daha hızlı oyunlar için sürücü ve aygıt optimizasyonu

80 **Veri kurtarma**
Ücretsiz bir araçla verilerinizi yedekleyip daha sonra kurtarabilirsiniz

83 **Zaman tüneli: Internet Explorer**

84 **Google kısıtlamaları**
Google'ın getirdiği servis kısıtlamalarını aşmanın yolları

90 **Benchmark yazılımları**
PC performansını test etmek için araçlar

92 **Windows 10' u test edin**
Yeni işletim sistemini riske girmeden test edin

96 **Virüs alarmında ne yapmalı?**
Virüs tarayıcınız, tarayıcınız veya güvenlik duvarınız tuhaf mesajlar verdiğinde ne yapmanız gerektiğini açıklıyoruz

102 **Chrome eklentileri**

104 **Kendi oyununuzu geliştirin**

108 **CoolTech**

116 **Teknik Sözlük: OPENPGPKEY**
Posta trafiğini PGP ile koruyanlar artık kullanılan anahtarın doğruluğunu da kontrol edebiliyorlar

118 **Pratik ipuçları**
Windows, uygulamalar, iletişim ve internet, donanım için en iyi ipuçları

Bölümler

3 Seyir Defteri
6 Okur Yorumları
107 Abone Formu
110 Yazılım Günlüğü
112 CHIP Cloud içeriği
114 En iyi ücretsiz araçlar
130 Gelecek sayıda ve Künye

LEVEL iPad.

Etkileşimli oyun dergisi.

Yıllık aboneliğe iki sayı, altı aylık aboneliğe bir sayı ücretsiz.

Türkiye'nin İlk Tablet Oyun Dergisi

App Store'dan İndirin

"Kullanıcılar çoğunlukla hacklendiklerinin farkında bile değiller"

İlkay Sencer

Eski PC'nize ikinci bahar

CPU terfisi mantıklı değil

CHIP 7/2015 – SAYFA 66

"PC için doğru terfi" yazınızla ilgili değinmek istediğim bir husus var: Yazıda teknik olarak neyin mümkün olduğunu anlatmışsınız. Ancak ekonomik olarak anakartı değiştirmeyi mantıklı bulmuyorum. Böyle bir durumda yeni bir PC satın almayı düşünmek gerekir. Eski bir sabit diski kullanmaya devam etmek de beraberinde sabit disk çökmesi riskini getirir. "Fabrika çıkışlı casusluk" yazınızı da oldukça ilgi çekici buldum, özellikle de bilgisayardaki Adware araçlar bölümünü. Her iki yazıyı okuduktan sonra, Windows 10'un çıkışından sonra şöyle bir yol izlemeyi uygun buldum: Bilgisayarımdaki sabit diski değiştireceğim, yeni diske Windows 10 kuracağım ve böylece temiz bir sistemim olacak.

ALPAY TATAR

Fabrika çıkışlı casusluk

Windows Bing fazla özel

CHIP 7/2015 – SAYFA 72

"Fabrika çıkışlı casusluk " yazınızla ilgili olarak bir açıklama yapmak istiyorum. Konu Lenovo ve Superfish'le, daha doğrusu bununla ilgili olarak verdiğiniz ipucuyla ilgili: "bilgisayarı yeniden kurun" (ben de ilk başta bunu düşünmüştüm). Şanslıyım ki, daha önce sanal makinelerle uğraştım ve şöyle bir durumla karşılaştım: normal bir Windows 8.1 kurulum DVD'si, Lenovo'nun verdiği ürün anahtarıyla etkinleştirilemiyor. Bu cihaz 8.1 64 bit Bing sürümüyle geliyor, ürün anahtarı BIOS'a sabitlenmiş ve cihaza yapıştırılmış veya basılmış halde değil ve yazıda anlattıklarınızı yapmış olsaydım, muhtemelen bir tam sürüm satın almak zorunda kalacaktım. Yoksa uygun bir kurulum medyasına sahip olmanın bir yolunu biliyor musunuz?

CHIP: Bing'li Windows 8.1 özel bir durum, resmi olarak buna uygun bir ISO dosyasına sahip olmanın yolunu maalesef bilmiyoruz. İnternette bazı "kendin yap" çözümleri bulabilirsiniz, ancak bunları tavsiye etmek istemiyoruz. Üreticiden böyle bir DVD temin etseniz, içi yine bloatware ile dolu olacak. Bu durumda yapabileceğiniz tek şey, maalesef bunları elle silmek.

ARIKAN KOLAY

Windows 10 için Office

Windows 7'li bilgisayarımın donanımıyla oynadım ve sistemi overclock ettim. Sonuç olarak sık sık kilitlenmeye başladı. Ancak Windows 8.1 Pro yükledikten sonra her şey yine sorunsuz çalışmaya başladı. Kilitlenmeler ve çökmeler sona erdi. Bu yüzden Windows 8'den oldukça etkilendim diyebilirim. Başlat düğmesi de kısmen geri gelmiş, Windows tuşuyla da masaüstü ve yeni Metro arayüzü arasında hızlıca geçiş yapabiliyorum. Özetle: Windows 8.1 Pro şu anda o kadar iyi ki, bence kimse çıktığı zaman Windows 10'a gerçekten de ihtiyaç duymayacak! Bence Windows 10'la ilgili koparılan sadece kuru reklam gürültüsü, başka yeni bir şey yok.

KAHRAMAN TUNCAY

İnsan faktörü

Şifrelerinizi nasıl koruyorsunuz?

CHIP 07/2015 – SAYFA 3

"İnsan faktörü" konusunda çok haklısınız. İnsanlar bilgisayar ve internet başında biraz daha dikkatli olsalar, hackerların hiçbir şansı olmazdı. Ben şifre sorununu nasıl mı çözüyorum? Kriptik şifreler kullanıyorum ve bunların ne demek olduğunu benden başka kimse bilemez. Bunları bu sayede kolayca hatırlayabiliyorum. Farklı hizmetler için de başka veya biraz daha değiştirilmiş şifreler kullanıyorum. Tamam itiraf ediyorum, bazı yerlerde aynı şifreleri kullanıyorum ;-) Aslında şifreleri hatırlamaya çalışmak iyi bir beyin jimnastiği oluyor, özellikle de insan yaşlandıkça. Tarayıcıda hiçbir şifremi kaydetmiyorum. Acil durumlar için yine benden başka ne olduğunu kimsenin bilmediği şifreli notlarım var.

AHMET ULUÇAY

Bedava yazılımlar

Gerçekten bedava mı?

CHIP 6/2015 – SAYFA 92

Çoğu ücretsiz yazılımla birlikte artık gereksiz başka yazılım ve araçlar da kuruluyor ve bunların ne işe yaradığı, ne yaptığı da genellikle belli olmuyor. Haziran sayınızda bu konuya yer vermeniz çok iyi olmuş. Popüler ücretsiz uygulamalar sanırım kendilerini bu şekilde çok daha kolay finanse ediyorlar. Ancak aralarında "yazılım devi" denebilecek boyutta firmalar da var ve ben en çok bunlar kızıyorum. Böyle küçük hesaplara hiç gerek yok. Son bir iki yıldır bunun gibi pratik ve işe yarayan, bilgilendirici yazılara sıkça yer veriyorsunuz. Bu uygulamayı artırarak devam ettirmenizi ve dergi içeriğini daha da zenginleştirmenizi istiyorum.

UTKU BAŞARAN

BİLGİ VE YARDIM

Okur mektupları
CHIP yazı işleri
Trump Towers, Kule2, Kat 21-24 34387
Şişli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

Dergi ve DVD ile ilgili sorular
okurhizmetleri@doganburda.com

Abonelik, Eski sayı siparişi ve özel sayılar
Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri Künye'de bulabilirsiniz. (S. 130)

NE O KADAR CİDDİ NE O KADAR SULU NE O ?

NeoTempo.com
Haber ve başka başka şeyler

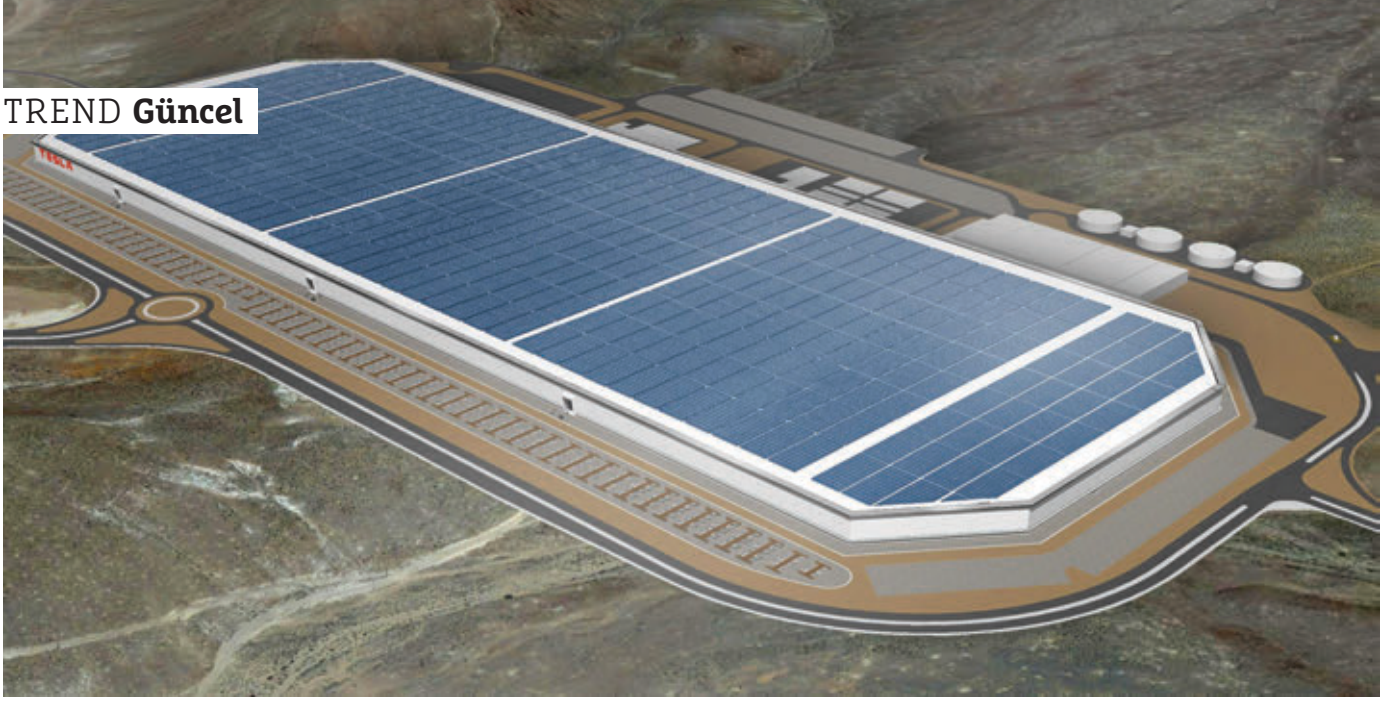

Tesla dünyayı bu fabrikayla değiştirecek!

Elektrikli otomobil üreticisi Tesla, Nevada'da 2500 dönüm üzerine dev bir fabrika kuruyor. Fabrikanın tek bir amacı var: Petrol ekonomisini bitirmek!

Cem Şancı

Petrol ekonomisinden, yani enerji olarak petrolü kullanan ekonomiden tüm dünya şikayetçi. Hem de çok uzun zamandır şikayetçi. Petrol ekonomisinin hem dünyanın ciğerlerini kirlettiğini hem de ülkeleri acımasız savaşlara sürüklediğini de yine herkes dile getiriyor ancak bu siyah zehiri günlük hayatımızın ciğerlerinden söküp atmamız da mümkün olamıyor. Petrole bağımlılığı azaltacak temiz enerji üretmek isteyen bilim insanlarının önüne ağır engeller çıkarıldığını da duymuyor değiliz.

Rusya-Çin-İran-Suriye bloğunu zayıflatmak ve bu bloğun elindeki fosil yakıt kaynaklarının değerini düşürmek isteyen batı bloğu, yeni çağın "soğuk savaşı" sayesinde nihayet temiz enerji kaynakları kartını masaya sürmeye karar verdi. Onlarca yıldır ertelenen, üstü örtülen, ötelenen, yok sayılan güneş enerjisi ve diğer temiz enerji kaynakları, bir anda batının en gözde gündem maddesi haline geldi. NASA'nın, CIA'in ve diğer ABD kurumlarının "taşeron" yatırımcısı olarak bilinen Elon Musk'ın, son birkaç senedir yoğunlaştığı mesele olan temiz enerji konusunda, bu yıl içinde çok büyük bir hamle yapıldı ve Elon Musk'ın sahibi olduğu, elektrikli otomobil üreten Tesla Motors, dünyanın en büyük otomobil ve temiz enerji ürünleri fabrikasını kurmak üzere greyderlerini 2500 dönümlük inşaat alanına soktu. Tesla'nın, inşaatı hızla devam eden Giga Fabrikası tamamlandığında, önümüzdeki yıldan itibaren fabrikada yıllık 500 bin adet elektrikli otomobil üretilecek. Bu öyle büyük bir rakam ki, 500 bin otomobilin ihtiyaç duyduğu lityum-iyon pillerini temin edebilmek için dünyadaki tüm pil fabrikalarının üretimini satın almak gerekiyor. Elbette Tesla, aynı fabrikada pil de üreterek li-iyon pillerini dışarıdan satın almak zorunda kalmayacak. Diğer bir deyişle, Giga Fabrika sayesinde, dünyanın li-iyon pil üretimi bir anda iki katına çıkacak. Üretim fazlasının da yine bu pillere ihtiyaç duyan mobil cihaz sektörüne satılacağını tahmin etmek zor değil. Tesla, yılda 500 bin adet elektrikli otomobil üretirken, bir yandan da pil teknolojilerini geliştirmek için çalışacak ve pillerin daha yüksek kapasiteli, daha uzun ömürlü olması için çalışacak. Böylece elektrikli otomobiller artık tam dolu pilleriyle 1000 kilometreye varan menzillere ulaşacaklar. Üstelik Tesla'nın ünlü elektrikli otomobillerinin, son derece hızlı, atik, spor ve lüks olduğunu da biliyorsunuz. Yani senede 500 bin "ucuz" elektrikli otomobil satmaya başlayacak olan Tesla, kısa sürede pahalı, masraflı, dertli, sorunlu, gürültülü benzinli otomobilleri piyasadan silecek gibi görünüyor. Elbette Giga Fabrika sadece otomotiv alanında bir devrim yaratmayacak, tüm ABD'yi güneş enerjisi panelleri ile donatmak isteyen ABD yönetiminin planları çerçevesinde, Tesla'nın bir kaç ay önce duyurduğu ve büyük talep gören Powerwall gibi ürünleri de büyük sayılarla üreterek pazara ulaştıracak. Kısaca söylemek gerekirse Giga Fabrika sayesinde ABD'nin petrol ekonomisine bağımlılığı hızla azalacak. Elbette bu devrimin ABD ile sınırlı kalmayacağını tahmin etmek zor değil. Bundan sonrası sadece zaman meselesi...

cemsanci@chip.com.tr

DÜNYANIN EN İYİ **100 RESTORANI** VE MİKLA

BEEF & FISH

AĞZININ TADINI BİLENLER İÇİN

TÜRKİYE VE DÜNYA PAZARINDA

DÖNER

TÜRKİYE'NİN EN İYİ 10 DÖNERCİSİ

ŞEFLERİN FAVORİLERİ

YUKARI DENİZİN EŞSİZ BALIĞI:

İNCİ KEFALİ

SARDALYE

YEMEK İÇİN ÇOK NEDEN VAR

POLONYA

MUTFAĞI

PORTRE:

HÜSEYİN ÖZER ve SOFRA

ÇIKTI!

DB

DOĞAN BURDA DERGİ

Apple paraya para demiyor

Apple, yine göz dolduran bir finansal performansla tarihe geçecek bir üçüncü çeyrek geride bıraktığını açıkladı. Firmanın gelirlerinin önemli bölümü iPhone, iPad ve Mac'ten gelmeye devam etse de yatırımcıların en çok merak ettiği konu, Apple Watch satış rakamlarıydı.

Apple CFO'su Luca Maestri yaptığı açıklamada Apple Watch'un "ilk dokuz haftada, iPhone ve iPad'in ilk dokuz haftada sattığından daha çok sattığını" söyledi. Maestri, "Diğer ürünler" kategorisindeki gelirlerin 952 milyon dolar artmış olmasını da Apple Watch'a bağladı. iPod ve diğer ürünlere ait aksesuarların gelirlerinde yaşanan düşüş hesaba katıldığında Apple'ın 1 milyar dolarlık saat sattığı düşünülüyor.

İşlem gelirlerinin yaklaşık yüzde 70'ini kapsayan iPhone satışları, Apple için en önemli gelir kaynağı olmayı sürdürdü. Firma, önceki seneki üçüncü çeyrekte 35 milyon iPhone satarken bu sayı, bu sene 47,5 milyona yükseldi. Bununla birlikte iPhone satışları, analistlerin 49 - 50 milyon birim satış beklentilerinin altında kaldı. Apple, bu çeyrekte 10,9 milyon iPad sattı. Firma, 2014'ün üçüncü çeyreğinde 13,3 milyon iPad satmıştı.

Google nerelerde gezdiğinizi biliyor

Facebook, aynı etkinlikte bulunduğunuz arkadaşlarınıza fotoğraf gönderip almayı kolaylaştıracak yeni Moments uygulamasını kullanıma açtı. Şu an sadece ABD'deki kullanıcılara sunulan uygulama, fotoğrafta hangi arkadaşlarınızın olduğunu anlamak için yüz tanıma teknolojisinden faydalanıyor. Bunun ardından fotoğrafları belirli arkadaşlarınızla paylaşabiliyorsunuz. Tabi ki aynısını etkinlikteki diğer arkadaşlarınız da yapabiliyor. Moments'in fotoğrafları etkinliklere göre organize etme özelliği de bulunuyor. Dilerseniz, belirli arkadaşlarınızın bulunduğu etkinlikleri aratabiliyorsunuz. Özetlemek gerekirse Moments sayesinde arkadaşlarınızla gittiğiniz son etkinliğinizdeki fotoğrafları bir araya toplamak, ilginç ve bir o kadar kolay bir hal alıyor.

SIM Kartlar tarih oluyor

Fiziksel SIM kart gerekliliğini ortadan kaldıracak bu yenilik, birçok avantajı da beraberinde getirmiş olacak. Teknoloji devleri Samsung ve Apple, yeni nesil ürünlerinde bu teknolojiyi uygulama konusunda anlaşmaya vardı. Buna göre iki şirket, dünyanın önde gelen GSM operatörleri ile görüşerek e-SIM'in bir an önce hayata geçirilmesi için çalışmalar yapacak. Apple daha önce benzer bir teknolojiyi iPad Air 2'de denemişti. "Apple SIM" olarak adlandırılan teknoloji, tekrar programlanabilme özelliği ile büyük avantaj sağlıyordu. Kullanıcılar bu sayede SIM kart değiştirme gereksinimi duymadan diledikleri operatörden veri paketi satın alıp kullanabiliyorlardı. Elektronik SIM teknolojisine geçiş yapılmasıyla birlikte cihazlardaki SIM kart yuvaları tarihe gömülecek.

HTC One M9+ Avrupa'ya geliyor!

HTC'nin bu senenin başlarında Çin, Tayvan ve Hindistan'da piyasaya sürdüğü HTC One M9+'ın Avrupa'da da satışa sunulacağı duyuruldu. Firma, telefonu hangi ülkelerde satışa sunacağını ise şimdilik belirtmedi. One M9'u temel alan ve geliştiren HTC One M9+, 5,2 inçlik Quad HD ekrana, derinliği algılayabilen Duo Camera'ya ve bir dizi yeni işleve sahip. MediaTek'in sekiz çekirdekli Helio X10 işlemcisi ve 3GB RAM'le gelen telefonda 32 GB depolama alanı ve bir microSD slotu bulunuyor. MediaTek'in üst seviye işlemcisi, içerisinde PowerVR G6200 grafik işlemciyi de barındırıyor. HTC One M9'un 2.840mAh'lik piliyle aynı kapasitede pile sahip olan telefonun büyük ekranının ve farklı işlemcisinin pil ömrünü nasıl etkileyeceği merak konusu. M9 satışlarıyla hayal kırıklığı yaşayan HTC'nin yeni işlevler sunan M9+'la durumu lehine çevirip çeviremeyeceğini biz de merak ediyoruz.

Hyperlapse artık yayında

Microsoft'un hyperlapse teknolojisini baz alan Android uygulaması, "Microsoft Hyperlapse Mobile" nihayet resmen yayınlandı. Instagram'ın Hyperlapse uygulamasından farklı olarak cihazınızın hafızasında yer alan videolara işlem uygulayabileceği gibi anlık olarak çekeceğiniz görüntüleri de hızlandırabiliyor. Uygulama normal hızdaki bir video dosyasının dilediğiniz kısmını 32 kata kadar hızlandırarak time-lapse (zaman atlamalı) özellikli videolar oluşturabilmenizi sağlıyor. Hyperlapse Mobile, Android 4.4 (KitKat) ve daha üzeri versiyonlarda çalışabiliyor.

FİT&SAĞLIKLI&GÜÇLÜ ERKEKLERİN YOL GÖSTERİCİSİ

HEDİYE

FİTNESS KARTLARI

FİT MEN DANIŞMANLARI

MUSTAFA SAVAŞAN

BARIŞ ÇUNGUROĞLU

ERCAN ÇİMENAY

SERKAN YİMSEL

MURAT MAOSAİ

OKTAY SAĞNAK

Dijital Dergi Aboneliği için:
www.eMecmua.com

DB DOĞAN BURDA DERGİ

CEM ŞANCI, CHIP yazar
cemsanci@chip.com.tr,
twitter.com/cem_sanci

HABERİNİZ OLSUN

Drone'lar medeniyetin yeni baş belası mı olacak?

Uzaktan kumandalı küçük, sivil insansız hava araçları veya diğer ismiyle drone'lar, artık insanların hayatını tehlikeye sokacak kadar büyük bir tehdit haline geldi.

Drone dediğimiz uzaktan kumandalı ve dört pervaneli küçük araçları artık hepiniz biliyorsunuzdur. İlk başlarda, sadece cebinde parası olanların etkileyici fotoğraflar ve videolar çekmek için satın aldığı bu pahalı oyuncakları artık her fiyat seviyesinde bulmak mümkün olabiliyor. Öyle ki, sadece avuç içine hatta gömlek cebine sığabilecek kadar küçk drone'ları bulmak artık çok kolay. Hal böyle olunca, şehirlerin hava sahaları artık drone uçurarak eğlenen çılgın gençlerin oyun alanına dönüşmüş durumda. Eline drone geçiren çılgın genç ilk aşamada komşularının pencerelerine yöneliyor, daha sonra komşuları da onu kesmiyor, evinde, bahçesinde oturduğu yerden, çevre semtleri keşfe çıkıyor. Hatta, Türkiye'de de örneğini gördüğümüz üzere, bir akıllı, her dakika üç uçağın kalkıp indiği Yeşilköy havalimanın üzerine, kocaman drone'unu sokup, uçakların iniş kalkışını kayıt altına almaya kalkışıyor. O drone'un bir uçağa çarpması halinde, iniş halinde olduğu için kaçış manevrası yapmaya fırsat bulamayacak olan dev bir yolcu uçağının içindeki 300 yolcuyla birlikte, içinde beş bin kişinin bulunduğu terminal binasının üzerine düşmemesi çok büyük bir mucize olurdu. Bir insanın, yaptığı işin sonucunun nereye varabileceğini düşünmeden, sorumsuzca eğlenip gülmesine çok müthiş bir örnek olan bu Türk drone macerasından sonra şimdi de ABD'de benzer bir olay yaşandı. Otoyolda aniden çıkan yangın yüzünden, yüzlerce aracın yangın riski altında kaldığı ABD'de, üç beş tane sivri akıllının, drone'larını alıp yangın bölgesi üzerinde uçurması yüzünden, yangın söndürme uçakları yarım saat boyunca yangına müdahale edemedi ve yüzlerce insan yanarak veya dumandan zehirlenerek ölme tehlikesi yaşadılar. ABD senatosu şimdi bu "beyinsiz" drone sahiplerine karşı özel bir yasa çıkarma hazırlığı yapıyor. Buna göre, bir drone sahibi, drone'unun insanların hayatını riske attığını düşünemeyecek kadar aklını kaybedip drone'unu insanları riske atacak şekilde kullanmaya kalkarsa, güvenlik güçleri, itfaiyeciler, kamu görevlilleri ve hatta acil durumlarda sivil vatandaşlar drone'u vurarak düşürme hakkına sahip olacaklar ve bu nedenle yasalar karşısında suçlu sayılmayacaklar. Açıkçası ben insanların teknolojik gelişmeleri özgürce kullanmaları gerektiğini savunan bir insandım ama cebine 2000 dolar koyup kendine bir drone alınca ilk iş, drone'ununu alıp koştura koştura Yeşilköy havalimanı pistlerine gidip, dev uçakların iniş kalkış yolları üzerinde drone uçururken kahkahalar atabilecek kadar aklını kaybedebilecek insanların varlığına şahit olduktan sonra, yeri geldiğinde teknolojiyi de yasaklamanın gerekli olduğuna inanmaya başladım. Şu sıralar, drone'lar hızla ucuzluyor ve Türkiye'de de sayıları hızla artmaya başlıyor. Bir seneye kalmaz, Türkiye'de de drone'lardan kaynaklanan şikayetleri ve tartışmaları sık sık duymaya başlayacağız ama umarım tüm bu sorunlar sadece ufak tartışmalar boyutunda kalır ve birkaç sorumsuz drone sahibi yüzünden kimse hayatını kaybetmez. Eğer bir drone almaya niyetlenecek olursanız bu cihazların oyuncak olmadığını ve dikkatli kullanılmadığında insanların hayatını tehlikeye atabilecek cihazlar olduğunu unutmayın.

Uber o haritayı satın alamadı!

Uber geçtiğimiz Mayıs ayında Nokia'nın haritalama platformu HERE'ı satın almak için tam 3 milyar dolarlık bir teklif yapmıştı. Üstelik bu teklif sonrasında uzmanlar, platformun Uber'e gideceğine kesin gözüyle bakıyordu. Ancak Finlandiya merkezli Nokia bu teklif yerine Alman otomobil devleri BMW, Audi ve Mercedes-Benz'in oluşturduğu konsorsiyum ile potansiyel bir anlaşmaya odaklanmış durumda. Otomobil üreticilerinin kendi onboard navigasyon ve eğlence sistemleri zaten Nokia'nın dijital haritalama bölümüne bağlı çalışıyordu. Çin teknoloji devleri Baidu ve Tencent gibi diğer talipler de Nokia'nın otomobil üreticileri ile müzakere aşamasında olmasından dolayı ihale sürecini terk etmiş gibi görünüyor. Nokia geçtiğimiz yıl donanım tarafını Microsoft'a sattıktan sonra, 5G gelişimi ve ağ alt yapısına odaklanarak Nisan ayında Alcatel-Lucent'i 16,6 milyar dolara satın almıştı.

Yeni Lumia'lar geliyor

Microsoft zorlu bir 2015 geçirdi ve şirketin akıllı telefon bölümü için işler hiç de iyi gitmiyor. Şirket geçtiğimiz günlerde büyük çoğunluğu mobil bölümünden olmak üzere 7.800 kişiyi işten çıkararak cihaz sayısını azaltmak için her yıl belirli sayıda model üreteceğini açıklamıştı. Ancak sızan bilgilere göre şirket önümüzdeki sonbaharda „Windows 10 Mobile" ile beraber Lumia 940 XL ve Lumia 940 olarak bilinen iki adet üst düzey akıllı telefonu piyasaya sürecek. Alınan bilgilere göre Lumia 940XL 5,7 inç QHD ekran ve Snapdragon 810 işlemci gibi heyecan yaratacak teknik özelliklere sahip. Lumia 940 ise düşük fiyat etiketiyle orta sınıf bir akıllı telefon olacak. Geçtiğimiz ay ortaya çıkan diğer dört adet Lumia akıllı telefon modeli ise Guilin, Honjo, Sanna ve Saimaa kod adlarına sahip. Ancak bu telefon modellerinin isimlerinden başka hiçbir teknik detayı bilinmiyor.

Cortana yayılmaya devam ediyor

Microsoft, Windows Insider üyeleri için altı yeni ülkeye daha Cortana'nın geleceğini duyurdu.
Windows 10 işletim sistemi ile birlikte, Avusturalya, Kanada (sadece İngilizce), Hindistan (sadece İngilizce) ve Japonya önümüzdeki aylarda Cortana ile tanışacak. Daha sonra yıl içerisinde Brezilya, Meksika ve Fransızca konuşan Kanada'lılar için dijital asistan desteği sunulacak. Ancak maalesef açıklanan ülkeler arasında Türkiye'nin adı geçmiyor. Yazılım devi bu gecikmenin nedenini, Cortana'nın yerel kültürlere uyumlu hale getirilme sürecine bağlıyor. Microsoft, kullanıcıların dijital asistan deneyiminden maksimum verim alabilmesi için büyük bir titizlikle çalışıyor.

TP-LINK®
The Reliable Choice

TP-LINK ile
Hayata Her An Bağlı Kalın...

Şarjınız
Hiç Bitmesin!

Mobil Yaşamın
Keyfine Varın!

10400mAh Mobil Power Bank TL-PB10400

3G Mobil WiFi M5250

SIM Kart

- Çift USB Çıkışı
- Bütünleşik El Feneri
- Tek Seferde 3-5 Kez Şarj İmkanı

- Dahili 3G Modem
- 6-7 Saat Pil Süresi
- Aynı Anda 10 Çoklu Kullanıcı

/TPLINKTURKEY

www.tp-link.com.tr

MAHMUT KARSLIOĞLU,
CHIP Yayın Yönetmeni
mkars@chip.com.tr

READ ME

Ne olacak bu UBER'in hali?

Tüm dünyada yasallığı tartışılan Uber, gerçekten korsan mı yoksa teknoloji ile değişen iş modellerinin başarılı yeni bir örneği mi?

Teknoloji o kadar hızlı bir şekilde gelişiyor ki, her alanda, alıştığımız yaşam ve çalışma şekilleri üzerinde yarattığı etki ve hızlı değişimi kabullenmekte çoğu zaman zorlanıyoruz. Hiçbir şey tek taraflı olmadığı için değişim, bir taraf için büyük avantajlar sunarken diğer taraf için yıkıcı olabiliyor. Hele ki bu değişim ticari dengeleri bozacak türden olduğunda işini hızlıca adapte etmenin bir yolunu bulamayanlar, yeni sistemin avantajlarını kendi lehine çeviremeyenler her zaman en büyük zararı görüyor.

İnternet ve bunun üzerinde çalışan, her gün yeni bir tanesi eklenen servisler en çok etkiyi yapanların başında geliyor. Bir süredir yayıncılar olarak biz de etkilenen sektörler arasındayız, bu değişimin içindeyiz ve başlarda her ne kadar isyan etsek de artık kendimizi yeni iş modellerine adapte ederek dijital yayıncılık dönüşümü ile daha da güçlenerek yolumuza devam etmeyi başardık. Ancak bu kadar şanslı olmayan sektörler de var. Geçtiğimiz yıllar boyunca bunun birçok örneğini gördük. Bu konuda en taze örnek ise şu günlerde yasal sınırları zorlamasıyla tüm dünyada tartışma yaratan Über!

Über, kısaca arabası olan herkesin taksicilik yapabileceği, müşterilerin yakındaki sürücüleri BiTaksi benzeri bir mobil uygulama ile çağırabildiği bir sistem. Kurucusu Travis Kalanick'in, Paris'te kaldığı otelden katılmak istediği konferansa dakikalarca taksi bulamayınca ortaya attığı bu çılgın fikre aralarında Google'ın da bulunduğu yatırımcılar ön ayak olunca taksi sahiplerinin düşmanca baktığı sistem ortaya çıkmış. Bu sisteme karşılar çünkü Über'de, ülkemiz de dâhil olmak üzere hemen her ülkede taksi hizmeti verebilmek için ödenen vergi ve yüksek meblağlara satılan plakalar yok. Yani biraz lüks bir arabanız varsa hemen şu an hizmete ücretsiz kayıt olup taksicilik yapmaya başlayabiliyorsunuz. Dolayısıyla aralarında Türkiye de olmak üzere Über'in hizmet verdiği 58 ülkenin birçoğunda bugün hakkında açılmış yüzlerce dava bulunuyor. Peki kim haklı?

Aslında bu sorunun henüz bir yanıtı yok. Birçok ülkede Über'i korsan taksiler olarak nitelendiren taksi sahipleri plakaya ödedikleri yüksek meblağları, ödedikleri vergileri ve tabii oldukları zorlayıcı standartları öne sürerek haksız rekabetten şikâyetçiler. Bu konuda haklılar elbette, yasalar da yanlarında. Ancak alt metin olarak asıl şikâyet ettikl

eri konu; en başta bir kere yatırım aracı olarak aldıkları plakanın üzerine yatarak, müşteri memnuniyetini hiçe sayan, ne yolcu ne şoför için güvenliği olmayan külüstür taksilerde karın tokluğuna çalıştırdıkları sürücülerle servet elde ettikleri düzenin yıkılmasından korkuyorlar. Über'in bu hızla büyümesinin en büyük sebebi de bu. Über'in en popüler olan iki servisi ÜberBLACK ve ÜberXL, ayrıcalıklı lüks taksicilik sistemi sunarak bu boşluğu dolduruyor. Düşünün ki insanlar, sırf bu yüzden devlet güvencesindeki, sertifikalı taksiler yerine kim olduğu belli olmayan belki de seri katil olma olasılığı olan bir şoför'ün kullandığı Über'i tercih ediyor.

Yasallığı tartışılan Über'i savunmuyorum elbette. Taksi emekçileri de yanlış anlamasın. Über onların çalışma şartlarının iyileşmesine de neden olabilir. Hatta yasallaşırsa kim bilir belki de başkasına çalışmak yerine kendi işlerinin patronu da olabilirler. Sonuç olarak eğer herhangi bir hizmette bir kalite eksikliği varsa elbette onu dolduracak ticari bir oluşum olacaktır. Kim bilir belki de Über, yıllarca kimsenin kalitelerini artırmaya zorlayamadığı taksi camiasının taşın altına elini koymasına neden olabilir. Tüzel kişilerin de rahatlıkla devlerle rekabet içinde olabileceği bir dünyaya doğru ilerlerken Über'in varlığını devam ettirmesi emin olun beni çok da şaşırtmaz.

Samsung Galaxy Tab S2

Samsung, inceliğiyle dikkat çeken yeni Galaxy Tab S2 tabletlerini ortaya çıkardı. Ağustos ayında satışa sunulmaya başlanacak olan Galaxy Tab S2, iki farklı boyutla karşımıza çıkıyor. 9,7 inçlik model 389 gram ağırlığındayken 8 inçlik model, 265 gram ağırlığında. Karşılaştırma açısından Apple'ın iPad Air 2'sinin 439 gram olduğunu belirtelim. Her iki ürün de 2048x1536 piksel Super AMOLED ekranla ve 5,6 mm'lik metal çerçeveyle geliyor. Samsung'a göre tabletlerin taşımaya elverişli tasarımı ve ekranı, onları okumak, dijital içerik tüketmek için çok uygun bir cihaz haline getiriyor. Bununla birlikte tabletlerin çözünürlüklerinin seleflerindeki 2560 x 1600 ekranlardan biraz düşük olduğunu görüyoruz. Samsung, tabletlerinin fiyatlarını belirtmese de her iki cihaz da üst seviye tabletlere benziyor. Samsung'un sekiz çekirdekli işlemcisi ve bir parmak izi tarayıcısıyla gelen tabletlerde 8MP'lik arka ve 2,1 MP'lik ön kamera bulunuyor. 32 GB veya 64 GB'lık depolama alanı, microSD kart ile genişletilebiliyor. Android 5.0 ile çalışan Galaxy Tab S2'lerin Wi-Fi ve 4G sürümlerinin sunulacağı bilgisi veriliyor.

Windows 10 bu tarihte ölecek!

Yazılım devi, yeni işletim sistemi Windows 10 için 14 Ekim 2025 tarihine kadar destek sunacak. Şirket Windows yaşam döngüsü bilgilerinin yer aldığı web sayfasını güncelleyerek bu bilgiye resmiyet kazandırmış oldu. Buna göre Microsoft, Windows 10 için temel desteğini 13 Ekim 2020 tarihine kadar sürdürecek. Ancak hata düzeltmeleri ve güvenlik güncelleştirmeleri gibi kritik konulardaki geliştirilmiş destek süreci 14 Ekim 2025 tarihine kadar devam edecek. Microsoft, güncellemelerin „kümülatif" olarak birbirini tamamlayacak şekilde inşa edildiğini söylüyor. Bu da herhangi bir cihazın destek sürecine devam edebilmesi için en son güncellemeyi almış olması gerektiği anlamına geliyor.

Flash'a bir darbe de Twitch'ten!

Oyun yayın platformu Twitch, resmi blog sayfasından bir açıklama yaparak, Flash video oynatıcısını yeniden yapılandıracağını ve artık HTML5 ve JavaScript tabanlı kontrollere yöneleceğini duyurdu. Şirket bu atılımıyla, online video devi YouTube'un izinde olduğunu ortaya koyuyor. Bilindiği gibi YouTube'da geçtiğimiz Ocak ayıyla birlikte tamamen HTML5 Video Oynatıcı'ya geçiş yapmıştı. Adobe Flash, özellikle güncelleme açıklarıyla birlikte son dönemde oldukça gözden düşmüş durumda. İnternet devleri son günlerde yaptıkları hamlelerle Flash teknolojisine üst üste darbe vurmaya devam ediyor.

Windows 10 için özel AMD

AMD A-Serisi işlemci ailesine yeni bir üyesini daha kattı. Amiral gemisi APU ailesini A8-7670K işlemciyle güçlendiren AMD, bu yeni işlemcisiyle oyunseverleri de memnun etmeyi amaçlıyor. Öte yandan AMD'nin yeni nesil Kaveri ailesinde yer alan A8-7670K, Microsoft'un yeni işletim sistemi Windows 10'a özel bir destekte de bulunuyor. Yeni işlemci, özellikle performans noktasında dikkat çekici detaylar içeriyor. Bunlar arasında en göze çarpanı Windows 10'a yönelik olanlar. Zira Microsoft'un kısa bir süre sonra kullanıma sunulacak olan yeni işletim sistemi Windows 10'a ek hız kazandıracağı iddiasında olan A8-7670K, öte yandan Windows 10'da karşımıza çıkacak olan yeni Edge internet tarayıcısına da güç katacak. HTML5 ve WebGL grafik hızlandırıcısı ile daha hızlı bir web deneyimi sunacak olan A8-7670K, bunun yanı sıra online video akışlarında da arttırılmış performans sözü veriyor. 4 CPU ve 6 GPU'dan oluşan toplamda 10 çekirdek sahibi olan Heterojen Sistem Mimarisi (HSA) sahibi olan A8-7670K, taban frekans noktasında 3,6 GHz hızında çalışıyor. Turbo Boost modunda 3,9 GHz saat hızına ulaşan APU, öte yandan 4 MB L2 önbellek ve 757 MHz'lik AMD Radeon R7 grafik birimiyle geliyor. DirectX12/ Mantle desteği, HSA, FreeSync, Virtual Super Resolution ve Çift Grafik desteği ile gelen A8-7670K'nın fiyatı ise 117,99 dolar.

Çapkın evliler yandı!

Evli insanlara çöpçatanlık hizmeti sunan Ashley Madison sitesi hack şokuyla sarsıldı. Aykırı yapısıyla adından söz ettiren bu yasak ilişki sitesinin kullanıcıları ise, gelişmelerden dolayı oldukça tedirgin. Bilgisayar korsanları kredi kartı bilgilerinin yanında, kullanıcıların cinsel fantezilerini de ele geçirdiklerini iddia ediyorlar. Sitenin güvenliğinden sorumlu çalışanlar ise bu iddiaların gerçekleri yansıtmadığını belirtiyor. Sitenin güvenlik uzmanı Brian Krebs yaptığı açıklamada, sisteme sızan bilgisayar korsanlarının sadece üyelik bilgilerinin bir kısmını ele geçirdiklerini söyledi. Ashley Madison sitesinin 50'den fazla ülkede 37 milyon üyesi var. Geçtiğimiz Mayıs ayında dünyanın en büyük çöpçatanlık sitelerinden biri olan Adult Friend Finder da aynı şekilde hacklenmişti.

Tunçmatik'ten iki yeni regülatör

Tunçmatik, regülâtör ailesi "Reguline"a, 2000VA ve 3000VA olarak iki yeni model ekledi. Tunçmatik'in yeni regülâtörü Reguline, tüm hassas cihazlar için regüle edilmiş temiz enerji ve tam koruma sağlıyor. Bilgisayar, televizyon, kombi, buzdolabı, çamaşır makinesi gibi elektrikli ve elektronik cihazlar için uygun olan Reguline, 600VA ve Reguline 1000VA modellerine, 2000VA ve 3000VA kapasitesindeki iki yeni modellini de ekleyerek dört farklı seçenek ile kullanıcıyla buluşuyor. Reguline'ın en önemli özellikleri arasında; geniş voltaj aralığında çalışma, ön panelden giriş-çıkış voltaj değerlerinin izlenebilmesi, trafosunun yüksek ısıdan zarar görmesini engellemek için kullanılan termik sigorta, kısa devre, aşırı akım ve yüksek ısı koruması özellikleri bulunmakta.

LG'den yeni telefon: Bello II

LG'nin L serisi altında kullanıcılarla buluşacak olan yeni akıllı telefonu Bello II tanıtıldı. Ağustos'ta pazara sunulacak olan Bello II, giriş segmentinde kendine yer buluyor. Ancak giriş segmentine üst seviye telefon modellerinde görülen özellikleri getirecek olan Bello II'nin bu anlamda fark yaratması bekleniyor. 5 inç boyutunda bir ekranın ve FWVGA (854x480 piksel) çözünürlüğün sahibi olan Bello II, dört çekirdekli 1,3 GHz hızında çalışan MediaTek MT6542 işlemciyle geliyor. 1 GB RAM, 8 GB dahili hafıza, microSD kart desteği, 8 MP arka kamera, 5 MP ön kamera, 3G bağlantı, Wi-Fi 802.11 b/g/n kablosuz ağ, Bluetooth 4.0 desteği ve 2540 mAh kapasitesinde batarya gibi giriş segmentine uygun teknik özelliklere sahip olan Bello II, ayrıca üst segment bazı özellikleri de taşıyor. Bunlar arasında LG'nin Knock Code, Gesture Shot ve Selfie Flash gibi özelliklerini bulunduran Bello II, böylece ilgi çekecek gibi. Android 5.1.1 Lollipop işletim sistemi altında LG UX 4.0 arayüzünü çalıştıran Bello II, çift SIM kartlı modeliyle de temin edilebilecek. Yine telefonun beyaz, titan ve altın renk seçenekleri de kullanıcılara sunulacak.

Microsoft'tan yeni uygulama: Send

Microsoft'un Outlook takımı, yeni basitleştirilmiş e-posta uygulamasını ortaya çıkardı. iOS için yayınlanan Send uygulaması, e-postanın birçok öğesini ortadan kaldırarak, onu mesajlaşma uygulamalarına benzer hale getiriyor. Outlook'un aksine Send ile daha önce gelen epostalarınıza bakamıyor, arama yapamıyorsunuz. Uygulama çok basit bir yapıya sahip - tüm fikir, Microsoft'a göre epostaların konu satırları, imzalar gibi gereksiz ve sinir bozucu bölümlerini kaldırarak iş arkadaşlarınızla mesajlaşmanızı kolaylaştırmak. Firmaya göre "Send ile imzalara, konu satırlarına ve selamlaşmaya olan ihtiyaç ortadan kalkıyor." Send'in eposta yaklaşımı size tanıdık gelebilir, çünkü Outlook takımının geliştirdiği, Mayıs'ta sızan "Flow" için de aynı şeyler söylenmekteydi. Send, iş kullanıcılarına yönelik bir sohbet aracı gibi görünse de, şu an sadece Office 365 iş ve eğitim hesapları üzerinde kullanılabiliyor.

IRMAK ÖZKAŞIKÇI,
irmak.ozkasikci@gmail.com
twitter: irmak_ozkasikci

SOCIALIZER

Biraz Rakam Konuşalım

Üret-e-medikten sonra tüketmenize de gerek yok(muş)!

Apple ve Samsung. Yarattıkları teknolojilerle neredeyse hepimize bir ya da birden fazla cihaz satmış, günlük hayatımızın bir parçası olmuş, gittikçe de aramızdaki bağı sıkılaştıran iki marka. Farklı açılardan benim hayran olduğum, acaba şimdi ne yapacaklar diye yakından takip ettiğim ve yıllar geçtikçe iyiden iyiye bağlandığım iki marka. Size bu iki marka hakkında 2 basit rakam vermek istiyorum:

Apple'ın 2015 yılı itibarıyla yaratmış olduğu piyasa değeri yaklaşık 750 milyar USD. Türkiye'nin ülke olarak 2015 yılı için hesapladığı bütçe rakamı ise 473 milyar TL. Yani, aradaki kur farkını da hesaba katınca; ülkemizin bütçesi, Apple'ın piyasa değerinin yaklaşık dörtte biri. Bu büyüklüğe gelmiş bir şirketin rahatlaması, rehavete kapılması beklenebilir ama tanıtılan her bir yeni teknoloji, yatırım yapılan her bir şirket ve yeni iş kolu bizlere gösteriyor ki; Apple önümüzdeki senelerde de açıkladığı rakamlarla bizleri şaşırtmaya devam edecek.

Samsung'un 2014 yılı için Ar-Ge çalışmalarına harcamış olduğu bütçe 13,8 milyar USD. Şirketin dünya çapında çeşitli kanallarla yeni teknoloji üretimi için yaptığı yatırım rakamı bu. Türkiye'nin en önemli sanayi ve üretim şirketlerinin yıllık cirolarının dahi üzerinde bu rakam. 1990'lara kadar yerel bir şirket olan Samsung'un 25 sene gibi kısa bir sürede 305 milyar USD gelir yaratan küresel bir dev haline gelmesi; ne bir sürpriz, ne de bir tesadüf.

Bence "değerli markalar" çıkarmak için şirketlerin doğru bir eğitim sistemi ile yetişen bireylere, stabil bir ekonomik iklime, orta ve uzun vadeli planlar yapabilmelerini sağlayacak öngörülebilir piyasa koşullarına ve onları destekleyen doğru devlet politikalarına ihtiyacı var.

"Tüketen" değil de "üreten" bir toplum olabilmemiz için tepeden inme ve maalesef kalıcılığı olmayan bir takım uygulamalar devreye sokuluyor, kısa bir heyecan dalgası sonrası birçok proje raflara kalkıyor. Öte yandan yakın tarihte adını yeni yeni duymaya başladığımız markalar arkalarına doğru rüzgarı alabildiklerinde pupa yelken açıyor; kısa sürede dünya devi olabiliyor. Peki ya bizim eksiğimiz ne?

Eğitim sistemimiz yıllardır en çok tartışılan konulardan biri. Çocuklara bireysel yetkinliklerini öne çıkaracak, onları düşünen, sorgulayan ve üreten bireyler olmaktan çok standart bir kalıba sokan ve fazla da hareket alanı tanımayan bir sistemin içindeyiz. Hepimiz de o sistem içerisinde yoğrularak okullardan mezun oluyor, henüz tam anlamıyla kendimizi tanımadan fark yaratmaya çalışıyoruz. Bu iki markanın ana vatanları Amerika ve Güney Kore'deki eğitim sistemleri ve uygulanan politikalara baktığımızda; bizdeki "yanlışı" hemen görebiliyoruz.

Yerel üretimi teşvik etmek ve yabancı marka ürünlerin tüketimini azaltmak için elektronik ürünlere %10-15 civarında ek Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) geldiğini hepiniz duymuşsunuzdur. Doğru bir eğitim sistemi ve ekonomi politikası yerine vatandaşın satın alacağı ürüne ek vergi getirmek de ancak Türkiye'de görülür. Ne de olsa herkes gider Mersin'e, biz gideriz tersine...

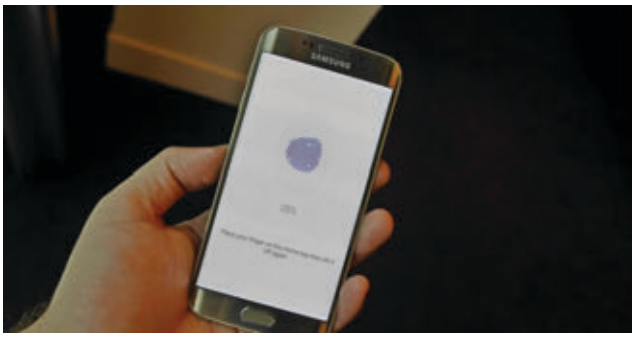

Ekrandan parmak izi kontrolü

Güvenlik teknolojileri firması Sonavation, mobil cihazlarda kullanılan biyometrik kimlik doğrulama yöntemleriyle ilgili yeni bir teknoloji geliştirdiğini duyurdu. Buna göre artık Corning Gorilla Glass ekran içerisine gömülen ultrasonik sensörlerle parmak izi taraması yapılabilecek. Bu da iPhone'lardaki "Home" tuşu gibi parmak izi taraması sağlayan fiziksel tuş gereksinimini ortadan kaldırmış olacak. Sonavation'un geliştirdiği teknoloji ile birlikte ekranın herhangi bir noktasına dokunarak parmak izi taraması yapılabilmesi mümkün olacak. Apple daha önce benzer bir fikri hayata geçirmek için çalıştığını duyurmuştu. Ancak "Home" tuşu olmayan iPhone modelleri için 2017 yılından önce herhangi bir gelişme yaşanması beklenmiyor. Yeni parmak izi tarama teknolojisi sadece Corning Incorporated'in geliştirdiği Gorilla Glass ekranlarla çalışabiliyor. Corning Gorilla Glass yaklaşık dört milyar cihazda yer alıyor ve dünya çapında 40'dan fazla büyük marka tarafından kullanılıyor.

Pushbullet ile SMS senkronizasyonu

Akıllı telefonunuzdaki bildirimleri, bilgisayarınızın masaüstü veya web tarayıcısına taşıyan Pushbullet uygulaması, artık SMS görüşmeleri için de senkronizasyon sağlayacak.
Uygulama daha önceden de mesaj gönderimi sağlayabiliyordu ancak sadece o an için gelen mesajlar görüntülenip cevaplanabiliyordu. Yeni güncelleme ile artık kullanıcılar tüm SMS geçmişine erişebilecek. Pushbullet, artık tam SMS desteği sunarak, kısa mesajı yaygın olarak kullananların, telefonlarını bir kenara bırakarak mesajlaşma deneyimlerine devam edebilmelerini sağlayarak akışı hızlandırmış olacak. Bu yeni fonksiyonla birlikte Pushbullet uygulaması mesajlaşma için daha cazip bir araç haline gelmiş oldu.

Apple Music için tröst suçlaması gelebilir

Apple, bir süre önce kendi çevrimiçi müzik servisi olan Apple Music'i kullanıma sunmuştu. Ama hizmet şimdiden, antitröst (tekel karşıtı) yasasını ihlal ettiği gerekçesiyle tartışma konusu olmuş durumda. Apple'ın iTunes App Store üzerinden "rakip" müzik akışı abonelik işlemlerinden yüzde 30'luk komisyon alması büyük rahatsızlık yaratıyor. Normalde 9,99 dolar olan abonelik ücretlerinin 12,99 dolara yükselmesi Apple'ın tekelleşmek için farklı oyunlar peşinde olduğu iddialarını beraberinde getiriyor. Öyle ki bu konuya oldukça sinirlenen Spotify geçtiğimiz günlerde kullanıcılarına e-posta göndererek, iTunes App Store üzerinden abonelik işlemi yapmamaları konusunda uyarmıştı. Reuters kaynaklı bilgilere göre ise; Federal Ticaret Komisyonu (FTC) olası bir antitröst yasa ihlali için Apple'ı her an kapsamlı bir inceleme altına alabilir.

Moore Kanunu çöktü!

Intel, bir sonraki nesil işlemcilerinin 14-nanometre teknolojisiyle üretileceğini doğruladı. 10 nm işlemcilerin ertelendiğini gösteren bu duyuru, Moore Kanunu'nun sendelemeye başladığı anlamına geliyor. "Skylake" işlemcilerinin ardından Intel'in işlemci boyutunu 10-nanometreye küçültmesi bekleniyordu. Intel CEO'su Brian Krzanich ise firmanın sermayedarlarıyla yaptığı toplantıda 10-nanometrelik "Cannonlake" ürünlerinin 2017'ye ertelendiğini söyledi. Dolayısıyla firma, bir ilke imza atarak mevcut teknolojiyi kullanan üçüncü işlemci setini piyasaya sürecek. Intel, bir süredir "tick, tock" (tik, tak) olarak adlandırılan bir plana bağlıydı. "Tick" işlemci mimarisindeki büyük gelişmeler, "tock" ise bu mimaride yapılan düzeltmeleri açıklamaktaydı. Piyasadaki Broadwell işlemciler, kullandıkları 14-nanometre teknolojisiyle bir "tick"i temsil ediyordu. Ancak Intel'den gelen açıklama, ilk kez bu yayın planının dışına çıkıldığını gösteriyor. Intel'in işlemci boyutunu daha önce 20-nanometreden 14-nanometreye küçültmekte zorlandığı da hatırlanıyor. Krzanich, toplantıda bu gelişmelerin "tick, tock" sürecinin sonu anlamına geldiğini düşünmediğini, ancak Moore Kanunu'nun zaman içinde değişebileceğini ve "geçişlerin" kanunun doğal bir parçası olduğunu söyledi.

Tizen'den Facebook hamlesi

Geçtiğimiz ay, Samsung'un Tizen'li Z1 modeli için resmi Facebook Messenger ve Instagram uygulamalarının son test aşamasında oldukları ve yakın zamanda yayınlanacakları söylenmişti. Bu bekleyiş sona erdi. Eğer Samsung'un Tizen ile çalışan akıllı telefonuna sahipseniz, her iki uygulamanın da resmi sürümlerini Tizen Store aracılığı ile Z1'inize indirebilirsiniz. Tizen Store'da Messenger'ın Sürüm 27.0.0'ı mevcut durumda ve 25,47 MB boyutuna sahip. Uygulamanın çalışması için Facebook Services gerekli ve bu da fazladan 29 MB indirme anlamına geliyor. Instagram Sürüm 7.0.0 da Tizen Store üzerinden indirilebilmekte ve boyutu 9,39 MB.

Nokia geri dönüyor

Nokia'nın mobil biriminin Microsoft tarafından satın alınmasının ve Nokia telefonlarının isminin Microsoft markasıyla değiştirilmesinin ardından, şimdi Nokia'nın telefon üretme yasağının da sonu geliyor. Yapılan son açıklama, şirketin tekrar telefon dünyasına döneceğinin sinyallerini veriyor. Nokia CEO'su Rajeev Suri yaptığı açıklamayla piyasaya mükemmel ürünler sunmak için birlikte çalışacak ortak arayışında olduklarını belirterek, Microsoft'la olan anlaşmaları nedeniyle en erken 2016 yılının son çeyreğinde sektöre geri dönebileceklerini söyledi. Başka bir deyişle, önümüzdeki yıl Nokia markalı telefonlarla yine karşılaşacağımızın müjdesini vermiş oldu. Nokia, akıllı telefon konusunda da, tabletinde olduğu gibi "ortaklı" bir iş modeli planlıyor ve kendi lisansı altında üretim yapabilecek ortaklar arıyor. Şirket, Microsoft'la olan mevcut anlaşması nedeniyle akıllı telefon sektörüne ancak gelecek yıl dönüş yapabilecek.

Kaya kadar sağlam telefon

Turing Robotics tarafından tasarlanan Turing Phone, dış görünüşüyle adeta bir uzay gemisini andırırken, öte yandan bir o kadar da güçlü bir cep telefonu. Şu ana kadar olan cep telefonlarını unutturacak ölçüde sağlam yapıda tasarlanan Turing Phone, adeta "çelikten bile sağlam". Turing Phone'un sağlam olmasının ardındaki gerçek ise yapımında kullanılan malzeme. "Liquidmorphium" adında bir malzemeyle yapılan dış kaplaması, adeta Terminatör'den fırlamış gibi bir telefonun ortaya çıkmasını sağlamış. Sağlam olmasına karşın tasarımıyla hantal görünmeyen Turing Phone, aslında oldukça şık bir cep telefonu. Farklı renk seçenekleriyle tercih edilebilecek olan telefon, üzerinde 5,5 inç boyutunda Full HD bir ekran bulunduruyor.

Snapdragon 801 işlemcisiyle çalışan Turing Phone, 13 ve 8 megapiksellik kameraların da sahibi. Ayrıca telefon 3 GB RAM ile 16 GB, 64 GB ve 128 GB'lık depolama kapasitesi seçenekleri sunuyor. Android 5.1 işletim sistemiyle çalışan Turing Phone, 31 Temmuz günü 16 GB'lık versiyonuyla 610 dolardan ön siparişe çıkıyor.

uTorrent'e ağır darbe

Bittorrent yazılımları arasında en çok tercih edilen uTorrent, geçimini gösterdiği reklamlardan ve beraberinde getirdiği ek yazılımlardan sağlıyor. Ancak görünüşe bakılırsa bu ek yazılımlar, uTorrent'in "zararlı" olarak görülmesine yol açtı. uTorrent, şu an en az 6 antivirüs firması tarafından güvenlik riski olarak tanımlanıyor. İçerisinde Symantec ve ESET'in bulunduğu antivirüs üreticileri, taramalarında uTorrent.exe'nin Trojan.Win32.Generic!BT ile ilgisi bulunduğunu söylüyorlar. Bununla birlikte uygulamanın kendisinin zararlı bir davranış sergilediğine dair herhangi bir işaret yok. "Zararlı yazılım uyarılarının" uTorrent'le birlikte gelen üçüncü parti yazılımlar olduğu sanılıyor. uTorrent'in yaşadığı sorunlar burada bitmiyor, çünkü Google da uTorrent'e ve aynı geliştiricinin diğer yazılımlarına olan bağlantıları engellemeye başlamış bulunuyor. Bunun gerekçesi ise "kullanıcının rızası olmadan zararlı yazılımların indirilmesi ve kurulması". Google'ın web tarayıcısı Chrome, uTorrent'i potansiyel zararlı olarak görüyor ve kullanıcıların onu indirmesine engel oluyor. Bununla birlikte bu engelden herkesin etkilenmediği söyleniyor.

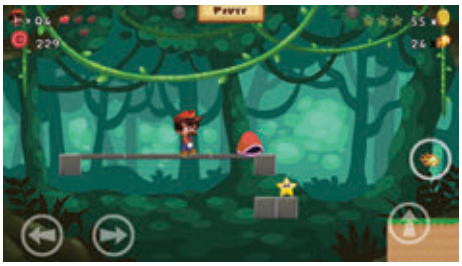

Bu oyunlar virüs saçıyor

ESET araştırmacıları, yakın bir zamana kadar Google Play Store'da yer alan Cowboy Adventure isimli oyunun, Facebook bilgilerini çalarak bu bilgiler aracılığı ile yayıldığını fark ettiler. Bu bilgilerin çalınması ise, oyunun ortasında ortaya çıkan sahte bir Facebook giriş ekranı aracılığı ile gerçekleştirilmekteydi. Eğer kullanıcılar bilgilerini girerlerse, bilgiler bir HTTPS bağlantısı ile uzaktaki bir sunucuya gönderilmekteydi. Bir başka oyun, Jump Chess, benzer bir şekilde kötü amaçlı bir koda sahipti ve farkında olmayan kullanıcılardan sosyal medya bilgilerini toplamaktaydı. İlginç bir şekilde, kodun arkasındaki kişiler, kullanıcıların bulundukları yeri kontrol ediyor ve ABD ve Kanada'daki kullanıcılar için sahte giriş ekranını göstermiyorlardı. İki oyun da Play Store'dan çıkartılmış durumda ancak daha önce bu oyunları indirdiyseniz, Facebook bilgilerinizi değiştirmenizde yarar var...

O hacker ucuz yırttı!

Bir Lizard Squad üyesi, Fin mahkemesine 50.700 sisteme izinsiz giriş yaptığını itiraf etmesine rağmen serbest bırakıldı. İşin ilginci, kendisi, başka siber suçlardan da suçlu bulunmuş durumda. 17 yaşındaki Julius "zeekill" Kivimaki, Kaleva gazetesinde belirtildiğine göre iki yıllık göz hapsi cezası almış durumda ve kendisinin internet etkinlikleri de polisler tarafından takip edilecek. Lizard Squad'ın en çok tanındığı saldırıları, geçtiğimiz yıl Noel dönemi öncesi PlayStation Network ve Xbox Live hizmetlerine düzenlenen DDoS saldırılarıydı ve bu saldırıların sadece günler sonrasında LizardStresser adlı bir "kiralık DDoS saldırısı hizmeti" sunmaya başlamışlardı. Kivimaki, bu saldırılarda önemli bir rol oynamaktaydı ve saldırı hakkında Sky News'de düzenlenen röportajlarda da Lizard Squad sözcüsü olarak bulunmuştu. Grubun saldırı yapısı, hack'lenen binlerce ev internet modeminin bir arada kullanılması ile oluşturulmuştu. Fin polisler Kivimaki'yi 2014'ün sonlarında yakalamış ve kendisini, aralarında ödeme dolandırıcılığının da bulunduğu pek çok farklı suç ile suçlamışlardı...

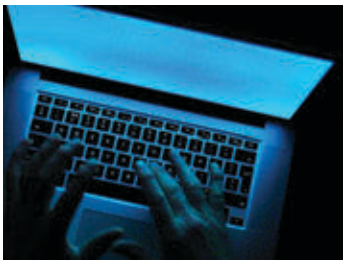

Wild Neutron yine saldırıyor!

2013 yılında "Wild Neutron" adıyla bilinen korsan grubu aralarında Apple, Facebook, Twitter ve Microsoft'un da olduğu, çok sayıda yüksek profilli kuruma saldırdı. Olay duyulduktan sonra, saldırgan neredeyse bir yıl boyunca gözden kayboldu. 2013 sonlarında, 2014 başlarında devam eden saldırılar, 2015 yılında yine ortaya çıktı. Eylemci, çalınmış geçerli bir doğrulama sertifikası ve bilinmeyen bir Flash Player açığını kullanarak dünyanın her yerinde kurum ve özel kişilere saldırarak hassas ticari bilgileri çalıyor. Kaspersky Lab araştırmacıları 11 ülke ve özerk bölgede Wild Neutron hedeflerini tespit etti. Hedefler arasında hukuk büroları, bitcoin şirketleri, yatırımcılık organizasyonları, BT, sağlık, emlak, Birleşme ve Satın alma işleri yapan büyük şirketler ve bireysel kullanıcılar var. Saldırının odağı, bu saldırının bir ulus devlet saldırısı olmadığını düşündürüyor. Bununla birlikte, kullanılan sıfır gün saldırılarına, çok platformlu kötü amaçlı yazılımlara ve kullanılan tekniklere baktığında Kaspersky Lab araştırmacıları, saldırganın ekonomik nedenlerle eyleme geçen bir casusluk oluşumu olduğunu düşünüyor.

ATLAS'LA BİRLİKTE

HEDİYE!

Deniz ve Tarih

Ege'den Akdeniz'e, Akdeniz'den Karadeniz'e **tarihin denizle buluştuğu 50 muhteşem antik sahil...**

OLAĞANÜSTÜ FOTOĞRAFLAR VE YAZILARLA
AĞUSTOSTA ATLAS'TA

ORDU Yaylaları, şelaleleri, kanyonu ve misafirperverliğiyle tanınan Ordu, dağ ile deniz arasında, dalga ve sisin egemenliğinde bir Karadeniz ili.

KARADAĞ Dağların ortasında, yeşilin içine gizlenmiş köylerin ve Venediklilerden miras kalan kıyıların yurdu Karadağ, Balkanlar'ın en güzel ülkesi.

SARIGERME Muğla'nın Ortaca ilçesine bağlı Sarıgerme açıklarında, Doğu Akdeniz kıyı şeridi boyunca uzanan bilinen en büyük denizaltı mağara sistemleri Atlas'ta.

KELAYNAK KUŞLARI Olumsuz insan faaliyetleri nedeniyle bedenleri tahrip olmuş kelaynaklar 38 yıldır koruma altında; 2015'te bırakılan birey sayısı 185'i buldu.

Download on the App Store
Get it on Google play

App Store, Google Play, ve bayilerde...

Hemen Abone Olun • 0 212 478 0 300

Dijital Dergi Aboneliği için: www.eMecmua.com

atlasdergisi.com ATLASDergisi AtlasDergisi atlas_dergisi

Kısayollar

Neden kısayollar işinizi hızlı ve kolay bir şekilde halledebilecekken, ekstra zahmete katlanasınız ki? Burada herkesin bilmesi gereken kısayol tuşlarını bulacaksınız

Ufuk YAMANKILIÇOĞLU / CSG

Windows

[CTRL]+[C]	**Seçimi kopyalama**
[CTRL]+[X]	**Seçimi kesme**
[CTRL]+[V] veya Shift[ALT]+[Insert]	**Seçimi yapıştırma**
[CTRL]+[Z]	**Son işlemi geri alma**
[CTRL]+[Y] **Son yapılan** [CTRL]+Z'yi	**geri alır**
[CTRL]+[A]	**Her şeyi seçer**
[DEL] veya [CTRL]+[D]	**Seçimi siler**
[F2]	**Seçimi yeniden adlandırır**
[ALT]+[Tab]	**Çalışan programlar arasında geçiş**
[ALT]+[F4]	**Programı veya nesneyi kapatır**
[F5] veya [CTRL]+[R]	**Etkin pencereyi günceller**

Photoshop (CC)

[CTRL]+[N]	**Yeni dosya**
[CTRL]+[O]	**Aç**
[CTRL]+[A]	**Her şeyi seç**
[ALT]+[CTRL]+[Z]	**Çoklu geri alma**
Shift[ALT]+[CTRL]+[N]	**Yeni katman**
[CTRL]+[E]	**Tek katmana indirgeme**
[CTRL]+[T]	**Serbest biçimlendirme**
[CTRL]+[L]	**Ton değeri düzeltmesi**
[CTRL]+[U]	**Renk tonu/doygunluğu**
[CTRL]+[I]	**Terse çevirme**
[ALT]+[CTRL]+[I]	**Resim boyutunu düzenleme**

Mac

[CMD]+[C]	**Seçimi kopyalama**
[CMD]+[X]	**Seçimi kesme**
[CMD]+[V]	**Seçimi yapıştırma**
[CMD]+[Z]	**Son işlemi geri alma**
[CMD]+[A]	**Tüm nesneleri seçme**
[CMD]+[SHIFT]+[4]	**Ekran görüntüsü alma**
[ALT]+[CMD]+[Q]	**Çıkış**
[ALT]+[CMD]+[Eject]	**Uyku modu**
[CMD+[Backspace]	**Bir dosyayı silme**
[ALT]+[CMD]+[W]	**Bir programdaki tüm pencereleri kapatma**
[FN+[Backspace]	**Metin girişini silme**

Office

[CTRL]+[O]	**Belgeyi açma**
[CTRL]+[W]	**Açık belgeyi kapatma**
[CTRL]+[Z]	**Son işlemi geri alma**
[CTRL]+[Y] Son [CTRL]+Z'yi	**geri alma**
[CTRL]+[SHIFT]+[K]	**Kalın yazı biçimlendirmesi**
[CTRL]+[SHIFT]+[T]	**İtalik yazı biçimlendirmesi**
[CTRL]+[SHIFT]+[A]	**Altı çizili yazı biçimlendirmesi**
[CTRL]+[Space]	**Yazı biçimlendirmesini kaldırır**
[CTRL]+[ALT]+[V]	**İçerik yapıştırma**
[CTRL]+[ALT]+[L]	**Baskı önizleme görünümüne geçiş**
[F12]	**Farklı Kaydet**

Doğan Burda dergileri iPad ve iPhone'da

iPhone ve iPad sahipleri tüm Doğan Burda dergilerini DergiBurada uygulamasında bulabilirsiniz!

DergiBurada

Ücretsiz Hemen İndir

App Store'dan İndirin

DB DOĞAN BURDA DERGİ

NFC'nin pratikte kullanımı

Herkes bu yakın alan iletişim teknolojisini konuşuyor ve şimdiden birçok cihazda entegre olarak geliyor; fakat kullanımı henüz çok yaygın değil. NFC'yi kullanmaya başlamanız için 10 iyi neden sunuyoruz.

Tan BODUR / JG

Hızlı ödeme avantajı

NFC kullanımının en popüler örneği, mobil telefon veya kredi kartları ile hızlı ödeme yapmak. Bu özelliğin var olacağı uzun yıllardır tahmin ediliyordu, fakat temassız ödeme teknolojisi henüz yaygınlaşmış değil. Diğer taraftan pazarın hareketlenmesine az kaldı. Analistler 2015 yılı içinde %1000 artış bekliyorlar. Bunun sebebi, MasterCard ve Visa gibi büyük kredi kartı firmaları tarafından desteklenen birçok ödeme servisi (PayPass ya da PayWavew gibi) NFC teknolojisine gitgide daha fazla bel bağlıyor. Telekom hizmetleri de NFC destekleyen sanal cüzdan hizmetleri sunuyorlar. Apple'ın da ApplePay hizmeti NFC teknolojisine dayanıyor, ancak Avrupa'da henüz çok yaygın değil.
NFC ile hızlı ödemede, kullanıcının NFC destekli mobil telefonunu veya kredi kartını satış noktasındaki terminal cihazına göstermesi yeterli oluyor. 25 Euro'ya kadar ödemeler doğrudan, daha büyük miktarlar ise bir PIN numarası girilerek yapılabiliyor. 2015 Nisan ayında Almanya'da 2000'den fazla ödeme noktasına NFC yeteneği kazandırıldı. Bu inisiyatife ülkenin Real, Rewe ve Obi gibi büyük perakende zincirlerine ek olarak Telekom, Vodafone ve Telefónica gibi büyük mobil operatörleri de katıldı.

NFC ile ilgili bilmeniz gerekenler

NFC Teknolojisi: 'NFC' terimi "Yakın Alan İletişimi" anlamına geliyor ve yaklaşık 10 yıldır zaten kullanımda. Bu kablosuz standart, temassız prosedür kullanıyor ve çok düşük hızda (maksimum 424 Kbit/sn) veri iletebiliyor.
Kısa mesafe: Bluetooth ve WLAN ile karşılaştırıldığında, NFC yalnızca daha yavaş değil, aynı zamanda daha kısa bir mesafe ile de sınırlı. NFC tabanlı ödemelerde akıllı telefon ve ödeme terminali arasındaki mesafenin 4 cm'den daha fazla olmaması gerekiyor.
NFC ≠ NFC: Tümleşik NFC yongasına sahip cihazların sayısı git gide artıyor. Analistlere göre yalnızca bu yıl dünya genelinde satılacak olan NFC destekli akıllı telefonların sayısının 545 milyonu bulması tahmin ediliyor. Diğer taraftan her servis, her NFC yongası ile uyumlu değil. Emin olmak için uyumlu cihazların listesine bakmak gerekiyor.
NFC sınırlandırması: Teknolojik olarak bir engel teşkil etmese bile NFC yongaları her zaman her servis için kullanılamıyor. Mesela Apple, iPhone üzerindeki NFC çipini sadece Apple Pay hizmeti ile kullanmaya izin veriyor.

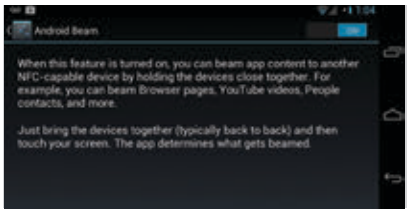

Doğrudan veri transferi

Kişiler, notlar, videolar... NFC, verilerin cihazlar arasında doğrudan aktarımını mümkün kılıyor. NFC destekli iki Android cihaz sırt sırta dokundurulduğunda "Android Beam" üzerinden veri alışverişi yapabiliyor. Düşük transfer hızı nedeniyle NFC üzerinden yalnızca ufak boyutlu veriler (kişi bilgileri gibi) doğrudan iletilebiliyor. Diğer veriler ise NFC tarafından eşlenmiş olan cihazlar arasında Bluetooth üzerinden aktarılıyor.

Ödeme kartlarının dolumu

Ufak, fakat kullanışlı bir özellik de, ödeme kartlarının mobil telefondaki NFC yongası kullanılarak doldurulabilmesi. Örneğin Almanya'da Girogo kartları ile temassız olarak 100 bin satış noktasında 20 euro'ya kadar ödeme alabiliyor. Bu kartlara istenirse ATM'lerden ve özel yükleme terminallerinden, istenirse mobil uygulamalarla kredi yüklenebiliyor. Bunun için mobil telefonda bir NFC yongası bulunması yeterli.

Bilgi erişimi

NFC aynı zamanda basit bilgi alışverişi için de ideal. Örneğin Londra Müzesi'nde her eserin altına uzun açıklamalar yazmaktansa müze sahipleri NFC etiketleri kullanmayı tercih ediyor. Böylece ziyaretçiler bu bilgileri kendi telefonlarından okuyabiliyorlar.

Cihazlar arası bağlantı

NFC'nin bu işlevi, pratikte en kullanışlı olanı: İster kulaklıklarınızı müzik sisteminize, ister akıllı telefonunuzu dijital kameranıza bağlayın; NFC bu işlemi zahmetsiz ve hızlıca gerçekleştirebiliyor. Bluetooth veya WLAN ile bağlantı yapıyorsanız, kablo çekiştirmekten kurtarsa da mutlaka ya bir şifre girmek, ya da (ekranı olmayan cihazlarda) bir düğmeye basılı tutmak zorunda olduğunuzu bilirsiniz. Bluetooth bağlantılarında ise zahmet daha da büyür. Mesela bir cihaz diğerine görünmeyebilir ya da profiller uyumlu olmayabilir. NFC bize aslında Bluetooth bağlantının gerçekte nasıl olması gerektiğini gösterdi diyebiliriz. Eğer iki cihaz (kulaklık ve ses sistemi) NFC uyumlu ise, yapmanız gereken tek şey her iki cihazı da açıp birbirine hafifçe dokundurmak.

NFC iletişim prosedüründe iki cihaz arasında bağlantı, cihazların birbirine sadece yaklaştırılmasıyla sağlanabiliyor. Ancak veri transferi için WLAN ya da Bluetooth gibi diğer bir kablosuz teknoloji kullanılıyor, çünkü NFC yüksek veri hızına sahip değil.

Akıllı telefonların otomatik kontrol edilmesi

NFC teknolojisi aynı zamanda bu işlerle uğraşmayı sevenleri de memnun ediyor. Gerekenler yalnızca NFC destekli bir Android telefon ve "NFC tag" adı verilen etiketler. Bunlar pasif NFC yongaları ve büyüklükleri de madeni para kadar. Arkası yapışkanlı etiketler olarak tek başlarına, ya da anahtarlık gibi eşyalara entegre edilmiş olarak satılıyor ve kolayca programlanabiliyorlar. Örneğin yatak odasındaki NFC etiketini kullanarak telefonunuzu otomatik olarak uçak moduna geçirebilirsiniz. Telefonunuz etikete yaklaştırıldığı anda işlem gerçekleşiyor. Akıllı telefon içinde bulunan aktif NFC yongası, etikete kodlanmış olan bilgiyi okumak için yeterli enerjiye sahip. En iyi tarafı, bunu becerebilmek için gelişmiş programlama yeteneklerine sahip olmanız gerekmemesi. Trigger gibi ücretsiz bir uygulama ile NFC etiketlerine gerekli bilgiyi yükleyebilirsiniz. Ayrıca bu işlem pahalı da değil; NFC etiketlerin tanesini 1 Euro civarına satın almak mümkün.

Online kimlik kullanımı

NFC etiketleri aynı zamanda kimlik belgelerinde de (örneğin Almanya'da 2010 Kasım ayından bu yana verilen nüfus kağıtlarında) kullanılıyor. Böylece kimlikler elektronik ortamda da kullanılabiliyor.
Bu prosedür, devlete ait web sitelerine online giriş için gerekli. Ayrıca bazı video içerikleri izleyebilmek için yaş sınırı mevcutsa bu kartlarla anında onay alınabiliyor. Geçmişte bu tür işlemler için elektronik kimlik (eID), ayrıca bu kimliği okuyabilecek bilgisayar ve kart okuyucu gerekmekteydi. Artık sadece eID kimliklerin yalnızca akıllı telefonlar tarafından bile, herhangi bir kart okuyucuya gerek duyulmadan okunabilmesi de mümkün. Tüm bunların gerçekleşmesi için mobil cihazda NFC yongası bulunması gerekli. Bazı pilot uygulamalar başarılı oldu. Cebit 2015'te Almanya hükümetine ait AusweisApp2 uygulaması tanıtıldı. Bu uyglama Android ve iOS cihazlarda eID kimlikleri tanıyor.

Anahtar yerine akıllı telefon

Akıllı evler söz konusu olduğunda da NFC birçok potansiyel sunuyor. Mesela, dahili NFC yongası barındıran bir kilide sahip Elock2 (nfcelock.com) bunlardan biri. Kapınızı kilitleyebilmek için NFC destekli akıllı telefonunuza bir uygulama yükleniyor. Bundan sonra tek yapmanız gereken evden çıkarken telefonu kilide yaklaştırmak. Kapıyı açmak da aynı şekilde basit. Ayrıca isterseniz arkadaş veya akrabalarınıza geçici erişim kodları da gönderebiliyorsunuz.

WLAN erişim şifreleri

Kablosuz modemler de erişim verilerini göndermek için NFC kullanabiliyorlar. Böylece arkadaşınızın kablosuz internetinden faydalanmak için uzun şifreler girmek yerine dokunmanız yeterli oluyor. Linksys firması bu özelliğe 'Simple Tap' adını verdi. NFC destekli telefonunuzu modemle birlikte verilen karta dokundurarak şifre yazma zahmetinden kurtulabiliyorsunuz.

Anında bilet

Giriş kartları ve biletler de NFC'nin kullanım alanlarından biri. Alman demiryolları, Touch&Travel ürünü ile NFC teknolojisinden nasıl faydalanılabileceğini etkin bir şekilde gösteriyor. Yolcunun tek yapması gereken, NFC destekli telefonuna ilgili uygulamayı indirmek. Burada avantaj, herhangi bir yerden fiziksel olarak bilet satın almak zorunda olmamanız. Telefonunuzu ilgili noktaya dokundurduğunuzda sistem o anki konumunuzu belirliyor ve seyahate başlayabiliyorsunuz. Uygulamanın kendisi bir bilet görevi görüyor. Varış noktasında da işlem tekrarlanıyor: NFC noktasına telefonunuzu dokundurduğunuzda seyahatinizin tamamlandığı varsayılıyor. Ücret ise uygulamayla ilişkilendirdiğiniz banka hesabınızdan çekiliyor.

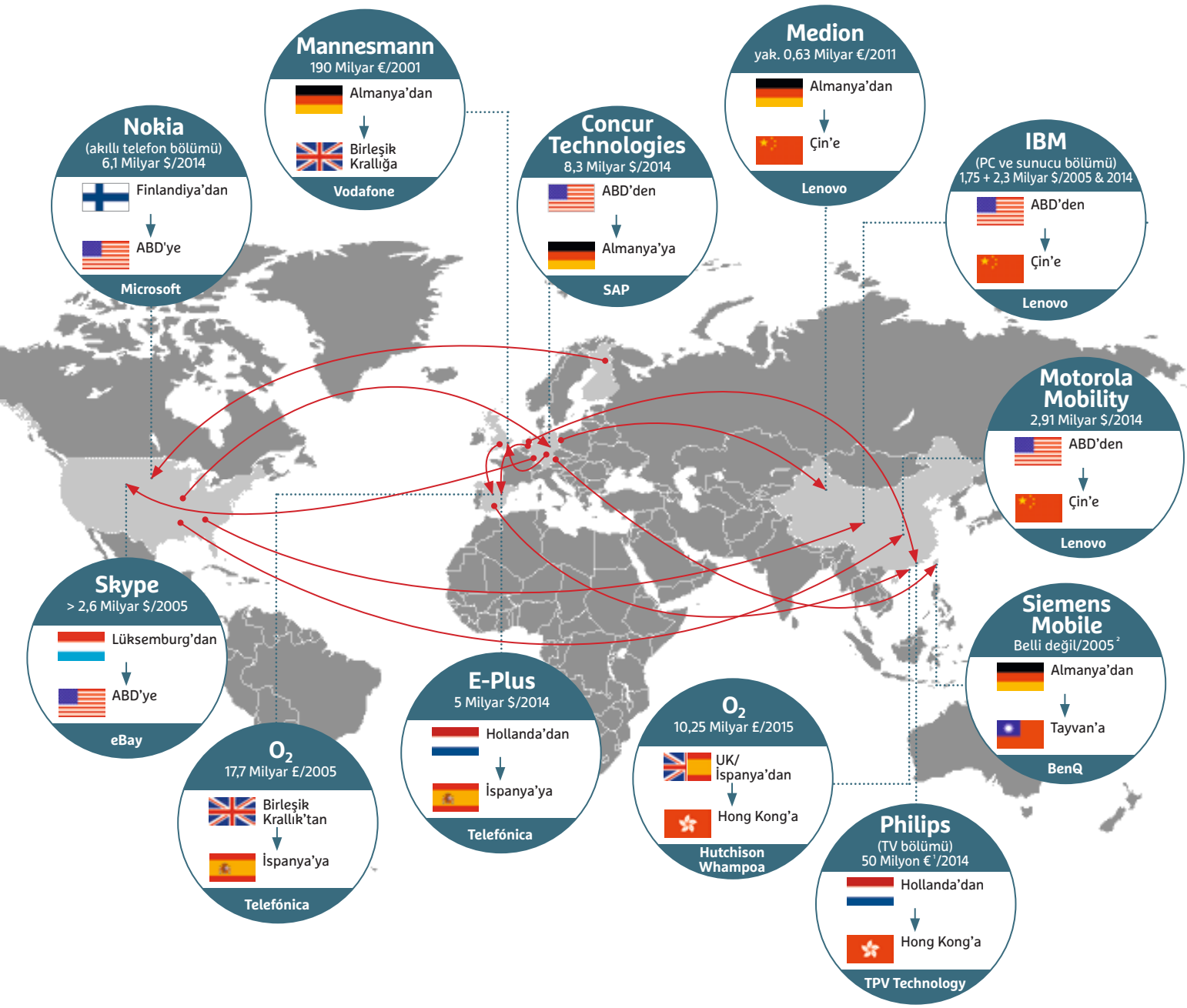

Büyük IT transferleri

Büyük IT şirketi satın almaları artık gelecek için büyük iddialar arasında ve bunlara bazen hayal bile edilemeyecek paralar ödeniyor. İngiliz GSM şirketi Vodafone, 2000 yılında Alman Mannesmann şirketini bünyesine katarak, 190 milyar Euro ile tarihin tanık olduğu en pahalı satın almayı gerçekleştirdi. Servis sağlayıcı Almanya'da bu sayede sahip olduğu D2 ağından halen para kazanıyor. Buna karşın 2001 yılındaki AOL ile medya devi TimeWarner birleşmesi hüsranla sonuçlandı. AOL bunun için 164 milyar USD ödedi. Ancak sadece bir yıl sonra Dotcom balonu patladıktan ve çok sayıda yeni IT şirketinin borsadaki hisseleri dibe vurduktan sonra şirket, 99 milyar USD'lik bir zarar açıkladı, 2003'te de TimeWarner firma adından "AOL"yi çıkardı. 2015'e gelindiğinde ise şimdi de Verizon servis sağlayıcısı, AOL'den arta kalanları 4,4 milyar dolar karşılığında satın aldı. Çinli bilgisayar şirketi Lenovo da son yıllarda büyük bir satın alma turuna çıkmış durumda. Bunlar arasında günümüzde ünlü markalar olan ThinkPad (eskiden IBM'in dizüstü bölümüydü), Motorola ve Medion sayılabilir. Lenovo, Medion için nispeten "ucuz" sayılabilecek 630 milyon Euro ödeyerek IT şirketini Çin'e transfer etmiş oldu.

uyaman@chip.com.tr

[1] Bir seferliğine 50 milyon Euro/yıl, +%2,2 cirodan pay, en az 40 milyon Euro
[2] Siemens zarar eden bölüm için üste para ödedi, bir yıl sonra kardeş şirket iflas etti

Vatansever ABD şirketleri

ABD firmaları, yurtdışına satılmak yerine, daha ziyade Birleşik Devletler içinde çok yüksek fiyatlar karşılığında el değiştiriyor

Satılan marka	Yeni sahip	Satın alma fiyatı	Yıl
AOL	Verizon	4,4 Milyar $	2015*
Beats Electronics	Apple	3 Milyar $	2014
Compaq	HP	25 Milyar $	2002
Instagram	Facebook	1 Milyar $	2012
Nest	Google	3,2 Milyar $	2014
PayPal	eBay	1,5 Milyar $	2002
Skype	Microsoft	8,5 Milyar $	2011
Time Warner	AOL	164 Milyar $	2000
WhatsApp	Facebook	19 Milyar $	2014
YouTube	Google	1,31 Milyar $	2006

*henüz kesin değil

CHIP TV artık capcanlı karşınızda

Bilişim sektörünün önde gelenleri canlı yayında sorularınızı cevaplıyor!

Bundan böyle en çok merak edilen konuları, konuların uzmanlarından canlı olarak dinleyebilecek, aklınızda olan tüm soruları canlı yayında sorup anında yayın alabileceksiniz.

İletişim altyapısı Vodafone 3G ile sağlanan ve HD olarak çekilen CHIP TechTalks canlı yayınlarında her hafta farklı bir konuyu masaya yatırıyor ve enine boyuna tartışıyoruz. 3G'nin verdiği ulaşım serbestliği ile CHIP Online canlı yayınları size Türkiye'nin her yerinden, hatta dünyanın her yerinden ulaşıyor olacak. Zaman zaman gittiğimiz yurtdışı lansman ve fuarlarından en son gelişmeleri size sıcağı sıcağına aktaracağız. Tüm yapacağınız belirtilen zamanda CHIP Online ana sayfasını açmak. Canlı Yayın ekranınızda oynamaya başlayacak.

CHIP Online canlı yayınlarının hepsi arşivleniyor ve http://www.chip.com.tr/canli/ adresinden HD kalitesinde yayımlanıyor. Elbette Canlı Yayını canlı seyretmenin bazı avantajları var, örneğin her yayının sonunda verdiğimiz sürpriz hediyeler gibi!

CHIP TechTalks canlı yayınlarında görüşmek üzere!

Casper Pazarlama Direktörü Feray Karaman'la yaptığımız söyleşimizde; Casper'ın dizüstü ve masaüstü bilgisayarlarına yakından baktık, tablet ve ikisi bir arada PC'lerini konuştuk.

CHIPTV TechTalk canlı yayınımızda sizlere Eyüboğlu Eğitim Kurumları Çamlıca Kampüsü'nden seslendik. Ünlü Drone'larıyla meşhur Parrot'ın Türkiye Distribütörü Mobicom'la birlikteydik.

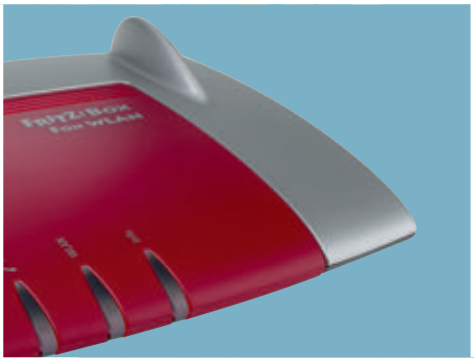

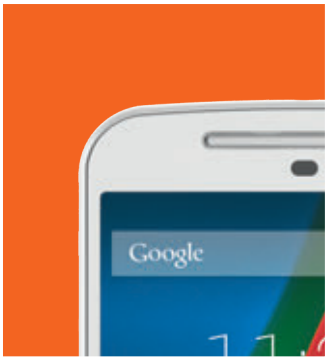

Donanım bileşenleri için kusursuz kurulum

Birçok elektronik eşyanın fabrika ayarları kullanım güçlükleri yaratıyor. Elektronik eşyalarınızı nasıl mükemmel ayarlayabileceğinizi anlatıyoruz

Berk ERGİN/CS-JEC

Televizyon konfigürasyonu

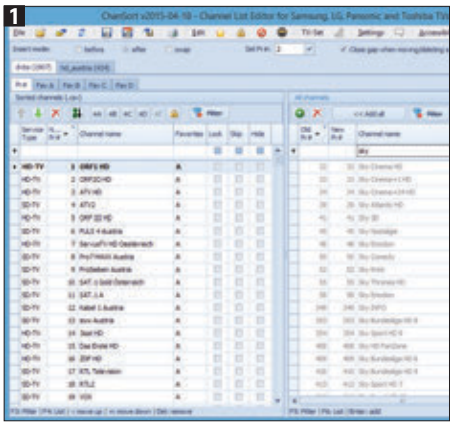

1 Yeni televizyonunuzun tam anlamıyla doğru düzgün çalışabilmesi için yerine getirilmesi gereken bazı ayarlamalar var. Cihazınızın ağ işlevlerini kullanmayı düşünmüyorsanız bile LAN veya WLAN işleviyle internete bağlamalı ve donanım yazılımının en son sürüm olup olmadığından emin olmalısınız.
Eğer kablo TV veya uydu kullanıcısıysanız, kanal arama özelliği yüzlerce kanal listeleyecektir. Çoğu televizyon modelinde bu kanalları düzenlemek ve yeniden sıralamak uzun ve yorucu bir iş halini alır. Ancak televizyonunuzun kanal listesini USB'den aktarma özelliği varsa bu süreci kısaltabilmek elinizde. ChanSort 1 benzeri programlar bilgisayarınızda hızlıca ve kolayca kanal listesi düzenlemenize yardımcı oluyor. Bu listeler kaydedilebilir ve istenildiğinde yeniden televizyonunuza aktarılabilir. CHIP Cloud'daki ChanSort'un readme.txt dosyasında televizyonunuzun (Samsung, LG Panasonic ve Toshiba'nın bazı ürün serileri gibi) bu uygulama için uyumlu olup olmadığını denetleyebilir ayrıca uygulamanın nasıl gerçekleştirilmesi gerektiğini öğrenebilirsiniz. Diğer televizyon markalarına geldiğimizde (Philips televizyonlar gibi), bağımsız kanal listesi düzenleme programlarına internetten erişebilirsiniz.
Size en uygun görüntü ayarı büyük değişkenlik gösterir. Bu yüzden en uygun görüntü ayarına karar vermek için biraz deneme yapmalısınız. Başlangıç için önceden kurulu olan ayarları deneyin, 'Standart', 'Parlak', 'Bilgisayar' gibi. 'Sinema' 2 ayarı genelde en doğal görüntü veren ayardır, görüntü yumuşaklığı ve güçlü renk ayarını iyi dengeler.

Şimdi seçtiğiniz hazır ayarın üstüne, parlaklık ayarını ortamın ışık miktarına göre yeniden ayarlayın. Gözlere zarar vermemek ve enerjiden tasarruf etmek adına parlaklık sensörünü açık tutmakta yarar var. Parlaklıktan sonra kontrast ve keskinlik ayarlarını düzenleyebilirsiniz. Kontrast ayarı parlak ve karanlık noktaların iyi ayırt edilebilmesini, keskinlik ayarı ise görüntülerin keskin hatlara sahip olmasını sağlar. Şimdi renk yoğunluğunu ayarlayın. Eğer temel olarak sinema ayarı kullanıyorsanız, renk yoğunluğunu arttırmakta yarar var. Spor kanallarını izlemeyi tercih ediyorsanız hareket optimizasyonu işlevlerini deneyebilirsiniz (Samsung için 'Motion Plus', LG için 'TruMotion' gibi). Durağan hareket indirgeme işlevleriyle kullanıldığında bu ayarlar oldukça akışkan görüntüler yaratabileceği gibi, fazla sentetik bir sonuç da verebilir.

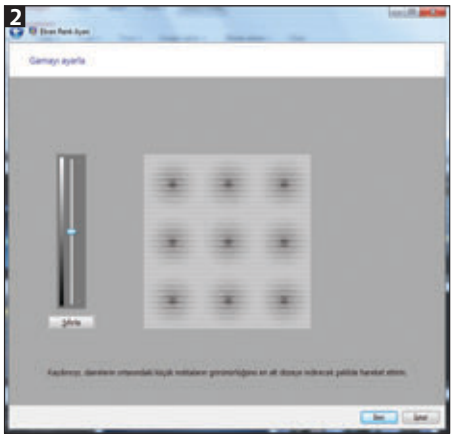

PC monitör ayarları

Bilgisayar ekranları genelde elinize ulaştığında fazla parlak görüntü verir. Eğer karanlık bir ortamda kullanılırsa bu denli parlaklık baş ağrılarına bile yol açabilir. Parlaklık ve kontrast ayarlarından önce monitörün gamma ayarlarının denetlenmesinde fayda var. Doğru değerler Windows için 2.2, MacOS için 2.4 olmalıdır. Eğer numerik değer gösterilmiyorsa orta seviye ayarı tercih edin.
Birçok monitör hazır renk ayarları sunar, 'Sıcak', 'Soğuk', veya 'Günışığı' gibi. Bunun yanında bu ayarlar Kelvin-değeri yardımıyla renk derecesi olarak da gösterilebilir. Eğer görüntüler üzerine çalışıyorsanız her bilgisayarın bulundurması gereken sRGB ayarını tercih edin. Bu ayar olası birçok sorunu önleyecektir. Diğer seçenek, renk ayarlarını ortama en uygun olanı düşündüğünüz şekilde ayarlamaktır.
Parlaklık ayarı düşürülmeye odaklı ayarlanmalıdır, yani eğer görüntü içeriği çok parlak alanlar 1 içerse bile monitör gereğinden fazla parlaklık vermemelidir. Kontrast ayarı parlak ve karanlık alanlarda görüntülerin birbirinden rahat ayrıt edilebileceği şekilde düzenlenmelidir. Eğer monitör aksiyon oyunları için de kullanılacaksa hızlı tepki verme sürelerine dikkat edilmeli. Monitörün menüsünden 'Overdrive' seçeneği olup olmadığını kontrol edebilirsiniz. Bu özellik açıldığında keskin ve kesintisiz bir görüntü üretir, bu da çoğu aplikasyon için aranan özelliktir. Ancak gecikmeli görüntüler üretilmesine de sebep olabilir bu yüzden biraz kesintili bir görüntüyü tolere edip fps shooter oyunlarınızı bu şekilde oynamanızda yarar var.

Mükemmeliyetçiyim diyenlerdenseniz Windows'ta ince ayar uygulamaları yapıp monitörünüzün temel ayarlarını istediğiniz seviyeye getirebilirsiniz. Bu tür ayarlar için video görüntüleme ayarlarının kullanıcının algısıyla karşılaştırılması sözkonusudur. Windows 7 ve sonraki işletim sistemlerinde bu ayarlar "Ekran renk kalibrasyonu" asistanıyla yapılabilir. Bunun için [win]+[r] tuşlarına basıp "dccw" yazın.

Sonraki uygulamaları adım adım izlemelisiniz. Eğer ilk adım, örneğin "gamma ayarı" 2 seçilen ayarın küçük noktaların etrafındaki bölgelerle uyuşmadığını gösteriyorsa monitörünüz çok parlak veya çok karanlık ayarlanmış demektir.

Sürgülü ayarı tekrar değiştirerek noktaların etrafları kadar parlak olmasını sağlayın. Bu uygulamayı diğer ince ayar seçenekleri için sürdürün.

→

Android ayarlarının denetlenmesi

Bir Android cihaz ilk açıldığında bir yardımcı açılır ve cihazın belirli ayarlarını yapmayı sağlar. Ancak bu yapılan ayarlar genelde Google'a ve Play Store'a kolay bağlanmayı sağlayan ayarlardan öteye gitmez. Bu yüzden bu bölümde yardımcıdan sonraki süreçte hangi ayarları yapmanız gerektiğine değineceğiz. Bu ayarları Android 5.0 Lollipop örneği üzerinden aktaracağız.

WLAN enerji ve para tasarrufu adına en önemli ayarlardan biri. Erişim izniniz olan her WLAN bağlantısının cihazınızla bağlantıda olmasını sağlayın. Böylece hem telefon faturanızdan hem de telefonunuzun pil süresinden tasarruf etmiş olursunuz (çünkü yakınlardaki bir ağa bağlanmak uzak bir baz istasyonundan sinyal almaya oranla daha az pil harcar). "WLAN (gelişmiş)" (WLAN menüsünde üst sağda üçüncü seçenek) bu bölümde "Tarama hep kullanılabilir" seçeneğini kapatmalısınız. Aksi takdirde WLAN modülü kapatıldığında bile gizlice güç harcamaya devam eder **1**. Sonraki menü noktası 'Bluetooth'. Bu özelliğin yalnızca gerekli olduğunda açılmasını öneriyoruz. Bunu hızlı ayar tuşlarıyla (başlangıç ekranında yukarıdan aşağı kaydırma yaparak ulaşabilirsiniz) gerçekleştirmek mümkün.

Data roaming özelliğini kapalı konuma getirmenizi öneririz. ("Data usage / Mobile phone / Mobile phone Networks") Bu özellik sadece yurtdışında veri kullanımının çok pahalı olması durumunda açılmalıdır. Aksi takdirde, ulusal sınırlar civarında kısa bir süre geçirmek faturanıza kötü yansıyabilir. "Preferred network type" bölümünden telefonunuz ve ağınız için en uygun ayarı seçin **2**. 2G ile veri aktarımının 3G ve 4G'ye göre daha az enerji harcadığı doğrudur. Ancak daha hızlı veri aktarımı teknikleri daha az sürede iş bitirdiğinden aslında enerjiden tasarruf etmiş olurlar. Ekran ayarları altında şimdi düşük bir parlaklık ayarı seçin ve "Adaptive brightness" işlevini uygulayın. "Idle state" konumunu iki ila beş dakika arasına getirin, görüntüyü kullanmadığınızda ise giriş anahtarını kullanarak ekranı kapatın. Güç tasarrufu modu ("Battery /.../ Engery-saving mode") bataryanızın ömrünü uzatan bir özelliktir. "Activate automatically" özelliğini tıklayın ve "When battery is at %15" **3** seçeneğini işaretleyin. Şimdi güç tasarrufu uygulamalarınız piliniz azaldığında uygulamaya girecektir. Bu tarz enerji önlemleri pilinizin ömrünü önemli ölçüde arttırır ve kullanımı uzatır.

Kullanıcı yönetim sistemi Android cihazlarda çok kullanışlıdır. Ayarlar bölümünden "User" ve "Add User"a tıklayın. Android yeni bir kullanıcı seçeneği oluşturacak ve birinci kullanıcıyla verilerini ayıracaktır. Daha sonra cihazı açtığınızda başlangıç ekranını aşağıya kaydırın ve kullanıcı seçeneğini işaretleyin. Android şimdi seçilen başlangıç ekranını ve kayıtlı verileri (oyun verileri de dahil) kullanıma sunacaktır.

Akıllı telefonunuz mevcut konumunuzu sürekli takip eder ve bu verileri Google'a aktarır. Eğer bunun yapılmamasını isteyenlerdenseniz "Location" seçeneğini kapatın. Eğer gerekirse (navigasyon gibi bir amaçla örneğin) bu seçeneği hızlı menüden tekrar açabilirsiniz. Maalesef ekran kilidi varsayılan olarak kapalı gelmekte. "Security" bölümünden bu özelliği açıp güvenlik PIN numaranızla kullanmalısınız.

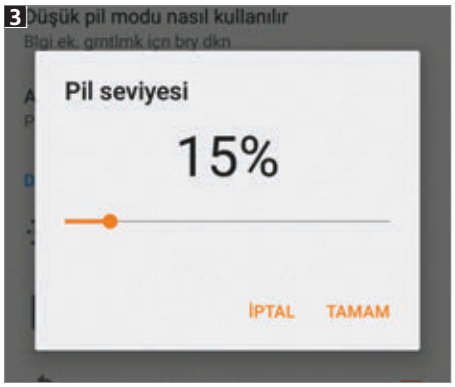

iOS için en uygun yapılandırma

Kurulum asistanını kapattıktan sonra (eğer sözleşmeniz izin veriyorsa) LTE'yi açmalısınız. 3G ile karşılaştırıldığında internette dolaşma hızı ve pil kullanımı konusunda daha iyi olduğu söylenebilir. Bunu gerçekleştirmek için "Ayarlar / Hücresel" bölümünü açın. Bu bölüm ayrıca roaming işlevini kapatmanızı önler ve yurtdışındayken para tuzaklarına düşmenizi engeller.

Eklentileri indirebilmek için bir Apple ID'si oluşturmanız gerekiyor. Ancak bu işlem için bir kredi kartı tanımlamanız da isteniyor. Kredi kartı bilgilerinizi paylaşmamak için önce bedava eklentilerden birini indirin ve ödeme şekli seçeneğini bekleyin. Mastercard, Visa gibi seçeneklerin hemen yanında duran "None" seçeneğini işaretleyin. Artık ön ödemeli kartlarla eklenti indirebilirsiniz.

Reklam takibi özelliğini kapatmayı uygulamaların internet temelli reklamlarla olan bağlantısını keserek gerçekleştirebilirsiniz. Bunun için "Ayarlar / Gizlilik / Reklam / Reklam Takibini Sınırla" **1** seçeneklerini tıklayın. Optimum batarya kullanımı için "Ayarlar / Genel / Kullanım / Pil Kullanımı" menülerine ulaşın. Şimdi pilinizi en çok harcayan uygulamaları görebilirsiniz. **2** İsterseniz pilinizi yiyen bu uygulamaları kapatabilirsiniz (GPS takip gibi). WLAN özelliği sadece gerektiğinde açık tutulmalı. Eğer pilinizin çabuk dolmasını istiyorsanız şarj esnasında telefonunuzu kapatarak süreyi azaltabilirsiniz.

Notebook kurulumu

İlk açılışta Windows 8 bir kurulum sihirbazı çalıştırır. İyice gizlenmiş bir seçenekle e-posta adresinizi Microsoft'tan edinebilirsiniz. "Zaten bir hesabım var" seçeneğine ve ardından "Windows'a Microsoft hesabı olmadan gir" seçeneklerine tıklayın. Güncellemeleri temel ayarlardan sonra yüklemek daha akıllıcadır. Bu süreç bir saatten fazla olabilir. Güncellemeler yüklenirken bilgisayarınızın uyku moduna geçmemesinden emin olmak için "Yüksek performans" güç seçeneğini işaretleyin. "Denetim Masası / Donanım... / Güç seçenekleri" bölümünden yapabilirsiniz. Şimdi başlat menüsünden "Güncelleştirmeleri kontrol et" seçeneğini bulun, hepsini yükleyip bilgisayarınızı yeniden başlatın. Bu işlemi birkaç kez tekrarlamanız gerekebilir, çünkü Windows bazı güncellemeleri en başta göstermeyebilir. Denetim masasına girin ve **"Dengeli" güç seçeneğini** günlük kullanım için işaretleyin. Bu seçenek yapılandırılabilir. Bunun için "Güç ayarlarını değiştir" seçeneğine ve "Gelişmiş güç seçeneklerini değiştir" sekmelerine tıklayın. Şimdi bilgisayarınızın standart günlük kullanımı için ayarlar yapabilirsiniz. Notebook'lar için "Enerji tasarrufu / Hibrit standby modunu etkinleştir" seçeneklerini pil takılıyken açmakta fayda var. Bu sayede pil düşük seviyedeyken veri kaybını önleyebilirsiniz.

Üreticinin önceden yüklediği anti-virüs programını kesinlikle değiştirmelisiniz. Bu virüs programları genellikle 60 günlük deneme süresinden sonra devre dışı kalırlar, güncellemeleri indirmeyi kesip reklamlarla kullanıcıyı rahatsız ederler. Bunun yerine iyi bir güvenlik programı tercih edebilirsiniz. Bu tarz programların bazıları bedava da erişilebilir halde.

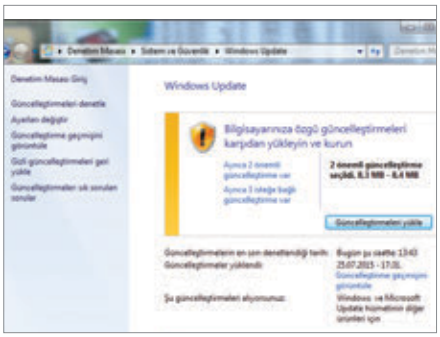

Modem güvenliği

Bazı modemler web arayüzü ve WLAN'a erişmek için **geçici bir şifreye** sahip olurlar. Bu durumda veya kendiniz sekiz veya daha az karakterli zayıf bir şifre yaratmışsanız rastgele yaratılmış oniki veya daha çok haneli şifreleri tercih etmelisiniz, böylece istenmeyen kullanıcılar bağlantınızı sömürmez. FritzBox kullanıyorsanız tarayıcınızın adres çubuğuna "fritz.box" yazıp "Ayarlar / Gelişmiş Ayarlar / WLAN / Güvenlik" seçeneklerinden WLAN şifrenizi değiştirebilirsiniz. İnternet şifreniz "Sistem / FritzBox password" seçeneklerinden de değiştirilebilir. Enerji tasarrufu için, "WLAN / Interval time" sekmesinden kablosuz bağlantınızı belirli saatlerde kapatacak olan bir takvim ayarlamalısınız. Eğer istemciniz 5 GHz bant genişliğini destekliyorsa **1** "WLAN / Kablosuz kanalı etkinleştir" seçeneğinden bunu açabilir, istemcinin hızını arttırabilirsiniz. Kablolu LAN bağlantısı için de bir optimizasyon gerekmekte: Bazı FritzBox'lar için 4 LAN portundan ikisi hızını 100 Mbit/s'ye düşürmektedir. "Ev ağı / Ağlar / Ağ ayarları" **2** sekmelerinden portları "Güç Modu" seçeneğine çevirin. Bu işlem maksimum hızda aktarımı sağlayacaktır.

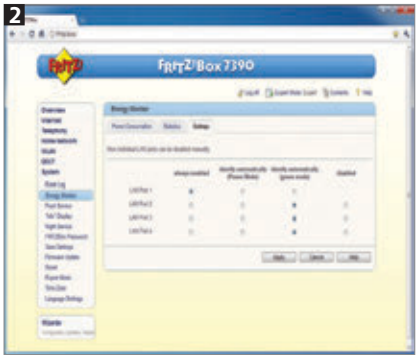

NAS özelliklerini etkinleştirme

NAS (Veri depolama) cihazınız en güvenli ve en kapsamlı hizmeti sunmak için **en güncel firmware**'e sahip olmalıdır. Eğer yükleme esnasında en son sürümü kurmadıysanız internetten güncellemeleri kontrol edin. İstenmeyen girişleri engellemek için geçici kullanıcı şifresini güvenli bir şifreyle değiştirin.

NAS cihazınıza yüklü miktarda veri aktarmaya başlamadan önce sürücülerinizin optimum seviyede çalıştığına emin olmalısınız. 1 bay depolama cihazlarınız için yapılması gereken çok işlem bulunmuyor. Bu cihazlar bir arıza esnasında bilgisayarınızdaki verilerin bir kopyasını bulundurmakla yükümlüler. Çift sürücülü NAS cihazınızın ya veriyi iki sürücüye de kopyalayan RAID-1 biçiminde, ya da JBOT ('Just a bunch of disks') biçiminde ayarlanması gerekiyor. Ancak bir JBOD yalnızca başka bir yerde depolanmış olan veriyi depolar. Eğer üç veya fazla sürücüye sahipseniz, size büyük ve güçlü bir kurulum olan RAID-5'i tavsiye ederiz.

Enerji tasarrufu için, Synology gibi bir NAS cihazında şu adımları izleyerek bir güç planı oluşturabilirsiniz. "Temel Ayarlar / Güç / Diğer Ayarlar". Güç tasarrufu ayarlarınız cihazınızın ne zaman çalışacağına karar verir.

Bir sonraki adım yararlı servislerin kullanımıdır. NAS cihazınızın kontrol panelinde, Synology için "Packet manager" bölümünde gerekli seçeneklere ulaşabilirsiniz. Bu anlamda 'İndirme İstasyonu' tercih edilen bir servistir. İnternet tarayıcınız için Synoloader eklentisiyle birlikte NAS cihazınıza direk indirme işlemleri uygulayabilirsiniz. 'Hızlı Bağlan' ise bir başka yararlı servis. Bu eklentiyle NAS cihazınıza uzaktaki bir cihazdan internet yoluyla bağlanabilirsiniz.

Dijital fotoğraf makinenizden maksimum faydalanın

Çoğu dijital kamera **standart ayarlarıyla** halihazırda pek sıkıntı yaşamadan kullanılabilir haldedir. Ancak kusursuz performans için bazı ayarlarla yeniden ilgilenmelisiniz. Bunun için cihazınızın menüsünde sistematik bir biçimde ilerlemelisiniz. Ucuz ve geniş kapasiteli SD kartlarda görüntü boyutunu maksimuma ayarlayın. Eğer makineniz destekliyorsa görüntüleri RAW ve JPEG olarak ayrı ayrı kaydedin **1**. RAW dosyaları çok yer kapladığından hepsini depolamanız gereksiz. Ancak çok güzel olduğunu düşündüğünüz pozlar için elinizde ayrıntılı bir RAW kopyası olması sizin için yararlı. Çoğu fotoğraf makinesi ISO ayarlarını otomatik olarak kontrol altında tutar. **2** Eğer ışıklandırma yeterli değilse bu ayarlar düşük detaylı bir fotoğrafa yol açabilir. Bu yüzden otomatik ISO ayarlarını kapatıp baştan manuel olarak en düşük ISO seviyesine (100 veya 200 gibi) getirmek daha doğru olur. Eğer ortam ışığı cılız kalıyorsa makinanızı sabitleyebilir ve flaş kullanımıyla destekleyebilirsiniz. Diğer seçenekleri fotoğrafın doğasına göre ayarlamalısınız. Örnek olarak, eğer akan bir sıvıyı çekiyorsanız, tek imaj modundan seri imaj moduna geçmelisiniz. Eğer ortam değişik ışık kaynakları barındırıyorsa kameranızın ekranından bozulmuş görüntüleri görebilirsiniz. Bu durumda menüye girip gün ışığı, gölgeler ve yapay ışık için beyaz ayarını düzeltmeniz gerekir. Kritik pozlar için bu ayarlar otomatik ayarlardan çok daha iyi sonuç verecektir. Kameranızın sahne programları akşam ve gece çekilen pozlar için etkileyici sonuçlar yaratabilir. Ancak bütün özel ayarlamalarda olduğu gibi kameranızı kullandıktan sonra ayarları standart konuma geri çevirmeniz önemli.

HD alıcı ayarları

En kaliteli yüksek çözünürlüklü görüntü için HD alıcınızın televizyonunuza HDMI kabloyla bağlanması gerekiyor. Alıcınızın video çıkış formatının kaynak materyalle uyumlu olması çok önemli. Bu sayede televizyonunuz video materyalini uygun görüntü formatında (Full HD veya 4K gibi) sunacaktır. Televizyonlar genelde bu işlemi alıcılardan daha iyi yaparlar. Eğer 5+1 ses siteminiz yoksa bir **ses düzenleme işlemi** yapmalısınız. Bu işlem ses ayarlarınızı stereo sinyale göre düzenler ve çoğu televizyonla uyumludur. Alıcınızın üreticisine göre değişen ses seçeneklerine menüden "PCM" seçeneğini HDMI ses çıkışı olarak tanımlamanız yeterli.

Depolama kapasitesi yetersizliği durumu birçok HD alıcı için kaçınılmaz sorun olacak. Bu sorun harici depolama cihazlarıyla giderilebilir. Bir eSATA veya USB bağlantı kablosuyla harici belleklerinizi alıcınıza bağlayabilirsiniz. Birçok modelde harici bellekler otomatik olarak algılanır ve rahatça kullanılır. Kanal araması işlemi bittikten sonra bu kanalları seçmek ve sıralamak gerekir. Bu işlemi hızlıca gerçekleştirebilmek için kullanım kılavuzuna başvurun. Alternatif olarak internetten alıcınız için PC uyumlu kanal arama/sıralama programları olup olmadığını kontrol edebilir, bu programlarla işlemlerinizi daha hızlı gerçekleştirebilirsiniz.

E-Kitap okuyucu ayarları

Kindle gibi e-kitap okuyucuları genelde ayarları yapılmış ve kullanıcı hesabına bağlanmış olarak teslim edilir. Ancak yine de ayarlar üstünden adım adım geçmeniz yararlı olabilir. En önemli nokta ışıklandırma parlaklığını doğru ayarlamaktır. Çoğu kullanıcı görüntüyü çok parlak ayarlıyor. En optimal ayarlama ise cihazın ışığının karanlıkta göz almayacak şekilde ayarlanmasıdır. Gündüz vakti ise ortam ışığı yeterlidir.

Yazı tipi boyutu okurken yazıyı büyütme ihtiyacı duymayacağınız seviyede tutulmalıdır. Aynı prensip kelimeler ve satırlar arası boşluklar için de geçerli. Eğer kitaplarınız farklı kaynaklardan geliyorsa her biri için ayarlarınızı tekrar yapılandırabilirsiniz. Büyük yazı fontlarına ihtiyaç duyanlar cihazın bu konumda rahat okunabilir olup olmadığını kontrol etmeli.

Eğer pilden tasarruf etmek istiyorsanız WLAN'ın sadece gerektiğinde açık olmasına özen gösterin (örneğin yeni bir kitap indirmeniz gerektiğinde). Bazı cihazlar ekranın her sayfada yenilenmesi veya belirli aralıklarla yenilenmesi seçeneklerini sunuyor. Sayfanın daha sık yenilenmesi daha keskin bir görüntü sunsa da daha çok pil harcıyor.

Seyahat sırasında okuyucunuzu çok kullanıyorsanız bir şifre edinmekte fayda var. Ancak bu durumda cihazınızı her kullanmak istediğinizde şifrenizi girmek durumundasınız. Bu uygulama uzun vadede pek de pratik olmayabilir. Kindle için çocuk kilit sistemini kullanmak daha kullanışlı. Bu durumda cihazınızı kaybederseniz kitaplarınıza bakılabilir ama Kindle shop'tan herhangi bir alışveriş yapılamaz.

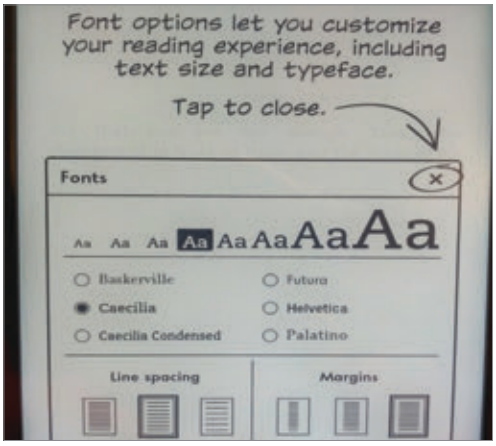

POPULAR SCIENCE AĞUSTOS SAYISINDA

UZAYI DENEYİMLEMEK İÇİN ROKETE İHTİYACINIZ YOK.

- Yeni balon turizmi dünyaya bambaşka bir gözle bakmanızı sağlayacak.
- Mikroplardan korkuyoruz. Sağlığımız için onları öldürmeye çalışmak belki de doğru bir yaklaşım değil.
- Günümüzün en gözde 10 bilimkurgu yazarı, geleceği sizin için kaleme aldı.
- Karşınızda zamanının çok ötesinde bir dahi: Nikola Tesla.
- Küba'da gerçekleşen sağlık devrimi tüm dünyaya yayılıyor.
- Hayvanların en şaşırtıcı savunma mekanizmaları.

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

SADECE 3,90 TL

VİDEO PS SEYRET

DERGİDE Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

AĞUSTOS SAYISINI KAÇIRMAYIN!

DB

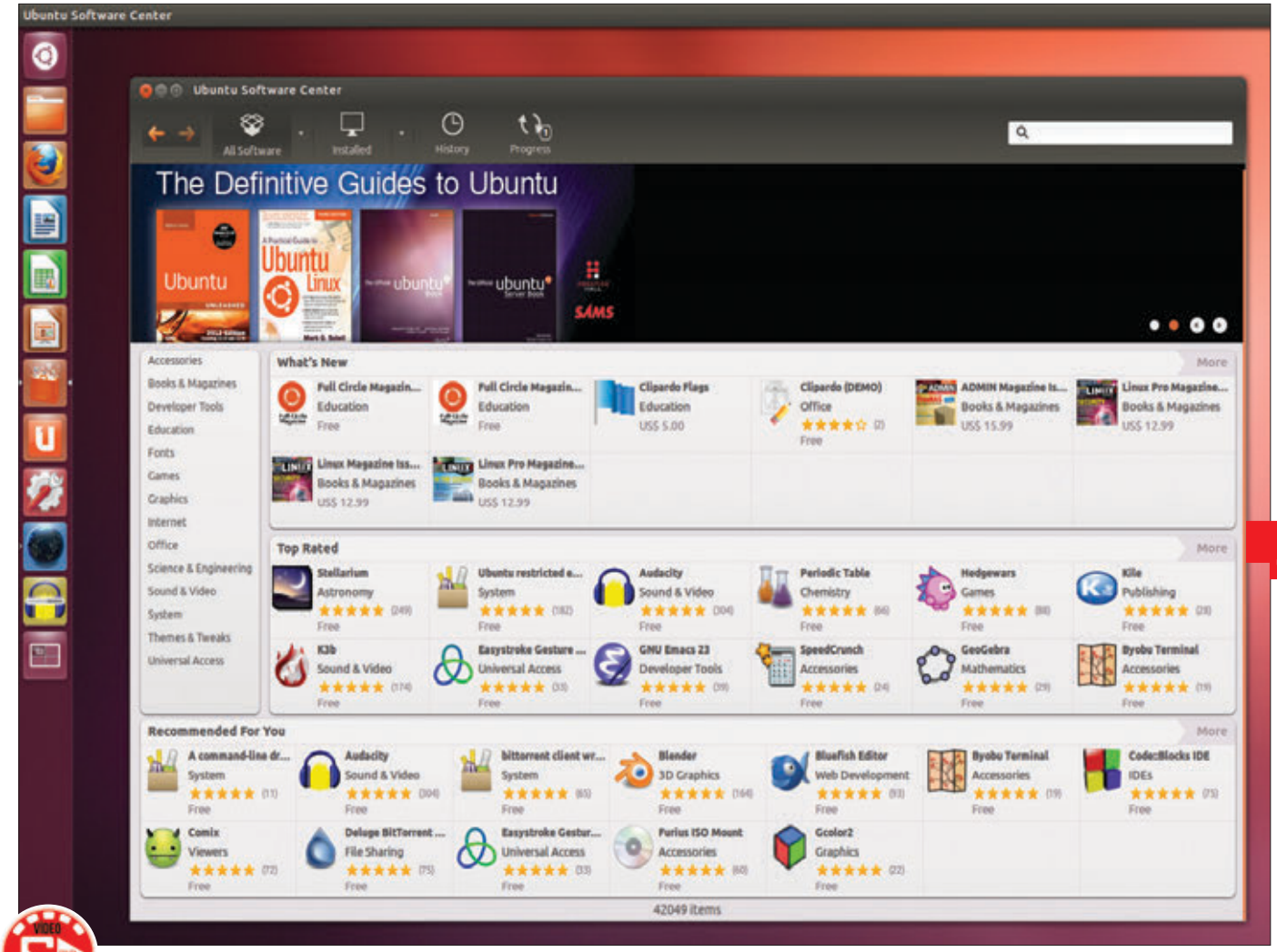

5

Windows'un en ciddi rakibi

Linux her zaman hızlı ve kararlıydı. Ubuntu 15.04 sürümü ise "uğraştırmalı işletim sistemi" yakıştırmasını tarihe gömüyor. Linux kullanıcısı olmak bakın ne kadar kolay:

Tan BODUR/ LJ

Windows basit. Unix tabanlı işletim sistemleri ise karmaşık". Bu önyargının yanlış olduğu, kökleri Unix'e dayanan MacOS, iOS ve Android tarafından çoktan kanıtlandı. Ubuntu ise bu sistemlerin basitliklerini masaüstü PC'ye taşıyor. Bilgisayara yalnızca birkaç dakika içinde kolayca yükleniyor. Mevcut Windows sürümü ile yan yana çalışabiliyor, hatta istenirse USB bellek üzerinden bile kullanılabiliyor. Kurulum sırasında dil ve saat dilimi dışında hiçbir ayar gerektirmiyor ve sürücü desteği sorunu (ekran kartı dışında) Windows 8 ve 10'dan bile daha az karşımıza çıkıyor. Yani neredeyse her türlü donanım destekleniyor. CHIP Cloud'da hem 32 bit, hem de 64 bit sürümlerini bulabileceğiniz ISO dosyaları mevcut. 64bit sürümü yalnızca 4 GB üzeri belleğe sahip sistemler için tavsiye ediyoruz. ISO dosyasını isterseniz bir DVD'ye kaydedip kurulum ortamı veya canlı sistem olarak kullanabilirsiniz. Ancak USB bellek (4GB ve üzeri) kullanırsanız bu süreç daha akıcı ilerliyor. Aşağıdaki adımları takip ederek kurulumu yapabilirsiniz.

Nasıl yapılır?

1 ISO dosyasını USB belleğe kopyalayın

CHIP Cloud'dan Linux Live USB Creator yazılımını indirin ve kurun. Programı ilk kez çalıştırdığınızda karşınıza yeni sürüm güncellemesi çıkacak, ancak halihazırdaki sürüm bu işlem için yeterli. Programın arayüzünden kullanacağınız USB belleği ve Ubuntu ISO dosyasını seçin. >>Persistent Filesystem<< bölümünden, USB bellek üzerinde program güncellemeleri veya kalıcı veri için ne kadar yer ayrılacağını belirleyebilirsiniz. Burada belleğin tümünü seçmenizi tavsiye ediyoruz. Yani kaydırma çubuğunu sonuna kadar ilerletin. >>LinuxLive'i Windows altında çalıştırılabilir yap<< seçeneğini devre dışı bırakın. Yıldırım ikonuna tıkladığınızda USB üzerine kurulum işlemi başlayacak.

1

2 USB bellekten ilk açılışı yapın

Şimdi bilgisayarınızı USB bellekten açın: Bazı sistemlerde bunun için bilgisayar açılırken [F12] veya [F10] tuşlarından birine basılı tutmanız gerekebilir; ya da BIOS ayarlarından açılış sırasını değiştirip USB belleğinizi ilk sıraya alabilirsiniz. Açılışın ardından karşınıza çıkan ilk pencerede tercih ettiğiniz dili seçin. >>Try out Ubuntu<< seçeneği, canlı sistemle başlama olanağı sunuyor. Bunu seçerseniz canlı sistemle devam edebilir ve kurulu sisteminizi değiştirmeden Ubuntu'yu deneyebilir, programlar yükleyip kaldırabilirsiniz. Canlı sistem kullanmak isterseniz klavye düzenini değiştirmeyi unutmayın. Ekranın sağ üst bölümündeki >>En<< sembolünü tıklayıp >>+<< ve ardından istediğiniz dili seçebilirsiniz.

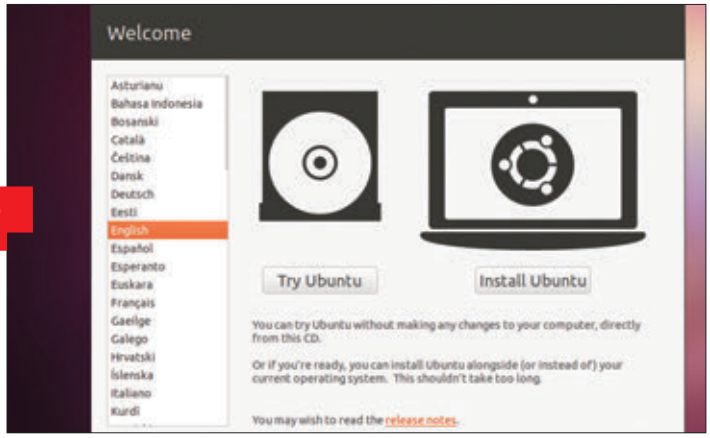

2

3 Sabit diske kurulum

Adım 2'de veya masaüstünden >>Install Ubuntu<< seçeneğini işaretlediyseniz karşınıza iki seçenek çıkacak: Sabit diski formatlayıp temiz kurulum için >>Sabit diski sil ve Ubuntu'yu kur<< ya da Windows ile çift işletim sistemi çalıştırmak için >>Ubuntu'yu Windows'la birlikte kur<<. >>Diğer<< seçeneği ise manuel olarak bir partisyon seçmenizi sağlıyor.

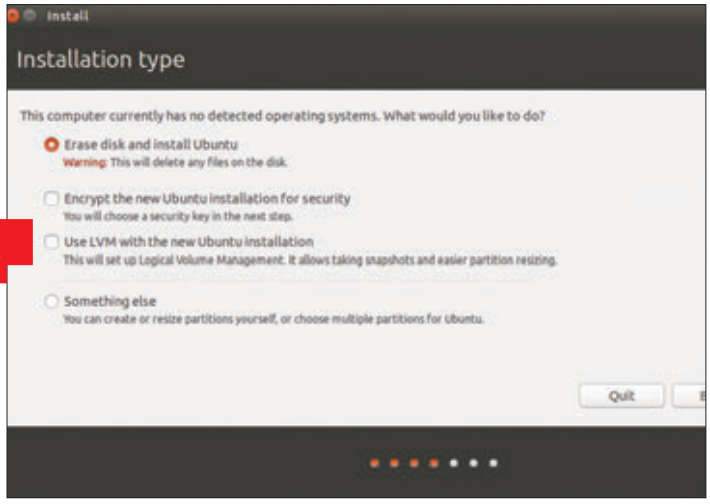

3

4 Disk bölümü ayırma

Bir sonraki pencerede Ubuntu sistemine ne kadar alan ayırmak istediğiniz soruluyor. Farenizi kullanarak disk bölümleri arasında istediğiniz seviyeyi belirleyin. Tabii ki Ubuntu partisyonunun büyüklüğü Windows partisyonundaki kullanılabilir alandan daha fazla olamaz. Temel kurulum için 7 GB gibi bir alan yeterli. Kurulum, veriler ve kurulacak programlara yetecek bir alan için en az 20 GB ayırmanız uygun olur. Artık tek yapmanız gereken bir kullanıcı adı, parola, zaman dilimi ve klavye düzeni seçmek.

5 Linux dünyasında ilk adım

Derli toplu ana sayfa, Ubuntu dünyasında attığınız ilk adımları kolaylaştıracak. Bilgisayarınız internete WLAN ile bağlıysa sistem çubuğundan ilgili ikonu bulup kablosuz ağınızı seçtikten sonra şifrenizi girin. Sol tarafta Firefox, Libre Office programları (ki özellikleri MS Office'ten geri kalmıyor) ve Windows partisyonu ile ilgili semboller mevcut, böylece dosya gezgini ile verilerinizi transfer edebilirsiniz. Turuncu >>A<< ikonu yazılım merkezine ulaşıyor ve indirebileceğiniz sayısız program sunuyor. Mutlu gezinmeler! **yorum@chip.com.tr**

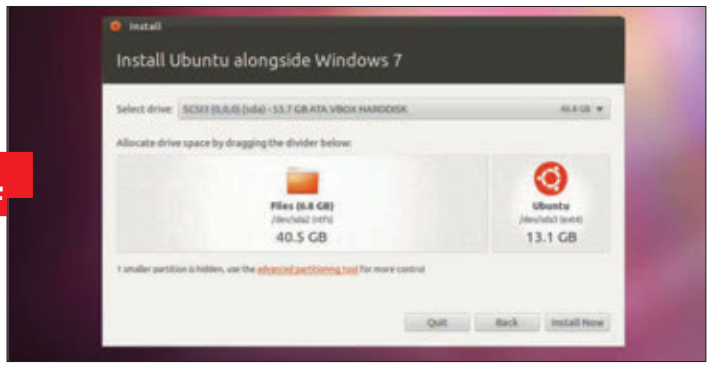

4

Bulutta Vücut Taraması

Fazla "liberal" fotoğraflarını bulutta saklayan kullanıcıların hesapları bloke edilebilir; zira ABD'deki servis sağlayıcılar her şeyi taramakla kalmıyor, ayrıca bu konuda oldukça katı kurallar koyuyorlar.

Tan Bodur / BH

Aslında bulut diye bir şey yok; başkalarının bilgisayarları var." Avrupa Özgür Yazılım Vakfı, farkındalık uyandırmak için bu aralar yukarıdaki sloganı kullanıyor. Diğerlerinin yanında bilgisayar ve verilerin güvenilir bir şekilde kullanılmasını teşvik eden bu oluşum bu sloganla bulut dediğimiz teknolojinin gerçek bir bulut kadar bağımsız olmadığını, hatırlatmayı amaçlıyor. Gerçekte bulut, özel şirketlerin, diğer bir deyişle" başkalarının" bizim verilerimizi depolayan sunucularından oluşuyor. Bu aynı zamanda, bulutta depoladığımız fotoğraflar, videolar ve kişisel verilerin artık bize özel olmadığı anlamına geliyor, çünkü başta Google ve Apple olmak üzere, özellikle Amerikan şirketleri kendi sunucularına yüklenen tüm dosyaları tarıyorlar.

Bu şirketler yasadışı içerikleri süzmekle kalmıyor, aynı zamanda kendi ahlaki kurallarını da kullanıcıya dayatmak istiyorlar. Kişisel gizlilik anlamında her kullanıcının neyi depolayıp depolayamayacağı konusunda her şirketin kendi fikirleri mevcut. Burada problem, bulut sunucularında dijital kuralların ne olduğunu tam olarak kimsenin bilmemesi, çünkü bu kurallar genellikle lisans anlaşmalarının ufacık harfli metinleri arasında gizli ve servislerden yararlanan herkes bu kuralları zaten kabul etmiş durumda. Eurostat şirketinin yaptığı bir araştırmaya göre, örneğin Almanya'da,

her 5 kullanıcıdan birinin bulut hesabı bulunuyor.

Kullanım koşulları bile genellikle sorun teşkil ediyor; "uygunsuz", "müstehcen" gibi kelimelerle oluşturulan bu formüller, kullanıcının neyi depolamasına izin verildiğini tam olarak açıklamıyor. Bu koşulları ihlal edildiğini varsaymak için şirketin, mesela, belden yukarısı çıplak bir fotoğrafı marjinal kabul etmesi yeterli olabiliyor. Bu nedenle bir kullanıcı yaz tatilinde kumsalda ya da evde çocuklarını yıkarken çektiği fotoğrafları buluta yüklerse hesabının bloke edilmiş olduğunu şaşkınlıkla fark edebiliyor. Bu yüzden kendi kendimize bir deney yaptık ve bulut şirketlerinin ne zaman alarm verdiğini görmek için Microsoft, Google gibi firmaların meraklı gözlerinden kendinizi nasıl koruyabileceğinizi araştırdık.

Buluta yüklediğiniz hatıralarınız veri depolamak için gerçekten pratik bir çözüm: önemli verilerinizi yedekleyebileceğiniz bol miktarda depolama alanı sunuyor ve bu verilerin cihazlar arasında zahmetsizce eşitlenmesine, diğer insanlarla paylaşılmasına olanak tanıyor. Depolama, Eşitleme ve Paylaşma gibi hizmetler için aslında verilerin analiz edilmesi gerekmiyor. Problem, tüketicinin ödeme istekliliği ile başlıyor. Eurostat tarafından ortaya koyulduğu üzere, Avrupa'da bulut kullanıcılarının yalnızca %11'i ücretlendirilebilir hizmetlerden faydalanıyor. Bu da gösteriyor ki kullanıcıların neredeyse %90'ı, buluttaki hatıralarının bedelini yine buluta yükledikleri verilerle ödüyor. Google gibi şirketler bu dosyaları tarayarak analiz ettikleri fotoğrafların içeriğine göre kullanıcıya gösterilecek reklamları belirliyor. Microsoft tarafında ise farklı bir durum söz konusu: Windows 10'dan itibaren yazılım devi bir arama işlevi ile hem dosya adlarını ve metin dosyalarını taranabilir ve takip edilebilir hale getiriyor, hem de resim dosyalarının içindeki metinleri algılayabiliyor. Bu işlevi test etmek için, CHIP dergisi kapağını OneDrive üzerinde depoladık ve kısa süre sonra yaptığımız aramalarda kapakta bahsi geçen makaleler de çıkmaya başladı. İnanılmaz miktardaki bu verilerin sınıflandırılması ve analiz edilmesi için muazzam işlem gücü ve devasa bir sinir ağına ihtiyaç var. Ortalama kullanıcı için bu yalnızca geniş bulut merkezleri üzerinden mümkün.

Microsoft ve Apple özellikle dikkat ediyor

Peki, bu Amerikalı büyük servis sağlayıcıların sunucularına ne tür veriler yükleyebiliriz? Farklı firmaların bu soruya cevabı da farklı. Aralarında en rahatı Google. Bulut sürücünüzü yalnızca kişisel verilerinizi yedekleme amacıyla kullanıyorsanız kural ihlalinden korkmanıza gerek yok. Ancak Google bu verileri de yasadışı içerik ihtimaline karşı tarama hakkını da saklı tutuyor. Kuralı ise şu: şirket, ancak bir kullanıcının gönderdiği dosyaya başka biri itiraz ederse devreye giriyor. Dropbox için de aynı kural geçerli: "pornografik" ya da ahlaka aykırı" içerikler, yasal bir mani olmadıkları sürece sürücüde tutulabiliyor.

Microsoft ve Apple ise en katı kuralları koyan firmalar. Microsoft "kısmen ya da tamamen çıplak" fotoğrafların sunucularında yer almasını yasaklıyor, Apple ise zararlı, müstehcen ya da kinci içerikleri istemiyor. Google ve Dropbox örneklerinin tersine, bu iki firma, zararlı gördükleri içeriklerin yalnızca paylaşılmasını değil, bulut sürücüsüne yüklenmesini bile istemiyor. Fakat bu içeriklere ait tanımları pek belirgin değil.

Bir Windows kullanıcısı, Microsoft'un kendisini iki yaşındaki oğlunun küvetteki resmi yüzünden bulut erişimine engellediğini söylüyor. Kullanıcının erişimi ancak bu fotoğraflar bir Microsoft çalışanı tarafından bizzat incelendikten sonra geri verilmiş. Bir avukata göre ise yukarıdaki kullanıcı hayli şanslı; çünkü müvekkilinin verilerinin taranmasının ardından evi aranmış, bilgisayarlarına el konulmuş. Bunun sebebi, kullanıcının yüklediği bir fotoğrafın çocuk pornografisi şüphesi içermesi.

Microsoft ve Google gibi firmalar sunucularındaki verileri özellikle çocuk pornografisi gibi tehditlere karşı tararken, çocuklarının fotoğraflarını bulut sürücülerinde saklamak isteyen ailelerin zan altında kaldığı belirtiliyor.

Microsoft'un çıplak fotoğraf yasağının tatil fotoğraflarına da uygulanıp uygulanmadığını denemek istedik ve OneDrive klasörüne bikinili modellerin fotoğraflarını yükledik. En azından burada rahatız: Bikinili fotoğraflar Microsoft'a göre "kısmen çıplak" sayılmıyor.

Fotoğraflarda neyin kabul edilebilir, neyin yasak olduğunu şirketin kendisinden açık bir şekilde öğrenmek istedik. Firmanın basın departmanı da tatmin edici bir bilgiye sahip değil. Bu bilgi eksikliğinin sebebi, kullanılan teknoloji olabilir. →

Bulut verilerinin analizi: risk mi, avantaj mı?

Avrupa'da bulut hizmeti kullanmak istemeyenlerin çoğu verilerinin koruma altında olmadığından endişeli. Microsoft örneğinde gördüğümüz üzere pek de haksız sayılmazlar.

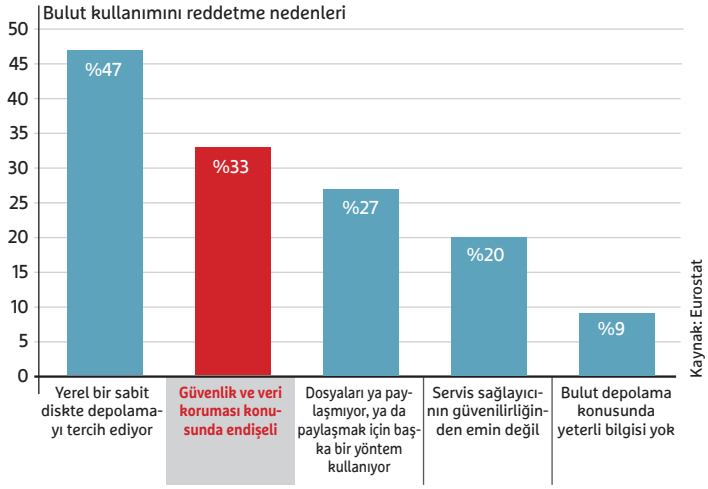

Microsoft, bulutta resim analizini daha iyi arama fonksiyonlarıyla izah ediyor, mesela resim dosyalarında yazı tanıma bunlardan biri.

Microsoft'un kurallarını sandığınızdan daha kolay ihlal edebilirsiniz: çıplak insan fotoğrafları yüklemek yasak.

Aynı zamanda görüntü algılama için de kullanılan yapay sinir ağlarının, fotoğraflarda bulunan nesneleri sınıflandırmadan önce milyonlarca fotoğrafla beslenilerek eğitilmeleri gerekiyor. Eğitimleri bittikten sonra kendileri de öğrenmeye başlıyorlar ve kendi kurallarını oluşturuyor ve Microsoft'un prensipleri doğrultusunda tepki veriyorlar.

Avukat Christian Solmecke, bu Amerikan firmalarının ahlak anlayışını biraz abarttıklarını düşünüyor. Ayrıca bu kurallar Avrupa ülkelerinin yasalarına da aykırı olabilir: CHIP'in sorusuna "Bu koşullar hem şaşırtıcı, hem de her yerde geçerli değil" derken "Avrupa'da çıplak fotoğrafların yalnızca yerel olarak saklanması, bulutta depolanmasına izin verilmemesi gibi bir kural saçma kabul edilir" yorumunu yapıyor.

Microsoft ve Apple'ın gelecekte verilerinizi karıştırmaktan vazgeçeceğini düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Tam tersine, bu şirketler kendi görsel algılama mekanizmalarını daha da geliştiriyorlar. Örneğin geçtiğimiz Eylül ayında Google, otomatik görüntü algılamasında bir yenilik yaptığını açıkladı. Arama motorunun geliştiricileri, birçok sanal sinir ağının da yardımıyla görsellerde sadece içeriği anlamakla kalmayıp, aynı zamanda bunlara uygun birer isim de verebilecek bir sistem geliştirdiler. Microsoft da kendi sanal zekası Project Adam ile benzer hedefler peşinde olduğunu geçen yıl belli etmişti. Bu sunum sırasında konuşmacılardan biri Windows Phone cihazı ile bir köpek fotoğrafı çekmiş ve köpeğin cinsini sormuş, doğru yanıtı birkaç saniye içinde alabilmişti. Uzun vadede Microsoft, Project Adam altında geliştireceği yazılımlarla istenen objeyi görsel olarak tanımlayabilecek. Tabii ki bu, bulut üzerindeki fotoğrafları da kapsıyor.

Bulut sağlayıcıların tarama yazılımlarını kandırın

Kişisel verilerin sürekli gözleniyor olması ve şüphe halinde hesapların bloke edilmesi tehlikesinden korunmak için avukat Christian Solmecke, Avrupa merkezli bir bulut sağlayıcı kullanmayı öneriyor: "Buradaki servis sağlayıcılar hem aşırı kurallara sahip değil, hem de uygulanabilir veri koruma standartlarına riayet ediyorlar".

Başka bir seçenek ise bulut hizmetini tamamen devre dışı bırakmak. Windows 8.1 sürümünden itibaren, OneDrive servisi Windows'a öyle derinlemesine entegre edilmiş ki, bazı noktaları göz önünde bulundurmak gerekiyor. Öncelikle dosyalarınızı OneDrive klasörüne değil, yerel bir klasöre kaydedin. Diğer taraftan Office365 üzerinde düzenlenmiş olan dosyalar her şekilde OneDrive klasörüne kopyalanıyor. Bunu engellemek için eşitlemeyi durdurmanız gerekli (sağdaki ekran görüntüsü).

Ancak bu sefer bulut hizmetinin dosya paylaşımı veya uzak klasörler gibi pratik avantajlarından yararlanmanız da mümkün olmayacak. Boxcryptor veya Panbox gibi programlar burada devreye giriyor. Bulut servisine dosyaları göndermeden önce yerel olarak şifreliyorlar ve bu sayede servis sağlayıcıların her şeye burnunu sokan analiz yazılımları bertaraf edilebiliyor. Bahsettiğimiz iki yazılım arasından Boxcryptor daha rahat bir kullanıma sahip fakat ücretsiz sürümde tek bir bulut hizmeti için şifreleme yapabiliyor. CHIP Cloud'da da bulabileceğiniz açık kaynaklı PanBox aracı ile ilgili detaylı bilgiyi sitesinde bulabilirsiniz.

yorum@chip.com.tr

BİLGİ

Sanal zekayla görsel algılama

Google ve Microsoft halihazırda fotoğraflardaki içerikleri bir insan kadar doğru bir şekilde algılayabilecek yapay sinir ağlarını geliştirmek için yoğun bir şekilde çalışıyorlar.

Google yapay zeka teknolojisi görselleri sadece algılamakla kalmıyor, açıklamalarını da –aşağı yukarı- bir formüle oturtmuş görünüyor.

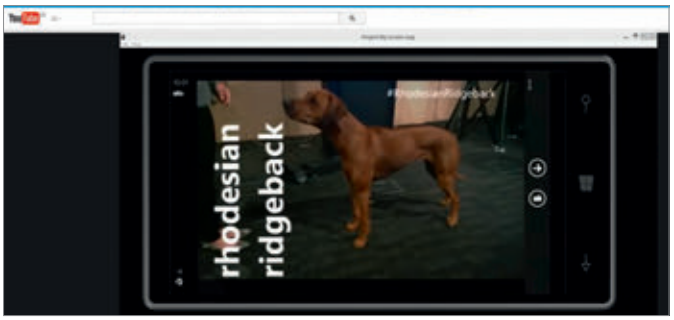

Microsoft'un görsel analizi, birkaç saniye içinde bir köpeğin türünü anlayabiliyor.

Kişisel veri için daha fazla mahremiyet

Büyük şirketlerin kişisel verilerinizi analiz etmesini istemiyorsanız yapmanız gereken ya verileri buluttan tamamen uzak tutmak, ya da buluta göndermeden önce şifrelemek.

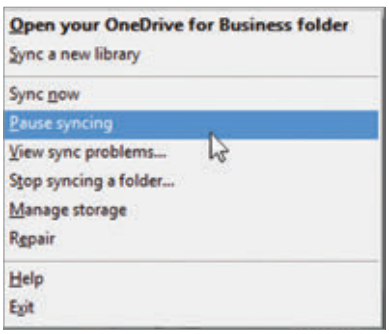

Buluta gönderme işlemini durdurmak için OneDrive klasörüne sağ tıklayıp "Eşitlemeyi durdurmanız" yeterli.

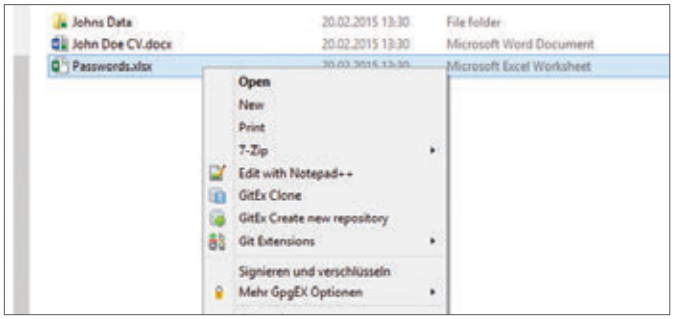

Boxcryptor gibi araçlarla buluta göndermeden önce verilerinizi şifrelemeniz ve böylece analiz edilmekten korumanız mümkün.

LEVEL iPad.

Etkileşimli oyun dergisi.

Yıllık aboneliğe iki sayı, altı aylık aboneliğe bir sayı ücretsiz.

Türkiye'nin İlk Tablet Oyun Dergisi

App Store'dan İndirin

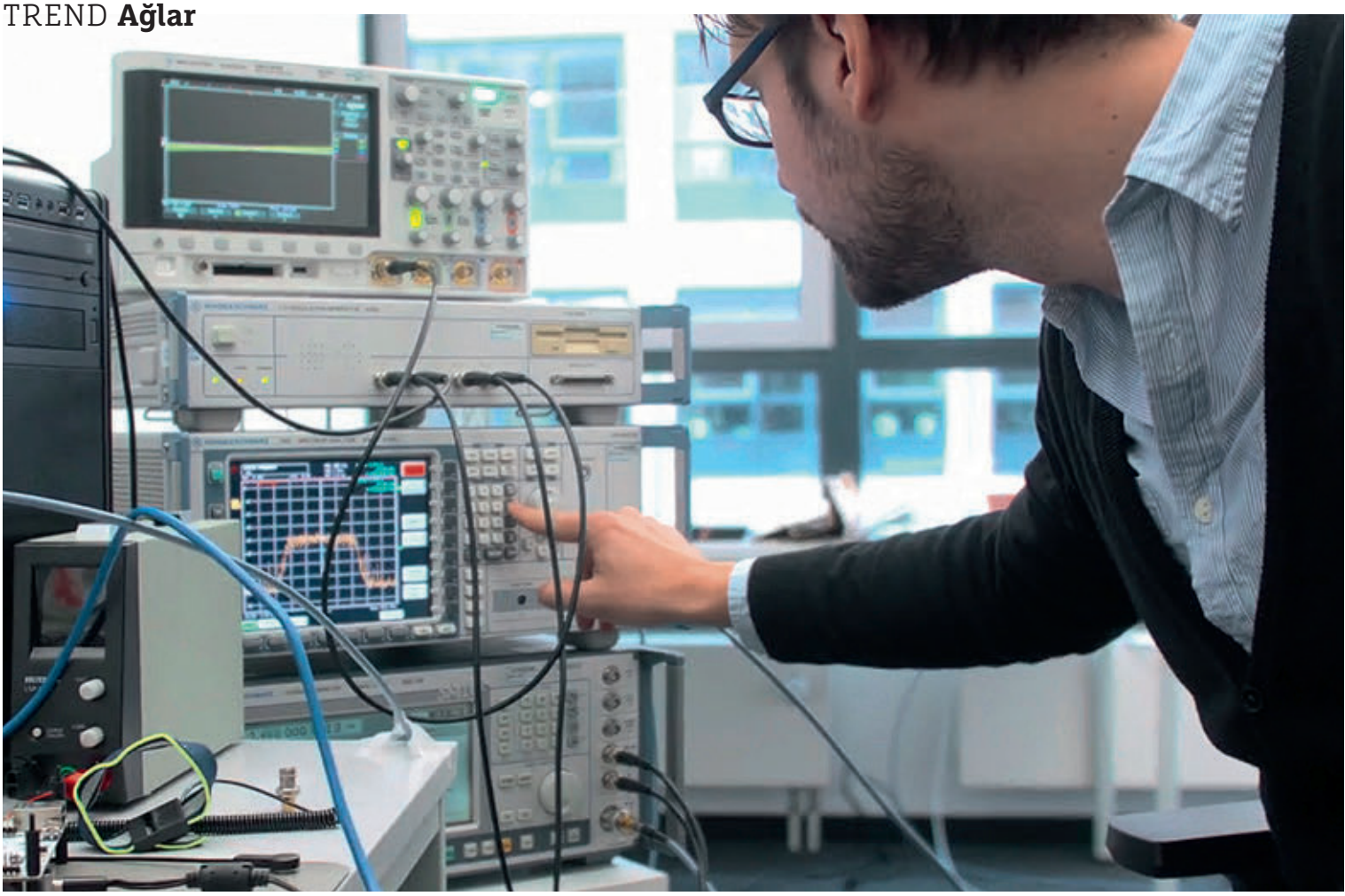

Geleceğin veri ağları

2020 yılına gelindiğinde ultra hızlı 5G kablosuz ağlar yalnızca akıllı telefonları değil, her türlü elektronik cihazı birbirine bağlayacak. Bu teknolojinin önünde yalnızca birkaç ufak pürüz kaldı.

Tan BODUR / MM

Özellikle bilgi teknolojileri gibi hızlı sektörlerde öngörüde bulunmak, geleceğe dair bahis oynamaktan ileri gitmiyor fakat bunu yapmanın zararsız olduğunu söylemek de tamamen doğru olmaz, zira paranızı yatırdığınız taraf haklı çıkmazsa, Motorola veya Nokia örneklerinde gördüğümüz gibi, büyük devrimler büyük firmaları alaşağı edebiliyor. Sektörün bir kolu da halihazırda bütün uygarlığı etkileyecek bir devrim üzerine bahis oynuyor: Kablosuz sektörü, 2020 yılından itibaren dev bir radyo ağı kurmak istiyor. Ultra hızlı ve her yerden erişilebilecek olan 5G teknolojisi, ağ konusundaki algılarımızı kökten değiştirecek. Sadece her akıllı telefon değil, her araba, her elektronik cihaz, hatta vücudumuzda taşıdığımız her sensör birbiri ile bağlantı halinde olacak. Bu planın işlemesi için kablosuz ağın dev boyuta genişlemesi ve artan veri miktarını karşılayabilmek için çekirdek ağlarda fiberglass teknolojisinin yükseltilmesi gerekiyor. Takip eden sayfalarda BT sektörünün 5G üzerine oynadığı bahsi kazanmak için neler planladığını okuyacaksınız.

yorum@chip.com.tr

Her şey için tek bir kablosuz ağ

Milyarlarca insan ve cihaz, 5G ağında gigabit hızında iletişim kuracak. Bu teknoloji 2020 yılında kullanıma hazır olacak.

Belki de birkaç yıl içinde kitleleri ardından sürükleyen iPhone fenomeninin insanlarda neyi tetiklediğini anlamış olacağız çünkü Apple'ın akıllı telefonu 8 yıl önce kablosuz ağ kullanımında bir patlama yaşanmasına neden olmuştu. Kablosuz sektörü, 2020 yılına kadar 5G konseptini geliştirmiş olmak istiyor. Bu teknoloji yalnızca akıllı telefonları değil, üzerinde yonga olan her türlü elektronik cihazı bir kablosuz ağa bağlayacak. Bugün mobil verileri LTE üzerinden aktarıyoruz. Bu bize modern gelebilir, fakat 4G ağları yalnızca bir adım uzakta. 2G (GSM) ve 3G (UMTS) ağlarda telefon ve veri ağlarına birbirinden ayrı erişiliyor. Kısa süre içinde 4G ağında telefon görüşmeleri de dahil olmak üzere tüm veri alışverişi IP paketleri üzerinden gerçekleşecek. Bu, Voice over LTE ile mümkün olacak. LTE yalnızca bir ağ kullanıyor; o da internet. 5G ise bu konsepti tüm cihazlara genişletiyor. Cisco gibi sektör liderleri, önümüzdeki 5 yıl içinde (sağda) mobil veri trafiğinin 10 katına çıkacağını öngörüyor. Bu tahmin sadece artan akıllı telefon kullanımına değil, kendi kendini süren arabalardan uzaktan denetimli sokak aydınlatmalarına, bileğimize taktığımız fitness bilekliklerine kadar birçok farklı cihazda kullanılan yonga ve sensörlerin birbirleri ile internet üzerinden gittikçe daha fazla iletişim kurmasına dayanıyor. Yani değişim çoktan başlamış durumda. Uzmanlar kaç "makinanın" ağ üzerinden haberleşeceği konusunda aynı fikirde olmasa da 2020 yılına ait tahminler 50 milyar ile 150 milyar arasında değişiyor.

5G için yol haritası

Bugüne kadar Ericsson, Nokia, Samsung, Huawei gibi firmaların araştırma birimleri ve üniversiteler, 5G kategorisine sokabileceğimiz konseptleri kendi bünyelerinde geliştirmekten öteye gitmiyorlardı. Bu yılın başında NGMN (Next Generation Mobile Networks-Gelecek Nesil Mobil Ağlar) Birliği tarafından sunulan yol haritası ile birlikte bu çabalar artık bir standarda oturtulmuş durumda. Vodafon ve Telefónica gibi servis sağlayıcıların da bünyesinde bulunduğu NGMN Birliği, 2020 yılına kadar 5G teknolojisi için bir standart geliştirmiş olmayı planlıyor. Altyapı şimdiden belirlenmiş durumda: Transfer hızları 10GBit/sn'ye ulaşacak e tepki süreleri de 1 milisaniyeden başlıyor. HD filmler izleyen ileri düzey kullanıcılardan, gelişmiş enerji tasarrufuna sahip, yalnızca birkaç bit iletim yapan ufak sensörlere kadar 5G ağı, kilometrekare başına yüzbinlerce cihazı birbirine bağlayacak. Ayrıca cihazların değişken kablosuz teknolojiler kullanarak iletişim kurabilmeleri de gerekiyor. Böylece örneğin bir akıllı telefon, kullanıcısı bu konuda karar vermek zorunda bile kalmadan mobil ağ vasıtasıyla Bluetooth ve WLAN arasında geçiş yapabilecek duruma gelebilecek. 5G ile ilgili vizyon bu şekilde; ancak gerçekte hala cevaplanmamış hayli soru mevcut; özellikle 5G sinyalinin hangi frekans aralığında veri ileteceği. Frekans yelpazesinin alt ucuna, (sağda) pek de ümit verici diyemeyeceğimiz bir kaos hakim. Avrupa'da bazı telekomünikasyon kurumları LTE hizmetine daha fazla yer ayırabilmek için 600-700MHz aralığındaki frekansları art-

→

10 kat fazla veri hacmi

Cisco firması, mobil tahminlere ait raporunda, kablosuz ağlarda 10 kat daha fazla veri transferi gerçekleşeceğini öngörüyor.

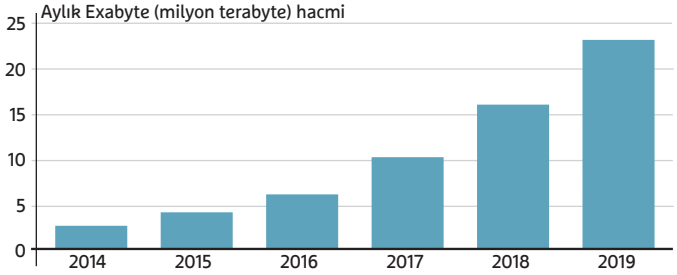

Yeni kablosuz ağ ile 5 yıl içinde tanışacağız

Büyük cihaz üretici ve tedarikçilerinin birçoğu, Gelecek Nesil Mobil Ağ Birliği (NGNA) üyesi. Bu birlik 5G standardı için bir yol haritası çıkardı. Yeni standart 2020 yılında uygulamaya geçirilebilecek.

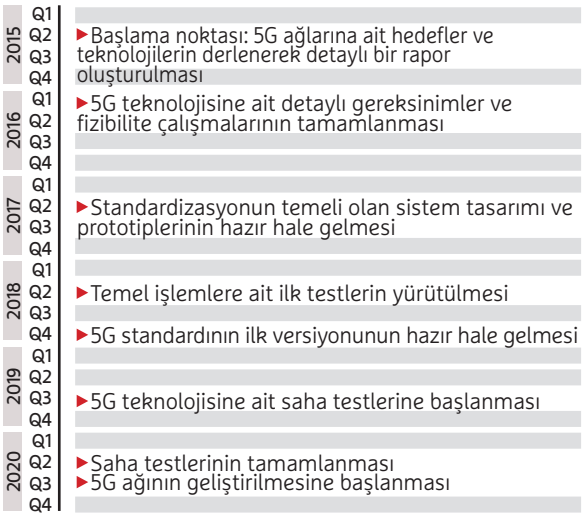

Yüksek frekanslarla daha fazla bant genişliği

5G ağının Gbit seviyesinde veri hızına sahip olması için frekans bandında bol miktarda boş alan gerekiyor. Bu ise ancak yüksek frekanslarda mümkün. Düşük frekanslar hayli kalabalık.

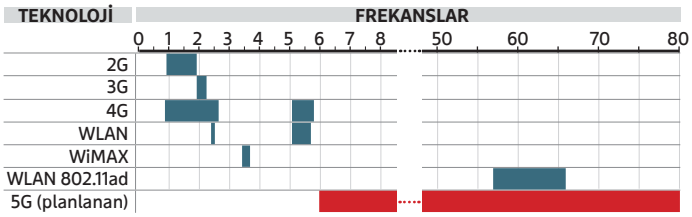

GBit iletim için ilk prototipler

Cihaz üreticileri ilk prototipler üzerinde çalışmaya çoktan başladı. Ericsson, 5G için hantal bir test cihazı 1 ve uygun iletim hücreleri 2 geliştirdi.

1

2

tırdı. Tabii ki bu yeterli değil. LTE-U (buradaki "U", lisanslanmamış anlamına geliyor) kapsamındaki frekanslarda öncelikle mobil yongalarda pazar lideri olan Qualcomm, 5 GHz frekansları LTE için kullanmayı planlıyor. Bu frekansların uluslararası kapsamda herhangi bir lisansa ihtiyacı yok, zira askeri kanallar dışında kontrol edilmiyorlar. Pazar lideri Ericsson da 2015 Mart ayında ilk LTE "Radio dot" yayın hücrelerini sundu. Diğer taraftan WLAN sinyali de 5 GHz frekansında çalışıyor. Yeni ac standardının yüksek veri hızlarına yetecek bant genişliğine ulaşmak için kullanmak zorunda olduğu tek frekans bu. Son olarak, 5G ile 5 GHz üzeri frekans aralıklarına geçiş yapacak çünkü Gbit iletim için gerekli boş alana yalnızca bu aralık sahip. Frekans ne kadar yüksek olursa sinyalin cihazlara parazitsiz ulaşması da o kadar güç oluyor. LTE sinyali 800MHz frekansında yayın yaparsa, yayın anteni birkaç kilometre uzakta olabilir, ancak 5 GHz üzeri frekanslarda anten mesafesinin 100 metreyi aşmaması gerekiyor. Nokia da 70 GHz üzeri frekanslar üzerinde denemeler yapıyor. Bu tip yüksek frekansları kullanan bir teknoloji zaten mevcut: WLAN 802.11ad. Ancak bu, birkaç Gbit/sn hız için yalnızca 10 metre gibi bir mesafede kullanılabiliyor. Bunun sebebi WLAN sinyalinin 60 GHz civarında frekanslarda çalışması ve duvarlar, tavanlar gibi engelleri aşamaması. 5G tarafında bu, iletim istasyonlarının daha ufak bir hale gelmesi ve alıcı ile arasındaki mesafenin de azalması gerektiği anlamına geliyor. Geleneksel iletim teknolojisinde zaten uzun zamandır kullanılan ufak iletim hücreleri, sinyali bölgesel olarak güçlendirme amacıyla kullanılabilir.

Yüksek frekanslarda iletim

Teknik açıdan bakıldığında yüksek frekansların bir de avantajı var; frekans arttıkça sinyallerin dalgaboyu ve alıcı antenin optimal boyutu da azalıyor. Sonuç olarak örneğin 28 GHz frekansında bir sinyali almak için gerekli anten yarım santimetreye kadar kısalabiliyor. Maalesef 28 GHz frekansında parazitsiz sinyal almak pek mümkün değil. Sinyal yansıma ve sapmalardan o kadar etkileniyor ki temiz bir iletim için bir anten hiçbir zaman yeterli olmuyor. Bu sorunun çözümü ise "Massive MIMO". WLAN ve LTE yayınları normal MIMO (Multiple Input Multiple Output – çoklu giriş çoklu çıkış) tarafından zaten optimize ederek alıyor ancak genellikle aynı anda yalnızca 2 ila 4 sinyal gönderilip alınıyor. Yüksek frekanslar ise Massive MIMO için mobil cihazlarda düzinelerce, yayın istasyonlarında ise yüzlerce ufak anten kullanılmasını mümkün kılıyor. Huawei ve Lund Üniversitesi tarafından (sağda) sunulan ilk prototipler, teknolojinin minyatür hale getirilmesi için sektörün hala çok yol alması gerektiğini gösterdi. Diğer konseptler henüz yeni yeni kullanılmaya başlanıyor. Bunlardan biri de; bir grup ufak antenin kendilerini sinyalin geldiği yönde hareket ettirebildiği bir sistem. Yüksek frekans ve ufak yayın hücrelerinin bir arada kullanılması fikri, gelecekteki hizmetlerin yüksek veri hızından ziyade kararlılık ve hızlı tepki gereksinimlerine sahip olmaları nedeniyle hayli uygun görünüyor (sağda). Örneğin otoyolda kendi kendini süren araçlarda bilgisayarla kontrol edilen arabalar, yol kenarında bulunan hücreler sayesinde birbirleriyle iletişim kurabiliyor. Bu D2D (cihazdan cihaza) iletişim prensibi halihazırda LTE standardının yeni versiyonuna uyumlandırılma safhasında. Yüksek veri hızı ve daha hızlı tepki süresinin gerçek zamanlı olarak kullanılması için gereken ise, Dresden Üniversitesi 5G laboratuvarının şu anda yoğunlukla üzerinde çalıştığı, cihazların uzaktan denetimini öngören Taktil (dokunsal) İnternet, ki kapsamı afet bölgelerinde kullanılan kurtarma robotlarından acil servis doktorlarının ameliyathanelerde Oculus Rift benzeri gözlüklerle yapacakları işlemlere kadar genişleyebiliyor.

BİLGİ

100 antenli Massive MIMO

5G, yüksek frekanslarda iletişim kuruyor; bu da kısa mesafeler anlamına geliyor. Kısa dalgaboyları nedeniyle optimum anten boyutu da kısa. Bu sayede alıcı cihaz üzerinde yüzlerce anten kullanılabiliyor. Lund Üniversitesi bu amaçla bir prototip geliştirdi.

Yeni gerçek zamanlı uygulamalar

5G, yalnızca telefon görüşmeleri ile kısıtlı değil. Kendi kendini süren arabalar **1**, bile birbirleri ile iletişim kurabilir; hatta Almanya'daki 5G laboratuvarında olduğu gibi **2**, cihazlar uzaktan gerçek zamanlı olarak kontrol edilebilir.

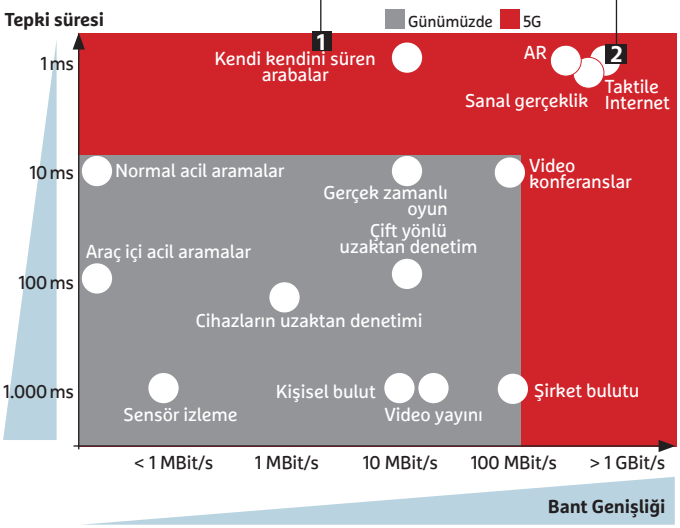

5G ağı, ışık hızında tepki veriyor ve internette gezinmeyi fiber optik hızında gerçekleştiriyor. Böylece ağ iletişimi –hem insanlar, hem de makineler için- muazzam boyutlara ve olasılıklara ulaşıyor.

Fiber-optik için daha yüksek hız

5G WiFi, çekirdek ağda bir yükseltme gerektiriyor. Neyse ki yeni fiber teknolojisi ile iletim hacmi büyük oranda artıyor.

Planlanan genel ağ sistemi ile ilgili sorunlar yalnızca geleceğin kablosuz ağına dair teknik fizibilite problemleriyle sınırlı değil. Çekirdek ağın performansı da önemli bir unsur. Buna sadece 5G ağı üzerinden yapılan bölgesel aktarımlar değil, uzak mesafeler arası bağlantılar da dahil. Cisco firması, fiber teknolojisiyle ne kadar veri iletilebileceğine dair bir öngörüde bulundu: 2018 yılına gelindiğinde veri hacmi 3 katına çıkacak; kablo ile birbirine bağlanmış PC'ler ve iş istasyonları bunun yalnızca %40'lık bölümünü oluşturacak; kalanı ise 5G ağının yeni üyeleri olan akıllı telefonlar, tabletler ve ağa bağlı cihazlar tarafından kullanılacak. Eğer halihazırdaki fiberoptik ağı genişletilmezse 5G rüyası gerçekleşmeyecek. Kablosuz iletimin tersine, burada yüksek frekanslı ışık dalgaları için bolca bant genişliği mevcut: şu anda bile fiberoptik kablolar üzerinden uzun mesafeler arasında her biri 1260-1675 nanomtrelik dalga boylarına sahip 100 GHz genişliğinde kanallarla 100 Gbit/sn hızıyla iletişim sağlanabiliyor. Tek bir fiber-optik kablo WDM (Wavelength Division Multiplexing-Dalgaboyu bölmeli çoklama) aynı anda (maksimum) 96 kanal iletim yapabildiği için 9,6 TBit/sn gibi muazzam bir hıza ulaşabiliyor (yan sayfada daha fazla bilgi mevcut).

Işık dalgalarının sınırları aşılıyor

Ancak aşılması gereken sınır da bu; ve şu anki teknoloji ile başarmak kolay değil. AB Komisyonu 2020 yılına kadar gelecekteki geniş bant gereksinimlerine ulaşmayı ve 1000 TBit/sn hızına erişebilmeyi amaçlıyor. Hayli zorlu olan bu hedef –özellikle birkaç kilometre gibi uzun mesafeler kat etmek zorunda kaldığından- günümüz teknolojisinin kapasitelerini zorluyor. Bu denli mesafelerde temiz bir sinyal elde etmenin yegane yolu olan tek çekirdekli fiber kablolar, sadece bir ışık sinyali (9,6 Tbit/sn) taşıyabiliyorlar (sağda). Birkaç paralel ışık sinyali taşıyabilen çok modlu (multimod) ve çok çekirdekli (multikor) kabloların da günümüzde kullanıldıkları doğru, ancak bunlar yalnızca birkaç metre uzunlukla sınırlı; çünkü sinyaller uzun mesafede birbirleri üzerinde girişime neden oluyor. Multimod fiberlerde ise ışık dalgaları farklı köşelerden gönderiliyor; fiber kablo duvarlarında farklı yansımalar yaptıkları için böylece alıcı tarafından ayırt edilebiliyor (sağda). Multimod kablolar üzerinden 80-100 farklı modda iletim yapılabiliyor. Bunun için ışığı ileten fiber çekirdeğin çapı 50 ila 100 mikrometreye kadar genişletiliyor. Diğer taraftan çok çekirdekli (multikor) kablolarda 8-10 mikrometrelik çapları tek çekirdekli kablolarla aynı olan, fakat ayrılmış halde yerleştirilmiş birkaç fiber bulunuyor. Fakat multikor kapasitesi gelişigüzel arttırılamıyor: Çapı 0,2 milimetreden daha kalın fiber kabloların aşırı kırılgan olmaları, ayrıca ufak çapları ve dolayısıyla girişim sinyalleri sebebiyle multikor bağlantıda kullanılacak fiberlerin sayısını kısıtlıyor. Tek kablo içinde 12 ve 19 fiber üzerinde yapılan deneyler devam ediyor, yine de uzak mesafeler

→

Fiber-optik kablonun fiziksel yapısı

Çekirdek, ışığı yönlendirir. Cam kılıftan daha yüksek bir kırılma indisi olduğu için ışık köşelere doğru neredeyse kayıpsız biçimde yönlendirilir. Sinyallerin, yani aynı anda gönderilebilen ışık dalgalarının sayısı, kablo tipine göre değişiklik gösterir (aşağıda).

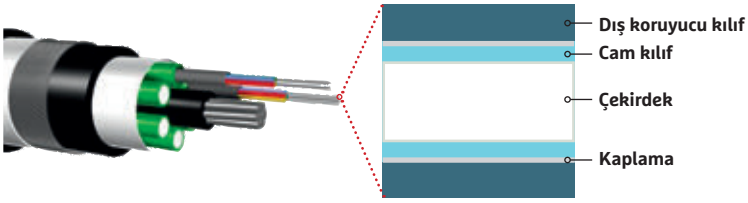

Kablo tipleri

Tek çekirdekli kablolar uzun mesafelerde iyi sinyal iletimi yapabilir. Multimod ve multikor kablolar daha fazla veri taşıyabilir ancak birkaç metre ile sınırlıdır; mesafe uzadıkça sinyaller birbiri ile karışmaya başlar.

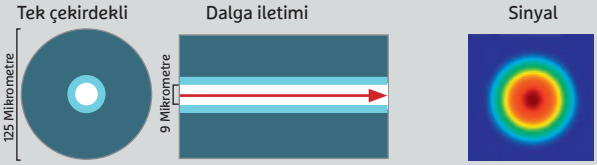

Tek Çekirdek: Çekirdeğin çapı, yalnızca tek bir ışık dalgasının iletimine izin verecek kadar ince. Bu, uzun mesafeler için ideal.

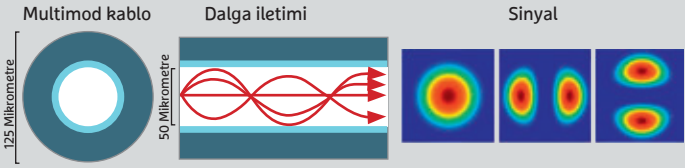

Multimod: Geniş çekirdek, ışık dalgalarının farklı modlarda farklı yönler alarak iletilmesine olanak tanıyor.

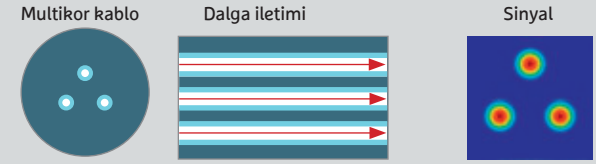

Multikor: Tek kablo içinde birden fazla fiber kullanılmasıyla veri hızı da artıyor, ancak sinyaller uzun mesafede karışıyor.

Multimod ve multikor ile rekor kıran kablo

2014 yılında uluslararası bir ekip, 255 TBit/sn'lik rekor bir hıza ulaştı. Bunun için 7 fiberli bir kablo kullandılar. Her fiber, 3 mod taşıdı. Fiberlerin etrafındaki ufak hava delikleri sinyallerin karışmasını önledi.

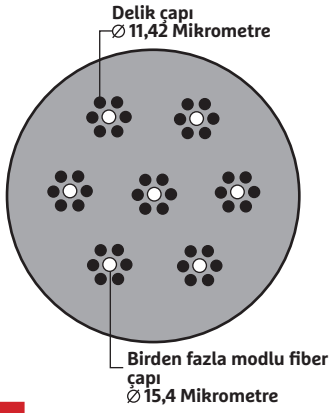

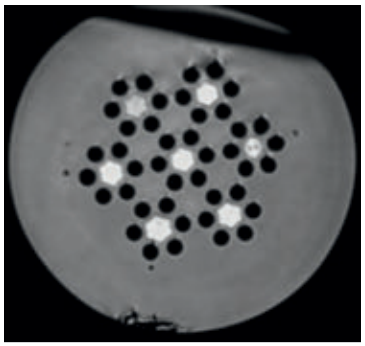

için multikor kabloların daha uygun olduğu kesin. Hem sektör, hem de araştırmacılar multikor ve multimod fiberlerin uzun mesafede verimli kullanılarak veri hacmini tek seferde birkaç kat arttırabilmek için çabalarını sürdürüyor.

2014 yaz aylarında uluslararası çalışma grubu High-Speed Optical Communications Group, Japon telekom firması NTT'ye ait kablo tipini kullanarak 43 TBit/sn ile yeni hız rekoruna ulaştılar. Bunun için sinyal, tek bir lazer kullanılarak 7 fiberli multikor kabloyla beslendi. Birkaç ay sonra Hollanda ve ABD'den uluslararası araştırmacılardan oluşan bir ekip, farklı tipte kabloları bir arada kullanarak 255 TBit/sn'lik bir sıçrama elde ettiklerini duyurdular. Burada kullanılan kablo da 7 fiberliydi, ancak her fiber iletim için 3 moda sahipti. Bu birkaç modlu fiberler etrafına açılan ufak delikler, ışık dalgalarını etkin biçimde birbirinden korumayı başarmıştı. Multimod ve multikor kabloların bir arada kullanılmasıyla 21 sinyal aynı anda iletildi ve 1 kilometre uzaktan hiçbir problem yaşanmadan alınabildi.

Fiber-optikte MIMO teknolojisinin kullanımı

Aynı frekans üzerindeki birden fazla sinyalin multimod ve multikor kablolarla eşzamanlı taşınmasına SDM (Spatial Division Multiplexing – Uzamsal bölmeli çoklama) adı veriliyor. Bu yapı, WLAN ve LTE'de kullanılan MIMO yönteminin karşılığı. SDM, birkaç eski yöntemin yerini alıyor: TDM (Zamansal bölmeli çoklama) ve WDM (Dalgaboyu bölmeli çoklama). TDM, farklı kaynaklardan gelen yavaş sinyalleri arka arkaya hızlı bir fiberoptik bağlantıya aktarmaya, hızlı bir hattan gelen sinyalleri ise birkaç yavaş hatta dağıtmaya olanak tanıyor. WDM ise frekans yelpazesini birkaç kanala (renge) dağıtarak verilerin aynı anda farklı frekanslarda iletilmesini sağlıyor. Her kanalda sinyal kendi lazeri tarafından besleniyor. Her kanal farklı dalgaboylarında iletim yapıyor ve her lazer de kendi renginden sorumlu. Sinyalin belirli bir mesafede kalması, sinyallerin birbirine girişim yapmalarını engelliyor. Genellikle tepe noktaları birbirlerinden 100 ila 50GHz uzakta bulunuyor. 255 TBit'lik hız rekorunda veriler, tepe noktaları 50GHz uzaklıkta bulunan 50 kanal üzerinden iletilmişti. Geçen yıl başarılı olan birkaç kilometrelik bir fiberoptik iletim denemesi, uzun mesafede bile aynı frekans genişliğinde daha fazla WDM kanallarının kullanılabileceğini kanıtladı. Ağ cihazları geliştiren Alcatel-Lucent firması ve British Telecom, bir arazi testi sırasında tepe noktaları arasındaki mesafeyi 50'den 35 GHz'e düşürmeyi başardı. Bu gelişme ile 255 TBit/sn'lik rekoru 365 TBit/sn'ye kadar arttırmak mümkün.

5G projesinin hayata geçirilebilmesi için çekirdek ağa daha fazla bant genişliği sağlamak yeterli değil. Veri ulaşımının da optimize edilmesi gerekiyor. Bu tip dağıtımlarda bugüne dek pasif optik ağlar kullanılıyordu. Burada giriş sinyallerinin TDM üzerinden dağıtılarak ilgili uç cihazlara iletilmesi için bir G-PON (Gigabit Passive Optical Network) kullanılıyor. Sadece TDM kullanıldığı için her port yalnızca maksimum 10 GBit/sn'lik hakka sahip. Bu hız, WDM kullanılarak, yani her port için farklı renklerdeki kanallarla arttırılabilir. Çıkış cihazına bağlı olarak bu kanalların frekans aralıkları da belirlenebilir. Daha yüksek frekanslar, daha yüksek veri hızları ve daha kısa mesafeler anlamına gelir. Şubat ayında Huawei firması, LTE üzerinde böyle bir WDM-PON ağı test etti. Her biri 10 Gbit/sn hıza sahip 32 kanala sahip bu WDM-PON, birkaç kanalın aynı anda kullanılmasıyla veri hızını tek seferde katlayabildi. Bu verinin müşteriye ulaşması çok önemli, aksi takdirde 5G kablosuz ağı kendi çekirdek ağı tarafından kösteklenmiş olacak ve NGNM de 2020 yılı için oynadığı bahsi kazanamayacak.

B İ L G İ

Çoklama ile ışık iletimi

TDM çoklama işleminde birkaç yavaş sinyal, arka arkaya hızlı bir sinyale ekleniyor. Daha etkili olan WDM ise frekansları renk kanallarına bölüyor ve aynı anda gönderiyor.

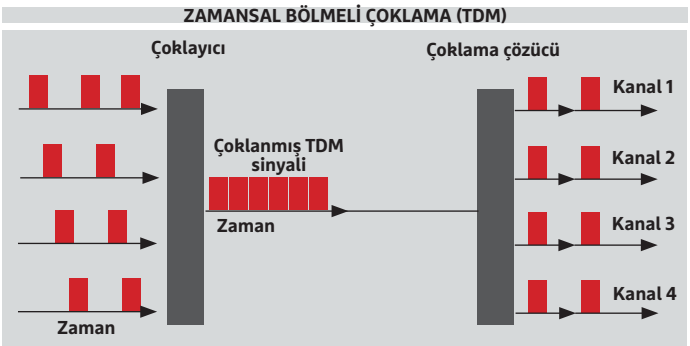

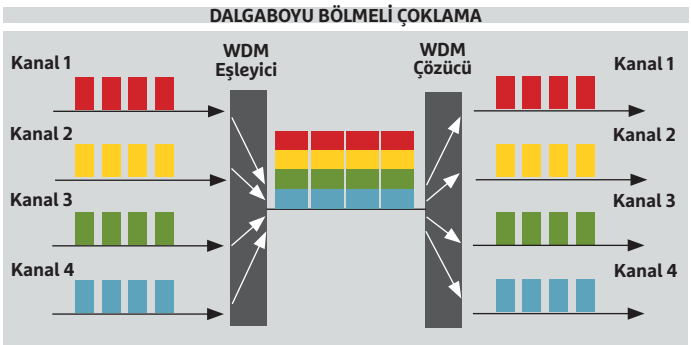

Dar frekans kanallarının kullanımı

Şu ana kadar 50-100GHz genişliği arasındaki WDM kanalları kullanılıyordu. British Telecom tarafından 2014 yılında yapılan bir test sırasında 35 GHz'e kadar daraltılabildi. Böylece veri hızı da artıyor.

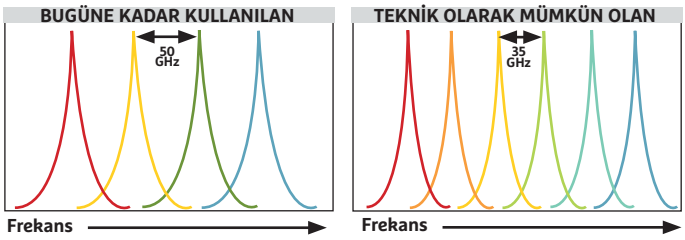

Her porta uygun hız

Gigabyte seviyesinde Pasif optik ağlar (GPON) bugüne kadar verileri TDM üzerinden iletiyordu. Gelecekte bu iş, her çıktı senaryosuna uygun hızlarda frekans sunabilen WDM-PON ağlar üzerinden yapılacak.

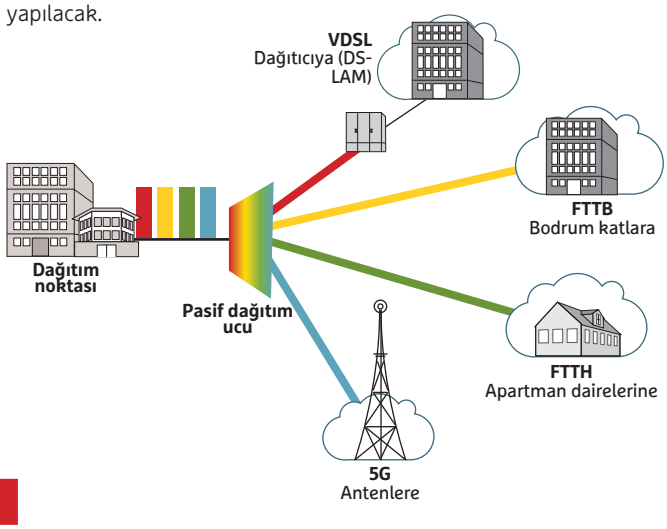

NE O KADAR CİDDİ NE O KADAR SULU NE O ?

NeoTempo.com
Haber ve başka başka şeyler

Uygun fiyatlı çok fonksiyonlu Yazıcılar

Baskı, kopya, tarama: Yüksek performanslı çok fonksiyonlu inkjet yazıcıları yeni yöntemlerimizle test ettik

Tan BODUR /MG-MM

Sadece yazma özelliği bugünlerde insanları tatmin etmiyor. Bunun sonucu olarak ev ve küçük ofislerde eksiksiz çözüm olarak çok fonksiyonlu yazıcıları daha fazla görmeye başladık. Aynı zamanda fotokopi tarama ve faks özelliği de sunabilen 20'den fazla inkjet yazıcıyı test ettik. Seçimimizi genellikle talepkar kullanıcıya göre yaptık ve modellerin fiyat aralığını 50 ila 250 euro arasında tuttuk. Cihazlar profesyonel kullanım için de ideal. Test yöntemimizde değişiklik yaparken Alman druckerchannel.de sitesiyle birlikte çalıştık.

Yeni kategori ağırlık tablomuz hem kullanıcıların günlük ihtiyaçlarına, hem de kalite ve baskı maliyeti açısından yeni ölçüm yöntemlerine yer verdiği için pratik açıdan daha anlamlı ve detaylı sonuçlar sunuyor.

Test adayları birçok farklı işlev sunuyor olsalar da biz önceliği, yazdırma, tarama ve kopya kalitesine verdik. İyi inkjet yazıcılardan neredeyse lazer keskinliğinde, çevresinde fazladan solgun noktalar bulunmayan harfler ve aslına sadık renkte fotoğraflar alınabiliyor. Bu anlamda zirvedeki cihaz, her alanda yüksek puan alan Epson Workforce Pro WF-4630DWF modeli. HP'nin Officejet Pro 8620 modeli de "Çok iyi" bir kalite sunuyor, fakat yine aynı markanın Envy modelleri için aynı şeyi söyleyemiyoruz. 'Brother' cihazlarda ise "tatmin edici" demekten öteye gidemedik. Alt sıralarda yer alan modellerde zayıflık, küçük puntolarda bulanıklık, fotoğraf çıktılarında ızgara efekti, ayrıca su damlatma ve marker testlerinde kötü sonuçlar olarak karşımıza çıkıyor (sağdaki sütun). Kalite puanı açısından en alt sırada Canon Pixma serisi, -özellikle

de basit bir metin çıktısında bile yamukluklar sergileyen MG3550 modeli yer alıyor.

Cihazların hızlarında, yani test adaylarının verilen bir baskı, kopya ve tarama görevini tamamlama sürelerinde de benzer durumlar ortaya çıkıyor. Ortalamada Epson ürünü en hızlı çalışma performansına sahip; ayrıca renkli kopyalarda da rakiplerini gölgede bırakıyor. Diğer taraftan Brother DCP-J4120DW, kullanıcıdan en fazla sabır bekleyen model. Canon Maxify MB5350 ise siyah-beyaz çıktılarda çok hızlı. Diğer taraftan Ricoh Aficio SG 3110SFNw modeli, diğer özellikleri etkileyici olsa da renkli bir A4 çıktıyı 4 dakikadan daha kısa sürede veremiyor.

Aslında hız ve kalite şu kural göz önünde tutulduğunda birbirine bağlı etkenler: "Ne kadar yavaşsa o kadar iyidir". Bunun canlı bir örneğini fotoğraf çıktısında, bir büyüteçle normal bir kağıt üzerinde gözlemleyebiliriz; Canon Maxify MB5350 modeli 2:12 dakikada kabul edilebilir bir fotoğraf kalitesi sunarken HP Officejet 8620 Pro yalnızca 40 saniye içinde baştan savma bir sonuç verdi. Tabii ki durum her zaman böyle değil: Test birincisi olan Epson modeli, hem kalite hem de hızı bir arada sunabiliyor, ancak 250 Euro'luk fiyatıyla aynı zamanda testin en pahalı cihazı.

Yazıcı satın alırken, eğer cihazı sürekli kullanmayı planlıyorsanız satış fiyatını birinci kriter olarak belirlemeyin, hesaba mürekkep fiyatlarını da katın. Örneğin diğer özellikleri hiç parlak olmasa da Ricoh ürünü baskı maliyeti açısından iyi bir puana sahip: siyah beyaz bir sayfada 1,4 cent (0,014 euro), renkli bir sayfada ise 5,8 cent,s (0,058 euro) harcıyor. Test sonuçlarında 2 ila 4. sıraları işgal eden Canon ve HP cihazlar da bu açıdan oldukça ucuz diyebiliriz. Diğer taraftan HP Envy modelleri sayfa başına 4,9 cent (siyah-beyaz) ila 14,1 cent (renkli) arasında maliyete sahip. Bu da düşük satış fiyatına sahip ürünlerin aslında yüksek baskı maliyetleri çıkarabileceğini gösteriyor.

Önemli bir özellik de ev ağınıza WLAN üzerinden erişebilme yeteneği

Testimizde en ucuz giriş seviyesi modellerden yarı profesyonel, çok işlevli cihazlara kadar geniş bir ürün yelpazesi olduğu için, cihazlarla birlikte gelen özellikler de değişiklik gösteriyor. Arkalı-önlü çıktı için duplex eklentisi artık standart pakete dahil. Ancak otomatik belge besleme (ADF), harici depolamaya erişebilen ek USB arayüzü ve LAN portu yalnızca fiyatları hayli fazla olan yüksek kalite modellerde mevcut. Yazıcıyı kablosuz ev ağınıza dahil edebilmek için WLAN desteği testteki tüm modellerde var. Kayda değer diğer bir özellik de tüm modellerin (Ricoh hariç) akıllı telefon ve tabletlerden doğrudan yazdırma yapabilmelerini sağlayan AirPrint teknolojisine sahip olmaları. Ancak sadece bazı modellerde çerçevesiz (kenar boşluksuz) çıktı seçeneği bulunuyor ki bu yetenek özellikle fotoğraf baskıları için önemli. Ek donanımda ise en yüksek puanı, SD kart okuyucu ve CD üzerine baskı özellikleri de sunan Epson Expression Premium XP-810 modeli aldı.

Dokunmatik özelliği bile bulunmayan ve yalnızca 2 inç ufak bir ekrana sahip Ricoh, Pixma MG3550 ve Envy 4500 modelleri ise önemli noktaları atlamış görünüyorlar. Bu problem, özel baskı ayarları için gereken menü seçeneklerini gereksiz yere zorlaştırıyor. Bunların tam karşısında ise dokunmatik 4,3 inç ekranlı Epson XP-720 ve Officejet 862 bulunuyor. Hem ergonomik, hem de anlaşılır ayarlar sayesinde kullanıcı kılavuza bile başvurmaya gerek duymadan kopyalama, tarama ve baskı işlerini daha ilk dakikadan sorunsuzca halledebiliyor.

yorum@chip.com.tr

YENİ TEST METODU

Her şey kaliteye bakıyor

Maliyet ve hızın yanında, çoğu kullanıcının en büyük önceliği çıktı kalitesi. Biz de teste katılan cihazlarda çıktı kalitesini mümkün olan tüm modlarda test ettik.

Dağılmayan mürekkep

Mürekkep ne kadar dayanıklı? Su damlası testine ek olarak bir de marker testi gerçekleştirdik. Yeni bir çıktının üzerinden marker ile geçtiğimizde mürekkebin olduğu gibi kalması (1), çevresine dağılmaması (2) gerekiyor.

Jilet gibi keskin harfler

İyi bir mürekkep püskürtmeli yazıcıda metin çıktılarının lazer yazıcı kadar keskin görünmesi gerekiyor. Böyle bir yazıcıda harfler büyüteçle bakıldığında bile (1) net görünecektir. Yetersiz bir çıktıda ise harfler dağılıyor (2) ve renkli pikseller belirginleşiyor.

Kalite puanı

Sonuçları değerlendirirken, -genellikle yazdırmadan kopyalama ve taramaya doğru azalan- kullanım sıklığını hesaba kattık (faks özelliğini ise hariç tuttuk). Ayrıca farklı modlarda metin ve fotoğraf/grafik kalitelerini göz önünde bulundurduk. Ek olarak mürekkebin diğer sıvılara karşı dayanıklılığı da puanlamaya dahil ettik.

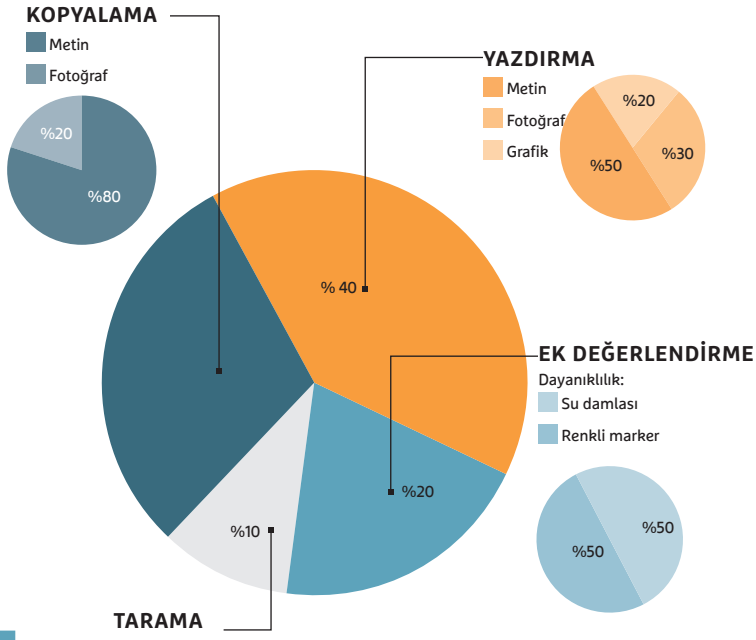

Epson Workforce Pro WF-4630DWF modeli, tüm test kategorilerinde dikkat çekici sonuçlara imza attı.

HP Officejet Pro 8610, hem fiyat, hem de baskı maliyeti açısından ucuz fakat yüksek kaliteli bir yazıcı.

Ricoh Aficio SG 3110SFNw modeli, hem siyah-beyaz, hem de fotoğraf çıktılarına sık ihtiyaç duyan kullanıcılar için iyi bir seçenek. Diğer adayların hiçbiri bu kadar düşük baskı maliyetine sahip değil.

Çok fonksiyonlu yazıcıları nasıl test ettik?

%30 Kalite Metin, grafik ve fotoğraf yazdırma kalitesinin yanında kopya ve tarama kalitesini de hesaba kattık. Ortalamada en sık kullanılan özellik yazdırma olduğu için ağırlığı bu özelliğe verdik.

%30 Baskı maliyeti Dolu kartuşla standart bir belgeden kaç adet yazdırabiliyoruz? Yeni bir kartuşun fiyatı üzerinden sayfa başına maliyeti hesapladık.

%15 Hız Bu kategoride cihazın yazdırma, kopyalama ve tarama işlevlerinde harcadığı zamanı ölçtük.

%15 Ek donanım (W)LAN arayüzü, USB ve SD kart okuma desteği, arkalı-önlü yazdırma için duplex eklentisi, vs.

%10 Kullanım Üreticiler artık basit işlevlere daha fazla yoğunlaştığı için puanlamada bu kategorinin ağırlığını azalttık.

CHIP Test sonucu

Epson Workforce Pro WF-4630DWF (test birincisi) hiçbir kategoride takılmadı diyebiliriz. Bu nedenle en iyi kaliteye sahip, hızlı ve rahat kullanımlı bir çok fonksiyonlu yazıcı arayan tüm kullanıcılara öneriyoruz. Epson cihazının sunduğu düşük baskı maliyeti, 250 euro civarındaki yüksek fiyatını mazur gösteriyor. 140 euro'luk etiketiyle HP Officejet Pro 8610 ise fiyat açısından tavsiye edilebilir. Ayrıca bu model benzersiz kullanım rahatlığına ek olarak kalite ve baskı maliyeti ile ilgili tüm kategorilerde de "iyi" ve "en iyi" arasında yer alıyor. Diğer taraftan, Ricoh Aficio SG 3110SFNw modeli, ufak ekranı nedeniyle rahat denemeyecek bir kullanıma sahip olsa da testteki en düşük baskı maliyeti nedeniyle yazıcısını sık kullananlar için -kaliteden biraz ödün verebilirlerse- değerlendirilebilecek bir alternatif.

ÇOK FONKSİYONLU (INKJET) YAZICI TESTİ

Sıralama	Ürün	Toplam puan	Yaklaşık fiyat (Euro)	Kalite (%30)	Baskı maliyeti (%30)	Hız (%30)	Ek donanım (%15)	Kullanım (%10)	Sayfa başına maliyet – SB/ Renkli (cent)	Yazdırma hızı (dakika) – Metin (ilk sayfa) / A4 fotoğraf	Kopyalama hızı (dakika) – SB / Renkli	Tarama hızı (A4) (dakika) – önizleme / 200 dpi	Maksimum çözünürlük (piksel) / Tarama (dpi)	Arayüz – USB* / LAN / WLAN / Pictbridge	Ekran / Faks	Güç tüketimi – bekleme (watt)	Bellek kartları – SD / xD / CF
1	Epson Workforce Pro WF-4630DWF	92,7	250	100	88	100	78	97	1,4/6,4	0:09/1:46	0:13/0:25	0:07/0:09	4.800 x 1.200/1.200	■/■/■/□	■/■	1,8	□/□/■
2	HP Officejet Pro 8620	90,6	210	91	92	91	86	93	1,4/6,6	0:08/1:50	0:11/0:47	0:08/0:11	4.800 x 1.200/1.200	■/■/■/□	■/■	2,2	□/□/■
3	HP Officejet Pro 8610	86,5	140	85	92	85	77	93	1,4/6,6	0:09/1:56	0:11/0:57	0:09/0:13	4.800 x 1.200/1.200	■/■/■/□	■/■	2,1	□/□/■
4	Canon Maxify MB5350	85,6	220	77	95	77	88	95	1,3/6,3	0:06/2:07	0:10/1:11	0:08/0:17	600 x 1.200/1.200	■/■/■/□	■/■	1,0	□/□/■
5	Epson Workforce WF-3620DWF	81,4	140	84	70	84	91	90	1,8/8,5	0:09/3:40	0:12/0:49	0:07/0:09	4.800 x 2.400/1.200	■/■/■/■	■/■	1,6	■/□/■
6	Ricoh Aficio SG 3110SFNw	78,9	220	75	100	75	56	69	1,4/5,8	0:09/4:10	0:14/1:11	0:13/0:13	3.600 x 1.200/1.200	■/■/■/□	□/■	3,1	□/□/■
7	Epson Expression Premium XP-810	73,2	150	78	47	78	100	91	3,9/12,3	0:15/1:12	0:13/0:51	0:11/0:15	5.760 x 1.440/4.800	■/■/■/■	■/■	2,0	■/□/■
8	HP Officejet 6700 Premium H711n	71,9	140	68	79	68	74	65	2,8/7,8	0:15/2:30	0:18/1:23	0:11/0:11	4.800 x 1.200/1.200	■/■/■/□	■/■	2,8	□/□/■
9	Epson Expression Premium XP-720	70,0	160	77	46	77	78	97	3,9/12,2	0:11/1:16	0:12/0:51	0:10/0:15	5.760 x 1.440/2.400	■/□/■/■	■/□	1,2	■/□/■
10	Brother MFC-J4410DW	69,2	170	61	72	61	77	84	2,8/8,1	0:16/2:11	0:14/1:56	0:09/0:10	6.000 x 1.200/2.400	■/■/■/■	■/■	1,5	■/□/■
11	Canon Pixma MX925	67,1	150	53	68	53	91	93	2,4/10,0	0:11/2:01	0:18/1:28	0:11/0:20	9.600 x 2.400/2.400	■/■/■/□	■/■	1,0	□/□/■
12	HP Photosmart 7520	66,5	130	75	45	75	80	71	3,8/12,0	0:10/2:34	0:14/0:58	0:11/0:11	9.600 x 2.400/1.200	■/□/■/□	■/■	1,1	■/□/■
13	Canon Pixma MG7550	66,0	150	64	55	64	70	100	3,5/11,7	0:08/1:55	0:08/1:19	0:07/0:18	9.600 x 2.400/2.400	□/■/■/□	■/□	1,0	■/□/□
14	Brother DCP-J4120DW	64,9	100	52	78	52	62	88	2,7/7,5	0:11/2:13	0:16/2:20	0:12/0:18	6.000 x 1.200/2.400	■/□/■/□	■/□	1,9	■/□/■
15	Canon Pixma MG5650	62,4	75	63	61	63	48	86	3,5/10,9	0:09/1:51	0:08/1:19	0:07/0:18	4.800 x 1.200/1.200	□/□/■/□	■/□	1,3	□/□/□
16	Brother MFC-J870DW	59,5	160	62	38	62	82	82	4,1/11,9	0:14/2:25	0:19/1:16	0:13/0:20	6.000 x 1.200/1.200	■/■/■/■	■/■	1,5	■/□/■
17	Canon Pixma MG5550	57,1	85	52	59	52	48	86	3,5/10,9	0:10/1:46	0:15/1:22	0:08/0:35	4.800 x 1.200/1.200	□/□/■/□	■/□	1,3	□/□/□
18	Epson Expression Premium XP-510	55,7	85	56	48	56	50	86	3,9/12,2	0:13/1:10	0:15/1:41	0:08/0:25	5.760 x 1.440/1.200	□/□/■/□	■/□	1,3	□/□/□
19	Canon Pixma MG3550	52,9	50	48	59	48	41	71	4,1/10,2	0:10/3:45	0:30/0:57	0:07/0:38	4.800 x 1.200/1.200	□/□/■/□	□/□	1,7	□/□/□
20	HP Envy 5640	48,1	110	55	26	55	55	71	4,9/12,7	0:11/2:00	0:14/1:25	0:21/0:22	4.800 x 1.200/1.200	□/□/■/□	■/□	0,9	■/□/□
21	HP Envy 4500	47,7	75	63	26	63	37	59	5,7/14,1	0:19/3:25	0:19/0:57	0:13/0:21	4.800 x 1.200/1.200	□/□/■/□	□/□	0,7	□/□/□

* HARİCİ DEPOLAMA İÇİN GİRİŞ

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

DÜNYANIN EN İYİ **100 RESTORANI** VE MİKLA

BEEF & FISH

AĞZININ TADINI BİLENLER İÇİN

TÜRKİYE VE DÜNYA PAZARINDA

DÖNER

TÜRKİYE'NİN EN İYİ 10 DÖNERCİSİ

ŞEFLERİN FAVORİLERİ

YUKARI DENİZİN EŞSİZ BALIĞI:

İNCİ KEFALİ

SARDALYE

YEMEK İÇİN ÇOK NEDEN VAR

POLONYA

MUTFAĞI

PORTRE:

HÜSEYİN ÖZER ve SOFRA

ÇIKTI!

DB

DOĞAN BURDA DERGİ

Kablosuza hızlı alternatif

HomePlug-AV2 standardına uyumlu Powerline, ev ağlarında en hızlı bağlantı çözümü. Gigabit özellikli 13 ürünü test ettik.

Tan BODUR / CS

Basit kullanımlı, WLAN bağlantısından daha geniş kapsamlı ve daha az kablo ihtiyacı ile Powerline büyük avantaj sağlıyor. Bu teknoloji ağ verilerini evinizdeki elektrik kabloları üzerinden iletiyor. Yeni HomePlug-AV2 standardı ile eskisinden bile daha yüksek hızlar mümkün. En yeniler arasından 13 adaptörü test ettiğimizde, en iyi sonuçlara sahip ürünler, ancak yavaş WLAN bağlantıları ile mümkün olan uzak mesafelerde dikkat çekici hızlara ulaştılar. Powerline, ev ağında rahat kullanım sunmasına ek olarak hızlı ethernet bağlantılarından tam anlamıyla yararlanma olanağı da sunuyor. Testimize dahil ettiğimiz setlerin her biri iki adaptörden oluşuyor. Yönlendiriciye bağlanıp elektrik prizine takılıyorlar ve hedef cihazlara ethernet kablosuyla veri iletiyorlar. Eğer cihazları hedef noktasında WLAN ile bağlamak isterseniz, gerekli konumda yeni bir WLAN hotspot yaratmak için bir Powerline extender (genişletici) kullanmak rahat olacaktır.

Yüksek hız, düşük maliyet

Testimizde en önemli kriter olarak transfer hızını seçtik ve sıradan bir apartman dairesinde (sayfa 50) farklı noktalarda ölçüm yaptık. En düşük fiyatlı adaptörler bile bu açıdan etkileyici puan aldı. Diğer taraftan, ihtiyaçlarınıza bağlı olarak satın aldığınız cihazların donanım detaylarına dikkat etmeniz gerekiyor (sayfa 49), zira bazı üreticiler bu anlamda ucuza kaçmış görünüyorlar.

Farklı özellikler

Bir Powerline cihazı satın almadan önce donanım detaylarına dikkat etmemeniz, daha sonra pişman olabileceğiniz sonuçlar doğurabilir. İşte en önemli donanım özellikleri:

Çoğu Powerline adaptörü, başka bir fişi de takabileceğiniz fazladan bir prize sahiptir. Bu priz mevcut değilse kullandığınız yerde bazı sıkıntılar yaşayabilirsiniz çünkü örneğin ADSL modem, yönlendirici, telefon gibi cihazlara da elektrik gitmesi gereklidir ve Powerline adaptörünüz bu prizi işgal etmektedir. Ayrıca adaptörlerin çoğunun kasası geniş olduğundan cüsseleriyle çoklu prizlerde de yandaki yuvanın kullanılmasını engelleyebilirler. Bunun yanında adaptör üzerindeki ikinci prizin, sinyal parazitlerini süzerek bu sayede Powerline bağlantısındaki veri transfer hızını iyileştirmek gibi bazı avantajları da mevcut. Performansı etkileyen diğer bir özellik de fişin tipi. Zyxel modelinde bulunan düz Europlug tipi fişler hemen hemen tüm prizlerle uyum sağlayabilse de, toprak hattını desteklemedikleri için MIMO teknolojisiyle gelen hız artışından yararlanamıyorlar. Bu teknoloji yalnızca kalın Schuko tip fişlerde bulunuyor.

LAN portları çok cihazı bağlayabilir

Üretici açısından adaptör üzerine yerleştirilen LAN portlarının sayısı maliyeti neredeyse hiç arttırmıyor. Ancak kullanıcı tarafında ürünün değerine değer katıyor, çünkü yönlendiricilerde bulunan 4 port genellikle PC, NAS, ağ yazıcısı gibi cihazlara bağlanıyor. Powerline adaptörü ise bu portlardan birini kullanmak zorunda. Eğer üzerinde 2 veya 3 port da bulunuyorsa diğer cihazlarınızı bu portlara takma avantajını da beraberinde getiriyor. Gigabit LAN bağlantısı sözkonusu ise yönlendirici ve adaptör arasında hız kaybı yaşamadan bağlantı gerçekleştirmek mümkün oluyor. Aynı avantaj, hedef konumda bulunan ikinci adaptör için de geçerli. Örneğin bir akıllı televizyon, Bluray oynatıcı ve oyun konsolundan oluşan eğlence merkezinizi bağlamak istediğinizde bu adaptör üzerinde 3 adet LAN portuna ihtiyaç duyacaksınız ki adaptöre bağlı cihazlar birbirleri ile eksiksiz hızda bağlantı kurabilsinler. Powerline hızı ile sınırlı olan tek bağlantı, elektrik hattı üzerinden köprülenen bağlantıdır. Çoğu adaptörlerde standart pakette Gigabit-LAN bulunur. Satın aldığınız adaptör hedef konumda yalnızca bir LAN portuna sahipse ve siz birden fazla cihaz bağlamak istiyorsanız, 15 euro civarına bulabileceğiniz ek bir LAN switch ile port çoğaltması yapmanız gerekecektir; bu da hem sisteme ödediğiniz para, hem de elektrik tüketimi açısından maliyeti arttırır. Ayrıca her ek cihazın kendi elektrik adaptörüne ihtiyaç duyması nedeniyle biraz daha kullanışsızdır. Kısacası, adaptörlerde ne kadar çok LAN portu varsa o kadar iyi. Güvenlik tarafında ise tüm adaptörler aynı seviyede: Günümüzde "kırılamaz" kabul edilen AES güvenlik seviyesine sahipler. Fakat gerçek anlamda güvenlik, adaptörler birbirleriyle eşleştiklerinde ortaya çıkıyor. Bunun için bir düğmeye basılması yeterli. Bu noktada adaptörler birbirine rastgele üretilmiş bir şifre ile bağlanıyor. Eşleştirme işlemi kullanım kılavuzlarında detaylı olarak anlatılıyor. Bunun ötesinde, ürünler paket anlamında birbirlerinden çok da farklı diyemeyiz. Gerekli tüm kablolar ve adaptörle bağlantı kuracak PC'ye yüklenmesi gereken yazılım kutudan çıkıyor. Özellikle kullanışlı diyebileceğimiz bir araç, Devolo firmasının Cockpit yazılımı. Bu program, bağlı tüm Powerline adaptörlerini ve hızlarını gösterirken firmware yazılımlarının güncellenmesine de olanak tanıyor. →

LAN portları: Ne kadar çok, o kadar iyi

Çoğu durumda tek LAN portlu (AVM, solda) adaptörler, ek LAN switch cihazlarına ihtiyaç duyuyor. 2 ve üzeri LAN portu (TP-Link, sağda) daha fazla esneklik sunuyor.

Fiş standardı: Düz veya hızlı

Düz Europlug ('C', solda) tipi fişler, her türlü prize uyum sağlıyor, fakat yalnızca 2 hat kullanabiliyor. MIMO teknolojisi ise bir toprak hattı ve Schuko ('E' veya 'F' tipi) fişe ihtiyaç duyuyor.

Yazılım: Güncelleme için önemli

Adaptörler herhangi bir program olmadan da çalışabiliyor; ancak Devolo Cockpit gibi bir araç sayesinde cihazları yapılandırabilir, firmware yazılımını güncelleyebilirsiniz.

Yüksek hız

Normal koşullarda adaptörlerin çoğu gayet iyi performans sergiliyor. Ancak parazitler ve uzun kablolar bu performansı etkiliyor.

Öncelikle şunu belirtelim; cihazların hiçbiri iddia ettikleri gibi 600-1200 Mbit/sn hızına erişebilmiş değil. WLAN ağlarda olduğu gibi bunlarda da teorik değerler belirtilmiş. En kısa mesafe ve en temiz bağlantıda bile bu değerlerin en iyi ihtimalle %25-30'una ulaşabildiler; kalan kısım ya sürekli var olan ortam gürültüsü ya da hata düzeltme, protokol kaynaklı fireler gibi nedenlerden ötürü yok oldu. Bütün dahili Powerline yongaları aynı nesil mimariye ait; hız farkları ise, yonganın maksimum potansiyelini ne derece kullanabildiğine göre değişiklik gösteriyor. Test tablosundaki "Ölçüm 1" değeri, optimal koşullar altında kaydedildi; yani adaptörler birbirlerinin hemen yanına, doğrudan iletişim kurabilecekleri şekilde takıldı (pratikte böylesi bir durumda Powerline cihazlarının yerine kısa LAN kablolar kullanılır, fakat adaptörlerin ulaşabilecekleri hız anlamında referans değer teşkil etmesi için bu veriyi dahil ettik).

"Pratik" ölçümlerimiz ise ("Ölçüm 2" ila "Ölçüm 4") daha ilgi çekici. Bu değerler ortalama bir konutta kullanılan elektrik şebekesi temel alınarak ölçüldü. Bu noktada Devolo ve AVM cihazları diğerlerine göre daha önde; ancak daha ucuz Tenda modeli de hemen arkalarından geliyor. Bu koşullar altında, iyi performanslı hata düzeltme sistemleri yüksek değerlere ulaşmak açısından önem kazanıyor. Bunun yanında adaptörlerin en düşük parazitli frekansı çabucak bulmaları bekleniyor. Bu yerleşik denetim yazılımının, düşük puan alan modellerde daha geride kaldığını gözlemledik. Mesela Trendnet adaptörler doğrudan bağlantıda çok hızlı olmalarına karşın pratik ölçümlerde belirgin oranda yavaşlıyorlar.

Ortalamada düşük değerler internette gezinmek için gayet yeterli olmasına rağmen Powerline hızının parazit yapabilecek etkenlere bağlı olarak dalgalanmalardan çok etkilendiğini de akılda bulundurmak gerek. Örneğin komşunuz da bir Powerline ağı kullanmaya başlarsa veri hızı hissedilir biçimde düşebilir. Dolayısıyla hızın çok önemli olmadığını düşünüyor olsanız bile daha yüksek değerler elde etmeye çalışmalısınız.

Sonuç olarak en iyi adaptörler, test alanımızın en ücra bölgesinde (ilk adaptörden oldukça uzakta, televizyonun bulunduğu köşede, birkaç parazit kaynağına maruz kalmış halde) bile ethernet seviyesinde veri transfer hızları sunabildi. Birkaç Gigiabyte veriyi transfer etmek zaman alabilse de internette gezinme veya video yayınlamada bu sistem ve doğrudan LAN bağlantısı arasında dikkate değer bir fark gözlemlemedik.

Etkin bir güç tasarruf teknolojisi

Powerline adaptörlerinde güç tüketimi önemli bir faktör; zira adaptörler sürekli prize takılı kalıyor ve enerji tüketiyor. Yine de en yeni nesil Powerline cihazları eskilerine nazaran çok daha düşük güç tüketimi sunuyor; ayrıca çalışma ve bekleme konumları arasındaki fark da minimum düzeyde. Ayrıca çoğu adaptör, LAN üzerinden bağlanan cihazlar kapatıldığında veya fişten çekildiğinde, otomatik olarak güç tasarruf moduna (max.1 W) geçiyor.

PERFORMANS

Ölçüm Noktaları – Basitten karmaşığa

Adaptörleri bir apartman dairesinde, kaynak **1** ile ölçüm noktaları **4** arasında test ettik. Bunlar birbirlerinden şu şekilde ayrılıyorlar

1 yakın, aynı dış kablo, çok az parazit
2 orta mesafe, farklı dış kablo, az parazit
3 orta mesafe, aynı dış kablo, az parazit
4 uzak mesafe, farklı dış kablo, birçok parazit

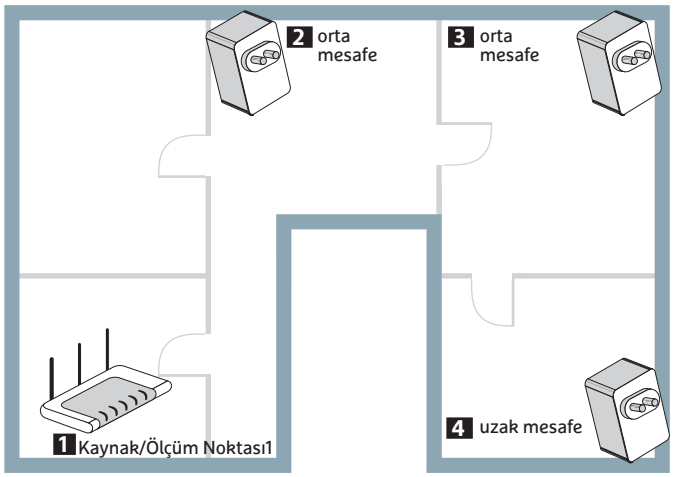

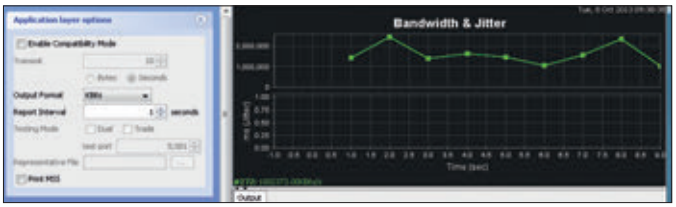

Adaptörlerin performansını ölçmek için iPerf komut satırı aracını (jPerf arayüzü ile) kullandık.

Zor koşulların uzmanları

2-4. noktalardaki ölçümlerde ortalama değer (optimal değer hariç tutularak) hesaplandığında, aşağıdaki 5 modelin en hızlı olduğu görüldü. Bu modeller ayrıca zor koşullar için en fazla rezerve de sahip.

PRATİKTE TRANSFER HIZLARI (MBIT/SN)

Güç tüketimindeki farklar

Adaptörlerin güç tüketimleri, yüke göre farklılık gösteriyor. Çoğunda güç tasarruf modu mevcut ve LAN cihazı kapatıldığında 1 Watt'tan daha az tüketiyorlar.

GÜÇ TÜKETİMİ (WATT)

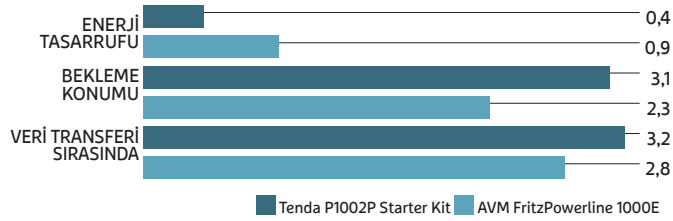

Nasıl çalışıyor?

Powerline çözümünüzün en iyi şekilde çalıştığından emin olabilmek için öncelikle bazı özellikleri göz önünde bulundurmalı, kararsız kaldığınızda farklı bağlantı alternatiflerini denemelisiniz.

Powerline adaptörler, dijital veri akışlarını yüksek frekanslı sinyallere dönüştüren ve daha sonra bu sinyali evdeki elektrik hattı üzerinde bulunan AC frekansına uyumlandıran modemlerdir. İkinci adaptör de bu sinyali aldıktan sonra modülasyonu tersine çevirir. İşlemin doğru bir şekilde gerçekleşebilmesi için bazı koşulların sağlanması mutlaktır: Öncelikle sinyalin iki adaptör arasındaki mesafeyi kat edebilmesi gerekir. Bunun gerçekleşmesi garanti değildir, çünkü bazı evlerde donatım, uçtan uca bir nötr iletken ve evin farklı bölümlerine dağılan üç harici iletken şeklinde gerçekleştirilmiş olabilir. Eğer adaptörler birbirinden farklı harici iletkenlere bağlanırsa veri transferi ya bloke olur ya da yavaşlar. Bu sorunun, (sinyali daha da bozan) mesafe problemi ile ilgisi yoktur. Ayrıca hattaki statiğin minimum seviyede olması gerekir. Evde bulunan standart dışı güç adaptörleri veya elektrik motorları da girişim (enterferans) frekansları üreterek Powerline sinyalinin algılanmasını zorlaştırır.

Powerline bağlantısının en iyi şekilde yapılması

Hızlı ve güvenilir bir transfer için, adaptörler arasında bulunan, sinyali bozabilecek unsurların en aza indirilmesi gerekir. Bunun anlamı ise şudur: Cihazlar bir duvar prizine doğrudan bağlanmalı, çoklu priz kullanılmamalıdır. Eğer çoklayıcı kullanılacaksa, çoklayıcının adaptör üzerindeki prize takılması, olası sinyal bozulmalarını filtrelemesini sağlayacaktır. Bir prizden istediğiniz randımanı alamıyorsanız yakındaki başka bir prizi deneyin, farklı bir hat daha iyi bir sonuç verebilir. Birkaç gün veya hafta çalıştıktan sonra Powerline adaptörlerinizde performans düşüşü gözlemleyebilirsiniz. Bunun sebebi, cihazların parazit bulunan frekans aralıklarını geçici olarak atlamalarıdır. Her iki adaptörü de kapatıp açarak (prizden çıkarıp tekrar takarak) genellikle bu sorunu giderebilirsiniz. Ancak birçok durumda Powerline sisteminiz yapması gerekeni yapar ve WLAN bağlantısından hem daha hızlı, hem de daha kararlı bir performans sunar.

yorum@chip.com.tr

CHIP Test sonucu

Son nesil Powerline adaptörler hem daha yüksek hız, hem de daha düşük enerji tüketim seviyelerine sahip. Fiyat tavsiyemize baktığınızda iyi kalite adaptörler için çok yüksek paralar ödemek zorunda olmadığınızı göreceksiniz.

Test birincisi her alanda mükemmel performans ve donanım özelliklerine sahip vTP-Link TL-PA8030PKit modeli. Aynı zamanda en pahalı set olmasına karşın üzerindeki ek portlarla fazladan 2 LAN switch satın alma ihtiyacını ortadan kaldırıyor.

Fiyat tavsiyemiz ise Tenda P1002P Starter Kit yönünde. Etkileyici bir performans ve iyi donanım özellikleri ile 60 euro civarında. Diğer taraftan, bu Çinli üretici Avrupa pazarında henüz yeni; dolayısıyla satın almak için birkaç online mağazayı dolaşmanız gerekebilir.

Nasıl test ettik?

En önemli kriter, transfer hızı. Ancak donanım özelliklerini, özellikle LAN portlarının sayısını göz ardı etmemek gerek, gelecekte ihtiyacınız olabilir.

%70 Performans Bu puanı, tüm adaptörlerin ortalama bir ev içinde bulunan farklı prizlerde aynı koşullar altında gösterdikleri ağırlıklı performans ölçümlerinden hesapladık.

%25 Donanım En önemli koşul, LAN portlarının sayısı. LED göstergeler gibi diğer özellikler de hesaba katıldı.

%5 Güç tüketimi Farklı çalışma koşulları altında ağırlıklı puan hesaplandı.

POWERLINE ADAPTÖRLER

Sıralama	Ürünler	Yaklaşık fiyat (Euro)	Toplam puan	Performans (%70)	Donanım (%25)	Güç Tüketimi (%5)	Adaptör	Transfer hızı (MBit/s, nominal)	Adaptör 1: GBit port sayısı/ dahili priz	Adaptör 2: GBit port sayısı/ dahili priz	Fiş tipi	Hız ölçümü 1 (MBit/s)	Hız ölçümü 2 (MBit/s)	Hız ölçümü 3 (MBit/s)	Hız ölçümü 4 (MBit/s)	Transfer / Bekleme
1	TP-Link TL-PA8030PKIT	94,2	140	93	100	78	2 x TL-PA8030P	1.200	3/■	3/■	E+F	308	90	114	63	3,4/3,0 Watt
2	devolo dLAN 1200+ Starter Kit	94,0	130	100	79	88	2 x dLAN 1200+	1.200	1/■	1/■	F	296	126	156	106	3,2/2,7 Watt
3	Tenda P1002P Starter Kit	92,2	60	94	90	76	2 x P1002P	1.000	2/■	2/■	E+F	238	100	130	64	3,2/3,1 Watt
4	TP-Link TL-PA8010PKIT	90,1	120	94	80	94	2 x TL-PA8010P	1.200	1/■	1/■	E+F	327	89	113	67	3,0/2,5 Watt
5	AVM FRITZPowerline 1000E Set	89,9	85	96	69	100	2 x FRITZPowerline 1000E	1.000	1/□	1/□	E+F	296	83	170	83	2,8/2,3 Watt
6	devolo dLAN 650 triple+ Starter Kit	87,6	110	87	91	77	dlan 650+ und dlan 650 triple+	600	1/■	3/■	F	203	63	101	53	3,7/3,0 Watt
7	Netgear XAVB6504-100GRS	83,1	80	80	94	68	XAV6504 und XAV6501	600	1/■	1*/■	E+F	150	53	79	46	4,1/3,3 Watt
8	Allnet 168610K	82,6	60	89	67	70	2 x ALL168610	600	1/□	1/□	C	166	65	79	59	4,1/3,2 Watt
9	Zyxel PLA5215 Kit	79,0	65	79	81	75	2 x PLA5215	600	1/■	1/■	E+F	223	43	81	47	3,5/3,1 Watt
10	Edimax HP-6002ACK	77,6	65	77	80	72	2 x HP-6002AC	600	1/■	1/■	F	226	41	85	45	3,7/3,2 Watt
11	Trendnet TPL-420E2K	77,5	110	79	70	97	2 x TPL-420E2K/EU	1.200	1/□	1/□	E+F	302	46	68	46	3,0/2,4 Watt
12	Allnet ALL168615DOUBLE	72,2	75	70	80	68	2 x ALL168615	600	1/■	1/■	F	143	32	58	40	4,0/3,3 Watt
13	Zyxel PLA5206-EU0201F	63,2	50	61	66	77	2 x PLA5206	1.000	1/□	1/□	C	193	36	70	20	3,1/3,1 Watt

* PLUS 3X 100-MBIT-PORTS

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

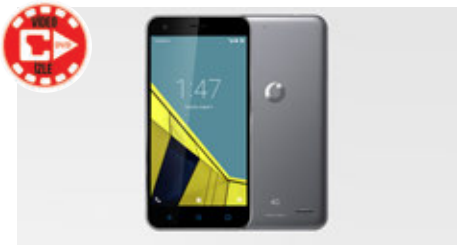

Vodafone Smart 6

Vodafone'un yeni cep telefonu

Vodafone Smart 6, ilk etapta başarılı özellikleri bir arada sunan iyi bir telefon modeli izlenimi yaratıyor. Boyutlarıyla phablet kategorisinde yer alabilecek olan Smart 6, büyükçe bir telefon modeli. Üzerinde 5,5 inç boyutunda bir ekran bulunduran telefon, tasarımıyla da oldukça şık görünüyor. Üç farklı renk seçeneğiyle kullanıcılara sunulan telefon, 154 mm boyunda, 77 mm eninde ve 8,4 mm kalınlığında. Telefonun ağırlığı 151 gram seviyesinde. Ekranın çevresini saran alüminyum çerçeve ona şıklık katarken, arka yüzeyde yer alan plastik malzeme de dokunduğunuzda fena bir izlenim yaratmıyor. Ekranıyla bize Full HD çözünürlük sunan telefon, böylece tatmin edici seviyede bir görüntü sunuyor. Bu ekran boyutunda HD çözünürlük tercih edilmiş olsa biraz sırıtırdı, ancak Full HD tercihiyle durumu iyi kotarmış Vodafone. Ekran gayet güzel görünüyor, doygunluk noktasında ve renk canlılığıyla beğendik. Dış kullanımlarda da güneş ışığı altında iyi bir görüntü sergileyen telefonun piksel yoğunluğu ise 401 değerinde. Android işletim sisteminin güncel sürümü olan Android 5.0.2 ile geliyor oluşu telefon için büyük artı. Arabirim fazlasıyla sade ve kullanışlı. Öte yandan telefonun işlem performansı da iyi seviyede. Yine dikkat çeken bir diğer nokta ise elbette CHIP Türkiye olarak bizim de Vodafone Smart 6'da yer almış olmamız. Arabirimde yer alan CHIP Türkiye uygulaması yoluyla dileyen kullanıcılar ürettiğimiz teknoloji haberlerine en hızlı biçimde erişebiliyorlar.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 5.02
İŞLEMCİ	Qualcomm Snapdragon 615 1,5 GHz
EKRAN	5,5 inç IPS LCD FULL HD
BELLEK / DEPOLAMA	2 GB / 16 GB (128 GB microSD)
KAMERALAR	5.0 MP / 13 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	83
İNTERNET (%20)	84
MULTİMEDYA (%20)	87
TELEFON FONKSİYONU (%10)	90
FİYAT / PERFORMANS (%20)	93
FİYAT	899 TL

CHIP İyi (87)

AMD Radeon R9 Fury X

Radeon R9 Fury X testte!

Radeon R9 Fury X, AMD'nin üst seviye grafik kartı olarak ailedeki yerini aldı. Radeon R9 Fury X, en büyük farkı elbette sıvı soğutmalı tasarımı, rakiplerine göre daha kompakt boyutta olması, tamamen farklı bir mimariye dayalı High Bandwith Memory teknolojisi ile Fiji işlemciye sahip olmasıyla yaratıyor. Radeon R9 Fury X'te dikkat çeken en önemli noktalardan biri kuşkusuz sıvı soğutma sistemi. Fury X, 120 mm'lik bir radyatörle geliyor. Yine 120 mm'lik Nidec bir fanı üzerinde bulunduran radyatör, AMD'nin tanımına göre yalnızca 32 dBa seviyesinde gürültü çıkartıyor ki bu da gayet sessiz çalıştığı anlamına geliyor. Kartın sıvı soğutma sistemi ayrıca çok da etkili çalışıyor. Bu sayede kartın sıcaklığı 50 derece dolayında seyrediyor. Radeon R9 Fury X yeni bir bellek teknolojisini bizlere sunuyor. Bu bellek teknolojisiyle GDDR5'e veda eden AMD, Radeon R9 Fury X'te totalde bize tam 512 GB/s'lik bir bant genişliği sunabiliyor. Öte yandan AMD'nin bu Yüksek Bant Genişliği teknolojisiyle tam 4096 bit bellek veriyoluna sahip olan Radeon R9 Fury X, bu anlamda da fark yaratıyor. Radeon R9 Fury X'in 4 GB'lık bir kart olduğunu da söyleyelim. Yine kartın 28 nm işlem sürecine sahip olduğunu, tepe noktada 1050 MHz frekansına ulaşabildiğini, 8,6 TFLOPs işlem performansı sunduğunu söyleyebiliriz. 64 adet ROP biriminin sahibi olan Radeon R9 Fury X, öte yandan DirectX 12 ve Mantle desteğinin yanında OpenGL'in yeni versiyonu olan Vulkan'ı da destekliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

GPU FREKANSI	1050MHz
İŞLEM GÜCÜ	8.6 TFLOPs
BELLEK TEKNOLOJİSİ	4GB HBM / 4096-bit / 512 GB/s
GÜÇ TÜKETİMİ	275W
BAĞLANTILAR	DisplayPort (3 adet), HDMI

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	89
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%20)	94
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	92
FİYAT / PERFORMANS (%20)	77
FİYAT	2200 TL

CHIP İyi (88)

MSI Z97A Gaming 6

Broadwell'li Gaming 6'yı inceledik

Z97A Gaming 6, Z97 platformu için özellikle oyunseverlerin dikkatini çekecek türde bir anakart. Anakartın getirdiği özelliklerin başında Gaming 5'e kıyasla üzerinde USB 3.1 Type-C portunun bulunması geliyor. Bunun dışında kartı tanıyacak olursak SATA Express ve M.2 desteği sunduğunu söyleyebiliriz. Yine elbette kartta MSI'ın online oyunseverler için sunduğu Killer E2200 akıllı ağ platformu bulunuyor. Z97A Gaming 6, Intel'in Z97 platformunu destekliyor. Bu da demek oluyor ki LGA1150 soket yapılı Broadwell Intel işlemcilerini bu anakart üzerine konumlandırabiliyoruz. Kart yapı olarak neredeyse birebir Gaming 5'e benziyor. Yine üzerinde 4 adet DDR3 RAM slotu gördüğümüz Gaming 6, bir fark olarak burada bize hız aşırtma noktasında 3300 MHz bellek hızına erişebilme imkanı tanıyor. Toplamda 32 GB'a kadar RAM kullanabilmek mümkün. PCI slotlarına geldiğimizde, yerleştirilen üç adet X16 slotu kullanarak SLI veya CrossFire yöntemleriyle çoklu ekran kullanılabileceğini görüyoruz. Şimdi de Z97A Gaming 6'nın arka bağlantılarına bakalım. Burada iki adet USB 3.0 portu bizlere sunuluyor. Yine iki adet USB 2.0 noktasını da görebiliyoruz. Öte yandan az önce de bahsettiğimiz Gaming 6'yı ailede ayıran USB 3.1 Type-C portu da burada hazır. HDMI, VGA ve DVI çıkışlarını da gördüğümüz kartta Killer Ethernet portu da yer alıyor. Bu sayede online oyunseverlere yüksek performans sunmayı başarıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YONGA	Intel Z97
İŞLEMCİ DESTEĞİ	Intel Core i7 / i5 / i3 (LGA1150)
BELLEK DESTEĞİ	4 x DDR4 DIMM 32 GB
BAĞLANTILAR	USB 3.0, USB 2.0, USB 3.1, HDMI, DVI, VGA, LAN
YAPI	ATX

DEĞERLENDİRME

DONANIM ÖZELLİKLERİ (%40)	93
PERFORMANS (%35)	91
KULLANIM KOLAYLIĞI (%15)	90
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	89
FİYAT	638 TL

CHIP Çok İyi (91)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Acer UT220HQL

Acer'ın dokunmatik monitör modeli

Öncelikle Acer UT220HQL'yi tasarımıyla ele alalım. Monitör için rahatlıkla şık bir tasarıma sahip olduğunu söyleyebiliriz. Monitör alt kısımdaki ızgaralı alanda monitörlerine yer veriyor. Burada yer alan Acer logosunun altında ise menü butonlarını bir arada görüyoruz. Tuşların erişimi kolay ve çok göze batmıyor, hatta orada olduklarını görebilmek için dikkatle bakmanız lazım. Güç butonu ise sağ köşede bizi bekliyor. Acer UT220HQL'nin bağlantıları iki farklı yerde konumlanmış. Bir kulaklık ve iki USB noktası monitörün sağ kenarında bizlere sunuluyor. Diğer bağlantılar ise monitörün arka kısmında. Burada HDMI ve VGA bağlantılarını görüyoruz. DVI ise bulunmuyor. Yine burada ekranın dokunmatik özellik kazanabilmesi için bir USB bağlantısı bulunuyor. Acer UT220HQL, görüntü kalitesiyle iyi bir model. 1920x1080 piksel, yani Full HD çözünürlük sunan ekran, 2K ve 4K seçenekleri aramayan kullanıcıların ilgisini çekecek türde. 10 noktaya kadar dokunmatik ekran desteği veren monitör, rahat bir şekilde kullanılıyor ve dokunma desteğiyle ilgili herhangi bir sıkıntı yaratmıyor. Windows 8 kullanıcıları rahatlıkla dizüstü bilgisayarlarında bıraktıkları dokunma deneyimlerini böylece bu monitöre de taşıyabilirler. 178 dereceye kadar görüş açısı sunan monitör, LED arka aydınlatmaya sahip. Ekran boyutu ise 21,5 inç olarak sunuluyor. Ekranın görüntü kalitesiyle ilgili bir sıkıntısı yok, parlaklık ve kontrast oranları yerinde.

Logitech MXMaster

Logitech'in konfor odaklı faresi

Logitech MX Master sağ elini kullananlar için tasarlanmış bir ürün. Dahili bataryası dahil 145 gramlık bir ağırlığa sahip. 85 x 126 x 48 mm'lik boyutları ile kesinlikle küçük sayılamaz ancak ergonomik olarak günümüzün en mükemmelini sunmaya odaklanmış görünüyor. Kutu içerisinden firmanın artık standart olan Unifying alıcısı geliyor. Ayrıca dahili bataryanın şarj işlemi için kullanabileceğiniz standart bir Micro USB kablosu mevcut. Fare beş adet tuşa sahip. Üst yüzeydeki tipik üç tuşa ek olarak başparmak seviyesinde ileri ve geri tuşları var. Ayrıca başparmak seviyesinde ikinci bir kaydırma tekerleğinin bulunması da önemli bir detay. Farenin gövdesinin üzerinde sabit işlevli bir tuş daha var. Bu tuş ile asıl kaydırma tekerleğinin işlevini geçişli veya geçişsiz olarak belirleyebiliyorsunuz. Teknik yönden devam edecek olursak fare normal şartlarda 1000 dpi çözünürlüğe sahip. Logitech'in programını indirip kurduğunuzda çözünürlüğü 400 dpi ile 1600 dpi değerleri arasında kademeli olarak değiştirebilirsiniz. Güç ihtiyacının dahili batarya ile karşılanıyor olması bir avantaj. Tek bir şarjla 40 güne varan bir kullanım sağlayabilirsiniz. Bataryanın bitmesi durumunda ise hemen kutudan gelen USB kablosunu bağlayarak farenizi bir süre kablolu gibi kullanabilirsiniz. Merak etmeyin, 5 dakikalık bir şarj işlemi bile farenizin birkaç saat kullanılabilmesini sağlayacak. Li-polimer bataryanın kapasitesi ise 500 mAh.

Lenovo Yoga 3 Pro

Yoga serisinin iyi bir üyesi mi?

Yoga serisinin sunduğu gibi esnek kullanım tarzını sürdüren Yoga 3 Pro, dönebilen ekranı sayesinde ister dizüstü bilgisayar, ister tablet formunda kullanılabiliyor. Özellikle modern tasarımıyla dikkat çeken Yoga 3 Pro'nun tasarımını fazlasıyla şık bulduğumuzu söyleyebiliriz. Yoga 3 Pro'da, Yoga 2 Pro'ya göre gördüğümüz tasarımsal farklılıksa en fazla ekran menteşeleri kısmında kendini belli ediyor. Alüminyum ve çelik parçalardan üretilen menteşeler, göz alıcı duruyor. Lenovo, Yoga 3 Pro'yla birlikte Intel'in yeni Core M "Broadwell" işlemcilerine geçiş yapmış. Öte yandan üç farklı renk seçeneğiyle sunulan Yoga 3 Pro, altın, turuncu ve açık gümüş renkli gövdelerle raflara diziliyor. Windows 8.1 işletim sistemiyle çalışan Yoga 3 Pro, 256 GB'lık da bir SSD sunuyor bizlere. Yoga 3 Pro'da ilk bakışta diğer bir dikkat çeken detaysa, Yoga 2 Pro'da bulunmayan 802.11 AC kablosuz ağ desteğinin gelmiş olması. Yoga 3 Pro, QHD+ bir ekranla geliyor. Bu da bize tıpkı Yoga 2 Pro'daki gibi 3200x1800 piksel çözünürlük sunuyor. Ekran paneli olarak IPS tercih edilmiş. Yüksek çözünürlük ve IPS ekranın birleşimi harika bir görüntü sunuyor bizlere. Yoga 3 Pro'nun teknik detayları arasında Intel Core M 5Y71 işlemciyi görüyoruz. Cihazın diğer teknik detayları arasında 8 GB RAM ve 256 GB'lık bir SSD görüyoruz. Yine grafik birimi ise Intel HD 5300 olarak karşımıza çıkıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	21,5 inç 1920x1080 LED 60 Hz
TEPKİ SÜRESİ	8 ms
PARLAKLIK / KONTRAST	250 kandela / 100M:1
HOPARLÖR	Var
BAĞLANTILAR	HDMI, USB (2 adet), VGA

DEĞERLENDİRME

GÖRÜNTÜ KALİTESİ (%40)	85
ERGONOMİ (%20)	82
KULLANIM (%20)	86
BAĞLANTI SEÇN. (%20)	83
FİYAT	199 $

CHIP İyi (84)

TEKNİK ÖZELLİKLER

BAĞLANTI	Kablosuz 2.4 GHz
ÇÖZÜNÜRLÜK	1600 dpi
MENZİL	10 metre
ARABİRİM	Bluetooth, RF
AĞIRLIK	145 gr.

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%40)	90
KULLANIM (%25)	85
KONFOR (%20)	89
FİYAT/PERFORMANS (%15)	72
FİYAT	300 TL

CHIP İyi (85)

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1
İŞLEMCİ	Intel Core M 5Y71 1.20 GHz
EKRAN	13,3 inç IPS LCD 3200x1800 piksel
BELLEK / SSD	8 GB / 256 GB
BAĞLANTILAR	USB 3.0, HDMI, VGA, Bluetooth, Kart Okuyucu

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	93
EKRAN (%15)	90
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	82
TAŞINABİLİRLİK (%10)	95
FİYAT / PERFORMANS (%20)	69
FİYAT	3968 TL

CHIP İyi (86)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Philips OTT2000

Philips'in retro tasarımlı plakçaları

Nostaljiyi günümüze taşıyan görünümüyle Retro tasarımları beğenen kullanıcıları yakalayabilecek yapıda olan cihaz, plağın yanı sıra CD de çalabiliyor. Philips OTT2000'in üst kısmındaki kapağı kaldırarak plak bölümüne ulaşabiliyorsunuz. Burada 45'lik ve 33'lük plakları çalmak mümkün. Fakat 45'lik plakları çalmak için kapağı yerinden çıkartmanız gerekiyor. Cihaz ön yüzünde ayrıca CD tepsisi sunuyor. Philips logosunun bulunduğu CD çaları hemen yandaki tuşa tıklayarak açabiliyor ve CD'lerinizi çalmaya başlayabiliyorsunuz. Öte yandan cihazın FM radyosuyla radyo ve USB yuvasıyla da USB cihazlarınızdaki müzikleri de dinleyebilirsiniz. Cihazın sunduğu avantajlardan biri de Bluetooth desteği getirmesi. Bu sayede cep telefonu veya tabletinizdeki müzikleri Bluetooth bağlantısı yoluyla Philips OTT2000'e taşıyabiliyorsunuz. Eşleşme işlemi oldukça hızlı bir şekilde gerçekleşiyor, bu detayı da paylaşalım. Diğer bağlantılar arasında ses girişi, kulaklık çıkışı ve USB bağlantısı bulunuyor. Ayrıca bu USB bağlantısını kullanarak dinlediğiniz şarkıları USB'ye de kaydedebiliyorsunuz. Peki, cihaz ses kalitesiyle ne kadar başarılı? Elbette bunun cevabını aramak için biz cihazla farklı plaklar, CD'ler bir kenara hem Bluetooth hem de FM radyo noktalarında müzik dinledik ve bunun karşılığında aldığımız sonucun açıkçası çok tatmin edici olduğunu söyleyemiyoruz. Fakat ses kalitesi vasat da değil. Sadece yüksek beklentileri olan kullanıcıların ses performansı konusunda tatmin olmayacaklarını belirtelim.

TEKNİK ÖZELLİKLER

SES ÇIKIŞI	4 W
HOPARLÖR	2 adet
WOOFER	3"
SES KAYNAKLARI	PLAK, BT 2.1, USB, CD, FM RADYO
BOYUTLAR	335 x 169 x 311 mm

DEĞERLENDİRME

SES KALİTESİ (%40)	69
KULLANIM (%25)	88
TASARIM (%20)	95
BAĞLANTI SEÇN. (%15)	90
FİYAT	**699 TL**

CHIP İyi (82)

Turkcell T60

Turkcell'in yeni akıllı telefonu

Turkcell T60, ilk bakışta bize iPhone 6'yı anımsattı ki bu net bir şekilde görülüyor zaten. Tasarım hatları, arka yüzey, incelik ve hafiflik de dahil olmak üzere genel çizgisiyle iPhone 6'yı andıran telefon, birkaç farkla ondan ayrılıyor. 7,8 mm kalınlığında olan Turkcell T60, sadece 129 gram ağırlığında ki bu da oldukça hafif bir değer. Turkcell T60, 5.0 inç boyutunda bir ekranın sahibi. 5.0 inç ekranla HD çözünürlük sunan telefon, belki burada Full HD görüntüyü kullansa çok daha iyi bir izlenim yaratabilirdi. Turkcell T60'da Android Lollipop görüyoruz elbette. Android 5.0.2 ile çalışan telefonun arabirimi eski Turkcell modellerine kıyasla çok özelleştirilmemiş ki bu oldukça iyi bir seçim doğrusu. Böylece kasmayan, takılmayan bir arabirimle karşı karşıyayız. Turkcell T60'ta Qualcomm Snapdragon 615 işlemcisini görüyoruz. Toplamda 8 çekirdekle çalışan işlemci, 1.5 GHz hızında güç üretebiliyor. Bu da bu telefon için yeterli performansı sunuyor bizlere. Elbette buna 2 GB RAM'le de destek sağlanmış. Grafik biriminde de Adreno 405 bulunuyor. Dahili olarak 16 GB kapasiteyle gelen telefonun, yaklaşık 9 – 10 GB'ı kullanılabilir durumda. Bu alanı genişletmek içinse microSD kart kullanabiliyorsunuz. T60'da 32 GB'a kadar daha ek depolama kapasitesi sunuluyor. Telefonun batarya kapasitesine baktığımızda ise 2400 mAh'lik bir batarya kullanıldığını görüyoruz. Ön yüzünde 5 megapiksel değerinde bir kamera sunan telefon, arka yüzde de 13 megapiksellik bir kamerayla karşımıza çıkıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 5.02
İŞLEMCİ	Qualcomm Snapdragon 615 1,5 GHz
EKRAN	5.0 inç IPS HD
BELLEK / DEPOLAMA	2 GB / 16 GB
KAMERALAR	5.0 MP / 13 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	90
İNTERNET (%20)	71
MULTİMEDYA (%20)	84
TELEFON FONKSİYONU (%10)	92
FİYAT / PERFORMANS (%20)	92
FİYAT	**889 TL**

CHIP İyi (85)

LG G Flex 2

Kavisli G Flex 2'yi inceledik

Fark edilir derecede küçülen G Flex 2'nin ekran boyutu, 6 inçten 5,5 ince gerilemiş. Dolayısıyla kavisli telefonun ekran boyutu, LG G3 ile eş boyutta. İlk G Flex'in 720p ekranı, 1080p çözünürlüğüne yükseltilmiş, bununla da kalınmamış ve telefona daha hızlı bir Snapdragon işlemci, yine daha hızlı RAM ve Android 5.0 Lollipop ilave edilmiş. Ortaya ise şekliyle muzu andıran, son derece modern görünümlü, çoğu zaman güçlü bir akıllı telefon çıkmış. LG G Flex 2, selefi gibi kendi kendini onaran bir arka yüze sahip. Bu ilginç teknolojiyi bir adım ileriye taşıyan telefon, hafif çiziklerden 3 dakika yerine yaklaşık 10 saniyede kurtulabiliyor. G Flex 2, 1080p ekran çözünürlüğüyle geliyor. 5,5 inçlik ekrana daha fazla piksel sığdırılmış olması, 245ppi yerine 403ppi piksel yoğunluğu elde etmeniz demek. Ekran Dura Guard Glass adındaki özel bir Gorilla Glass 3 sürümüyle kaplandığı için, ilk sürüme göre yüzde 20 daha yüksek sağlamlığa sahip. Kavisli yapısı ise LG G Flex 2'yi düz telefonlara göre yüzde 30 daha dayanıklı kılmakta. G Flex 2, hız testlerimizde Qualcomm Snapdragon 810 işlemcisi sayesinde ilk aşamada tüm telefonları geçmeyi başardı. Cihazın çok hızlı işlemcisini 2GB RAM, ilk telefondakinden yüzde 30 daha hızlı Adreno 430 grafik işlemcisi destekliyor. G Flex 2'nin Geekbench 3'te elde ettiği 3.506 puan, Samsung Galaxy Note 4'ün 3.351 puanının bile önünde. LG G Flex 2'nin kamerası, LG G3'ünkü ile tam olarak aynı. Arka kamera 13 MP, ön kamera ise 2,1 MP.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 5.0.1
İŞLEMCİ	Qualcomm Snapdragon 810 1,5 GHz & 2.0 GHz
EKRAN	5.5 inç Curved P-OLED Full HD
BELLEK / DEPOLAMA	2 GB / 16 GB
KAMERALAR	2.1 MP / 13 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	91
İNTERNET (%20)	90
MULTİMEDYA (%20)	87
TELEFON FONKSİYONU (%10)	94
FİYAT / PERFORMANS (%20)	77
FİYAT	**2399 TL**

CHIP İyi (88)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Toshiba Tecra Z50-A-11C

Profesyonel kullanıcılar için

Toshiba'nın özellikle kurumsal yaşama hitap eden son derece başarılı dizüstü bilgisayarlara sahip olduğunu biliyoruz. Firmanın Tecra serisindeki birçok ürün, profesyonellere hitap edecek özelliklerle donatılıyor. Tecra Z50-A-11C modeli de yaklaşık 20 mm'lik kalınlığa Intel Core i7 işlemci olmak üzere birçok ileri düzey özelliği sığdırıyor. Teknik özelliklerin dışında bilgisayarda düşmeye ve sıvı temasına dayanıklı magnezyum kasa, parmak izi okuyucu ve yansıma yapmayan ekran gibi detayların bulunması da diğer göze çarpanlar arasında. Toshiba Tecra Z50-A-11C, 15,6 inç büyüklüğünde bir ekrana sahip. Full HD çözünürlükteki ekranın dokunmatik kontrol özelliği bulunmuyor. Toshiba, Tecra Z50-A-11C bilgisayarında mümkün olan en iyi taşınabilirliği en iyi donanımla bir araya getirmiş. Sunulan dört çekirdekli işlemci, yüksek miktarda bellek, SSD ve diğer detaylarda oldukça cömert davranılmış görünüyor. Aydınlatmalı klavye, özellikle yetersiz ışığa sahip ortamlarda çalışmanızı kolaylaştırıyor. Toshiba ile özdeşleşen klavye tasarımı fevkalade. Kullandığımız süre boyunca günlük rutin işlemlerde bilgisayarın fanının çalıştığına bile şahit olmadık. Elbette metal kasanın soğutmaya son derece olumlu bir etkisi var. Pili yaklaşık 9 saat dayanabiliyor ve tam bir mesai gününde yeterli gelebiliyor. Özetle, Tecra Z50-A-11C, özellikle 15.6 inç kategorisinde taşınabilirlik ve performansı en iyi şekilde sunan bilgisayarlar arasında.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLEMCİ	Intel Core i7 4600U 2,1 GHz
EKRAN	15,6 inç Full HD
BELLEK / SSD	8 GB / 256 GB
PİL ÖMRÜ	9 saat
BAĞLANTILAR	USB 3.0, USB 2.0, HDMI, D-SUB, 802.11AC, BT4.0

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	90
EKRAN (%15)	93
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	91
TAŞINABİLİRLİK (%10)	95
FİYAT / PERFORMANS (%20)	60
FİYAT	5200 TL

CHIP İyi (85)

AOC G2460PG

Oyunculara özel G-Sync'li monitör

24 inç boyutunda olan monitör, ideal büyüklükte. Totalde 1920x1080 piksel çözünürlük sağlayan monitör, belki 2K desteği göstermiyor ancak bu elbette tercih meselesi. Çoğu kullanıcı fiyatları yüksek olduğu veya sistemleri henüz hazır olmadığı için 2K çözünürlüğü şu an için düşünmüyor. Monitörün teknik detaylarına bakmaya devam edersek, elbette bir oyuncu monitörü olduğu için tepki süresinin karşısında 1 ms'yi görüyoruz. Yine geniş kontrast oranı ve 350 kandela parlaklık seviyesiyle iyi durumda olan monitör, 16:9 oranında görüntü sunuyor. G2460PG'nin bağlantılarına baktığımızda ise bir DisplayPort ile USB bağlantılarını görüyoruz. Cihazda iki USB 3.0, iki de USB 2.0 noktası bulunuyor. Fakat HDMI'ya yer verilmemiş olması üzücü. Başka bir video kaynağını bağlayamıyorsunuz. AOC G2460PG, görüntü performansıyla da oyun performansıyla olduğu kadar iddialı bir monitör. Siyah dengesi bir yana renk yelpazesiyle de beğendiğimiz monitör, oyunlarda zaten 144 Hz'in farkını ortaya koyuyor. AOC G2460PG, belki daha önce incelediğimiz Asus'un ROG Swift monitörü kadar ilgi çekici bir tasarıma sahip değil. Ancak yine de karakteristik olarak oyunculara uygun yapıda. G-Sync sahibi olduğunu hemen ekranının altındaki yeşil çizgi ile belirten monitör, ergonomisiyle de kullanımını arttırıyor. Ekranı tutup çevirebiliyor veya alçaltıp yükseltebiliyorsunuz. Ekran yüksekliğini ayarlayabilmek, oyun seanslarında oturuş şeklinize göre uygun bakış açısı yaratabilmeniz adına sevindirici.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	24 inç 1920x1080 144 Hz
TEPKİ SÜRESİ	1 ms
PARLAKLIK / KONTRAST	350 kandela / 80M:1
HOPARLÖR	Yok
BAĞLANTILAR	DisplayPort, USB 3.0 (2 adet), USB 2.0 (2 adet)

DEĞERLENDİRME

GÖRÜNTÜ KALİTESİ (%40)	90
ERGONOMİ (%20)	93
KULLANIM (%20)	90
BAĞLANTI SEÇN. (%20)	84
FİYAT	2127 TL

CHIP Çok iyi (90)

Sony Xperia Aqua M4

Orta segment fiyata, üst seviye özellikler

Sony'nin orta segmente güçlü bir çıkartma yapmak için hazırladığı Xperia M4 Aqua, görünüşü ve özellikleri ile hem Xperia serisine yakışır hem de sınıfının üstü bir telefon olmuş. Uzaktan bakıldığında Z3 ile benzerliğinden dolayı amiral gemisi telefonlardan ayırt edilemeyecek olan M4 Aqua'da Z3'den farklı olarak metal yerine polikarbonat madde kullanılması ile 136 gr'lık bir ağırlık elde edilmiş. Sony'nin Omnibalance adını verdiği tasarım ile orta segmentteki en şık telefon olarak nitelendirebileceğimiz Xperia M4 Aqua, isminden de anlaşılabileceği gibi büyük kardeşleri gibi IP68 (1,5 metre, 30 dk) suya ve toza karşı tam bir koruma sunuyor. Daha önceki Xperia'lardan farklı olarak bu sefer USB şarj girişi de suya dayanıklı yapılarak kullanıcı kapak açıp kapama derdinden kurtarılmış. Sadece 2400mAh pile sahip olsa da düşük güç tüketen Snapdragon 615 işlemci ve Stamina özellikleri sayesinde pil süresi de yine büyük kardeşleri gibi 2 günü aşabiliyor. Telefon, 8 çekirdekli 1,5 Ghz Snapdragon 615 işlemciye ek olarak 2 GB RAM ve 8GB dahili hafıza ile çok tatmin edici bir performans sunuyor. 5"lik ekran 720x1280 çözünürlükte ancak Triluminos teknolojisi sayesinde çok canlı ve keskin görüntüler sunabiliyor. Bu modelde daha iyi selfie'ler için 13 Mp arka kameraya ek olarak ön kamera da 5 MP'e çıkarılmış. Xperia ailesinin 4K video kayıt ve full HD ekran gibi uç üst düzey özelliklerinden vazgeçebilirseniz Xperia ailesine dahil olabilmek için üst segmenti zorlayan iyi bir seçenek.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 5.0.2
İŞLEMCİ	Qualcomm Snapdragon 615 64bit 1,5 Ghz
EKRAN	5.0 inç IPS (720x1280)
BELLEK / DEPOLAMA	2 GB / 8 GB
KAMERA	5 MP / 13 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	90
İNTERNET (%20)	80
MULTİMEDYA (%20)	84
TELEFON FONKSİYONU (%10)	95
FİYAT / PERFORMANS (%20)	84
FİYAT	1079 TL

CHIP İyi (86)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Mobil Cihazınız İçin En İyi Uygulamalar

Android, iOS ve Windows Phone için 3 milyondan fazla uygulama mevcut. CHIP sizi bu kalabalığın en iyileriyle tanıştırıyor ve önerilerde bulunuyor.

Emre ERGÜN / FV

Uygulamalardan yoksun bir akıllı telefon "akıllı" sıfatını pek de hak etmiyor. Mağazalar üç milyondan fazla uygulama ile dolup taşıyor. Hemen her şey için bir uygulama bulmak mümkün. Tüm bunlara hakim olabilmeniz için CHIP, size profesyonel kullanım, finansal ve tatil planlama gibi alanlardan en iyi 100 uygulamayı tanıtıyor. Daha da etkileyici olan ise bu uygulamaların birçoğunun ücretsiz oluşu. Uygulamalar beş ayrı kategoriye ayrıldı.

Tatil / Seyahat

Here Maps

Nokia tarafından geliştirilen Here Maps, Google Haritalar veya Apple Maps gibi cihazınızda önceden yüklü olarak bulunan uygulamalara göre büyük bir avantaja sahip. Bu avantaj ise çevrimdışı haritalar. Yani hareket halindeyken yüksek veri alışverişinden çekinmeden navigasyon sisteminizi kullanabileceksiniz. Uygulama ayrıca, sokak adları gibi konumları da içeren etkileyici bir sesli navigasyon sistemine sahip. Maalesef sesli navigasyon dilleri arasında Türkçe bulunmuyor. Uygulamayı çevrimiçi kullanırken trafik akışından da haberdar olabilirsiniz. Rota planlamanızı trafiğe uyarlayabilirsiniz. Tüm bunlar göz önüne alındığında Here Maps uygulaması sık seyahat edenler ve navigasyon servislerine ücret ödemek istemeyenler için ideal.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	ücretsiz

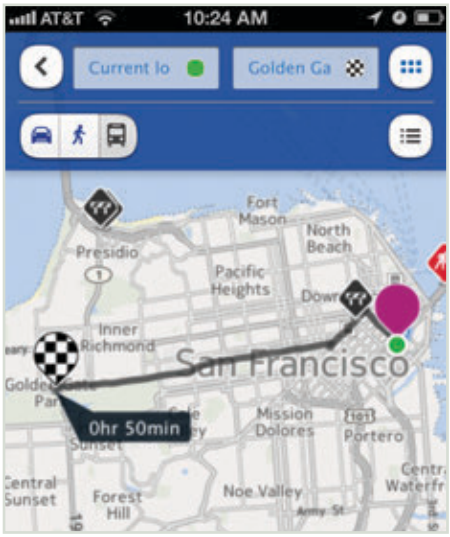

HolidayPirates

Aktif HolidayPirates topluluğu sayesinde en uygun fiyatlardan, en karlı planlardan ve kampanyalardan anında haberdar olup faydalanabileceksiniz. HolidayPirates'ı yurtdışı tatil planlarınız için kullanabilirsiniz. Uygulamanın içerisinde gezi programları ve en uygun fiyatlardan yararlanmak için gerekli bilgiler bulunuyor. Pek çok tatil lokasyonu HolidayPirates kullanılarak incelenebiliyor. Fakat ideal durumlar için belli bir tarihe sıkışmadan fiyatları kendi aralığınızda inceleyebilmek daha faydalı olurdu. Yine de en uygun fiyatla en keyifli tatil için bu yöntem kullanılıyor. Yani hayalinizdeki tatil için belli bir oranda şansa ihtiyacınız olacak.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	–

Airbnb

Airbnb uygulaması ile hareket halinde iken seyahat planlaması yapmak mümkün. Uygulama sezonluk veya kısa süreli ev kiralama sistemi üzerinden işliyor. İster kendi evinizi kiralık olarak ilanlara yerleştirebiliyor, isterseniz de kiralık evleri veya odaları inceleyebiliyorsunuz. Kalacak yerleri takvim ve lokasyonlara göre kategorize etmek, önceden rezervasyon yapmak ve ev sahibi ile direkt iletişime geçmek uygulama ile yapabileceklerinizin birkaçı. Ayrıca diğer kullanıcılar veya ev sahiplerini içerecek gruplar oluşturabiliyorsunuz. Airbnb'nin bünyesinde 30.000'den fazla şehir bulunuyor.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	ücretsiz

Couchsurfing Travel App

Henüz Türkçe desteği bulunmayan Couchsurfing Travel App ile "Couchsurfing" hizmeti vermek veya almak mümkün. Lokasyon tabanlı çalışan uygulama ile couchsurfing topluluğuna giriş yapabilir, kendiniz gibi gezgin arkadaşlar edinebilir ve gezilecek yerler hakkında bilgi edinebilirsiniz. Özellikle yurtdışında çok popüler olan ve ülkemizde de gitgide adından söz ettiren couchsurfing'e ilgi duyanlar için güzel bir uygulama. Fakat uygulamada zaman zaman giriş yapamama, arkadaş listesine ulaşamama ve mesajlaşma sorunları yaşanıyor. Biraz daha geliştirilmeli.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	ücretsiz

Skyscanner

Uçak ile sık seyahat edenlerin zaten yakından tanıdığı Skyscanner hizmetinin mobil uygulaması da saniyeler içerisinde ucuz uçak bileti bulabilmenizi sağlıyor. Tek yapmanız gereken gitmek istediğiniz konumu, bulunduğunuz yeri ve uçuş tarihini girmek. Başarılı arayüzü, ekranı ve rezervasyon yaptırma imkanı ile Skyscanner uygulaması alkışı hak ediyor. Uygulama 1000'den fazla havayolu şirketini içeren bir veri tabanına sahip. Bu sayede fazla zahmet etmeden yüzlerce seçeneğin arasından en ucuz uçak biletini bulabiliyorsunuz. Biletlerinizi e-posta veya telefon yolu ile alıp arkadaşlarınıza bildirebiliyorsunuz.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	ücretsiz

AccuWeather
En etkili hava durumu uygulaması.
ücretsiz ücretsiz ücretsiz

Atlas Dergisi
Kendinize yeni tatil planları oluşturabilir, gezilecek yerler listenizi geliştirebilirsiniz.
ücretsiz ücretsiz –

BlaBlaCar
Yakıt tasarrufu için aracınızı diğer gezginlerle paylaşmanızı sağlıyor.
ücretsiz ücretsiz –

Booking.com
Aradığınız oteli ve konaklamayı kolayca bulabilmenizi sağlar.
ücretsiz ücretsiz ücretsiz

En Yakın
Konumunuza yakın eczane, hastane ve benzeri noktaları bulun.
ücretsiz ücretsiz –

Flightradar24 Free
Canlı olarak dünya üzerindeki kayıtlı uçakların konumlarını ve rotalarını izleyebilirsiniz.
ücretsiz ücretsiz ücretsiz

Foursquare
Sosyal ağa sahip bir seyahat uygulaması.
ücretsiz ücretsiz ücretsiz

Skype
Ücretsiz video görüşme ile yurtdışında iken dahi sevdiklerinizle kolayca görüşmeniz mümkün.
ücretsiz ücretsiz ücretsiz

Google Çeviri
70'den fazla dilde çeviri yapabilen ve çevrimdışı da çalışan bir uygulama.
ücretsiz ücretsiz –

Trivago
En uygun fiyatlı otelleri ve özel fırsatları yakalamak için takip edebileceğiniz internet servisinin mobil uygulaması.
ücretsiz – –

TripAdvisor
Oteller ve restoranlar için kullanıcı yorumlarının bir araya toplandığı başarılı bir tatil uygulaması
ücretsiz ücretsiz ücretsiz

Tripit
Organizasyon özellikleri ile seyahat planlamasını kolaylaştırıyor.
ücretsiz ücretsiz ücretsiz

Waze
Canlı trafik- navigasyon uygulaması.
ücretsiz ücretsiz ücretsiz

Wifi Finder
Konumunuza göre yakınlardaki Wi-fi servislerini görebilmenizi sağlayan vararlı bir uygulama.
ücretsiz ücretsiz –

Yoyo
Telefonunuzu kullanarak araç kiralama işinizi çok kısa sürede halledebilirsiniz.
ücretsiz ücretsiz –

Sağlık / Fitness

Freeletics

Freeletics, an itibariyle piyasadaki en iyi fitness uygulaması. Tüm egzersizler yardımcı videolar eşliğinde açıklanıyor ve çoğu da herhangi bir ekipman gerektirmiyor. Sonuç olarak ister fazla kilolarınızdan kurtulmak isteyin, ister kas yapınızı geliştirme arzusunda olun, Freeletics uygulaması ile spor salonlarına bağımlı kalmadan istediğiniz yerde antrenman yapabilirsiniz. Uygulamanın temel sürümü ücretsiz fakat etkin kullanım için üyelik gerekli. 13 ila 80 Euro arasında değişen fiyatlarla kendi özel fitness çalıştırıcınızı satın alabilirsiniz.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	–

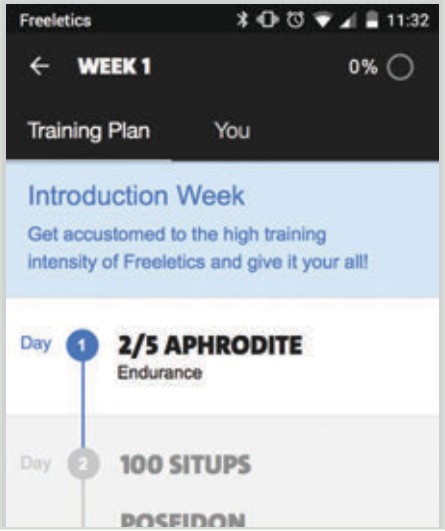

Calm- Meditate, Sleep, Relax

Calm uygulaması meditasyon yapanlar ve rahat bir uyku çekmek isteyenler için geliştirilmiş. Farklı bölümler halinde rahatlamanıza yardımcı olan insan ve ortam sesleri içeren uygulamada henüz Türkçe desteği bulunmuyor. Uygulama spontane meditasyon teknikleri eşliğinde günlük yaşantınız sırasında karşılaştığınız sıkıntılardan bir nebze olsun uzaklaşmanızı sağlıyor. Uygulama içi satın alma yapmak mümkün. Arkanıza yaslanın ve rahatlayın!

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	–

Sleep Better Runtastic Schlaf

Uykunuz ne kadar sağlıklı ve onu geliştirmek için neler yapabilirsiniz? Sleep Better with Runtastic adlı uygulama uyku düzeninizi analiz ediyor. Uyku saatlerinizin yanı sıra uygulama, uyku sırasında yaptığınız hareketlerden yola çıkarak uyku aşamalarınızı da tespit edebiliyor. Uykuda çıkardığınız seslerin de yardımı ile uyku verimliliğinizi ölçmek de mümkün. Ücretli versiyonu satın alarak rüyalarınız ile ilgili notlar da tutabilirsiniz. Akıllı uyandırma alarmı ile uygulama, sizi uykunuzun hafif olduğu zaman aralıklarında uyandırarak işinizi kolaylaştırıyor.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	–

Instant Heart Rate

Instant Heart Rate uygulaması sayesinde akıllı telefonunuz artık elektronik bir kardiyograf vazifesi görebilecek. Uygulama şu şekilde çalışıyor: Parmağınızı telefon kameranızın üzerine yumuşakça bastırıyorsunuz. Kanın pompalanması sırasında oluşan anlık renk değişimi uygulamanın algoritması tarafından okunuyor ve kalp atış hızınız ölçülüyor. Bu prosedür oldukça etkileyici ve efektif işliyor. Bu nedenle kalp atış hızını sık aralıklarla okumak isteyenler için Instant Heart Rate ideal bir uygulama olmuş. Yine bu uygulama sayesinde sporcular da ek cihazlara ihtiyaç duymadan nabızlarını anında ölçebilirler.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	1,86 €

Offtime

Telefonunuzu ciddi anlamda ne sıklıkla kullanıyorsunuz? Bu süreyi azaltmayı denediniz mi? Offtime uygulaması bu iki soruya cevap vermek için tasarlanmış. Akıllı telefonunuzu çalıştırdığınız ve aktif olarak kullandığınız zamanlarda uygulama devreye girerek ne kadar zaman harcandığınızı ve hangi uygulamaları kullandığınızı kaydediyor. Offtime bu verileri kullanarak telefon kullanımınızın verimliliğini ölçüyor ve telefon başında harcadığınız süreyi kısmanız için size tavsiyelerde bulunuyor. Ayrıca Offtime'ı kullanarak bağlantıları kesebilir, aramaları engelleyebilir ve hatta istersenize belli uygulamalara erişimi dahi engelleyebilirsiniz.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	–	–

7 Dakika Egzersiz
Hızlı ve sağlıklı kilo vermek isteyenler için yoğunlaştırılmış bir antrenman programı.
ücretsiz ücretsiz –

Aqualert: Su Hatırlatıcısı
Gün içerisinde içmeniz gereken su miktarı ve su dengeleriyle ilgili bir hatırlatıcı uygulama.
ücretsiz ücretsiz –

Google Fit
Google'ın kullanışlı fitness partneri, günlük yaktığınız kalori miktarı gibi verileri sunuyor.
ücretsiz - –

Map My Ride
Bisikletle gezdiğiniz yolların haritasını çıkartabilirsiniz.
ücretsiz ücretsiz –

Nike+ Running
Nike'ın fitness uygulaması yürüyüş ve koşu performanslarınızı değerlendirmenizi ve kişisel rekorlarınızı zorlamanızı sağlıyor.
ücretsiz ücretsiz –

NexTrack
Eğlenceli egzersizler için, antrenman programı, su ve uyku takip sistemine sahip.
ücretsiz ücretsiz –

Lifesum
Fitness seviyenizi kısa sürede etkileyecek bir diyet ve antrenman uygulaması. .
ücretsiz ücretsiz –

Moves
Her bir hareketinizin kaydını tutan etkili ve keskin bir takip uygulaması.
ücretsiz ücretsiz ücretsiz

MyFitnessPal
Yeme-içme alışkanlıklarınızın da takibi yardımıyla hızlı kilo vermenize yardımcı oluyor.
ücretsiz ücretsiz ücretsiz

Noon Coach
Kişiselleştirilebilir rejim seçenekleri ile daha sağlıklı bir hayata kavuşabilirsiniz.
ücretsiz ücretsiz –

Runtastic Push-Ups
Runtastic'in şınavlar üzerine yoğunlaşan bu versiyonunda günlük planlar oluşturup gelişiminizi inceleyebiliyorsunuz.
ücretsiz ücretsiz ücretsiz

Runtastic
En iyi fitness uygulamaları arasında gösterilen Runtastic'in çoğu temel özelliğine ücretsiz erişilebiliyor.
ücretsiz ücretsiz ücretsiz

Runtastic Sit-Ups
Runtastic'in mekikler üzerine yoğunlaşan versiyonu.
ücretsiz ücretsiz ücretsiz

Zombies, Run!
Oyun ile fitness'ı bir araya getiren bu eğlenceli uygulama ile hayali zombilerden kaçıyoruz.
ücretsiz ücretsiz –

QuitNow!
QuitNow sigarayı bırakma konusunda size yardımcı olacak bir uygulama.
ücretsiz ücretsiz ücretsiz

Hukuk / Finans

PayPal

İnternetin en sık kullanılan ödeme sistemi PayPal'ın uygulaması tüm mobil işletim sistemlerinde kolayca kullanılabiliyor ve en az web servisi kadar etkili. Uygulama aracılığıyla istediğiniz mercilere para aktarımı yapabilir, internet üzerinden alışveriş gerçekleştirebilir ve arkadaşlarınıza borç verebilirsiniz. Yine mobil uygulama ile PayPal hesabınızı yönetmeniz, bakiye kontrolü yapmanız ve geçmiş işlemleri görüntülemeniz de mümkün. iOS sürümüne gelen güncellemeden sonra Touch ID parmak izi okuyucu desteğinin sağlandığını ve böylece güvenliğin artırıldığını da belirtelim.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	ücretsiz

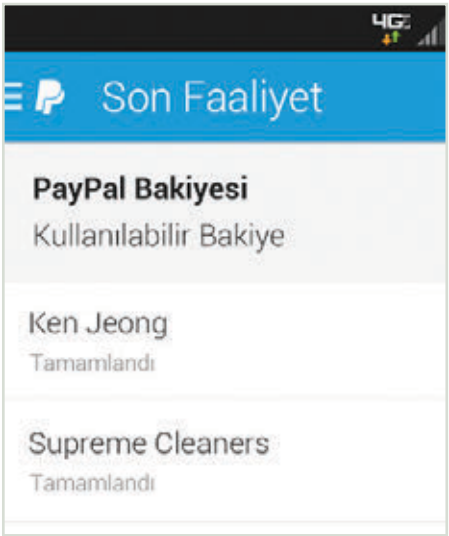

Hesap Cüzdanım

Bu akıllı uygulama yardımıyla gelir-gider kaydı tutarak paranızı daha etkin kullanmanız mümkün. Belli giderlerinizi "düzenli" kategorisine aktararak sonraki aylar için yapacağınız hesaplara kolaylık sağlayabilirsiniz. Bütçenize göre hedeflerinizin yapılabilirliğini inceleyebilir ve hesap/fatura ödemelerinin bakiyenizden otomatik olarak düşülmesini ayarlayabilirsiniz. Ayrıca aylık harcama-tasarruf verileriniz tablo veya grafik olarak görüntülenebiliyor. Uygulamanın ana ekranınız için etkili bir widget'ı ve şifre koruma özelliği bulunuyor.

SİSTEM/ FİYAT	8,49 TL	-	–

FlatMate

Aynı evi paylaşan insanlar arasında kiralar ve giderlerin ödenmesi konusunda çıkan sorunların genellikle ardı arkası kesilmez. Flatmate, işte bu sorunu çözmek üzere tasarlanmış bir uygulama. Ev için bir ödeme yaptığınızda gider miktarını ekrana giriyorsunuz ve kişi başı ödenmesi gereken ücret uygulama tarafından hesaplanıp görüntüleniyor. Ev arkadaşlarınız da ödemeleri gereken para miktarını direkt olarak inceleyebiliyorlar. Uygulamanın arkasında oldukça basit görünen bu fikir var ve son derece de işe yarıyor.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	–

Lendstar

Lendstar uygulaması, yaptığınız işlemlerin takibini elden bırakmadan istediğiniz şahıs veya kurumlar ile para değiş tokuşu yapmanıza olanak tanıyor. Ortak ödenmesi gereken bir faturayla karşılaştığınızda hesabı uygulamaya giriyorsunuz ve tüm kullanıcıların ne kadar ödemesi gerektiği uygulama tarafından otomatik olarak belirleniyor. Ayrıca bu miktar Lendstar kullanılarak çevrimiçi ödenebiliyor. Bu özellik tatilde olma gibi durumlarda oldukça işe yarıyor.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	ücretsiz

Para Yönetimi

Kişisel hesap yönetimi için geliştirilmiş kullanım kolaylığı ile ön plana çıkan bir uygulama.
5 TL 7,99 TL –

Sigortam Cepte

Anadolu Sigorta'nın uygulaması ile kasko, konut, trafik ve DASK poliçe bilgilerinize kolay erişim sağlayabiliyorsunuz.
ücretsiz ücretsiz –

Student Lawyer Magazine

Amerika'da basılan derginin mobil uygulaması yurtdışı hukuk ve yasalarını takip etmek isteyen hukuk öğrencileri için oldukça yararlı.
ücretsiz ücretsiz –

Akbank Direkt

Akbank'ın mobil uygulaması tüm bankacılık işlemlerini telefonunuzdan gerçekleştirebilmenizi sağlıyor. Apple Watch destekli.
ücretsiz ücretsiz ücretsiz

Banking 4A/4i

Hem yeni başlayanlar hem de tecrübeli kullanıcılar için geniş bir bankacılık uygulaması.
4,99 € 4,99 € –

Baro Hukuk Yazılımları

Günlük olarak güncellenen uygulama son mevzuatlar ve taze bilgilere ulaşmanız için tasarlanmış.
- ücretsiz –

CNBC-e Finans

En güncel finans haberlerine ulaşmanızı sağlayan bir finans portalı uygulaması. Haber sayfasını kişiselleştirebiliyorsunuz.
ücretsiz ücretsiz –

En Yakın ATM

Cep Şifrematik, Garanti Bankası tarafından internet/cep şubesi işlemleriniz için ekstra güvenlik sağlanması amacıyla yaratılmış tek kullanımlık şifre oluşturma uygulaması.
ücretsiz ücretsiz –

Halk Yatırım

Halk Bank. Yatırım uygulaması ile menkul değerleri ve finansal piyasaları yakından takip etmek mümkün.
ücretsiz – –

Home Budget Lite

Aile üyelerinizle birlikte toplu gelir-gider idaresi yapabilmenizi sağlayan bir uygulama. Aile üyelerinin hesapları ve cihazlarının otomatik senkronize edilmesi özelliği oldukça başarılı.
ücretsiz ücretsiz –

Hukuk Terimleri Sözlüğü

Adalet Bakanlığı Sözlüğü temel alınarak hazırlanmış, hukuk terimleri ve açıklamalarına erişim sağlayan bir uygulama.
ücretsiz – –

Kolay Döviz Kurları

Günlük veriler üzerinden 180'den fazla döviz ismi ile işlem yapmanızı sağlayan yararlı bir uygulama.
ücretsiz - ücretsiz

Metals Market

Bu uygulama ile Londra borsası bazlı uluslar arası metal fiyatlarını takip edebilirsiniz. .
ücretsiz - -

Number26

Ücretsiz MasterCard ile gelen yenilikçi bir banka hesabı.
ücretsiz ücretsiz –

İş / Ofis

Microsoft Office Mobile

Microsoft Office Mobile sayesinde artık birer klasik haline gelmiş Excel, Word ve PowerPoint gibi araçlar tam sürümleriyle akıllı telefon ve tabletlerde de kişisel kullanım için hazır haldeler. Fakat tablet ve telefon versiyonları arasında önemli farklar bulunuyor. Örneğin cep telefonu sürümleri ile dosyalar üzerinde ufak değişiklikler yapmak mümkün iken, tabletler için tasarlanan sürümlerinde bu değişiklikler çok daha ayrıntılı olabiliyor. Bu uygulamalar bilgisayar versiyonlarındaki hemen her özelliği yerine getirebiliyorlar. İki cihaz türü için hazırlanan uygulamalar da oldukça iyi uyarlanmış. iOS için Microsoft, belli araçlar için özelleştirilmiş uygulamalar sunuyor.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	ücretsiz

Pocket

Akıllı Pocket uygulamasının eski adı "Read it Later" idi. Yeni versiyonda isim değişikliğine gidilse de uygulamanın özü aynı kalmış. Uygulama ile internette ilginizi çeken makaleleri ve yazıları işaretleyip daha sonra çevrimdışı okuyabiliyorsunuz. Yani hoşunuza giden yazıları zamanınızın kısıtlılığından ötürü atlamak zorunda kalmıyorsunuz. Tek yapmanız gereken yazıları işaretleyip müsait zamanınızda okumak. Uygulama paketi bilgisayarınızdaki tarayıcınız için eklentiler de sunuyor. Örneğin Pocket hesabınız ile bilgisayarınızdan da daha sonra okumak üzere makale işaretleyebilirsiniz.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	–

Xing

Xing, esasen kurumsal çalışanlar ve müşteriler odaklı, geniş bir sosyal ağ. Yani yeni oluşumlar, iş ortaklıkları ve bağlantılar yaratmak için bu platformu kullanabilirsiniz. Android, iOS ve Windows Phone için geliştirilen mobil uygulaması sayesinde iş ağınızı daima cebiniz veya çantanızda taşıyabileceksiniz. Bu da daima ulaşılabilir durumda olduğunuzu garanti alına alacak. Uygulama, masaüstü sürümünde bulunan özellikleri başarıyla taşıyor. Ayrıca şık dizaynı, geniş yelpazeli özellikleri ve kolayca gerçekleştirilebilen işlemleri ile kendini beğendiriyor.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	ücretsiz

WorkTimes

Yalnızca iOS platformu için kullanılan WorkTimes uygulaması ile çalışma saatlerinizi planlıyor ve organize ediyorsunuz. Serbest veya kısa süreli çalışan olmanızdan bağımsız şekilde WorkTimes uygulaması, çalışma kartlarının işlevlerini aynen yerine getiriyor. Tek yapmanız gereken işiniz için hedeflediğiniz programı belirlemek ve ilgili butonları kullanarak çalışma saatlerinizin başlangıç ve bitiş noktalarını belirlemek. Vereceğiniz molalar da uygulamaya eklenebilmekte. Böylece araç, kaç çalışma saatinizin kaldığını otomatik belirleyebiliyor. Ek olarak uygulama, özel günler, tatiller ve hastalık izinlerini de göz önüne alınabiliyor.

SİSTEM/ FİYAT	–	5,99 €	–

Google Dokümanlar

Google, ünlü QuickOffice uygulamasını satın alarak fonksiyonlarının birkaçını Google Dokümanlar'a entegre etti. Uygulamanın ideali, sıkıcı ve bezdirici yeni doküman yaratım işlemindense kullanıcıların var olan Microsoft Office dokümanlarını düzenleyebilmelerini sağlamak. Dönüştürme işlemi tamamlandıktan sonra basit Word belgelerinizi düzenleyebilirsiniz fakat karmaşık formatlı belgelerde çeşitli sorunlarla karşılaşılabiliyor. Belgelerinizi şifreler aracılığıyla koruma altına alabiliyor ve başka kullanıcılarla paylaşabiliyorsunuz. Belgelerin işlenmesi canlı bir altyapı çerçevesinde gerçekleştiğinden onları kaydetmenize gerek kalmaması bir hayli kullanışlı olmuş.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	-

aCalendar+
Organizasyon görevlerini basitleştiren geniş çaplı bir iş takvimi uygulaması
7,49 € – –

AnkiDroid
Yabancı dilleri öğrenmenize yardımcı olan akıllı bilgi kartları uygulaması.
ücretsiz – –

Duolingo
Yabancı dil öğrenme ile eğlenceyi harmanlayan keyifli bir yabancı dil eğitim aracı.
ücretsiz ücretsiz ücretsiz

Chaos Control
İş adamları, girişimciler ve yoğun insanlar için tasarlanmış yapılacak işler listesi hazırlamanızı sağlayan başarılı bir uygulama.
ücretsiz ücretsiz ücretsiz

Fantastical 2
Bu zeki takvim uygulaması meşgul iş adamları için yaratılmış
- 4,99$ –

GeoGebra
Geometri, cebir ve analiz için kullanılabilecek gelişmiş bir matematik uygulaması.
ücretsiz ücretsiz –

Outlook
Microsoft'un popüler e-posta hizmetinin mobil uygulaması.
ücretsiz ücretsiz ücretsiz

Polaris Office
Microsoft Office'e alternatif olabilecek, kapsamlı bir araç.
ücretsiz 12,99 € –

Post-it Plus
Post-it kağıtlarının oldukça başarılı dijital versiyonu.
– ücretsiz –

scan me
Başarılı OCR metin okuma özelliğine de sahip bir mobil tarayıcı uygulaması.
– 4,99 € –

Short
Haber kaynaklarınızdan, yalnızca hızla okuyabileceğiniz ögeleri size sunuyor.
– ücretsiz –

StepStone
Özel lokasyonlar için aramalar yapabilmenizi sağlayan çevrimiçi iş fuarı.
ücretsiz ücretsiz –

SwiftKey
Hızlı ve konforlu şekilde yazabilmenizi sağlayan alternatif bir klavye uygulaması.
ücretsiz ücretsiz –

Kariyer İş Ara
Özgeçmiş bilgilerinize ulaşabiliyor ve iş ilanlarını inceleyebiliyorsunuz.
– ücretsiz –

Google Haberler
Kişiselleştirebileceğiniz görünümü ile manşetteki haberlere, yerel öykülere ve hava raporlarına erişebileceğiniz bir uygulama.
ücretsiz ücretsiz –

Netflix

Netflix son dönemlerde adından sıkça söz ettiren, Amerika kaynaklı bir dizi izleme servisi. Üyelik sistemi ile çalışan uygulama üç akıllı telefon işletim sistemini de destekliyor. Netflix'in televizyon dizisi portfolyosu bir hayli etkileyici. Farklı hesaplar açarak yetişkin ve çocuk dizilerini birbirinden ayırabiliyorsunuz. Keskin arama fonksiyonunun yanı sıra uygulama, kullanıcıya kişisel önerilerde de bulunuyor. iOS'larda tek tıkla videoları Apple TV'ye göndermek mümkün. Yine iOS ve Android sürümleri Chromecast (Google'ın multimedya akış cihazı) ile birlikte çalışabiliyor.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	–	–

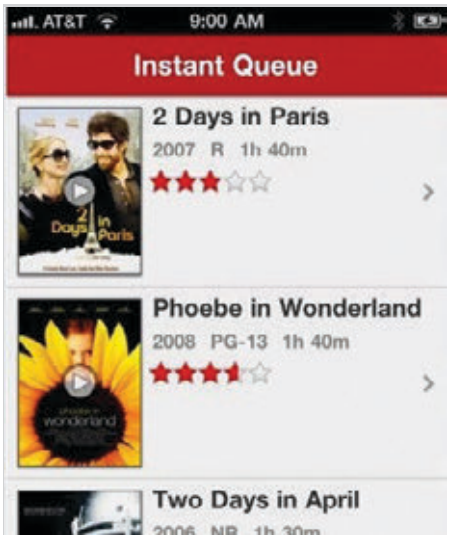

WhatsApp+ Material

WhatsApp+ Material, WhatsApp uygulamasının gelişmiş bir versiyonu. Görsel olarak sınırsız bir kişiselleştirmeye imkan tanıyan uygulama, resmi olarak yayınlanmadan önce de modern ve şık Material tasarımını destekliyordu. Uygulama ile ister kendi özelleştirilmiş dizaynınızı oluşturup kullanabilir, isterseniz de topluluk sayfasından tamamlanmış görünümü indirebilirsiniz. Uygulama o kadar popüler hale geldi ki, "WhatsMapp" denilen başka bir versiyonu daha çıktı. Geliştiriciler Facebook ve WhatsApp tarafından uygulamanın bloklanmayacağını söyleseler de hala uygulamayı yüklemek ufak da olsa bir risk taşıyor. Bu riski göze alıp almayacağınıza kendiniz karar vermelisiniz.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	–	–

Shazam

Radyo başındayken veya sinemada, belki de bir gece kulübünde harika bir şarkı duyup, şarkının adını veya sanatçısını bilmediğiniz durumlarla karşılaşmışsınızdır. Shazam uygulamasını yükledikten sonra bu gibi durumlarda tek yapmanız gereken akıllı telefonunuzu müziğin geldiği yöne doğru tutmak olacak. Kısa süre sonra uygulama ilgili şarkının ismi, sanatçısı ve bulunduğu albümü bulup size gösterecek. Shazam bilinmeyen pek çok şarkıyı saniyeler içerisinde tanımlayabiliyor. Şarkıyı bulduktan sonra Spotify üzerinden dinleyebilir, arkadaşlarınızla paylaşabilir veya satın alabilirsiniz. Uygulama, mobil cihazlardaki en meşhurlardan...

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	ücretsiz

TubeMate

TubeMate YouTube'dan direkt olarak akıllı telefon veya tabletinize video indirebilmenize yarayan bir araç. Uygulama, tıpkı bir masaüstü tarayıcı gibi size farklı video formatları ve kaliteler sunuyor, böylece istediğiniz videoyu istediğiniz şekilde arayabiliyorsunuz. Maalesef uygulama eskimiş bir kullanıcı arayüzünden mustarip. Bu da işlem yapmayı rahatsız edici hale getirebiliyor. Yine de içerikler hızla indirilebiliyor ve seçenekler oldukça kaliteli. Uygulama ile YouTube videolarına çevrimdışı iken erişebileceksiniz.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	–	–

PSX4Droid

PSX4Droid, Android akıllı telefonlar için tam kapsamlı bir PlayStation emülatörü. Cihazınızın klasik Sony oyun konsolunun meşhur oyunlarını oynatmasını sağlayabileceksiniz. Potansiyel ticari ihlaller dolayısıyla Google, uygulamayı Mağaza'dan kaldırdı. Fakat geliştiricisi, (ZodTTD) normalde 4 Euro olan bu oyun uygulamasını ücretsiz olarak yayınlamaya başladı. Uygulama APK'sı kısa bir arama ile bulunabilir.

SİSTEM/ FİYAT	ücretsiz	–	–

AdBlock Plus
Sürekli sorun çıkaran internet reklamlarını engelleyen yararlı bir uygulama.
ücretsiz – –

Adobe Flash Player
Android cihazlarda Flash'ın sınırlı bir sürümünün kullanılabilmesini sağlıyor.
ücretsiz – –

Amazon App Store
Amazon'un alternatif uygulama mağazası. Sık sık ücretsiz uygulama hediye ediliyor.
ücretsiz – –

bwin sports
Popüler spor bahis sitesinin resmi mobil uygulaması.
ücretsiz – –

Facebook Lite
Yavaş ağlara ve cihazlara sahip olanlar için Facebook'un kırpılmış versiyonu.
ücretsiz – –

Hipstamatic
iOS fotoğraflarınıza retro bir görünüm veren klasik bir uygulama.
ücretsiz 5,29 TL –

Kodi (eskiden: XBMC)
Fotoğraflar, videolar, müzikler ve uygulamalar için kolay kullanımlı medya merkezi.
ücretsiz – –

Microsoft Hyperlapse
Yüksek kaliteli "time lapse" çekimlere izin veren bir araç.
ücretsiz – –

OG Instagram Plus
Görselleri indirebilme seçeneğine sahip geliştirilmiş bir Instagram istemcisi.
ücretsiz – –

OG YouTube
İstenildiğinde arka planda çalışabilen bir YouTube aracı.
ücretsiz – –

PokerStars
Hareket halinde iken dahi poker oynayabilmenizi sağlayan popüler bir uygulama. Fakat Türkiye'den paralı veya freeroll turnuvalara katılmak mümkün değil.
ücretsiz – –

SideSync
Samsung cihazları, bilgisayarınızı kullanarak uzaktan kontrol etmeniz bu uygulama ile mümkün.
ücretsiz – –

SRT AppGuard
Güçlü veri koruma aracının son ücretsiz sürümü.
ücretsiz – –

Towelroot
Cihazınızın desteklememesi ihtimaline karşın, FramaRoot'a alternatif bir uygulama.
ücretsiz – –

Winamp
Bilgisayar dünyasının popüler müzik çalarına, artık Play Store'dan maalesef erişilemiyor.
ücretsiz – –

Ayın yeni ürünleri

CHIP TOP 10

CHIP Test Merkezi'ne her ay 100'e yakın ürün ulaşıyor. 14 kategoriden en ilginç olan yeni ürünleri sizler için bir araya getirdik. Ürünlerle ilgili ayrıntılı bilgileri tablolarda veya www.chip.com.tr adresinde bulabilirsiniz

SIRA **1** **CEP TELEFONU** ANDROID

Samsung Galaxy S6 Edge 32GB

Hızlı çalışma performansı, iyi kamera, çok iyi işleme, hızlı şarj fonksiyonu, yüksek çözünürlüklü ekran; ancak pili değiştirilemiyor, MicroSD yuvası yok.
Toplam puan: 96,2
Fiyat: yaklaşık 850 €

SIRA **1** **PROJEKTÖR** EV SİNEMASI

Acer H9505BD

Güçlü ışıklı DLP projektör, gün ışığı projeksiyonu için de uygun, sessiz, çok sayıda giriş, WiFi, 3D özellikli, entegre hoparlör, lens shift; ancak DLP gökkuşağı efekti.
Toplam puan: 95,2
Fiyat: yaklaşık 1.150 €

SIRA **9** **SABİT DİSK** SSD

OCZ Vector 180 480GB

İyi performans ve dayanıklılık, Power Failure Management Plus, Acronis True Image HD ve 3,5 inç adaptörle geliyor; ancak görece ağır ve pahalı.
Toplam puan: 91,0
Fiyat: yaklaşık 290 €

SIRA **26** **DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ** DSLR VE DSLM

Samsung NX500

ISO 1.600'e kadar düşük kumlanma, akıcı 4K video, WLAN ve NFC, dokunmatik ekran ve selfie görüntüsü, otomatik odaklama, hızlı seri çekim, ancak çok kısa sürüyor.
Toplam puan: 83,0
Fiyat: yaklaşık 730 €

SIRA **16** **DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ** MEGAZOOM

Nikon Coolpix L840

Uygun fiyatlı, 38x zoom, katlanır ekran, WLAN, NFC, otomatik odaklama, seri çekimde hızlı; ancak kısa seri çekim (7 kare), kumlanmalar, elle ışıklandırma modu yok.
Toplam puan: 71,9
Fiyat: yaklaşık 220 €

DİJİTAL SLR FOTOĞRAF MAK. DSLR VE DSLM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Efektif megapiksel	Hız (15 %)	Deklanşör gecikmesi (s)	Pil süresi (min./max. kare sayısı)	İmaj sabitleyici (g)
1	Samsung NX1*	93.5	1,500 €	94	91	100	28	370/770	0.09	□
2	Panasonic Lumix DMC-GH4*	91.6	1,450 €	90	93	94	15.9	410/850	0.08	□
3	Olympus OM-D E-M1*	91.2	1,100 €	84	97	98	15.9	290/610	0.07	■
4	Olympus OM-D E-M5 Mark II*	90.5	1,100 €	88	96	86	15.9	260/540	0.1	■
5	Fujifilm X-T1*	90.1	1,200 €	95	87	84	16	290/570	0.12	□
6	Olympus OM-D E-M10*	88.6	570 €	87	92	86	15.9	310/630	0.1	□
7	Panasonic Lumix DMC-GH3*	88.3	820 €	90	91	75	15.9	470/1.010	0.14	□
8	Canon EOS 70D	87.9	860 €	82	96	86	20	1.930/4.760	0.08	□
9	Canon EOS 7D Mark II	87.9	1,700 €	83	91	95	20	1.280/2.000	0.13	□
10	Nikon D7200	87.7	1,200 €	85	93	82	24	1.560/3.470	0.08	□

* SİSTEM KAMERASI

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Panasonic Lumix DMC-FZ1000	94.6	710 €	88	100	100	0.12	20	16	835
2	Sony Cyber-shot DSC-RX10	93.3	800 €	92	96	91	0.21	20	8.3	820
3	Sony Cyber-shot DSC-HX400V	85.4	350 €	83	91	78	0.32	20.2	50	660
4	Panasonic Lumix DMC-FZ200	84.1	330 €	70	100	83	0.42	12	24	595
5	Fujifilm Finepix X-S1	82.2	340 €	74	92	82	0.24	12	26	945
6	Olympus Stylus 1	81.7	500 €	75	85	92	0.25	11.8	10.7	402
7	Fujifilm Finepix HS50EXR	80.1	320 €	66	96	80	0.24	15.9	42	810
8	Nikon Coolpix P900	78.6	600 €	69	88	81	0.26	15.9	83	915
9	Canon PowerShot SX60 HS	78.5	400 €	62	95	83	0.23	15.9	65	660
10	Panasonic Lumix DMC-FZ72	78	250 €	64	94	77	0.21	15.9	60	610

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ GİRİŞ SEVİYESİ*

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-HX50V	79.7	200 €	76	84	80	0.29	20.2	30	272
2	Sony Cyber-shot DSC-WX220	77.2	160 €	79	71	88	0.18	18	10	120
3	Sony Cyber-shot DSC-WX350	75.8	190 €	71	77	88	0.17	18	20	164
4	Canon PowerShot S200	74.8	200 €	73	77	76	0.3	10	5	185
5	Sony Cyber-shot DSC-WX50	71.4	190 €	66	73	83	0.37	15.9	5	120
6	Samsung WB250F	69.2	170 €	62	73	81	0.28	14	18	207
7	Nikon Coolpix S7000	69.1	190 €	64	70	81	0.39	15.9	20	160
8	Canon IXUS 265 HS	68.2	120 €	63	71	75	0.3	15.9	12	147
9	Pentax X-5	67.9	170 €	68	77	44	0.68	15.9	26	600
10	Canon PowerShot SX600 HS	67.5	140 €	60	72	77	0.26	15.9	18	190

* TÜM MAKİNELER 200 EURO'YA KADAR (DSLR/DSLM HARİÇ)

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. GENEL ÇÖZÜM/STİL

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-RX100 III	94.5	730 €	100	90	91	0.36	20	2.9	290
2	Panasonic Lumix DMC-LX100	92.8	800 €	92	92	98	0.21	12.7	3.1	393
3	Canon PowerShot G7 X	89.3	650 €	93	85	90	0.25	20	4.2	302
4	Sony Cyber-shot DSC-RX100 II	88.4	500 €	93	86	80	0.39	20	3.6	280
5	Canon PowerShot G1 X Mark II	88.2	660 €	93	85	83	0.36	13	5	560
6	Canon PowerShot G1 X	88.1	450 €	97	87	63	0.54	14.2	4	535
7	Fujifilm X30	87.8	550 €	87	90	85	0.33	12	4	433
8	Canon PowerShot G16	87.6	400 €	87	89	85	0.25	12	5	355
9	Sony Cyber-shot DSC-RX100	86.3	370 €	89	84	85	0.25	20	3.6	240
10	Fujifilm Finepix X20	85.8	530 €	83	88	89	0.23	12	4	355

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. KOMPAKT - MEGA-ZOOM*

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Panasonic Lumix DMC-TZ71	80.4	380 €	72	89	84	0.24	12	30	243
2	Panasonic Lumix DMC-TZ61	80	300 €	74	91	71	0.23	18	30	236
3	Sony Cyber-shot DSC-HX60V	78.4	320 €	73	85	76	0.4	20.2	30	272
4	Panasonic Lumix DMC-TZ41	77.5	250 €	71	82	83	0.24	18	20	198
5	Canon PowerShot SX280 HS	76.1	240 €	74	77	81	0.27	12	20	235
6	Canon PowerShot SX700 HS	73.5	230 €	68	78	78	0.28	15.9	30	270
7	Olympus SH-1	73.4	290 €	65	76	91	0.13	15.9	24	270
8	Sony Cyber-shot DSC-WX300	73.1	250 €	67	79	76	0.53	18	20	164
9	Nikon Coolpix S9700	72.9	230 €	68	78	76	0.3	15.9	30	235
10	Nikon Coolpix S9900	72.6	310 €	65	79	78	0.33	15.9	30	292

* BRIDGE MAKİNELER

EV SİNEMASI PROJEKTÖRLERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%50)	Ergonomi (%25)	Donanım özel. (%15	Çözünürlük	Işık akımı (cd/m2)	Kontrast (satranç tahtası)	Projeksiyon teknolojisi
1	Acer H9505BD	95.2	1,150 €	100	98	100	1.920 x 1.080	1,322	111:1	DLP
2	Epson EH-TW6100	93.9	1,250 €	100	91	100	1.920 x 1.080	1,681	176:1	LCD
3	BenQ TH681	91.4	600 €	100	86	91	1.920 x 1.080	2,240	237:1	DLP
4	LG PF80G	88.2	1,100 €	96	80	94	1.920 x 1.080	431	154:1	DLP
5	Epson EH-TW5200	85.9	730 €	91	97	64	1.920 x 1.080	1,409	115:1	LCD
6	Acer H6510BD	84.3	600 €	91	83	78	1.920 x 1.080	1,894	163:1	DLP
7	LG PG60G	79.6	580 €	82	86	70	1.280 x 800	162	133:1	DLP
8	Epson EH-TW3200	72.9	1,100 €	67	100	53	1.920 x 1.080	1,865	83:1	LCD
9	ViewSonic Pro8400	70.8	1,150 €	65	76	86	1.920 x 1.080	2,102	73:1	LCD
10	Panasonic PT-AH1000E	69.2	1,500 €	69	80	56	1.920 x 1.080	2,062	79:1	LCD

TABLETLER

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kullanım (%50)	Ekran (%20)	Taşınabilirlik (%20)	Donanım özell.(%10)	Pil süresi (internet, saati)	Ekran boyutu (inç)
1	Apple iPad Air 2 LTE 128GB (MH1G2FD/A)	89.9	770 €	100	96	60	87	5:31	9.7
2	Apple iPad mini 3 LTE 128GB (MGJ22FD/A)	88.3	700 €	99	84	68	81	6:32	7.9
3	Dell Venue 8 (7840)	86.7	410 €	89	89	94	57	9:49	8.4
4	HTC Google Nexus 9 16GBWiFi	86.5	400 €	95	100	65	73	7:21	8.9
5	Apple iPad Air 128GB 4G	86.2	720 €	99	89	60	77	6:05	9.7
6	Samsung Galaxy Tab S 8.4 16GB LTE (SM-T705)	85.8	430 €	88	86	80	87	7:19	8.4
7	Apple iPad mini 64GB 4G	85	400 €	100	68	72	69	5:59	7.9
8	Sony Xperia Z3 Tablet Compact LTE 16GB (SGP621)	84.7	450 €	88	86	71	95	5:55	8
9	Huawei MediaPad X1 7.0	84.6	330 €	78	85	100	85	9:20	7
10	Samsung GalaxyNotePro 12.2 LTE (SM-P905)	83.5	600 €	89	87	57	100	8:15	12.2

CEP TELEFONLARI

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Perf. ve kull. (%30)	Donanım özell. (%20)	Pil ömrü (%15)	Ekran (%15)	Dijital kamera (%10)	Telefon ve konş. (%10)	Ekran boyutu (inç)	Pil süresi	Kamera (megapiksel)	WLAN (802.11)
1	Samsung G. S6 Edge 32GB	96.2	850 €	99	96	87	94	100	100	5.1	8:05	15.9	ac/n
2	Samsung Galaxy S6 32GB	96	700 €	100	96	90	94	99	93	5.1	8:34	15.9	ac/n
3	Samsung Galaxy Note 4	93.2	590 €	94	98	85	90	91	99	5.7	7:55	15.9	ac/n
4	Sony Xperia Z3 compact	92.5	380 €	96	97	84	90	84	99	4.6	8:23	20.7	ac/n
5	HTC One M9	92.1	700 €	95	97	76	95	87	100	5	6:30	20.2	ac/n
6	Sony Xperia Z3	91.4	460 €	95	97	76	97	83	93	5.2	6:40	20.7	ac/n
7	Samsung G. Note Edge	91.1	700 €	92	100	80	89	91	88	5.6	7:03	15.9	ac/n
8	Samsung Galaxy S5	90.7	410 €	93	98	85	87	84	88	5.1	8:30	15.9	ac/n
9	HTC One M8	89.9	430 €	96	91	76	100	73	90	5	7:24	4.1	ac/n
10	Samsung Galaxy Note 3	89.9	460 €	90	95	90	89	83	90	5.7	9:09	12.8	ac/n

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 42 İNÇE KADAR

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özell. (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satranç tahtası)	Parlaklık (cd/m2)	HDMI	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE40F6470	95.9	740 €	98	100	91	174:1	319	4	40
2	Toshiba 42M7463DG	95.1	800 €	100	89	88	182:1	632	4	40
3	Samsung UE40H6470	94.4	490 €	93	96	100	196:1	258	4	42
4	Toshiba 40L7363DG	88.7	450 €	95	83	78	172:1	282	4	42
5	Sony KDL-42W705B	84.6	470 €	82	83	96	205:1	263	4	40
6	Grundig 42VLE983BL	81.9	600 €	89	78	63	132:1	239	4	40
7	Toshiba 39L4363D	79.2	570 €	80	80	66	176:1	249	4	42
8	Toshiba 32L2434DG	68.7	280 €	79	48	60	173:1	217	2	42
9	Grundig 39VLE941BL	66.1	700 €	62	72	63	135:1	283	4	42
10	Orion CLB42B1242S	60.8	400 €	65	53	51	194:1	157	3	39

TELEVİZYON LCD/UHD

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özell. (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satranç tahtası)	Parlaklık (cd/m2)	HDMI	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE65HU8500	92.6	3,000 €	96	91	87	187:1	207	4	65
2	Panasonic TX-65AXW904	91.9	5,300 €	96	100	82	201:1	409	4	65
3	Sony KD-65X9005B	91.4	3,800 €	99	80	92	222:	438	4	65
4	LG 65UB950V	91	2,050 €	96	86	89	169:1	261	4	65
5	LG 55UB850V	90.9	1,150 €	100	77	95	129:1	231	4	55
6	Philips 49PUS7909	90.5	950 €	93	94	87	161:1	306	4	49
7	Samsung UE55F9090	90.1	2,300 €	93	90	100	208:	348	4	55
8	LG 65UB980V	89.3	2,650 €	96	84	81	218:1	265	4	65
9	Samsung UE65F9090	89.3	4,050 €	91	92	100	180:1	399	4	65
10	LG 49UB850V	88.9	870 €	95	81	95	159:1	282	4	49

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 43 İNÇ ÜZERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özell. (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satranç tahtası)	Parlaklık (cd/m2)	HDMI	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE55F8090	95.3	1,900 €	100	97	86	198:1	254	4	55
2	Philips 46PDL8908S	92.4	1,300 €	96	93	87	148:1	375	4	46
3	Samsung KE55S9C	92.2	8,000 €	100	92	95	214:1	141	4	55
4	LG 55LA6928	91.3	1,000 €	97	89	85	173:1	250	3	55
5	Samsung UE75F6470	90.9	4,500 €	99	83	86	173:1	274	4	75
6	Philips 55PFS8109	90.9	1,700 €	90	100	86	201:1	285	4	55
7	Philips 55PFK7509	89.7	1,300 €	90	93	78	160:1	293	4	55
8	Panasonic TX-55ASW804	84.4	1,800 €	84	88	79	167:1	391	4	55
9	Toshiba 55M7463DG	82.5	1,300 €	92	77	61	206:1	636	4	55
10	Philips 60PFL6008K	81.9	2,200 €	86	78	77	153:1	236	4	60

SABİT DİSKLER SSD

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Transfer hızı (%40)	Erişim süresi (%25)	Pratik test (%25)	Güç tüketimi (%10)	Sıkıştrlb. veri trans. hızı okuma/yazma (MB/s)
1	Samsung 840 EVO 1TB (MZ-7TE1T0BW)	96.8	350 €	97	100	98	86	527/511
2	Samsung 850 PRO 1TB (MZ-7KE1T0)	96.5	500 €	99	94	100	81	546/522
3	Samsung 850 EVO 500GB (MZ-75E500B)	95.1	200 €	99	85	99	96	540/520
4	Samsung 850 PRO 512GB (MZ-7KE512)	94.5	270 €	100	84	100	85	551/526
5	Samsung 850 EVO 1TB (MZ-75E1T0B)	93.6	370 €	99	87	99	76	543/524
6	Samsung 840 EVO 500GB (MZ-7TE500BW)	92.6	220 €	97	86	98	78	537/462
7	Samsung 840 Pro 512GB (MZ-7PD512)	92.5	290 €	96	77	100	97	518/470
8	Adata Premier SP610 512GB512GM)	92	220 €	94	81	96	100	537/441
9	OCZ Vector 180 480GB	91	290 €	98	82	96	72	542/521
10	Crucial M550 512GB (CT512M550SSD1)	91	220 €	99	83	98	63	548/504

*AĞIRLIKLI ORTALAMA DEĞER

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

İşlemci rehberi

Piyasada satılan işlemci ve grafik yongalarıyla ilgili performans bilgilerini CHIP CPU-GPU rehberinde bulabilirsiniz

Ufuk Yamankılıçoğlu

Son haftalarda bazı ilginç yeni ürünler CHIP Test Merkezi'nin zorlu test parkurlarından geçti. Bunların arasında Intel'in yeni Cherry Trail platformunun ilk temsilcisi de var. Atom x7-Z8700 mobil işlemciler listemizde 28. sırada kendine yer bulabildi. Dört çekirdekli SoC (System on a Chip) 1,6 ila 2,4 GHz (Turbomode) arasında değişen hızlarla ilk aşamada tabletler için tasarlanmış bir işlemci. Cherry Trail'in en büyük avantajı 14 nanometrelik mimarisi, zira kendisinden önceki nesil olan Bay Trail işlemcileri 22 nm mimariyle üretiliyor. Intel bu yüzden Cherry Trail yongaları için biraz daha yüksek bir performansı, daha düşük güç tüketimiyle vaat ediyor. Ortaya çıkan sonuç özellikle grafik performansında dikkat çekici: GPU performans indeksinde x7-Z8700, 41,5 puanla öncülü olan 24 ila 30. sıralardaki tüm Bay-Trail işlemcileri kolayca geride bırakıyor. Cherry Trail işlemcisi bu esnada sadece 2 watt TDP değeriyle Bay-Trail işlemcilere göre yaklaşık dörtte birlik bir güç tüketimine sahip. Yeni Z8700 işlemcisini mesela Microsoft Surface 3'te bulabilirsiniz, cihaz Windows 8.1 yüklü bir tablet, parlak bir ekrana ve 128 GB saklama alanına sahip. Mobil işlemcilerde dokuzuncu sıradaki Intel Core i5-5250U ile güncel Broadwell ailesinden bir model daha yer alıyor, bu işlemci de 14 nm mimariyle üretilmiş. İki çekirdekli yonga turbo modunda 1,6 ila 2,7 GHz arası bir hıza çıkabiliyor ve 15 watt'lık TDP güç tüketimi değeriyle yetiniyor. Yonganın üzerinde yeni Intel HD Graphics 6000 grafik birimi yer alıyor ve bu yonga 97,5 puanla GPU performans indeksindeki en yüksek ikinci puanı alıyor. Apple'ın 13,3 inçlik MacBook Air (yaklaşık 4150 TL) modelinde mesela 5250U işlemcisi bulunabiliyor.

Grafik yongaları Grafik yongalarında bu ay gerçek bir canavar var: nVidia GeForce GTX Titan X 3. sırada ve listemizin en hızlı tek GPU'lu modeli. 3.072 shader birimi, 12 GB GDDR5 belleği ve 384 bitlik bellek bağlantısıyla, etkileyici benchmark değerleri elde ediyor ve 4. sıradaki kardeşi GTX 980'i alt ediyor. Titan X yeni grafik arabirimi DirectX 12'yi de destekliyor, bu Windows 10 için önemli. Ancak fiyata önem verenler için, satın alma tavsiyemiz olan AMD modelleri daha cazip bir seçenek.

uyaman@chip.com.tr

Masaüstü

Sıra	İşlemci	Yaklaşık fiyat	CPU performans puanı	Fiyat-performans puanı	Soket tipi	CPU çekirdek / Thread sayısı	CPU frekansı (GHz)	Turbo-Mode (GHz)	CPU Frekansı	L2-Cache (KB)	L3-Cache (KB)	Üretim mimarisi (nm)	Maks. Güç tüketimi (TDP, W)	Cinebench R11.5 64 Bit	WinRAR x64 4.01 (KB/s)	Twofish-Serpent (MB/s)	TrueCrypt 7.1 AES-	GPU performans puanı	Grafik yongası	3DMark Vantage 1.0.2 Perf.	Resident Evil 5 12x10 (fps)
1	Intel Core i7-5960X	1060	100	59.1	2011-3	8/16	3,0	3,5	8 x 256	20.480		22	140	15,00	6.076	454	–	–	–	–	–
2	Intel Core i7-4960X	1020	87,9	41.7	2011	6/12	3,6	4,0	6 x 256	15.360		22	130	12,09	4.569	370	–	–	–	–	–
3	Intel Core i7-5930K	590	87,7	71.6	2011-3	6/12	3,5	3,7	6 x 256	15.360		22	140	11,78	4.281	351	–	–	–	–	–
4	Intel Core i7-5820K	400	86,1	100.0	2011-3	6/12	3,3	3,6	6 x 256	15.360		22	140	11,74	4.281	340	–	–	–	–	–
5	Intel Core i7-4790K	335	75,5	80.5	1150	4/8	4,0	4,4	4 x 256	8.192		22	88	9,64	3.681	270	73,3	HD 4600	6.086	50,8
6	Intel Core i7-4770	330	73,0	73.9	1150	4/8	3,4	3,9	4 x 256	8.192		22	84	8,57	3.611	253	73,2	HD 4600	6.187	49,9
7	Intel Xeon E3-1270 v3	335	68,8	60.9	1150	4/8	3,5	3,9	4 x 256	8.192		22	80	8,10	3.375	240	–	–	–	–
8	Intel Xeon E3-1230 v3	260	66,2	69.9	1150	4/8	3,3	3,7	4 x 256	8.192		22	80	7,64	3.232	227	–	–	–	–
9	AMD FX-9590	240	66,0	75.1	AM3+	8/8	4,7	5,0	4 x 2.048	8.192		32	220	7,79	4.810	300	–	–	–	–
10	Intel Core i5-4690	225	63,6	71.6	1150	4/4	3,5	3,9	4 x 256	6.144		22	84	6,69	3.415	193	70,3	HD 4600	5.746	49,5
11	AMD FX-9370	200	62,7	77.2	AM3+	8/8	4,4	4,7	4 x 2.048	8.192		32	220	7,35	4.742	280	–	–	–	–
12	AMD FX-8350	180	59,5	73.3	AM3+	8/8	4,0	4,2	4 x 2.048	8.192		32	125	6,95	4.702	259	–	–	–	–
13	Intel Core i5-4590	205	58,9	62.5	1150	4/4	3,3	3,7	4 x 256	6.144		22	84	6,11	3.414	173	66,8	HD 4600	5.518	46,5
14	AMD FX-8320	150	57,0	77.4	AM3+	8/8	3,5	4,0	4 x 2.048	8.192		32	125	6,42	4.665	244	–	–	–	–
15	Intel Core i5-4460	180	54,3	55.7	1150	4/4	3,2	3,4	4 x 256	6.144		22	84	5,53	3.213	159	62,4	HD 4600	5.344	42,0
16	AMD FX-8370E	190	50,9	43.5	AM3+	8/8	3,3	4,3	4 x 2.048	8.192		32	95	5,71	2.851	214	–	–	–	–
17	AMD FX-6350	125	49,0	59.0	AM3+	6/6	3,9	4,2	3 x 2.048	8.192		32	125	5,05	3.752	188	–	–	–	–
18	AMD FX-6300	105	45,2	55.1	AM3+	6/6	3,5	4,1	3 x 2.048	8.192		32	95	4,54	3.599	170	–	–	–	–
19	Intel Core i3-4360	165	43,7	31.7	1150	2/4	3,7	3,7	2 x 256	4.096		22	54	4,02	2.806	119	62,6	HD 4600	5.034	44,7
20	Intel Core i3-4150	110	41,9	41.9	1150	2/4	3,5	3,5	2 x 256	3.072		22	54	3,75	1.999	112	56,9	HD 4400	4.579	40,7
21	AMD FX-4350	85	40,1	47.5	AM3+	4/4	4,2	4,3	2 x 2.048	4.096		32	125	3,62	2.870	134	–	–	–	–
22	AMD A10-7850K	160	39,3	23.8	FM2+	4/4	3,7	4,0	2 x 2.048	–		28	95	3,60	2.338	155	99	R7 Series	8.180	69,0
23	AMD Athlon X4 860K	90	38,7	40.4	FM2+	4/4	3,7	4,0	2 x 2.048	–		28	95	3,56	2.428	155	–	–	–	–
24	AMD A10-7800	125	38,2	27.9	FM2+	4/4	3,5	3,9	2 x 2.048	–		28	65	3,43	2.333	151	100	R7 Series	8.495	67,8
25	AMD FX-4300	85	37,1	37.6	AM3+	4/4	3,8	4,0	2 x 2.048	4.096		32	95	3,29	2.576	122	–	–	–	–
26	AMD A8-7600	105	36,8	29.7	FM2+	4/4	3,1	3,8	2 x 2.048	–		28	65	3,36	2.108	148	91,9	R7 Series	7.568	64,3
27	Intel Pentium G3450	70	33,9	34.9	1150	2/2	3,4	3,4	2 x 256	3.072		22	53	2,89	1.778	69,5	39,9	HD(GT1)	3.079	29,6
28	AMD A8-5500	105	31,5	18.7	FM2+	4/4	3,2	3,7	2 x 2.048	–		32	65	2,81	2.144	111	67,6	HD7560D	4.883	52,9
29	Intel Celeron G1850	65	29,7	25.3	1150	2/2	2,9	2,9	2 x 256	2.048		22	53	2,46	1.545	59,1	36,2	HDGraphics	2.765	27,1
30	AMD A4-6300	40	20,9	14.3	FM2+	2/2	3,7	3,9	1.024	–		32	65	1,52	855	60,6	34,8	HD8370D	2.105	30,5

CHIP TAVSİYE (Sıra 4)
CHIP TAVSİYE (Sıra 5)
CHIP TAVSİYE (Sıra 14)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) – GRAFİK YONGASI YOK

Mobil

Sıra	İşlemci	Çekirdek kodu	Performans puanı	CPU çekirdek/thread sayısı	CPU frekansı (GHz)	CPU frekansı turbo modu (GHz)	Üretim süreci (nm)	Maks. Güç tüketimi (TDP, w olarak)	L2 Cache (KB)	L3 Cache (KB)	Cinebench R15 CPU Score (puan)	Cinebench R15 CPU Single CoreScore (puan)	PCMark 7 Computation Score (puan)	GPU performans indeksi	Grafik yongası	3DMark: Cloud Gate Score	3DMark: Cloud Gate Graphics Score	3DMark: Cloud Gate Graphics Test 1 (fps)	3DMark: Cloud Gate Graphics Test 2 (fps)	Cinebench R15 OpenGL (fps)
1	Intel Core i7-4710HQ	Haswell	100	4/8	2,50	3,50	22	47	1.024	6.144	632	136	20.748	100	Intel HD Graphics 4600	6.879	7.031	30,7	30,5	32,07
2	Intel Core i7-4712MQ	Haswell	92,7	4/8	2,30	3,30	22	37	1.024	6.144	592	128	15.383	80,3	Intel HD Graphics 4600	5.698	5.710	24,5	25,1	24,12
3	Intel Core i7-4702MQ	Haswell	91,8	4/8	2,20	3,20	22	37	1.024	6.144	584	124	17.178	95,6	Intel HD Graphics 4600	6.521	6.827	29,8	29,6	29,52
4	Intel Core i5-4210M	Haswell	54,7	2/4	2,60	3,20	22	37	512	3.072	307	124	17.669	91,7	Intel HD Graphics 4600	5.407	6.817	29,7	29,6	28,81
5	Intel Core i7-5600U	Broadwell	54,6	2/4	2,60	3,20	14	15	512	4.096	302	131	18.030	94,0	Intel HD Graphics 5500	5.561	6.851	31,2	28,5	31,06
6	Intel Core i7-5500U	Broadwell	53,8	2/4	2,40	3,00	14	15	512	4.096	302	122	17.272	94,8	Intel HD Graphics 5500	5.573	6.846	30,0	29,6	32,50
7	Intel Core i7-4510U	Haswell	51,1	2/4	2,00	3,10	22	15	512	4.096	283	121	17.021	78,0	Intel HD Graphics 4400	4.540	5.801	27,4	23,4	24,26
8	Intel Core i5-5200U	Broadwell	46,8	2/4	2,20	2,70	14	15	512	3.072	260	109	15.837	75,0	Intel HD Graphics 5500	4.319	5.054	21,9	22,1	30,97
CHIP TAVSİYE 9	Intel Core i5-5250U	Broadwell	46,6	2/4	1,60	2,70	14	15	512	3.072	261	103	16.174	97,5	Intel HD Graphics 6000	5.529	7.386	31,5	32,8	29,85
10	Intel Core i5-4300U	Haswell	45,6	2/4	1,90	2,90	22	15	512	3.072	260	112	9.994	63,9	Intel HD Graphics 4400	4.104	4.907	20,9	21,8	16,46
11	Intel Core i3-4100M	Haswell	43,7	2/4	2,50	2,50	22	37	512	3.072	251	91	13.353	70,2	Intel HD Graphics 4600	4.218	5.212	22,2	23,1	21,76
12	Intel Core i5-4210U	Haswell	43,2	2/4	1,70	2,70	22	15	512	3.072	237	103	15.607	77,0	Intel HD Graphics 4400	4.467	5.821	25,2	25,4	23,19
13	Intel Core i3-5005U	Broadwell	36,1	2/4	2,00	2,00	14	15	512	3.072	208	83	8.302	67,8	Intel HD Graphics 5500	3.940	4.946	21,6	21,4	22,78
14	Intel Core i3-4158U	Haswell	35,3	2/4	2,00	2,00	22	28	512	3.072	201	72	12.365	65,5	Intel Iris Graphics 5100	3.803	4.806	20,4	21,4	21,71
15	Intel Core M-5Y10	Broadwell	34,1	2/4	0,80	2,00	14	4,5	512	4.096	186	83	12.439	62,0	Intel HD Graphics 5300	3.692	4.487	20,7	18,4	20,68
16	Intel Core M-5Y71	Broadwell	32,2	2/4	1,20	2,90	14	4,5	512	4.096	177	68	13.897	57,5	Intel HD Graphics 5300	3.451	4.232	19,1	17,8	18,26
17	Intel Core i3-4010U	Haswell	30,9	2/4	1,70	1,70	22	15	512	3.072	172	68	11.405	65,4	Intel HD Graphics 4400	3.554	4.996	21,4	22,0	20,26
18	Intel Core i3-4005U	Haswell	30,8	2/4	1,70	1,70	22	15	512	3.072	171	68	11.548	62,1	Intel HD Graphics 4400	3.411	4.733	20,2	20,9	19,17
19	Intel Core i5-4202Y	Haswell	30,6	2/4	1,60	2,00	22	11,5	512	3.072	168	68	12.564	55,4	Intel HD Graphics 4200	3.182	4.127	18,9	17,1	17,54
20	Intel Core M-5Y51	Broadwell	29,7	2/4	1,10	2,60	14	4,5	512	4.096	161	66	13.229	67,8	Intel HD Graphics 5300	4.033	5.124	23,7	21,1	19,81
21	AMD A10-5745M	Richland	29,1	4/4	2,10	2,90	32	25	4.096	–	175	61	4.587	70,2	AMD Radeon HD 8610G	3.738	5.299	21,9	24,3	22,8
22	AMD A8-6410	Beema	27,6	4/4	2,00	2,40	28	15	2.048	–	167	49	6.352	46,7	AMD Radeon R5 Graphics	2.881	3.277	13,9	14,7	16,67
23	Intel Core M-5Y70	Broadwell	27,5	2/4	1,10	2,60	14	4,5	512	4.096	151	59	11.936	46,8	Intel HD Graphics 5300	2.648	3.177	14,5	13,2	19,17
24	Intel Pentium N3540	Bay Trail-M	26,3	4/4	2,16	2,66	22	7,5	2.048	–	159	43	7.079	21,8	Intel HD Graphics	1.595	1.532	6,7	6,6	6,54
25	Intel Pentium N3520	Bay Trail-M	23,9	4/4	2,16	2,42	22	7,5	2.048	–	146	38	5.999	22,0	Intel HD Graphics	1.620	1.595	7,3	6,7	5,90
26	Intel Celeron N2930	Bay Trail-M	21,2	4/4	1,83	2,16	22	7,5	2.048	–	127	35	6.493	20,7	Intel HD Graphics	1.499	1.491	6,5	6,5	5,90
27	Intel Pentium N3530	Bay Trail-M	19,3	4/4	2,16	2,58	22	7,5	2.048	–	114	35	5.941	21,4	Intel HD Graphics	1.563	1.509	6,5	6,6	6,30
CHIP TAVSİYE 28	Intel Atom x7-Z8700	Cherry Trail	18,9	4/4	1,60	2,40	14	2	2.048	–	107	36	7.621	41,5	Intel HD Graphics	2.494	2.922	12,2	13,3	14,95
29	Intel Celeron N2920	Bay Trail-M	18,4	4/4	1,86	2,00	22	7,5	2.048	–	112	32	4.059	17,1	Intel HD Graphics	1.298	1.297	5,6	5,7	3,60
30	Intel Celeron N2840	Bay Trail-M	15,2	2/2	2,16	2,58	22	7,5	1.024	–	76	41	8.111	20,8	Intel HD Graphics	1.341	1.535	6,9	6,4	6,15

[1] ÇOĞUNLUKLA SADECE BİR DİZÜSTÜ PC İLE BİRLİKTE TEMİN EDİLEBİLİR
[2] SHARED MEMORY GRAFİKTE ÇALIŞMA SÜRESİ, HIZLI GRAFİK YONGALARI SÜREYİ %40'A KADAR AZALTABİLİYOR

Grafik

Sıra	Grafik yongası	Bellek büyüklüğü MB ve türü	Yaklaşık fiyat ($+KDV)	Fiyat-Performans puanı	Performans puanı	Yonga frekansı (MHz)	Shader frekansı (MHz)	Bellek bağlantısı (Bit)	Unified Shader	Transistör sayısı (Milyon)	Mimari (nm)	Maksimum güç tüketimi (TDP, Watt)	3DMark 11 Extreme	3DMark Fire Strike	Crysis Warhead 2560 8AA (fps)	Dirt 3 1920 8AA (fps)	Heaven Benchmark 1920 4AA 16AF DX11 (fps)
1	AMD Radeon R9 295X2	2 x 4.096/GDDR5	1385	100	31.3	1.018	5.000	2 x 512	2 x 2.816	28	2 x 6.200	500	8.009	12.935	55,58	156,17	135,80
2	nVidia GeForce GTX Titan Z	2 x 6.144/GDDR5	1600	97,0	26.3	706	7.010	2 x 384	2 x 2.880	28	2 x 7.100	375	7.488	11.808	68,77	152,94	124,20
3	nVidia GeForce GTX Titan X	12.288/GDDR5	1255	95,5	33.0	1.000	7.012	384	3.072	28	8.000	250	7.224	12.176	65,6	160,87	115,00
4	nVidia GeForce GTX 980	4.096/GDDR5	570	77,7	59.1	1.127	7.012	256	2.048	28	5.200	165	5.633	10.091	48,38	151,67	90,40
5	nVidia GeForce GTX Titan Black	6.144/GDDR5	1000	70,4	30.5	889	7.000	384	2.880	28	7.100	250	5.219	9.326	45,29	130,36	79,30
6	nVidia GeForce GTX 970	4.096/GDDR5	380	68,6	78.2	1.051	7.010	256	1.664	28	5.200	145	4.884	9.004	43,75	139,49	75,60
7	AMD Radeon R9 290X	4.096/GDDR5	380	68,3	77.9	1.030	5.000	512	2.816	28	6.200	250	4.600	8.934	48,49	131,77	78,50
8	AMD Radeon R9 290	4.096/GDDR5	330	64,9	85.2	947	5.000	512	2.560	28	6.200	250	4.101	8.421	45,00	121,90	84,60
9	nVidia GeForce Titan	6.144/GDDR5	1400	64,4	19.9	837	6.008	384	2.688	28	7.100	250	4.837	8.139	42,06	116,93	77,40
CHIP TAVSİYE 10	AMD Radeon R9 280X	3.072/GDDR5	260	57,3	95.5	1.100	6.400	384	2.048	28	4.313	190	3.654	7.678	38,73	112,06	69,60
11	nVidia GeForce GTX 770	2.048/GDDR5	300	50,5	73.0	1.059	7.012	256	1.536	28	3.540	230	3.594	6.666	34,61	96,45	55,30
12	AMD Radeon R9 285	2.048/GDDR5	220	48,2	95.0	918	5.500	256	1.792	28	5.000	190	2.829	6.567	28,54	109,57	58,40
13	AMD Radeon R9 280	3.072/GDDR5	210	45,5	93.9	953	5.000	384	1.792	28	4.313	200	2.910	6.308	31,23	92,32	49,80
14	nVidia GeForce GTX 760	2.048/GDDR5	210	43,3	89.4	1.059	6.212	256	1.152	28	3.540	170	2.973	5.619	29,62	86,04	48,90
CHIP TAVSİYE 15	AMD Radeon R9 270X	2.048/GDDR5	185	41,3	96.8	1.070	5.600	256	1.280	28	2.800	180	2.506	5.471	27,15	85,74	51,60
16	nVidia GeForce GTX 660	2.048/GDDR5	175	36,3	89.9	1.072	6.108	192	960	28	2.540	140	2.395	5.235	23,92	69,43	39,30
17	AMD Radeon R9 270	2.048/GDDR5	165	34,4	90.4	900	5.600	256	1.280	28	2.800	150	2.171	4.800	22,28	71,87	38,00
CHIP TAVSİYE 18	AMD Radeon R7 265	2.048/GDDR5	140	32,3	100.0	925	5.600	256	1.024	28	2.800	150	1.929	4.481	23,03	66,43	36,30
19	nVidia GeForce GTX 650 Ti Boost	2.048/GDDR5	140	29,4	91.0	1.020	6.008	192	768	28	2.540	140	1.949	3.767	20,16	58,65	35,30
CHIP TAVSİYE 20	AMD Radeon R7 260X	2.048/GDDR5	125	27,5	95.4	1.160	6.600	128	896	28	2.080	115	1.737	3.772	16,59	57,32	33,20
21	nVidia GeForce GTX 750 Ti	2.048/GDDR5	140	26,3	81.4	1.046	5.400	128	640	28	1.870	60	1.778	3.841	16,22	52,97	26,90
22	AMD Radeon HD 7790	2.048/GDDR5	150	25,9	74.8	1.050	6.400	128	896	28	2.080	85	1.621	3.563	16,00	53,00	32,00
23	nVidia GeForce GTX 750	1.024/GDDR5	125	23,5	81.5	1.033	5.010	128	512	28	1.870	55	1.568	3.406	14,78	46,66	24,60
24	nVidia GeForce GTX 650 Ti	1.024/GDDR5	125	21,4	74.2	928	5.400	128	768	28	2.540	110	1.449	3.066	12,67	42,22	23,70
25	AMD Radeon R7 260	1.024/GDDR5	120	20,9	75.5	1.000	6.000	128	768	28	2.080	95	1.433	3.353	4,22	51,11	24,10
26	AMD Radeon R7 250X	1.024/GDDR5	115	17,7	66.7	1.000	4.500	128	640	28	1.500	80	1.239	2.794	4,70	43,57	18,40
27	AMD Radeon R7 250	1.024/GDDR5	95	13,4	61.1	800	4.500	128	512	28	1.500	55	898	2.097	4,07	30,96	15,50
28	nVidia GeForce GT 720	2.048/GDDR3	80	4,6	24.9	797	1.600	64	192	28	1.020	19	304	603	2,45	12,89	4,10
29	nVidia GeForce GT 620	2.048/GDDR3	50	4,3	37.3	700	1.820	64	96	40	585	49	291	543	2,00	13,00	4,00
30	AMD Radeon R5 230	2.048/GDDR3	70	3,0	18.6	625	1.334	64	160	40	370	19	164	327	1,61	12,81	1,00

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

CHIP fiyat barometresi

CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz dokuz aygıt sınıfı için fiyat TAHMİNleri ve üç farklı fiyat sınıfındaki dizüstü tavsiyelerini yayınlıyor

GİRİŞ SEVİYESİ (YAKLAŞIK 295 DOLAR)

TAVSİYE	Acer Aspire ES1-512-P22Q
İŞLEMCİ	Intel Pentium N3540 (2,2 GHz)
RAM	4 GB (maks. 16 GB)
GRAFİK YONGASI	Intel HD Graphics (IGP)
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 bit)
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	9:25/13:34 saat

GENEL ÇÖZÜM (YAKLAŞIK 465 DOLAR)

TAVSİYE	Lenovo G5070-59431718
İŞLEMCİ	Intel Core i5-4210U (1,7 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 8 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD R5 M230
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 bit)
SABİT DİSK	500 GB (SSHD)
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	8:24/11:33 saat

MULTIMEDYA (YAKLAŞIK 630 DOLAR)

TAVSİYE	Toshiba Satellite L50-B-1NJ
İŞLEMCİ	Intel Core i5-4210U (1,7 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 16 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD Radeon R7 M260
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 Bit)
SABİT DİSK	1 TB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	6:12/8:54 saat

* TAM YÜKTE/OFFICE

TAHMİN: Fiyatlar böyle gelişiyor

Adata microSDXC Premier

64 GB'lık bellek kartı fiyat olarak tekrar bir önceki yılın seviyesine düştü.

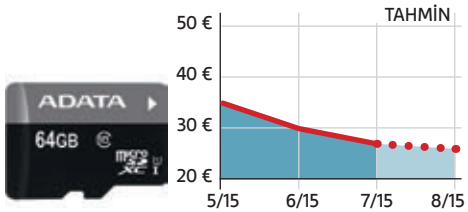

Panasonic Lumix DMC-GF6

DSLM makinede fiyat sürekli olarak inip çıkıyor, cazip fiyatları bekleyin.

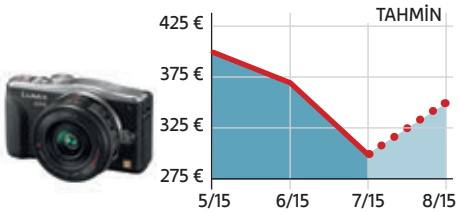

Toshiba Q Series 512GB

Toshiba'nın SSD'si (HDTS251EZSTA) nadiren 200 Euro altı fiyatlara bulunabiliyor.

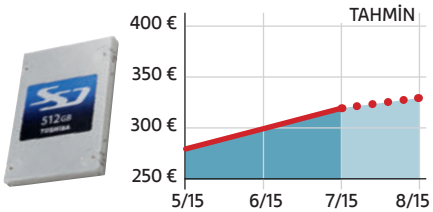

Asus Rad. R9 290X Matrix Pl.

Ekran kartının fiyatı önümüzdeki dönemde yaklaşık 350 Euro civarına düşebilir.

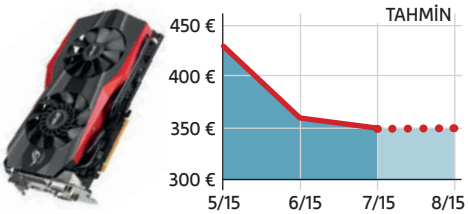

Samsung S27C450B

Çoğu üretici en ucuz 27 inçlik LCD monitörün fiyatına yaklaşıyor.

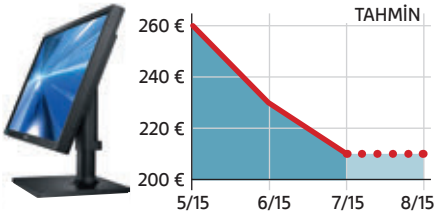

Philips 49PUS7909

49 inçlik UHD televizyonun fiyatı önümüzdeki aylarda daha da düşecek.

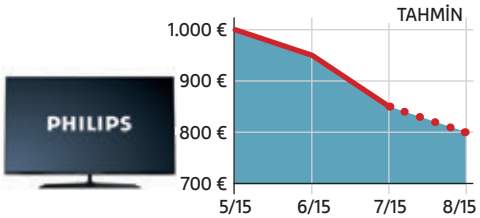

FOTOĞRAFLAR: ÜRETİCİ

Ekonomik (Ofis) PC

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Pentium G3220	55
CPU fanı	Intel stok fan	0
Anakart	MSI H81M-P33	50
RAM	Kingston DDR3 1600 Mhz 4GB (2x2GB)	30
Ekran kartı	Tümleşik (CPU'da)	0
Sabit disk	SanDisk 64 GB SSD	45
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master CMP-350 350 watt	55
Toplam		250

HTPC (Ev sineması)

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD A6-6400K	50
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	ASUS F1A75-M PRO	75
RAM	Kingston DDR3 1600 Mhz 4GB (2x2GB)	30
Ekran kartı	AMD HD 8470D (işlemcide)	0
Sabit disk	Seagate 1 TB ST1000DM003	55
Optik sürücü	Slim 8x DVD-RW	20
Kasa	Redrock 102BB 230W Micro ATX	35
Toplam		265

Genel amaçlı PC

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD FX-6300	105
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	Gigabyte GA-970A-D3	90
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	75
Ekran kartı	AMD Radeon R7 240	60
Sabit disk	Samsung 850 EVO 120 GB SSD	70
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master CMP-350 350 watt	55
Toplam		470

Giriş seviyesi oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD FX-6300	105
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	MSI 970A-G46	85
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	75
Ekran kartı	AMD Radeon R7 265	140
Sabit disk	Samsung 850 EVO 120 GB SSD	70
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	105
Toplam		595

Orta seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Core i5-4690K	245
CPU fanı	Cooler Master Hyper 412*	55
Anakart	Asus Z87 Plus	140
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	75
Ekran kartı	AMD Radeon R9 280X	260
Sabit disk	Samsung 840 EVO 250 GB SSD	105
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	105
Toplam		1000

*Overclock yapılmayacaksa stok fan yeterli

Üst seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Core i7-5820K	400
CPU fanı	Noctua NH-U12S	80
Anakart	MSI X99S SLI Plus	270
RAM	Kingston HyperX 16GB (4x4GB) DDR4-2400	170
Ekran kartı	AMD Radeon R9 290	330
Sabit disk	Samsung 850 EVO 500 GB SSD	200
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Corsair Carbide 400R 750 watt	190
Toplam		1655

En iyi 50 WhatsApp İpucu

Size bu makalemizde göstereceğimiz 50 ipucu ile WhatsApp'taki gizli özellikleri ortaya çıkaracak ve uygulamayı kendinize uygun hale getirebileceksiniz. Hedefimiz sizi WhatsApp uzmanı yapmak!

Ozan KAYA

İnip çıkan abonelik fiyatları ve sıkıcı SMS sohbetleri – WhatsApp'ın büyümesinin önünü açan bu sebeplerdi. Bunun yanında uygulama güzel bir görünüme, kullanışlılığa ve pek çok özelliğe sahip, fakat kullanıcıların çoğu bu özelliklerin varlığından bile haberdar değil. Sizin de bu güruhun bir parçası olmamanız adına, bu yazıda WhatsApp'ı mükemmel seviyede kullanabilmenize yarayacak en iyi 50 ipucunu sıralayacağız!

Uygulamanın tüm yönleri için ipuçları

WhatsApp'ı ücretsiz telefon görüşmeleri yapmak için kullanabileceğinizi biliyor muydunuz? Bunun nasıl çalıştığını ve bunun için neler yapmanız gerektiğini sizlere anlatacağız. Uzun sohbetlerde akıllı telefonunuzun küçücük klavyesini kullanmak size yorucu mu geliyor? Şanslısınız ki WhatsApp'ı bilgisayarınız veya tabletinizden de kullanabilirsiniz –böylece yazışmalarınız çok daha konforlu bir hale gelecektir. Ayrıca sunduğumuz çeşitli hilelerle WhatsApp'ınızı kendinize göre yapılandırabilir, sohbetlerinizi daha renkli bir hale getirebilirsiniz. Sayfa 72'de sohbet grupları ve diğer ipuçları ve hileler yer almakta. Sayfa 73 ve devamında ise veri gönderimi konularını ele alıyoruz.

İPUCU 1

Arkadaşlarınızı Whatsapp'tan Arayın

WhatsApp artık sadece klasik SMS mesajlaşmaları için kullanılmıyor, yakın zamanda buna ek olarak kullanıcılar arasında telefon görüşmesi özelliği de eklendi. Faydası: Aramalar ücretsiz. Kötü yanı: WLAN dışı yaptığınız görüşmeler sizin aylık veri aktarım kotanıza yansımakta (bakınız: 3. ipucu).
Nasıl çalışıyor: WhatsApp'tan arama yapmak için ilk önce konuşma yapmak istediğiniz hesabı seçin, ardından da sağ üst köşedeki kişi sembolüne tıklayın. Karşınızdaki kişi aramayı cevaplandırabilir, ya da reddedebilir (soldaki resim). Alternatif olarak, konuşma balonu simgesi üzerine tıklayarak, sizi daha sonra arayacağım gibi bir mesaj gönderebilirsiniz.

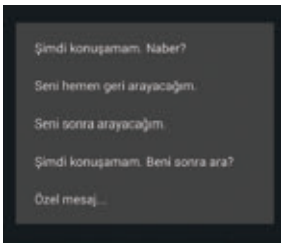

1,2 MB
Bir WhatsApp telefon görüşmesinin dakikada harcadığı veri

Telefon-İpuçları

İPUCU 2

Telefon Numarası Değişimi

Var olan WhatsApp hesabınızda yeni telefon numaranızı mı kullanmak istiyorsunuz? Numaranızı kolaylıkla değiştirebilir ve var olan Uygulama ödemesine sayabilirsiniz:

Numarayı yeni bir telefon edinmeden değiştirmek: WhatsApp'ta Ayarlar'ı açın. Hesap, Numarayı değiştirin, ardından da İleri'yi seçin. İlgili alanlara eski ve yeni numaranızı girin ve Bitti'ye tıklayın. Bunun ardından önceki bütün sohbetleriniz otomatik olarak transfer edilecektir.

Numarayı yeni bir telefonla değiştirmek: Yeni numaranızı yeni telefonunuzla beraber aldığınızda, eski telefonunuzu bulun. WhatsApp'ı açın ve Ayarlar'a girin. Hesap, Numarayı değiştirin ve ardından da İleri'ye tıklayın. Eski ve yeni telefon numaranızı ilgili alanlara girin ve Bitti'ye tıklayın. Hepsi bu kadar! Eski sohbetlerinizi eski telefonunuzdan yenisine nasıl transfer edeceğinizi 16. ipucunda göstereceğiz.

İPUCU 3

Veri Limiti

Sadece Android için: WhatsApp aramalar için telefonunuzun mobil verisini kullanır. Dolayısıyla birini aradığınızda, bu ölçüde veri hacmine sahip olmanız gerekmekte –ortalama dakika başına 1,3 Megabyte. Ay ortasından limitinizi doldurmamak ya da yüksek faturalar ödemekten kaçınmak istiyorsanız, Android telefonlarda buna bir limit getirebilirsiniz. İşlem tüm aygıtlarda hemen hemen aynı, Samsung telefonlarda ise şöyle: Bildirim alanında aşağıya indirin, üst kısımda bulunan çark simgesine tıklayın ve Veri kullanımında mobil veri sınırını belirle seçeneğini işaretleyin ve Tamam'a tıklayın. Bunun ardından veri kullanma döngüsünde bir değil, iki çizgi göreceksiniz. Alt çizgi Android'in sizi ne kadarlık kullanım sonrasında uyaracağını göstermekte. İpucu: Çizgiyi mevcut hacmin yarısına yerleştirin. Eğer kota uyarısını ay ortasından önce görürseniz, WhatsApp'ın telefon fonksiyonunu daha az kullanmalı ya da kotanızı arttırmalısınız. Harcanan veriler üst kısımdaki çizgiye geldiğinde ise Android daha fazla veri kullanımını kesecektir, böylelikle ekstra ücret ödemek zorunda kalmayacaksınız.

4 MELODİNİZİ DEĞİŞTİRİN

WhatsApp'ta aramalarınız için normal melodinizden farklı bir ton belirleyebilirsiniz. Dolayısıyla hangi aramayı açıp, açmayacağınızı belirleyerek mobil verinizden de tasarruf edebilirsiniz. Unutmayın ki çağrı karşı taraftan bile gelse, WhatsApp'ta harcanan veri iki taraftan da eksilir. Dolayısıyla WhatsApp aramalarını zil sesinden tanımlayabilir, WLAN'da değilseniz ret edebilirsiniz. Melodiyi değiştirmek için Ayarlar'ı açın. Android ve iOS'ta Bildirimler'e tıklayın, ardından da Zil Tonu'nu açın. İstediğiniz bir zil sesini ya da şarkıyı seçin. Ayrıca her kişi için ayrı ayrı melodiler de seçebilmeniz mümkün, böylece arayan kişileri melodilerinden tanıyabilirsiniz.

5 ARAMA KAYITLARI

WhatsApp'ta kaçırdığınız aramalar için elbette bildirim alıyorsunuz. Fakat isterseniz önceki WhatsApp aramalarının listesine de göz atabilirsiniz. Sadece uygulamadan Aramalar (Android) ya da Son Aramalar listesine (iOS) tıklayın.

6 ULUSLARARASI NUMARA KAYDI

Uluslar arası bir numara kaydettiniz, fakat WhatsApp'ta görünmüyor mu? Numarayı doğru şekilde kaydettiğinizden emin olun: Numaranın „+" ve çift haneli ülke koduyla başlaması gerekmekte. Numaranın geri kalanındaki sıfırın da atılması gerekmekte. Yani 07981555555 gibi bir numarayı İngiltere koduna göre +447981555555 olarak kaydetmelisiniz.

7 SESLİ MESAJ GÖNDERİMİ

Birini aramak yerine sadece mesaj bırakmak mı istiyorsunuz? İsterseniz küçük bir sesli mesaj gönderebilirsiniz: Metin giriş alanının yanında bulunan mikrofon simgesine basılı tutun. Mesajınızı söyleyin ve tuştan elinizi kaldırın.

Her şeyi paylaşın

8 RESİM GÖNDERİN

Fotoğraf ve video göndermek oldukça kolay
iPhone Ok simgesinin altındaki sohbet penceresine dokunun, Var Olan Fotoğrafı/Videoyu Seçin, istediğiniz fotoğrafları seçin ve Gönder'e tıklayın. Videoyu ise alıp, direkt olarak gönderebilmeniz mümkün.
Android Sohbet penceresindeki ataç simgesine tıklayın, galeriye girin, göndermek istediğiniz fotoğrafları seçin ve tıklayın. Fotoğraf çekip, paylaşmak içinse, galeri yerine Fotoğraf'ı seçin.

9 NUMARA GÖNDERİMİ

Kişi numarası paylaşmak için Android'de araç simgesine tıklayın, kişiyi seçin göndermek istediğiniz numaraları belirledikten sonra Gönder'e tıklayın.

10 ARKADAŞLARINIZI DAVET EDİN

Bazı arkadaşlarınız halen WhatsApp kullanmıyor mu? Kolaylıkla davet edebilirsiniz: iPhone'da Favoriler'i seçin, aşağıya inin ve WhatsApp'a davet et'e tıklayın. Android'de ise sohbet sembolüne tıklayın ve aşağıya kayarak Arkadaş davet et'i seçin.

11 BİR ŞEYLERİ İLETİN

Sadece iPhone'da: Dilerseniz resimleri WhatsApp kullanmayan alıcılara direkt olarak iletebilmeniz mümkün. Sohbetinizde bulunan resme basın, İlet seneği belirecektir. Buna ve ardından da ok simgesine tıklayın. iOS altında paylaşma menüsü açılacaktır. Resmi SMS ya da e-mail yoluyla istediğiniz kişiye gönderebilirsiniz.

PC ve Tablet kullanımı

İPUCU 12

PC'de Whatsapp

Sadece Android'de: Android akıllı telefonunuzda WhatsApp'ınızı nasıl kullanıyorsanız, web tarayıcısı Google Chrome'la da aynı şekilde kullanabilirsiniz. Nasıl mı? PC'nizde Chrome'dan web.whatsapp.com adresine girin –bir QR kodu göreceksiniz. Akıllı telefonunuzdan WhatsApp uygulamasını başlatın. Sağ üst köşede bulunan üç noktalı menü simgesine tıklayın ve WhatsApp Web'i seçin. Tamam, anlaşıldı'ya tıklayın ve QR kodunu telefonunuza okutmak için kamerayı hizalayın. PC ile mobil telefonunuz arasında bağlantıyı kurduktan sonra, WhatsApp uygulamasını PC'nizdeki Chrome tarayıcısından kullanabilirsiniz. Sohbet penceresi uygulama sürümüyle tıpatıp aynı. Bu yolla PC'nizde bulunan fotoğrafları da kişilere gönderebilmeniz mümkün. Kişilerin ya da lokasyon verilerinin dışarıya iletimi bu yöntemde çalışmamakta.

Tüm mobil sohbetlerin **%75** WhatsApp üzerinden yapılmakta

İPUCU 13

PC'den Tarayıcısız

Sadece Android'de: WhatsApp'ı PC'nizden Chrome tarayıcısı olmadan mı kullanmak istiyorsunuz? PC ve Mac için WAOW uzantısı size yardımcı olabilir. Yazılımı kurun ve WAOW'u başlatın. Uygulamayı telefonunuzdan da başlatın. Çalışma prensibi İpucu 12'de anlattığımızla hemen hemen aynı, sadece internet sitesi yerine WAOW'u açıyorsunuz: Telefonunuzdan ve WhatsApp Web'i seçin ve QR kodunu tarayın. İsterseniz WhatsApp'ı WAOW ve tarayıcıdan dönüşümlü olarak da kullanabilirsiniz.

İPUCU 14

Telefon Numarası Olmadan

WhatsApp hesabınız için bir telefon numaranızın olması gerekmekte. Mobil modülsüz bir tabletle veya SIM kartsız eski bir akıllı telefonla sabit bir numarayla kayıt yaptırıp, WLAN'ı kullanabilirsiniz. Şu şekilde çalışmakta: WhatsApp'ı aygıtınıza yükleyin ve çalıştırın. Oturum açma penceresinde sabit hat numaranızı girin ve iki kez OK'a basın. Şimdi aktivasyon kodunu girmeniz gerekmekte. Normalde WhatsApp size ihtiyacınız olan kodu SMS ile gönderecektir, fakat işlem sırasında kodu kullanmasanız da olur: Beni ara'yı seçin. Şimdi sabit hat telefonunuz çalacak: Telefonu açın ve size verilecek olan altı haneli kodu tabletinize ya da telefonunuza girin.

İPUCU 15

Tablette Whatsapp

Sadece Android'de: Aygıtınız için WhatsApp'ı Play Store'dan bulamadınız mı? İndirmek için 'bilinmeyen kaynaklar'ı kullanabilirsiniz. Samsung Galaxy Tab 3'te işleyiş şu şekilde: Ayarlar, Güvenlik'e girin. "Bilinmeyen Kaynaklar" yanındaki kutucuğu işaretleyin. Artık WhatsApp'ı tarayıcınızdan www.whatsapp.com/android adresine girerek indirebilirsiniz.

İsterseniz daha sonra bilinmeyen kaynaklardan indirim seçeneğini kapatabilirsiniz. 7 inçten küçük bazı tabletler Play Store'da halen büyük akıllı telefon olarak algılanabiliyor: Durum sizde de buysa, uygulamayı direkt olarak Store'dan indirebilirsiniz. Testlerimizde bu yöntem Acer Iconia Talk-S ve Huawei Mediapad T1 modellerinde çalışır durumdaydı.

İPUCU 16

Hafıza Kartlı Ya Da Kartsız Kullanım

iPhone'larda WhatsApp sohbetlerini kolaylıkla depolayıp, yeni iOS aygıtınıza indirebilirsiniz. Android'de ise durum biraz farklı: Sohbetler sadece Akıllı telefonda tutulabilmekte. İlk olarak tüm sohbetlerinizi yedeklediğinizden emin olun. Ayarlar, Sohbet Ayarları, Sohbetleri yedekle'ye tıklayın. Sonraki adım eğer telefonunuzda bir SD kart yuvası varsa oldukça kolay. Aksi takdirde biraz zorlanabilirsiniz.

SD kartlı işlem: SD kartınızı eski aygıtınızdan çıkartın ve WhatsApp'ı kurmadan önce yeni akıllı telefonunuza takın. Kurulum sonrasında WhatsApp, hafıza kartını yedeklemeler için tarayacaktır. Kurtarma'yı seçin.

SD kartsız işlem: Eski telefonunuzu PC'ye bağlayın ve Windows Gezginini açın. WhatsApp klasörünü PC'ye kopyalayın. Samsung aygıtlarda klasör genellikle SD kartta bulunur. Burada değilse, GalaxyS ya da Telefona klasörlerine bakın. Yeni telefonunuzu bağlayın ve klasörü aynı dizine kopyalayın. Ardından WhatsApp'ı yükleyin ve Kurtarma seçeneğini seçin.

Tarife kontrol altında

17 SOHBETLERİ SİLİN
Sohbetleri kendi aygıtınızdan (maalesef karşı taraftan silinmemekte) silebilmeniz mümkün.
iPhone: Sohbeti açın, aşağıya kayın ve Düzenle'ye ve bir bildiriye tıklayın. Mavi bir onay simgesi belirecek. Çöp kutusuna, ardından da Sil'e tıklayın. Tümünü sil ve Sohbeti sil'e tıklamanızla bütün sohbet silinecektir.
Android: Mesajlardan birine, ardından da beliren çöp kutusu simgesine tıklayın, ardından da Sil seçeneğini seçin. Tüm sohbeti silmek için Sohbet ayarlarına girin, Sohbeti sil, ardından da Sil'i seçin.

18 KREDİ KARTSIZ
Ücretsiz WhatsApp yılınız sone eriyor, fakat kullanabileceğiniz bir kredi kartı yok mu? PayPal ile otomatik ödeme yapabilirsiniz: WhatsApp'ı telefonunuzdan açın ve Ayarlar, Hesap, Ödeme bilgisi seçeneklerine sırasıyla tıklayın. Burada hesabınızın ne kadar kullanım süresi kaldığını göreceksiniz. Arzu ettiğiniz vade uzatma seçeneğini seçin: WhatsApp'ın yıllık ücreti şuanda 0,89 Euro –isterseniz üç veya beş yıl içinde uzatma yapabilirsiniz. İşlemin ardından Android'de Ödeme linki gönder'e tıklayın, sonra da e-mail uygulamanızı seçin. E-mail adresinizi girin ve iletiyi gönderin. Gelen maili açın ve içerisindeki bağlantıya tıklayarak, ödeme talimatını onaylayın.

19 SOHBETLERİ GERİ GETİRME
Sadece Android'de: WhatsApp her gece sohbetlerinizin yedeğini almakta. Dolayısıyla akıllı telefonunuz çalındığında ya da bozulduğunda, yedekleme yapmamışsanız, sohbetlerinizi kurtarabilmeniz mümkün. Yeni cihazınıza WhatsApp'ı kurun ve eski numaranızla kayıt yapın. Yükleme sırasında size eski sohbetlerinizi geri döndürmek isteyip, istemediğiniz sorulacak: Kurtar'ı seçmenizle işlem tamam.

20 HESABINIZI KAPATIN
Eğer niyetiniz WhatsApp'a tamamen veda etmekse, Ayarlar, Hesap, Hesabımı sil'e tıklayın. Telefon numaranızı uluslar arası koduyla beraber girin (+90'la beraber) ve Hesabımı sil'e tıklayın

21 RESMİNİZİ KOYUN
Profil fotonuz olmadan WhatsApp'ı kullanmanın hiçbir zevki olmaz. Ayarlar, Profil'den sıkıcı varsayılan resmi, kendi fotoğrafınızla değiştirin.

22 DURUMUNUZU DEĞİŞTİRİN
Durum mesajınızla arkadaşlarınızla o anki durumunuzu paylaşabilirsiniz. „Hey There! I am using WhatsApp" ile takılı kalmak istemiyorsanız, menüden Durum'a (Android) ya da Ayarlar'dan Profil'e (iOS) tıklayın ve durumunuzu 'işte' ya da daha kişisel bir mesajla değiştirin.

23 YAZI BOYUTUNU BÜYÜTÜN
Mesaj okurken ya da yazarken görebilmek için gözlerinizi kısmak yerine, yazıların boyutunu büyütebilmeniz mümkün. iOS kurulumunda bunu Ayarlar altında (WhatsApp ayarlarında değil) Ekran ve Parlaklık, Metin Puntosu'nda kaydıracı kullanarak düzenleyebilirsiniz. Android'de ise bunu direkt olarak WhatsApp kurulumundan yapabilmeniz mümkün. Sohbet ayarları'ndan Yazı tipi boyutu'nu Büyük olarak belirleyin.

24 iPHONE EMOJİLERİ
iPhone'nunuzda üzerinde küçük, renkli semboller ve smiley'ler bulunan Emoji klavyesi yok mu? Bunu klavyenizin yanındaki dünya simgesine basılı tutarak seçebilmeniz mümkün değil, fakat entegre edebilirsiniz. iOS Ayarlar'ından Genel, Klavye, Klavyeler'e girin ve Yeni Klavye Ekle'yi seçin. Emoji sembolüne tıklamanızla klavye küçük resimleriniz kullanıma hazır.

WhatsApp'ı özelleştirin

İPUCU 25

Daima Gülümseyin

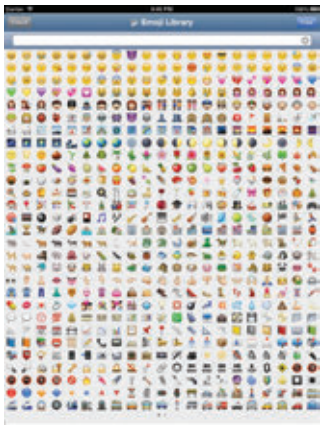

WhatsApp'ın sunduğu Smiley'ler yeterli değil mi? Önereceğimiz uygulamalara göz atın: Android: Play Store'dan „Emojidom Smilies & Emoticon HD" uygulamasını kurun. Kurulum sonrasında WhatsApp'ta yeni bir Smiley sembolü göreceksiniz. Buna tıklamanızla sohbetlerinizi renklendirmek için kullanabileceğiniz yüzlerce yeni Smiley'e erişebilirsiniz. Smiley otomatik olarak sohbet penceresindeki yerini alacaktır.

iPhone: App Store'dan „Emoticons & Extra Emoji Keyboard" uygulamasını kurun. Uygulama içinde İfadeler altında çok sayıda Smiley'e ulaşabilirsiniz. Açılan reklam penceresini de kolayca kapatabilirsiniz. Smiley'nin üzerine ve Kopyala'ya tıklayarak, ifadeleri panoya kopyalayın. WhatsApp'a geçin ve sohbet alanına girerek Yapıştır'a tıklayın.

İPUCU 26

Bildirim Sesi Ayarı

WhatsApp grubunuz kendinden geçerken çıkan bip, melodi sesinden bıktınız mı? Var olan bildirim tonunu değiştirip, kulağa daha yatkın bir melodiyle değiştirebilirsiniz:
Android: Üç nokta simgesine tıklayın ve Ayarlar, Bildirimler'i seçin."Grup Bildirimleri' altından Bildirim tonu ayarlarında istediğiniz tonu belirleyin ve Tamam'a tıklayın.
iPhone: Ayarlar, Bildirimlere tıklayın ve Mesajlar'ı seçin. Buradan bildirim sesini kaldırabilir ya da size daha uyan bir tonla değiştirebilirsiniz.

İPUCU 27

Başlatma Ve Sohbet

Sadece Android'de: En sevdiğiniz sohbet aracını direkt olarak ev (home) ekranınızdan mı başlatmak istiyorsunuz? Bunu yapmak Android kullanıcıları için oldukça kolay: WhatsApp'ı başlatın ve parmağınızı bir kişide ya da grup üzerinde biraz bekletin. Açılan menüden Sohbet kısayolu ekle seçeneğini seçin. Android akıllı telefonunuzda WhatsApp halen ev ekranında gösterilmiyor mu? Boş bir alana parmağınızı basılı tutun ve Widget seçeneğini seçin. WhatsApp'ı tutup, ev ekranında istediğiniz yere sürükleyin.

İPUCU 28

Kaligrafi

WhatsApp yazı tipini değiştiren bir fonksiyon bulunmamakta. Fakat size göstereceğimiz hile ile arkadaşlarınızı şaşırtabilirsiniz. İlk olarak ücretsiz Fontsy uygulamasını kurun: Uygulamayı başlattıktan sonra bir yazı tipi seçin ve mesajınızı yazın. Alan ya otomatik olarak (Android) ya da panodaki paylaşma simgesine tıklamanızla (iPhone) doldurulacaktır. WhatsApp sohbetinde pencereye basılı tutun ve Yapıştır seçeneğini seçin. İşlem tamam! Unutmayın ki, yanında kilit simgesi olan yazı tiplerini satın almadan kullanamazsınız.

Her WhatsApp kullanıcısı günde ortalama **30 dk.** sohbet ediyor

İPUCU 29

Canlı Renkler

Standart kahverengi arkaplan size de sıkıcı gelmiyor mu? İsterseniz arkaplanınızı renklendirebilirsiniz:
Android: WhatsApp'taki üç noktaya tıklayın. Ayarlar, Sohbet Ayarları, Duvar Kağıdı ve ardından WhatsApp seçeneklerini seçin. Wallpaper-App uygulamasını kurduktan sonra kullanabileceğiniz 30'un üstünde duvar kağıdı elde ediyorsunuz.
iPhone: WhatsApp'tan Ayarlar, Sohbet Ayarları, Sohbet Duvar Kâğıdı, Duvar Kağıdı Galerisi'ne tıklayın ve beğendiğiniz resmi seçin, ardından da işlemi onaylayın.

İPUCU 30

Ortamı Düzenleyin

Uygulama ile gönderim öncesi resim ve videolarınızı düzenleyebilmeniz mümkün. Gönderme işlemi sırasında üst kısımdaki simgelerine tıklayarak resimleri döndürebilir ya da kırpabilirsiniz. Videoları ise film şeridinde kırpabilir, istediğiniz uzunluğa getirebilirsiniz.

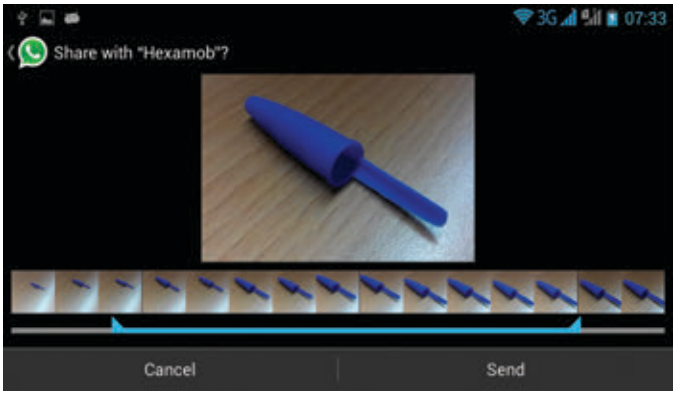

Test ve Güvenlik

31 İSTATİSTİKLERİN GÖSTERİMİ

Kimlere, kaç tane mesaj gönderdiğinizi merak mı ediyorsunuz? iPhone'da (Android için planlamada) Ayarlar, Hesap ve Ağ Kullanımı'na tıklayarak kişisel sohbet çizelgelerinizi görebilirsiniz. İlgili girişlere tıklamanızla da daha detaylı bilgilere erişebiliyorsunuz.

32 İLETİM BİLGİSİ

Mavi onay işareti, mesajınızı karşınızdaki kişinin okuyup, okumadığını göstermekte. Ne zaman okunduğu ise mesajın yanında gösteriliyor.

33 iCLOUD'A YEDEKLEME

iPhone kullanıcıları sohbetlerini, medya dosyalarını (videolar hariç) ve ayarlarını kolayca Apple iCloud'da yedekleyebiliyor (Android kullanıcısıysanız, ipucu 43'e göz atın) –gerektiğinde de geri yüklemek de oldukça kolay. Ayarlar, Sohbet Ayarları, Sohbet Yedeği, Otomatik Yedekleme, Günlük ve Şimdi Yedekle'ye tıklayın, böylelikle WhatsApp'ınız günlük yedeklenecektir.

34 SOHBETLERİ E-POSTALA

Bazı sohbetlerinizi yedekleyip, yeniden aktarmak mı istiyorsunuz? Öyleyse iPhone'da sohbet geçmişinizden Bilgi'ye ve ardından da Konuşmayı e-postala'ya tıklayın. Android'de ise sohbet içinde üç nokta sembolüne, oradan da Daha, Sohbeti e-postala'ya tıklayın. Medya ekle'yi seçin. Gönderilecek adresi girin ve e-postayı gönderin.

35 HER ŞEY YOLUNDA MI?

WhatsApp yine grevde mi? Genel bir sorun yaşıyorsanız, iOS'ta Ayarlar, Bağlantı Durumu'na ya da Android'den Yardım, Sistem Durumu'na gidin. Alternatif bilgileri tarayıcınızdan da bulabilirsiniz: WhatsApp bozuklukluları için yardım alabileceğiniz bir Twitter hesabı da oluşturulmuş durumda: twitter.com/wa_status.

Her şeyi paylaşın

36 GRUP OLUŞTURUN

Sohbet grupları organizasyonu kolaylaştırır, oluşturulmaları da oldukça kolay: Android'de üç noktaya tıklayın ve Yeni grup'a tıklayın. iOS'ta ise direkt olarak Yeni grup'a tıklayabilirsiniz. Grubunuza bir isim verin ve ekle ile kişileri sohbete katın.

37 SESSİZ OLUN

Sık sık gelen grup bildirimleri sinirinizi bozabilir, dolayısıyla bunu sessizleştirmek isteyebilirsiniz: iOS'ta gruba ve ardından da Sessiz'e tıklayın. Android'de ise grup ayarlarından Sessiz'e tıklayın.

38 YENİ YÖNETİCİLER

Grubunuzda diğer üyeler de kişi ekleyebilmek mi istiyor? Bunun için onları da admin (yönetici) yapmanız gerekmekte: Grup bilgilerini açın, istediğiniz üyeye tıklayın ve içerik menüsünde admin yetkisi verin.

39 HABER GÖNDERİN

Yayın fonksiyonunu kullanarak birbirini tanımayan arkadaşlarınızla haberleri paylaşabilirsiniz:
Android: Ana pencereden üç nokta simgesine tıklayın ve Yeni yayın'ı seçin. + simgesi ile kişileri ekleyin ve Oluştur'a tıklayın.
iPhone: Ana menüden Sohbetler'e, ardından da üst kısımdaki Toplu Mesaj Listeleri, Yeni liste'ye tıklayın ve + simgesi ile istediğiniz kişileri listeye ekleyin. İşlemi tamamladıktan sonra Oluştur ile yayınınızı yaratabilirsiniz.

40 YENİ GRUP BİLGİLERİ

Grup ismi değiştirmek istiyorsanız, iOS'ta Grup bilgilerine, oradan da Grup ismine, Android'de ise kalem simgesine tıklamanız gerekmekte. Eğer grup resmini değiştirmek istiyorsanız, bilgilere tıklayın ve resmi kolaylıkla değiştirin.

İPUCU 41

Yerinizi Belli Edin

Bazen tek bir harita yüzlerce kelimenin yerini alabilir: Arkadaşlarınıza nerede olduğunuzu belirtmek ve yol tarif etmek yerine zamandan kazanmak için sadece bulunduğunuz konumu haritada gösterebilirsiniz:
Android'de: Herhangi bir sohbetinizde bulunan ataç simgesine ve ardından da Konum'a tıklayın. Konumunuzu paylaşmak için sol üst köşedeki kare simgeye dokunun. Beliren kırmızı işareti istediğiniz konuma yerleştirin ve Şu anki konumu gönder'e tıklayın.
iPhone'da: Sohbetin sol alt kısmında bulunan ok simgesine tıklayın ve Konum Paylaş'ı seçin.

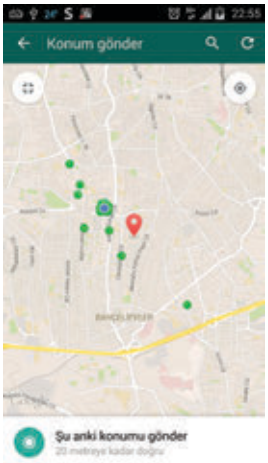

Konumunuzu gönderin'e tıklayın ya da Yerleri Gizle ile değişik bir konum belirleyin ve Bu konumu gönder'e tıklayın.

64 milyar
mesaj
1 Nisan 2014'te iletildi – bu bir rekor!

İPUCU 42

Arşive Gönderin

Sohbet listenizi temizlemek ya da görüş alanınızı açmak mı istiyorsunuz? İşletim sistemine göre şunları yapın:
Android: Sohbet listelerinde bir sohbette içerik menüsü açılana kadar parmağınızı üzerinde basılı tutun ve menüden Sohbeti arşivle'yi seçin. Eğer arşivden sohbeti geri getirmek istiyorsanız, arşivlenmiş sohbetlere girin ve sohbet üzerinde basılı tutarak Sohbeti arşivden çıkart'ı seçin.
iPhone: Sohbet görünümünde ilgili sohbeti sola çekin ve Daha düğmesi ile Arşivle'yi seçin. Arşivden çıkarmak içinse, arşivi açın ve parmağınızı sola kaydırarak Daha ile menüye erişin. Arşivden çıkart'ı seçin.

İPUCU 43

Uzun Videoların Gönderimi

Sadece Android'de: WhatsApp videoları gönderimde otomatik olarak küçültmekte, çünkü 16 Megabyte'dan büyük filmlerin gönderimine izin verilmiyor. Bu yaklaşık olarak 3 dakikalık bir video uzunluğuna denk gelmekte. Dolayısıyla videolarınızı 3 ila 10 dakika arasına çekebilir, kalitesini düşürebilirsiniz. Tabi bunu istemiyorsanız, bu işe özel bir uygulama kullanma seçeneğine de sahipsiniz.

VİDEO KÜÇÜLTÜN
Play Store'dan ücretsiz „Video Trimmer Guru" uygulamasını kurun ve başlatın. Select a video'ya tıklayın ve göndermek istediğiniz filmi seçin. Video Size'a tıklayın ve kaliteyi 320p'ye indirin. Daha sonra Video Quality'i seçin ve Custom olarak belirleyin. Videonun şimdiki değerinin 16 MB altı, yaklaşık 15 MB olması gerekmekte. OK'a tıklayın ve sıkıştırma işlemini başlatmak için Compress'i seçin.

VİDEOYU GÖNDERİN
Şimdi videoyu göndermek istediğiniz sohbeti açın ve ataç simgesine tıklayın ve buradan da Galeri, Video zip'e geçin. Videoyu seçin ve Gönder'e tıklayın.

İPUCU 44

Rastgele Veri Gönderin

Sadece Android'de: Ne yazık ki WhatsApp, resim gibi belirli veri tiplerinin gönderimine limit koymakta – dolayısıyla gönderim esnasında verilerin kaliteleri azaltılarak boyutları küçültülmekte. „WhatzApp File Sender" (WFS) uygulaması ise Android aygıtlarda en azından bu kurala bir esneklik getiriyor: Fotoğraflarınızı ve PDF gibi diğer dosyaları orijinal boyutlarında gönderebiliyorsunuz.

EK GÖNDERİMİ
Ücretsiz uygulamayı Play Store'da "WFS: WhatzApp File Sender" adıyla bulup, kurun. Kurulum sonrasında uygulamayı açın. "Send File" sekmesi altında veri gezginiyle akıllı telefonunuz içinde göndermek istediğiniz veriyi seçebilirsiniz. Panorama resim, video, ya da PDF' gibi bir dosya bulun ve seçin. OK simgesine iki kere tıklamanızla ilgili dosya gönderilecektir.

DOSYA ALIMI
Dosyayı alan kişinin de uygulamaya sahip olması gerekmekte. WFS'nin kurulumu sonrası indirilen dosyayı „Received" altında bulabilirsiniz –burada göremiyorsanız, yenileme sembolüne tıklamayı deneyebilirsiniz. Dosyaya tıklayarak sıkıştırılmış halinden çıkartın. Dosyanızı "Extracted" sekmesi altında bulabilirsiniz. Dikkat: Mobil veri sınırınızı aşmamak için büyük verilerinizi WLAN bağlantınız varken gönderin.

İPUCU 45

Sayfa Değişimi

Sadece PC'de WhatsApp için: Çoklu monitör kullanıcıları için sohbet ve kişi penceresinin düzen içinde olması oldukça pratik. Yapılması da Chrome tarayıcısı ve "WhatsApp RTL" oldukça kolay. "RTL" "Right to Left" anlamına geliyor, çünkü sohbet penceresi konumu normalde olanın tersine konumlandırılmış. Dolayısıyla kişileriniz sağ kısımda, sohbet pencereleriniz ise sol kısımda yer alıyor.

En Önemli 5 Güvenlik Ayarı

Güvenlik her şeyden önce gelir – WhatsApp'dan bile! Size göstereceğimiz beş güvenlik ipucu ile SOHBET, FOTOĞRAF, BİLGİLERİNİZİ güvende tutabilirsiniz.

1 Güvenlik Sorgusu Ekleyin

Sadece Android ve Windows Phone'lar için: Telefonunuzu eline alan herkes kısa bir bakışla WhatsApp'tan neler gönderdiğinizi öğrenebilir. Bu durum özellikle de birilerine tatil veya anlık çekim fotoğraflarınızı gösterirken problem olabilmekte. Bunun önüne geçebilmek için WhatsApp'ınıza bir kod sorgusu koymayı deneyebilirsiniz. Google ya da Windows'un uygulama mağazalarında bu işi yapabilecek ücretsiz uygulamalar mevcut. Örneğin Android için WhatsLock ya da Windows Phone için App Lock for Facebook, WhatsApp, Instagram vb.

Mavi onay işaretlerinin anlamı

Sohbet penceresinde her mesajın altında bir ya da iki onay işareti görürsünüz. Bu yolla mesajın gittiğinden, ya da okunup, okunmadığından emin olabilirsiniz. Fakat karşınızdaki kişinin bunu bilmesini istemiyor musunuz? Ayarlar, Hesap, Gizlilik'e tıklayın ve Okundu bilgisindeki onayı kaldırın.

✔	✔✔	✔✔
Mesaj başarıyla gönderildi	Mesaj alındı	Alıcı mesajı okudu

2 Whatsapp'ta Çevrimiçi Durumunuzu Gizleyin

WhatsApp sohbetlerinizde konuştuğunuz kişilerin en son ne zaman aktif olduğunu görebilmeniz mümkün. Eğer bu bilgiyi başkalarının görmesini istemiyorsanız, özelliği kolaylıkla kapatabilirsiniz. Ayarlar, Hesap, Gizlilik'e tıklayın ve Son görülmeyi, Hiç kimse olarak ayarlayın. Dikkat: özelliği etkisizleştirdiğinizde, siz de diğer kullanıcıların en son ne zaman çevrimiçi olduklarını göremiyorsunuz.

3 Whatsapp Fotoğraflarınızı Saklamayın

Eğer ailenizdeki diğer bireyler de Apple aygıtları kullanıyorsa, onların da WhatsApp fotoğrafları otomatikman tüm resim albümüne kaydedilmekte. iCloud ise otomatikman tüm fotoğrafları aygıtlar arasında eşliyor. Dolayısıyla, eğer WhatsApp fotoğraflarınızın size özel kalmasını istiyorsanız, bu fotoğrafların otomatik paylaşımını engellemeniz gerekmekte. WhatsApp'tan Ayarlar, Sohbet ayarlarına girin ve Medyayı otomatik indir seçeneğini etkisizleştirin.

4 Whatsapp Web'e Giriş Yapın

WhatsApp Web ile mesajlarınıza direkt olarak tarayıcınızdan erişebilirsiniz. Fakat eğer dikkatli biri değilseniz, PC'nizi kullanan diğer kişiler de hesabınıza erişebilir. Dolayısıyla bundan sonra siteyi kapatmak yerine, "Çıkış" butonunu kullanmaya dikkat edin. Özellikle de siteye ofis ya da bir internet kafe bilgisayarından giriyorsanız.

İpuçları

46 UYGULAMA BOYAMA
Bazen tek bir çizim 1000 kelimenin yerini alabilir. Durum özellikle sohbetler için ücretsiz Z-Art uygulamasında bu şekilde. Uygulama ile yorumlarınıza skeçler, konuşma balonlu fotoğraflar, grafikler ya da ClipArt'lar ekleyebilmeniz mümkün. Uygulama size WhatsApp ve diğer sohbet uygulamalarınıza kolayca resim ekleme imkânı tanımakta.

47 WHATSAPP TEMİZLİĞİ
Sadece Android'de: Zehiri belirleyen dozdur – belirli bir süre kullanımdan sonra, WhatsApp'ta biriken tüm fotoğraf, video ve diğer veriler (ipucu 42'ye bakın) telefon hafızanızı tıkayacaktır. İşte tam bu noktada Android için „WCleaner for WA" uygulamasını devreye sokmanız gerekmekte. Uygulamayla medya verilerinizi tek bir listede görebiliyor, ihtiyacınız olmayanları rahatça kaldırabiliyorsunuz.

48 ENTER İLE GÖNDERMEK
Android'de hızlı sohbet mi etmek istiyorsunuz? İletileri mesaj ikonuyla göndermek yerine, Enter'ı bu iş için atayarak işleminizi hızlandırabilirsiniz. Ayarlar, Sohbet ayarları altında Enter tuşu gönderir seçeneğini onaylayarak fonksiyonu etkinleştirebilirsiniz.

49 YENİ KİŞİ RESİMLERİ
Sadece Android'de: „Contact Photo Sync" uygulaması ile telefon modelinize göre rehberinizdeki kişilerin resimlerini WhatsApp'takilerle değiştirebilirsiniz. Kurulum sonrası sadece OK'a tıklayın. Contact Photo Sync, WhatsApp'ınızdaki profil fotoğraflarını eşlemek için arkadaşlarınızı arayacaktır. Uygulamanın bulduğu fotoğraflar, direkt olarak listede gösteriliyor. Resmi değiştirmek için üzerine tıklayın Kullan'ı ve ardından da Evet'i seçin.

5- Profil Fotoğrafınızı Kilitleyin

Sadece Profil fotoğrafınızdan kişilerin mesleğiniz ya da boş zamanlarınızdan neler yaptığınızdan haberdar olabileceklerini biliyor muydunuz? Sizi WhatsApp'ta eklemiş olan herkes fotoğrafınızı indirebilir, bunları tineye.com gibi internet sitelerine yükleyebilir ya da aynı resmi Facebook'ta kullanabilir. Ayarlar, Hesap, Gizlilik ve Profil fotoğrafına tıklayıp, resminizi sadece sizin kişi listenizdeki kişilerin görebileceği şekilde ayarlayabilirsiniz. Ayrıca profil resminizi daha doğal ve profesyonel bir resimle de değiştirmenizi öneriyoruz.

Şifreli Whatsapp

WhatsApp mesajları uzun zamandır şifrelenmiş durumda, bu yüzden Hacker'ların mesajlarınıza yönelik saldırıları bir şekilde durdurulmuş durumdaydı. WhatsApp tüm mesajları halen şifreleyip göndermekte. Bu nedenle WhatsApp testlerimizden başarıyla çıkmış gibi görünüyor.

WhatsApp davranış kuralları

- Tanımadığınız kişilerden gelen bağlantıları açmayın. İnternet sitesi sizi bir virüse yönlendiriyor olabilir.
- Tanımadığınız kişilerin iletişim isteklerini göz ardı edin. Çoğu zaten paranızın peşinde.
- WhatsApp'ı güncel tutun. Böylelikle suçlular güvenlik açıklarından faydalanamaz.
- Zincir mesajları göz ardı edin. Zincir mesajlarının çoğu zararlı bağlantılar ya da sizden para aşırmayı amaçlayan hileler içerir.

FİT&SAĞLIKLI&GÜÇLÜ ERKEKLERİN YOL GÖSTERİCİSİ

HEDİYE

FİTNESS KARTLARI

FİT MEN DANIŞMANLARI

MUSTAFA SAVAŞAN

BARIŞ ÇUNGUROĞLU

ERCAN ÇİMENAY

SERKAN YİMSEL

MURAT MAOSAİ

OKTAY SAĞNAK

Dijital Dergi Aboneliği için:
www.eMecmua.com

DB DOĞAN BURDA DERGİ

Oyun PC'nizi canlandırmanın 10 yolu

Bazen yeni donanım tek seçenektir, ama her zaman değil...

Ertuğ AYDIN

Oyun sisteminiz istediğiniz kadar sorunsuz çalışmakta zorlanıyor mu? Son çıkan oyunlarda sıkıntı yaşıyor ve genel olarak ilk aldığınızdaki o büyülü halinden uzaklaştı mı? Bu durumdaki tek kişi siz değilsiniz. Her oyun sistemi görünen o ki bu aşamadan geçiyor. Basit bir şekilde tüm sistemi yenileyebilirsiniz, fakat bu pahalıdır ve gelin kabul edelim çok ama çok tembel bir harekettir. Yani cüzdanınıza uzanmadan ve son model donanımlara dalmadan önce şu on tavsiyemize bakın ve bir fikir edinin.

1 Ekran kartının sürücüsünü güncelleyin

Bir oyun bilgisayarının en önemli bileşeni ekran kartıdır ve onu en iyi halde tutmak her zaman akıllıcadır.
Bu kartın kapasitesini tam verimle kullanabilmek için her zaman en yeni sürücüye sahip olmaya dikkat etmeniz gerektiği anlamına gelir. Eski versiyon sürücüler- bir iki haftalık bile olsalar- en yeni oyunların hak ettikleri hızda çalışamamaları anlamına gelebilir.
Ve burada ufak bir farktan bahsetmiyoruz. Basit bir ekran kartı güncellemesinin performansı yüzde 70'e kadar artırabildiği bilinen bir durumdur. Bu rakam her zaman bu kadar yüksek olmasa da genelde ciddi bir fark olur- ve bir sorunla karşılaşırsanız bile eski sürücüyü yüklemek çok basit bir işlemdir. Yeni sürücüyü yüklememek için hiçbir mantıklı sebep yok Yeni sürücüleri edinmek çok kolay. Nvidia ve AMD son sürümleri sitelerine yüklüyorlar (beta sürümleri de en yeni oyunlar için en yüksek kare hızını (framerate) almak için en iyi yoldur) ve anakarta tümleşik Intel sürücülerine Windows Update aracılığı ile ulaşabilirsiniz.

2 Sabit diskinizi temizleyin

Oyunlar genel olarak çok miktarda veri içerirler ve bu şu demektir: Onlar için hızlı bir erişim hızı ve sanal hafızadan düzgün şekilde veri giriş çıkışı için alan. Eğer diskiniz neredeyse dolu ve parçalanmış halde ise, performansın düşüşünü direkt olarak kare hızı bazında gözlemleyebilirsiniz.

Yapılacak ilk iş sabit diskte mümkün olduğunca çok yeri boşaltmaktır. Eğer mümkünse kapasitesinin en az yüzde 20'si boş olsun (bu oran ne kadar artarsa o kadar iyi). Daha sonra defrag (disk birleştirme işlemi) yapın. Bir diski birleştirmek içeriği düzenler ve boş alan toparlanmış olur, bu da onu okuma ve yazma konusunda hızlandırır, yani bu oyunların takılmaması anlamına gelir.

Eğer bir SSD sahibiyseniz bu sorunu daha düşük ihtimalle yaşarsınız fakat bu diski de TRIM komutu ile optimize edebilirsiniz. Bu kullanılmayan sektörleri siler ve bunları biraz daha hızlı ulaşılır hale getirir- fakat açık konuşmak gerekirse bu işlem ile mekanik bir diski birleştirme işleminin sonuçları arasında ciddi bir fark var, diğerine kıyasla o kadar da büyük bir etki göremeyeceksiniz. Fakat

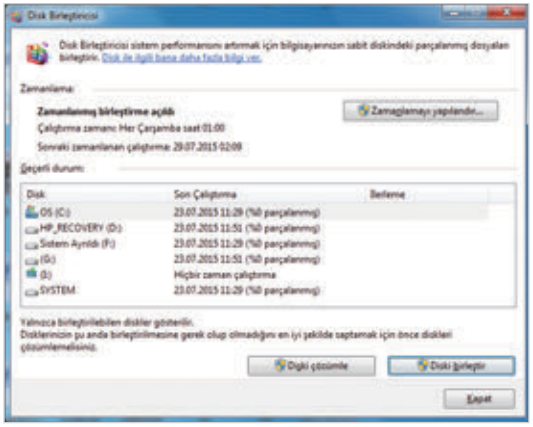

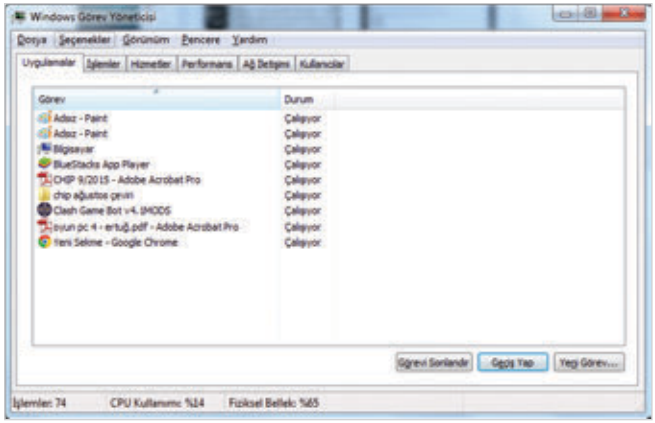

yine de yüzünüz düşmesin, SSD'ler zaten mekanik disklerden ciddi derecede hızlıdır, yani halen çok ciddi derecede öndesiniz.

3 Arka planda çalışan işlemleri ve yazılımları kapatın

Eğer bu tür şeylere önem atfediyorsanız, hemen fark etmişsinizdir, oyunlar çok fazla sistem kaynağını kullanıyor.
Genelde sorunsuz çalışmak için sistemin onlara ayırabildiği maksimum RAM, disk alanı ve işlemci süresine ihtiyaç duyarlar, yani eğer arka planda çalışan çok fazla programınız varsa, oyununuz ona gereken tüm kaynaklara erişemiyordur. Çözüm basit: onları oyunu açmadan evvel kapatın. Hatta hep kapatın!

Bir işletim sistemi olarak Windows bu konuda, yani size haber vermeden arka planda programların çalışmasına izin verme konusunda, oldukça kötü. Problem şu ki yüklediğiniz her program her zaman çalışmak için başkaca bir yardımcı programa ihtiyaç duyuyor gibi ve bunu zaten sistem kaynaklarının az bir kısmını kullandığını söyleyerek meşrulaştırıyor gibi duruyor. Bunların birikip sistemde toplamda ciddi bir performans düşüşüne sebep olmaları çok da uzun sürmüyor.

Arka planda çalışanları görmek için, Ctrl-Alt-Del ile görev yöneticisine ulaşın (ne işe yaradığını bilmediğiniz her şey için Google'a bakın) ve çalışan programlara bakın, böylelikle istemediklerinizi silebilir veya siz açmadıkça çalışması gerekmeyenleri kapatabilirsiniz. Çok ciddi bir performans kazancı sağlamaz belki ama küçümsemeyin!

4 Ekran kartınızı overclock edin

Bir ekran kartı işlemcisini overclock etmek bir açıdan göz korkutucu olabilir, zira bu günlerde bunları overclock etmek pek yaygın bir uygulama değil ve özellikle ekstra soğutma konusunda endişe duyuyorsanız. Daha önce belirttiğimiz gibi oyun performansı sizin ekran kartınızın performansına bağlı- yani karttan az biraz da olsa ekstra performans alabiliyorsanız, bu zahmetinize değecektir.

Bunu akılda tutarak, eğer iyi bir soğutma sistemi olan bir ekran kartınız varsa ufak bir overclock iyi olabilir. Birçok kart zaten hafif overclocklu bir halde satılıyorsa da, eğer kartınız bunlardan biri değilse neredeyse kesin olarak onlardan bir kaç MHz daha çıkarabilirsiniz. Birçok sürücü yazılımla overclocka izin veriyor ve kademe kademe tüm değerleri yüzde 5'lik dilimler halinde artırıp hemen ardından ölçme testlerini çalıştırın. Sorun yaşadığınız ilk anda, bir önceki sorunsuz ayara dönün ve işlem tamam..

Overclock'un bilgisayarınıza zarar verebileceğini, bunu yaparken sorumluluğun sizde olduğunu ve neredeyse kesin olarak ekran kartınızın kullanım ömrünü kısaltacağını unutmayın. Fakat zaten ekran kartınızı ömrünün bitmesini beklemeden değiştirenlerdenseniz bu sizi çok etkilemeyecektir.

5 İşlemcilerinizi değiştirin

Ekran kartınız veya işlemciniz kaç yıllık? Eğer cevap birkaç yıllık ise, orta sınıf bir yeni bileşenin bile sizin bileşeninizden çok daha iyi performans vermesi ihtimali çok yüksektir. Yani korkarız ama upgrade vakti gelmiş.

Donanım değiştirmek performans artırmanın pahalı bir yolu, yani Karun kadar zengin değilseniz tek bir oyunu oynayabilmek için upgrade yapmak anlamlı değil. Bunun yerine genel olarak, çoğu oyunda düşük hızlar alıyor, grafik ayarlarını en düşüğe getirmeniz gerekiyorsa bu yolu seçin.

Eğer size gelecek bir kaç yıl yetecek bir sistem peşindeyseniz, yüzde 25-50 arası bir gelişmişlik hedeflemelisiniz. Biz öncelikle yeni bir ekran kartı bakmanızı tavsiye ederiz, zira genel olarak sorunun ilk kaynağı bunlardır, fakat ayrıca yeni bir işlemcinin genelde

yeni bir anakart ve hatta RAM gerektirebilecek olması da bir başka sebep, tabi bu da maliyeti artırıyor. Üst seviye bir ekran kartı ve orta seviye bir işlemci ikilisi, üst seviye işlemci orta seviye ekran kartı ikilisinden oyun açısından daha iyidir, yani ilk olarak ekran kartına bakın. Bu değişikliğin etkisini hızlıca görebilmenin en iyi yoludur.

6 Bir SSD takın

Daha önce de belirttiğimiz gibi sabit disk hızı oyun performansı ile ilintili ve yavaş diskler oyunun teklemesi anlamına gelir. Eğer diskinizi temizlemek işe yaramazsa, biraz para harcayıp bir SSD alabilirsiniz. SSD'ler çok hızlı ve efektifler, eski disklerinizle yaşadığınız sorunları yaşatmazlar. Ayrıca SSD edinmek anakart veya ekran kartı edinmekten daha ucuzdur. Bir ekran kartı değişikliği kadar yüksek bir performans artışı hissetmeyecek olsanız da, ciddi bir artış hissedeceksiniz- özellikle sabit diskiniz yüzünden sorun yaşıyorsanız.

SSD'lerle ilgili iyi olan şu ki, onları kullanabilmek için standart hard diskinizi değiştirmek zorunda değilsiniz- basitçe ikisini bir arada kullanabilirsiniz. Bu size bir SSD'nin hızını ve bir mekanik diskin kapasitesini aynı anda kullanma imkanı tanır ve SSD'nin görece düşük kapasitesi ile sorun yaşamazsınız. 240 GB'lık bir SSD'yi 400 TL'den ucuza alabileceğinizi düşününce, oyun performansı anlamında fiyat performansı en yüksek bileşen değişikliğini SSD'lerle yaşarsınız. Tek dezavantajı? Eğer zaten bir SSD'niz varsa, bir tane daha alarak çok da bir performans artışı elde edemezsiniz. Eğer yoksa, kesinlikle işe bir SSD alarak başlayın.

7 Superfetch ve Prefetch'i kapatın

Eğer bir SSD kullanıyorsanız, bu iki Windows özelliğini kapatmanız gerekebilir. Superfetch (Hızlı getirme) ve Prefetch uygulama yükleme hızını düşürmek için tasarlanmış özellikler, fakat bunlar mekanik diskler için tasarlanmış özellikler. Eğer bir SSD diskiniz varsa, bunlar aslında sizi yavaşlatıyor demektir.

Daha yeni SSD'ler bu sorundan daha az etkileniyorlar fakat, eğer daha eski tip bir SSD'niz varsa, bu özellikleri kapatmanın oyunlarda ve diğer uygulamalarda ne kadar ciddi bir etkisi olduğunu göreceksiniz. Windows + R tuşlarına basarak Çalıştır penceresini açın. services.msc yazıp Enter'a basın.

Listede "Hızlı Getirme" (İngilizce sistemlerde Superfetch) maddesini bulun. Sağ tıklayıp Özellikler'i seçin. Başlangıç türü olarak Devre dışı seçeneğini seçin ve Uygula + Tamam ile çıkın. Prefetch'i devre dışı bırakmak biraz daha zor – regedit'i açın ve HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\ CurrentControlSet\Control\Session Manager\Memory Management\ PrefetchParameters yolunu izleyin. Sağda 'EnablePrefetcher' özelliğine çift tıklayın ve değer verisini 0'a çevirin (standart ayar 3'tür). Başka bir şeyi değiştirmemeye dikkat edin - bu alanlarda ne yaptığınızı bilmeden oynarsanız ciddi sorunlara yol açabilirsiniz!

8 Ekran kartınıza ince ayar çekin

Ekran kartı işlemcinize overclock yapmak istemiyorsanız bile, ekran kartınızın ayarlarında değiştirilebilecek çok fazla ayar var ve bunları açıp kapayarak hangisinin oyunlara nasıl etki ettiğini bulabilirsiniz. Nvidia kartlar için 3D ayarlarınızdan şunlara bakmanız yerinde olabilir:

Maximum Pre-Rendered Frames: Yüksek bir değer daha akıcı kare hızı anlamına gelir fakat bir giriş tıkanıklığı da yaratabilir. Eğer oyununuz donuyorsa, sorun burada olabilir. Bunu '1' değerine düşürün ve kartınız her zaman en son kareyi gösterecek ve tepki verme süresi düzelecektir.

Threaded Optimization: Bu seçenek her zaman açık olmalıdır (ve değildir). Bu ekran kartı işlemcinizin çok çekirdekli işlemcilerinden tam verim almasını sağlar ve işlemleri tek bir işlemciye sabitlemesini engeller.

AMD/ATI kartlarda şu 3D uygulama ayarlarına bakın:

Smoothvision HD Anisotropic Filtering: Anisotropic filtering, akıllı algoritmalar kullanarak uzaktaki kaplamaların (texture) dağılmasını engeller fakat ekran kartı işlemcisine çok ciddi derecede yüklenir. Bunu devre dışı bırakmak görsel kaliteyi az biraz etkiler ama süper-HD çözünürlükte oyun oynamıyorsanız bunu büyük ihtimalle fark etmezsiniz bile.

Mipmap Detay Seviyesi: Bu da kaplama kalitesiyle ilgilidir. Yüksek detay seviyeleri full HD örgüler kullanır ve düşük seviyeler örgüleri sıkıştırıp görüntünün daha bulanık hale gelmesine sebep olur. Yine çoğu zaman bu fark edilmesi zor değişikliklere sebep olur, yani bunu düşürmek konusunda hiç çekinmeyin.

9 Vsync'i kapatın

Tüm ekran kartlarında, markalarından bağımsız olarak, "Vsync" adı altında bir ayar bulunur. Bu dikey senkronizasyon anlamına gelen 'Vertical Sync"in kısaltmasıdır ve ekran kartının monitörün yenileme hızına uygun veri göndermesine yarar.

Vsync'i kapatmak "tearing" diye adlandırılan bir görsel olguya sebep olur, bu olguda problem ekranınızın ekran kartında çizilen imajın sadece yarısını gösterebilmesi olarak ortaya çıkar. Bu aynı zamanda da oyunların hafif daha yüksek kare hızına sahip olması anlamına gelir, çünkü bu her zaman bir sonraki kareye geçiş ve monitörün tazelenmesi için beklememe anlamına gelir.

Bunun oyun içi kare hızınızın monitörün tazeleme hızından düşük olması halinde karşılaşacağınız bir durum olduğunu biliniz. Çoğu monitörün tazeleme hızı 60Hz'dir, yani oyununuz 80fps ile çalışıyorsa (ki bu itiraf edelim ki çok yüksek bir hız) büyük ihtimalle bir fark görmezsiniz. Çoğu kullanıcı biraz hız artışı görür, yani bu düşünülebilir bir seçenektir. Son olarak, grafiksel bir sorun yaşıyorsanız çözüm de basit- Vsync'i tekrar açın!

10 PC'nizi fiziksel olarak temizleyin

Sistemin performansının direkt olarak donanımların sıcaklığıyla ilişkili olduğunu unutmayın. Bu nedenle overclock yaparken fazladan soğutma gerekir ve oyun tipi kasalarda ekstradan fan ve havalandırma yuvaları vardır. Amaç bileşenleri mümkün olduğunca serin tutmaktır ve bu nedenle işlemci veya ekran kartı işlemcisinin veya fanının içinde bir toz tabakası olsun istemezsiniz.

Toz bileşenlerin hızını düşürür ve daha da kötüsü onları çok gürültülü hale getirebilir, buna sebep olan onları her zaman tam hızda çalışmaya zorlaması veya daha da kötüsü fanların dengesini bozarak sallanmalarına sebep olmasıdır. Tozu temizlemek bir performans artışı sağlar, az bile olsa, ayrıca pahalı bileşenlerinizin kullanım ömrünü artırır.

Tek yapmanız gereken kasanın yan kapağını sökmek ve bir aletle içine sıkıştırılmış hava üflemek. Elektriksiz parçaları temizlemek için nemli bir bez kullanabilirsiniz, fakat nem miktarını abartmayın zira paslanma veya bir arıza gibi bir sorunla karşılaşmak istemezsiniz, yani isterseniz öncesinde bir bilene danışın! Son olarak- aslında söylememize gerek olmamalı ama maalesef var- asla bir elektrik süpürgesinin PC'nizin içine sokmayın. Statik elektrik oluşturup donanıma ciddi derecede zarar verebilir!

ATLAS'LA BİRLİKTE

HEDİYE!

Deniz ve Tarih

Ege'den Akdeniz'e, Akdeniz'den Karadeniz'e **tarihin denizle buluştuğu 50 muhteşem antik sahil...**

OLAĞANÜSTÜ FOTOĞRAFLAR VE YAZILARLA
AĞUSTOSTA ATLAS'TA

ORDU Yaylaları, şelaleleri, kanyonu ve misafirperverliğiyle tanınan Ordu, dağ ile deniz arasında, dalga ve sisin egemenliğinde bir Karadeniz ili.

KARADAĞ Dağların ortasında, yeşilin içine gizlenmiş köylerin ve Venediklilerden miras kalan kıyıların yurdu Karadağ, Balkanlar'ın en güzel ülkesi.

SARIGERME Muğla'nın Ortaca ilçesine bağlı Sarıgerme açıklarında, Doğu Akdeniz kıyı şeridi boyunca uzanan bilinen en büyük denizaltı mağara sistemleri Atlas'ta.

KELAYNAK KUŞLARI Olumsuz insan faaliyetleri nedeniyle bedenleri tahrip olmuş kelaynaklar 38 yıldır koruma altında; 2015'te bırakılan birey sayısı 185'i buldu.

Download on the App Store
Get it on Google play

App Store, Google Play, ve bayilerde...

Hemen Abone Olun • 0 212 478 0 300

Dijital Dergi Aboneliği için: www.eMecmua.com

atlasdergisi.com ATLASDergisi AtlasDergisi atlas_dergisi

PC'niz Çöktüğünde Verilerinizi Kurtarın

Ücretsiz bir yazılımla verilerinizi kolayca yedekleyebilir ve acil durumlarda geri yükleyebilirsiniz

Ozan KAYA

Bilgisayarınız başlamazsa, ne olur? Çoğu senaryoda sabit diskiniz fiziksel olarak miladını doldurmamıştır, bu da demek oluyor ki verileriniz size bir hayli yakın, fakat bir o kadar da uzak. Hemen tamire girişmek işleri daha da kötüye götürebilir. Eğer kılavuzumuzu takip ederseniz, sorunu çözmeye çalışmadan önce, ücretsiz Macrium Reflect Free programıyla sabit diskinizde bulunan tüm verileri yedekleyebileceksiniz.

Kılavuzumuzda sizin Windows'unuzu başlatamadığınızı var sayıyoruz, dolayısıyla başka bir Windows PC'ye erişebiliyor olmanız gerekmekte. Ayrıca çalışmayan sürücünüzdeki dosyaları kurtarmak için harici bir USB sabit diske, boş bir CD/DVD ya da USB Flaş Belleğe (minimum 512MB ve üzeri kapasitede) ihtiyacınız olacak. Bunun haricinde PC'niz çalışıyor olsa bile, neden kendinizi sağlama alıp, tüm önemli verilerinizin medyasını yaratmayasınız ki? Bunu sadece altı adımda kolayca gerçekleştirebilir (bakınız, sayfa 82 ''Kurtarma Medyası Yaratın, Şimdi!'') ve gelecekte bu tür sorunlar yaşamayacağınızdan emin olabilirsiniz.

1 Araçları edinin

Çalışan bir PC'den ilk olarak Macrium Reflect Free programını www.macrium.com/reflectfree.aspx adresinden indirin. Cnet ile yazılımı edinmek için 'Download now'a tıklayın. 'reflectdl' dosyasını sabit diskinize kaydedin ve kurucuyu başlatmak için çift tıklayın. Seçilenin içerikleriyle ücretsiz sürüm olduğuna emin olun. 'Download'a tıklayın ve çıkan yönergeleri takip edin.

Kurtarılan verileri depolamak için bir USB 2.0 harici sabit diske ihtiyacınız olacak. Bunun tüm PC içeriğini barındırabilecek büyüklükte bir alana sahip olması gerekmekte –her ne kadar Macrium yedeklemeyi sıkıştırsa da, yeterli olmayabilir. Yeni 1 TB kapasiteli sabit diskler yaklaşık 160 TL ve kesinlikle yatırımınıza değmekte. USB sabit diski çalışan PC'nize bağlayın. PC aygıtı tanıyacak ve gerekli sürücüleri indirecektir.

2 Kurtarma Diski Yaratıcısını Başlatın

USB sabit diski taktıktan sonra, programı başlatmak için 'Start'a

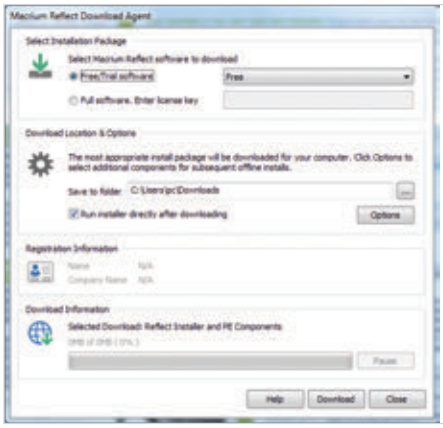

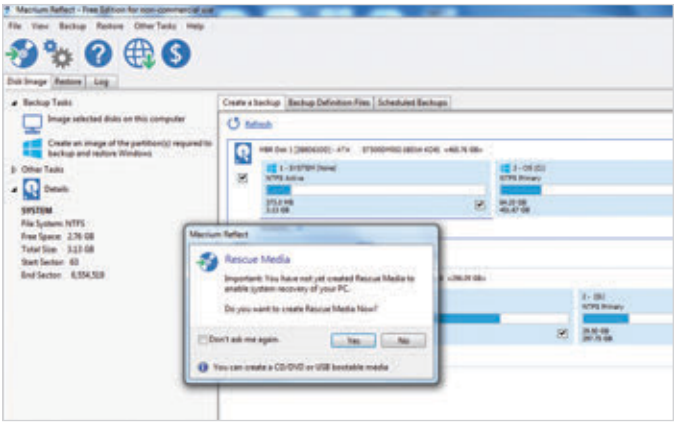

tıklayın ve 'Reflect'i seçin. Menüden 'Other tasks'ı açın ve 'Create rescue media'ı seçin. Windows PE seçeneğinin seçili olması gerekmekte. 'Advanced'e girin ve eğer başlatılamayan PC'niz Windows 8 sistemini kullanıyorsa, '4.0' seçeneğini, kullanmıyorsa, '3.1' seçeneğini seçin ve 'OK' ve ardından da 'Next' ile devam edin.
PE Architecture yapmak zorunda olduğunuz en önemli tercihlerden biri. Genellikle varsayılan seçim (yeni PC'lerde genellikle '64-bit') ideal olanıdır. Fakat eğer başlatılamayan PC'niz Windows XP kullanıyorsa, bunun yerine '32-bit'i tercih edin. Eğer karşınıza çıkarsa Architecture Conflict uyarısını 'Continue'ya tıklayarak görmezden gelin. 'Default base WIM (recommended)' seçeneğini seçili olarak bırakın ve 'Next'e tıklayın.

3 Kurtarma Dosyaları Oluşturun

Dosyaların derlenmesi için bekleyin, ardından da 'Continue'ya tıklayın. Eğer biri 'Check your rescue media can access your drives', diğeri de güncellemelerin güncellenmesi gerektiğini söyleyen iki uyarı mesajı alabilirsiniz. Continue'ya tıklayarak bunları göz ardı edin. Eğer buradan PE Architecture ekranına geri döndürülürseniz, 'Next'e tıklayın ve işlemi tekrarlayın.
Şimdi size kurtarma diskinizi yazmanızı isteyen seçenek belirecek –CD/DVD (diskinizi yerleştirin) ya da USB'ye. Eğer bir USB Flaş Belleği kullanıyorsanız ve verilerinizi Windows 8 yüklü yeni bir PC'den kurtarıyorsanız, 'Enable multiboot MBR/UEFI USB support' kutucuğunun işaretli olduğundan emin olun. Kurtarma medyasını yaratmak için 'Finish'e tıklayın ve disk ve flaş belleğinizi güvenli bir şekilde çıkartın.

4 Başlatılamayan PC'yi Çalıştırın

Sonraki adımda harici diskinizi çalışmayan PC'nize bağlayın ve kurtarma diski veya USB flaş belleğiniz takılı haldeyken çalışmayan PC'nizi başlatın. Eğer istenirse, CD veya DVD'den başlatmak için herhangi bir tuşa basın. Eğer medya tanımlanmazsa, bilgisayarınızı yeniden başlatın ve başlangıç medyanızı seçmek için seçeneklere bakın. Anahtara tıklayın ve CD/DVD sürücü ya da USB diskinizi listeden seçin.
Küçük bir duraksamanın ardından, Macrium Rescue Environment'ın başlaması gerekmekte. Eğer sürücülerin yüklenmesi istenirse, tipik olarak ağ sürücü olanları- 'No'ya tıklayarak pas geçebilirsiniz. Harici sabit diskinizin tanımlanmasına ihtiyacınız yok. Ana ekran belirdiğinde, 'Disk Image' sekmesine geçin. Dâhili, başlatılamayan sürücüyü ve verilerinizi kurtaracağınız harici sürücüyü görebiliyor olmanız gerekmekte.

5 Sürücü Görüntünüzü Yaratın

Sayfa 82'deki açıklamalı ekran görüntüsünde ("Kurtarma Medyası Yaratın, Şimdi!") 'drive imaging' olarak bilinen sabit diskinizi yedekleme seçeneği gösterilmekte. Buna erişilemeyen sürücüde daha önceden silinmiş verilerin görüntüsünü yaratmak ve sürücü için daha kolay tanımlanabilir bir isim seçmek de dâhil. Sihirbazı takip edin ve 'Finish'e tıklayın.
İşlem tamamlandığından 'OK'a, ardından da 'Close'a tıklayın. Sürücü görüntüsünün gösterildiği 'Restore' sekmesine geri dönün. 'Verify image'a tıklayarak görüntünün bozulmamış olduğundan emin olun. 'Verify'a tıklayın ve Macrium'un görüntüyü kontrol edip, bozulmamış olduğunu onaylamasını bekleyin. Onay geldiğinde 'OK'a, ardından da 'Close'a tıklayın.
Şimdi 'Restore' sekmesine geri dönün. 'Restore tasks' altında 'Open an image or backup file in Windows Explorer'a tıklayın. Eğer bu gösterilmiyorsa, açılan menüden 'Browse for folder'ı seçin ve USB sabit diskinize tıklayın. Tanımlandığında sürücüyü işaretleyin, açılan menüden bir harf atayın ve 'OK'a tıklamadan önce 'Enable

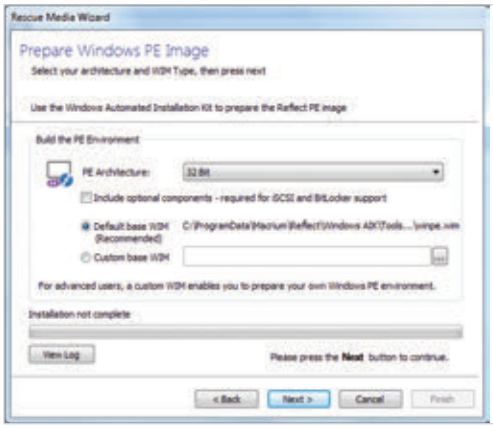

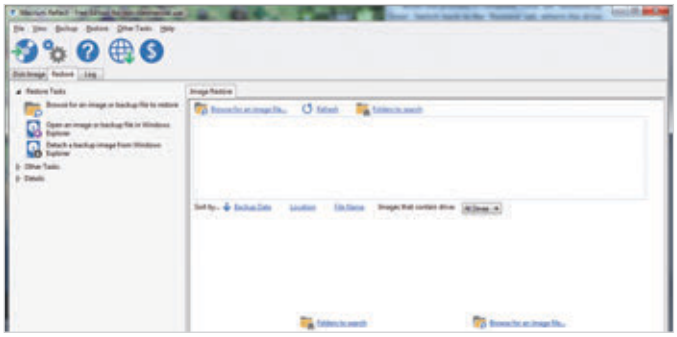

access to restricted folders'ı işaretleyin.

6 Dosyalarınızın Yerini Belirleyin Ve Kopyalayın

Başlatılamayan PC'nin sabit diskindeki tüm dosya ve klasörleri gösteren bir gezgin penceresi açılacak. Artık sürücü içeriğinde kayıp dosya ve klasörler içinde, bilgisayarı kendiniz kullanıyormuş gibi özgürce gezinebilirsiniz. Kullanıcılar, Belgeler veya Ayarlar altından kendi kullanıcı klasörünüzü arayın – çoğu kişisel dosyalarınızı burada bulabilirsiniz.

Kurtarmak istediğiniz dosyaları buldunuz, fakat kurtarma medyasıyla direkt olarak açamıyorsanız, Macrium'u durdurun ve PC'nizi kapatın. Çalışan PC'yi tekrar başlatın ve USB diskinizi buna tekrar bağlayın. Adım 5'de yaptığınız gibi tekrardan erişim için sürücü görüntünüzü bulun ve çift tıklayın. Bu sefer görüntüden dosyaları görüntüleyip, kopyalayabileceksiniz.

7 Kurtar, Tamir Et Ve Geri Yükle

Sürücünüzün görüntüsünü aldığınızda var olan dosya ve klasörlerin yanında daha önce silinmiş tüm içerikleri de göreceksiniz. Eğer doğru ve ücretsiz bir araca sahipseniz -Glary Undelete (www.glarysoft.com) gibi- silinmiş verileri arayıp, geri döndürme imkânına sahip olabilirsiniz. Aracı kurduğunuzda sürücü görüntüsünü yükleyin ve verileri bulmak için 'Scan'e tıklayın.

Verilerinize sürücü görüntüsüyle erişebildiğinize göre, kaybolacakları korkusu yaşamadan başlatılamayan PC'nizi tamir etmeye çalışabilirsiniz. Windows kurulum diskiyle ya da kurtarma medyasıyla başlatmayı deneyin ve problemi sizin adınıza çözebilecek tamir seçeneklerine bakın. Eğer sorununuz bununla çözülürse, daha ileri kurtarma adımları atmanıza gerek kalmayacak.

Tebrikler! Her ne kadar Windows'unuzu yeniden kuruluma ya da tamire zorlamış olsanız da, hiç olmazsa verilerinizi güvence altına almayı başardınız. Yeniden kurulum ve kurulum sonrası işlemleriniz tamamlandığında, Macrium Reflect Free'yi PC'nize yükleyin. Ardından da dahili sabit diskinizden dosyaları yeniden kopyalamak için USB sabit diskinizi bağlayın ve sürücü görüntünüzü yükleyin.

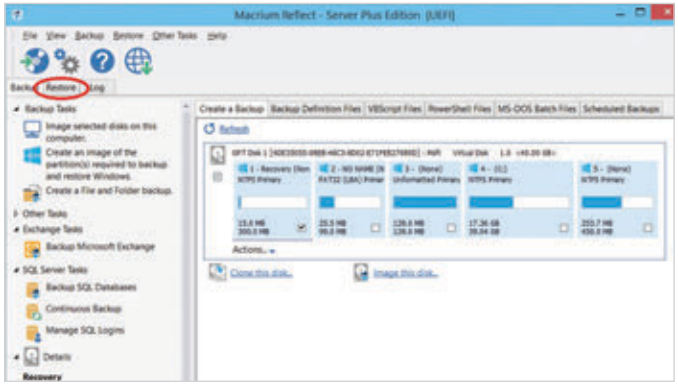

İPUCU

8 Kurtarma Medyası Yaratın, Şimdi!

1. Sürücüyü Kontrol Edin

Yedekleme yapmadan önce, PC sürücülerinizin doğru çalışıp, çalışmadığını kontrol edebilirsiniz – sürücü altından 'Actions'a tıklayın ve 'Analyze file system'i seçin.

2 Birebir Kopya

Gelişmiş veri kurtarma işlemleri için sürücünüzün tüm kopyasını almak adına 'Forensic' seçeneğini seçin. Standart görüntüler ise daha küçük ve daha hızlı yaratılabiliyorlar.

3. Görüntünüzü Adlandırın

Kurtarılan sürücünüzün tüm içeriği görüntü adında tek bir dosyada depolanır. Bu seçenekteki onayı kaldırın ve daha kolay tanımlanabilen bir isim belirleyin.

4. Görüntü Boyutunu Küçültün

Özet ekranını görüntülemek için 'Next'e tıkladıktan sonra, daha fazla seçenek için 'Advanced Options' butonuna tıklayın. Sıkıştırma seçeneklerini incelemeye başlayın –eğer boş alan azsa, bunu 'high' olarak belirleyebilirsiniz.

5. Yedek Sürücünüzü Seçin

'Image this disk'e tıkladıktan sonra, yedekleme yeri olarak harici USB sürücünüz ya da içindeki klasörü seçmek için '...' butonuna tıklayın.

6. Yedekleyin

Hazırlıklarınızı tamamladığınızda, gelişmiş ayarları kapatın ve 'Finish' butonuna tıklayın. Macrium verilerinizi başlatılamayan sürücüden harici sabit diskinize yedeklemeye başlayacaktır.

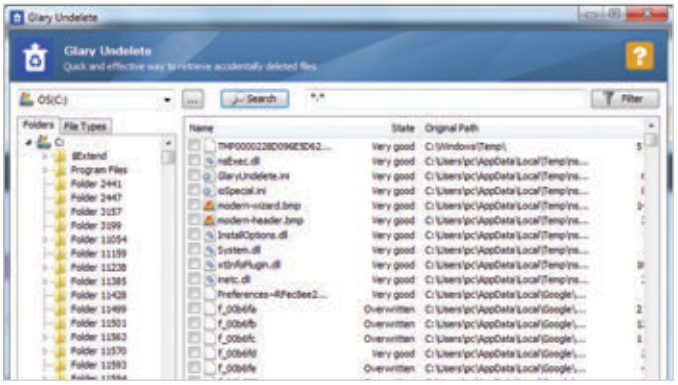

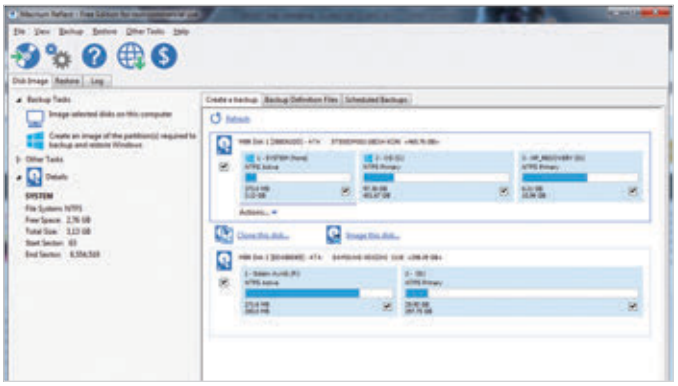

Internet Explorer: Bir efsanenin sonu

Internet Explorer öldü. Microsoft, tarayıcının sonunu Mart ayı biterken duyurmuştu. Ardından gelen Edge ise hala emekleme devresinde.

Yılın ortasında Windows 10 pazara sunulduğunda bir dönem de kapanmış olacak. Internet'in 20 yıllık tarama alışkanlığı olan Internet Explorer yakında yok olacak. Bu kararın nedeni, pazarda Firefox ve Chrome baskısıyla artan rekabet oldu. Windows 10 şimdi IE'nin halefi Edge (proje adı Spartan) ile gelecek. Peki olaylar nasıl bu noktaya geldi?

İlk Internet Explorer sürümü ile 1995 Ağustos'unda Microsoft ve Spyglass (Mosaic tarayıcısının geliştiricisi olan şirket) arasındaki lisans sözleşmesi sayesinde tanıştık. Spyglass geliştiricilerinden Eric Sink, yıllar sonra yaptığı bir açıklamada "Teknolojimizi 120 şirkete sattık... ve bunlardan biri diğer 119 tanesini katletti" diyecekti. Microsoft kendi tarayıcı denemelerinin başarısızlığından emin olunca 1996 yılında daha keskin kararlar aldı. Ağustos 1996'da, o dönem popüler olan Netscape Navigator tarayıcısının bazı bölümleri, Internet Explorer'ın 2. versiyonunda kullanılmak üzere "ödünç alındı". IE3 ücretsiz sunuldu. 1997-2006 yılları arasında 4 ila 7. sürümler Windows 98 SE, 2000 ve XP ile birlikte paketlendi ve pazarın %90'ını ele geçirdi.

Bu paketleme olayı, Microsoft'a karşı başlatılan meşhur antitröst sürecinin başlangıcı oldu. Şirket sonunda pes etti ve kullanıcıların kendi tarayıcılarını kullanmasına izin vermek zorunda kaldı. Bunun sonucu olarak zaten düşüşe geçmiş olan IE, bir de kötü şöhret edindi: 2006 yılında PC World dergisi, "tüm zamanların en kötü teknik ürünleri" arasından tarayıcıyı „gezegendeki en düşük güvenlikli yazılım" seçti.

Aynı yıl Microsoft, IE7 ile birlikte daha kolay bir kullanım ve arttırılmış güvenlik sundu. Ancak 2004 yılından bu yana piyasada olan Mozilla'nın Firefox tarayıcısı her zaman daha çok kullanıcıyı kendine çekmeyi başardı. 2008'de Google, daha hızlı ve daha hafif tarayıcısı Chrome'u sunduğunda IE için işler daha da kötü gitmeye başladı. Yeni özellikler ve daha iyi güvenlik bile düşüşün önüne geçemedi.

Windows 7 için IE 9 ve Vista ile gelen IE9, 2011 yılında işleri yoluna soktu. Arayüz akıcı, teknoloji rakipleri ile aynı düzeydeydi fakat birçok kullanıcı IE'yi çoktan terk etmişti. 2012 yılına gelindiğinde Microsoft, Windows 8 için özel olarak IE 10'u çıkardı; fakat bu kez yeni işletim sisteminin kendisi beklenen pazar payına ulaşamadı. 2013'te çıkan IE 11 ise bu efsane tarayıcının son versiyonu: Hafif, hızlı, güzel; fakat kader kurbanı. Microsoft, 2015 baharında tarayıcının fişini çekmeye karar verdi.

yorum@chip.com.tr

Internet Explorer 11

Hafif, hızlı, güzel; fakat kader kurbanı.

SOY AĞACI

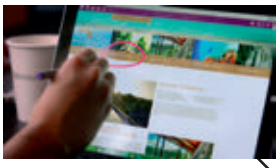

2015 Microsoft Edge
Edge (önceki adıyla „Spartan") yeni bir render motoruna sahip ve platformlar arası uyumluluk vadediyor.

2011 Internet Explorer 9
Yeni arayüzü ve yeni web standartlarının eklenmesi ile IE9'da her şey yolunda. Fakat biraz geç kaldı.

2008 Google Chrome
Chrome, tarayıcı pazarına yıldırım gibi girdi. Hızlı, hafif, rahat – ama bir o kadar meraklı.

2006 Internet Explorer 7
IE 7, Windows Vista ile birlikte yepyeni bir tarayıcı olarak gelmiş ve güvenliğe odaklanmıştı.

2004 Mozilla Firefox
Mozilla Firefox her zaman kullanıcı çekiyor. Kişiselleştirme özellikleri Internet Explorer'dan çok daha fazla.

1997 Internet Explorer 4
Windows'a entegre ettiği bu uygulamayla Microsoft, Netscape Communicator tarayıcının pazar payına büyük darbe indirmişti.

Internet Explorer 1

Internet Explorer 1, 1995 yılında yayınlandı. Mosaic tarayıcının geliştiricisi olan Spyglass firmasının teknolojisini lisanslayan Microsoft, daha sonra lisans ücretleri nedeniyle çıkan yasal bir anlaşmazlıktan dolayı şirkete 8 milyon dolar ödedi.

Google sizi kısıtlayamasın

CHIP, sizlere Google'ın yazılım, web site, uygulama ve donanımlarındaki kısıtlamalarını yıkmanın yollarını gösteriyor, dolayısıyla hizmetleri size uyacak şekilde yapılandırabileceksiniz

Ozan KAYA

Google daima web'de özgürlüğün yılmaz savunucularından oldu, buna karşı hareketlerin daima karşısında olduğunu belirtti. Fakat aynı hassasiyeti kendi ürün ve hizmetlerinde gördüğümüzü söyleyemeyiz. Uygulanan bazı limitler çeşitli sebeplerden mazur görülebilir –sonuçta Google da bir şirket- fakat işinizi biliyorsanız, bu kısıtlamaların etrafından dolanmanın daima bir yolu mevcut. Bu makalemizde favori Google araçlarını nasıl hack'leyip, çalışmasını istediğiniz gibi kullanabileceğinizi göstereceğiz. Bu yazıda sizlere Androd'i nasıl hızlandıracağınızı, Google Drive'dan nasıl direkt olarak müzik oynatabileceğinizi, çevrimdışı gösterim için nasıl haritaları kaydedebileceğinizi, YouTube'un coğrafi kısıtlamalarından kurtulmanın yolunu, 'uyumsuz' Android uygulamalarını kurmayı, Chromecast imkânlarınızı genişletmeyi ve çok daha fazlasını nasıl gerçekleştirebileceğinizi göstereceğiz.

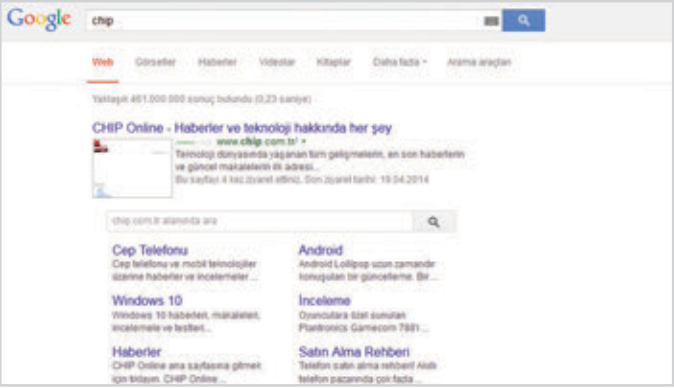

ARAMA

Paylaşılan bağlantılardaki Google kısıtlamalarını kaldırın

Birçok kullanıcının haberi olmasa da, Google arama sonuçlarında tıkladığınız sayfaları takip etmek için bir kısıtlama bağlantısı kullanır, böylelikle şirket çevrimiçi nereye gittiğinizden ve nelere ilgi duyduğundan haberdar olabiliyor. Eğer bunun özel hayatı ihlal ettiğini düşünüyorsanız ve arama devinin burnunu sizin işlerinize sokmamasını istiyorsanız, tarayıcınıza bu kısıtlamayı kaldıran bir eklenti kurabilirsiniz. Chrome kullananlar için Google Redirection (http://chip.tk/1VEy4i2), Firefox kullanıcıları için de Google Redirects Fixer (http://chip.tk/1VEybKv) eklentileri bulunmakta. İkisi de sizi istediğiniz doğrultuda takip ederek, Google'ın tıkladığınız bağlantıları kaydetmesine engel oluyor.

Google'ın kaldırdığı önizlemeleri kurtarın

Google eskiden alakasız siteleri arama sonuçlarında kolay ayırt edebilmenize yarayan küçük resimler kullanmaktaydı. Bize göre özellik oldukça yararlıydı, fakat Google artık bu özelliği sunmamakta. Korkmayın, çünkü SearchPreview'i Chrome'a (http://chip.tk/1VEyhSb) ve Firefox'a (http://chip.tk/1VEyrcm) yükleyerek bu özelliği geri getirebilirsiniz. Kurulum sonrası, aramalarınızı normal şekilde gerçekleştirin. Arama sonuçlarında sitelerin küçük resimleri yanlarında belirecektir. Kötü yanı ise SearchPreview'in en son sürümünün arama sonuçlarının yanına reklam da iliştirmesi, fakat bunu kolaylıkla eklenti ayarlarından 'Insert related links' seçeneğini etkisizleştirerek kaldırabilirsiniz.

SÜRÜCÜ VE BELGELER

Drive resimlerini Google Fotoğraflar'a taşıyın

Yeni Google Photos hizmeti (photos.google.com) size sınırsız sayıda görüntüyü, boyutları 16 MB'ı geçmemek kaydıyla, çevrimiçi ücretsiz depolama imkânı tanıyor. Bunun aksine, Google Drive'da ise bir limit mevcut ve buraya depoladığınız her fotoğraf, veri hacminizi kısıtlamakta. Bundan kurtulmanın yolu ise fotoğrafınızı Drive'dan, Fotoğraflara taşımak. Google Drive'da sol menüde bulunan Google Fotoğraflar seçeneğine tıklayın ve 'Drive'ıma klasör ekle'yi seçin, ardından da resimlerin bulunduğu diğer klasöre gidin. Shift'e basılı tutup, resimlere tıklayarak çoklu seçim yapın ve sağ tıklayarak Şuraya taşı'yı seçin. Klasör listesinden Google Fotoğrafları seçin ve 'Taşı'ya tıklayın.

Google Fotoğrafları nasıl kullanacağınızı öğrenmek için sayfa 86'daki kılavuzumuza göz atın.

Google Drive'dan müzik oynatın

Google sizlere müziklerini Drive'da depolama imkânı tanımakta. Ayrıca bazılarını direkt olarak hesabınızdan da oynatabiliyorsunuz, tabi eğer MP3 gibi desteklenen bir formattaysa. Chrome için

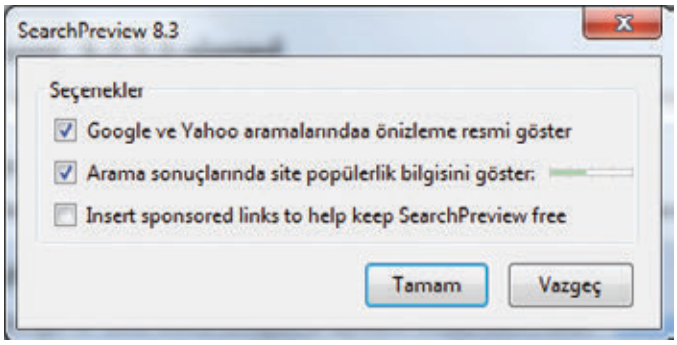

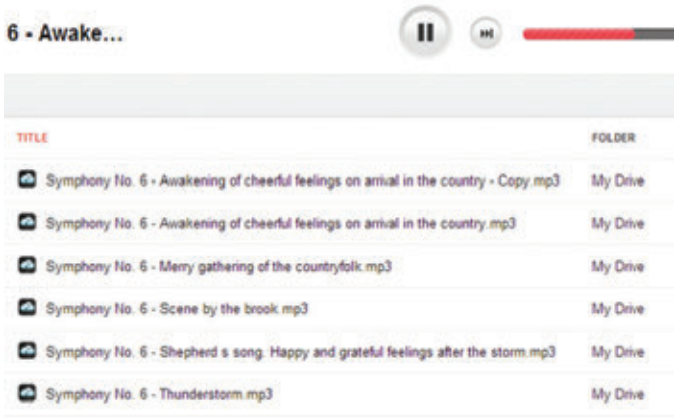

DriveTunes (http://chip.tk/1VEyHIr) ise Drive'ınızı tam bir müzik kutusuna çeviren fantastik bir eklenti. Araç oldukça esnek, karışık veya sırayla oynatma gibi kullanışlı özelliklere sahip.

Alternatif olarak, DoubleTwist'in CloudPlayer (http://chip.tk/1VEyPrg) uygulamasını da deneyebilirsiniz –Amazon'un CloudPlayer'ıyla karıştırmayın. Uygulamayla direkt olarak Google Drive'ınızdan Android telefon ve tabletinize yayın yapabilirsiniz.

Google Drive dosyalarınıza çevrimdışı erişin

Google Drive'ı kullanmak için genellikle internet bağlantısına ihtiyacınız var, fakat eğer dosyalarınıza çevrimdışı da erişebilmek istiyorsanız, basit bir çözüm mevcut. Chrome kullanıyorsanız, Drive'a giriş yapın (drive.google.com), Ayarlara tıklayın ve Çevrimdışının yanındaki kutuyu işaretleyin. Daha sonra kutudaki onayı kaldırma özelliği tekrardan etkisiz hale getirecektir. Bir dahaki web'e bağlantınızda, dosyalara uyguladığınız her düzenleme çevrimiçi sürüme de eşlenecek. Drive dosyalarını Masaüstü programlardan nasıl açabileceğinizi öğrenmek için yazının devamındaki Mini Atölyemize göz atın.

Google Belgelerine yeni yazı tipleri ekleyin

Google Belgelerinde dosya yaratır veya düzenlerken kullanabileceğiniz sadece sekiz adet yazı tipi bulunmakta. Bunu Microsoft

Word'de bulunan sayısız yazı tipiyle karşılaştırdığımızda, sekiz oldukça kısıtlayıcı durmakta. Neyse ki şanslısınız, çünkü sadece birkaç tıklamayla Google Docs'unuza yüzlerce yazı tipi ekleyebilirsiniz. Basitçe Belgelerdeki açılan menüden 'Daha fazla yazı tipi'ne tıklayın. Listede gezinebilir, yazı tiplerini filtreleyebilir (tümü, görünüm, el yazısı, monospace, serif, sans serif) ya da popülarite, alfabetik, eklenme tarihi ya da yeni trendler gibi kategorilere göre sıralayabilirsiniz. Tercihlerinize eklemek istediğiniz kadar yazı tipine tıklayın.

YOUTUBE

YouTube'un klipleri otomatik oynatmasını durdurun

YouTube'a getirilen yeni bir 'geliştirme' de açtığınız video bittiğinde 'önerilenler'den yeni bir videonun otomatik olarak oynatılmaya başlanması. Bize göre özellik oldukça rahatsız edici ve ilk bakışta kaldırma seçeneği hemen gözünüze çarpmıyor, fakat orada. Otomatik oynatma seçeneğini kapatmak için 'Sıradaki' panelin üzerinde bulunan mavi onay kutusuna tıklayın. Buton griye döndüğünde otomatik oynatma özelliği de kapanacaktır.

Coğrafi engellere takılan videoları izleyin

Bazı YouTube videoları, özellikle de müzik ve TV klipleri, coğrafi kısıtlamalardan ötürü oynatılamayabiliyor. Bunun başlıca nedeni içerik sahibinin belirli bir bölge dışında videoyu yayınlama hakkını elinde bulundurmaması. Bu kısıtlamaların etrafından dolanmak için Chrome'un yeni TunnelBear eklentisini kullanabilirsiniz (http://chip.tk/1VEzskx). Açtığınız videoda coğrafi bir sorunla karşılaşırsanız, TunnelBear'ı etkinleştirin ve klibi yeniden yükleyin. Aylık sadece 250 MB ücretsiz veri kullanım hakkınız var (e-mail adresinizi onaylarsanız, 500 MB ek veri hakkı da elde ediyorsunuz), fakat bunu sadece yasaklı videoları izlemek için kullanacağınızı var sayarsak, bizce yeterli.

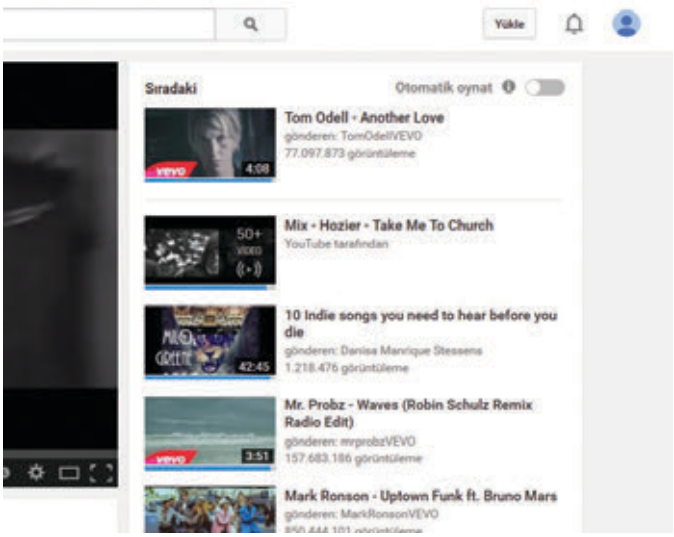

MİNİ ATÖLYE

Google Drive dosyalarınızı masaüstünde açın

1 Herhangi bir masaüstü programını kullanarak Google Drive'da depolanmış bir dosyanızı açmak mı istiyorsunuz? Dosyayı indirip, üzerinde çalıştıktan sonra tekrar yükleyebilirsiniz, fakat çok daha kolay bir çözüm mevcut. İlk olarak PC veya Mac için Google Drive'ı kurun (http://chip.tk/1VEzWao). Araç ile Drive'ınızdaki içerikleri bilgisayarınızdaki bir klasöre eşleyebileceksiniz.

2 Yerel Google Drive klasörünüzden bir dosyayı açmak için Masaüstü uygulamanızı başlatabilirsiniz, fakat biz işimizi tarayıcıdan göreceğiz, dolayısıyla Drive için Application Launcher uygulamasını Chrome'a kurun (http://chip.tk/1VEAf5c). Web'den Drive'ı açın, üzerinde değişiklik yapmak istediğiniz dosyaya sağ tıklayın ve 'Birlikte aç'a tıklayın.

3 Dosyayı açmak için kullanabileceğiniz uygulamaların listesini göreceksiniz. İsterseniz ek web uygulamalarını da listeye ekleyebilirsiniz. Bir masaüstü programı seçin ve açmak için Google Drive izni verin. Program başlatılacak ve dosyanız açılacak. Üzerinde dilediğiniz gibi düzenlemeler yapabilirsiniz. İşiniz bittiğinde normal bir şekilde kaydedin ve işlem tamam.

YouTube'nın tekrar tekrar oynatılmasını sağlayın

Her ne kadar YouTube izlediğiniz video bittikten sonra 'önerilerden' bir video oynatsa da, aynı videoyu tekrar oynatma özelliği bulunmuyor (örneğin, tekrar tekrar dinlemek istediğiniz bir müzik klibi ya da kedi videosu). Bu kısıtlamayı alt etmenin yolu ise YouTubeRepeater.com adında bir araç. Bunun için tekrar tekrar izlemek istediğiniz videonun URL'sinde 'youtube' kısmının ardına 'repeater' sözcüğünü ekleyin. Örneğin, Blur'dan 'Ong Ong' şarkısını sonsuza kadar dinlemek istiyorsanız, URL'niz www.youtuberepeater.com/watch?v=AOqA38h9w3o. Ayrıca istediğiniz videoyu tarayıcınız haricinde, mini bir oynatıcıda da oynatma imkânına sahipsiniz, böylece şarkıyı dinlerken, diğer işlerinizi yapmaya devam edebilirsiniz.

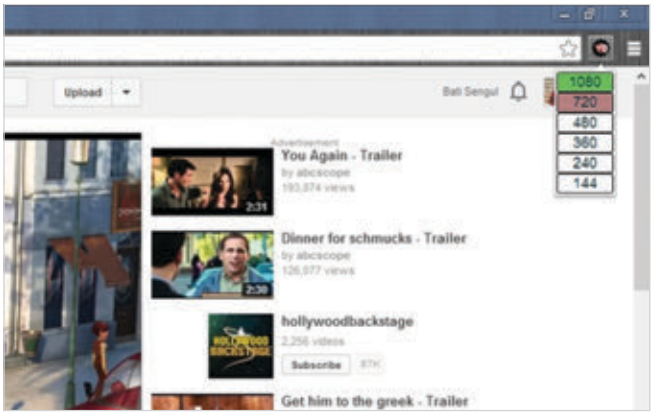

Oynatma kalitesi için varsayılanı değiştirin

YouTube, video penceresinin büyüklüğü, orijinal yüklemenin kalitesi ve internet hızı gibi faktörlere dayanarak videoların varsayılan kalitesini otomatik olarak belirler. İsterseniz her videonun kalitesini oynatıcı ayarlarından değiştirebilirsiniz, fakat kalite üzerinde tam kontrol istiyorsanız, bir Chrome eklentisi olan Your Quality for YouTube'u yükleyin (http://chip.tk/1VEBEZm). Butonuna tıklayın ve yeni varsayılanınızı belirleyin.

Videoları indirin

YouTube sadece bir video yayın hizmeti, dolayısıyla sadece kendi yüklediğiniz videoları indirmenize izin vermekte. Bunu aşmanın yolu ise Chrome için (http://chip.tk/1VEBJfL), Firefox için (http://chip.tk/1VEBQb4) Video Downloader Professional ya da Icecream Media Converter (icecreamapps.com) gibi bir eklenti indirmek. Ayrıca SaveFrom.net (en.savefrom.net) gibi bir web sitesi de kullanabilirsiniz.

Sıkıcı video girişlerini atlayın

Wadsworth adında bir Reddit kullanıcısının iddiasına göre tüm YouTube videolarının %30'luk kısmı gereksiz ve bu kısmı atlamak size zaman kazandırır. İlk duyduğumuzda biz de yadırgadık, fakat bu iddia kimi zaman doğru olabiliyor. Hatta fikir o kadar benimsenmişti ki, Google, YouTube URL'lerinin sonuna &wadsworth=1 dizinini eklemenizle videoların %30'luk ilk kısmını atlamanıza izin veriyordu. Bu hile artık çalışmamakta, fakat klavyenizden '3' tuşuna bastığınızda halen videoların %30'unu atlayabiliyorsunuz.

ANDROID & PLAY
Root'layarak aygıtınızı özelleştirin

Android telefonunuzu root'lamak size var olan Android yazılımın yerine özel bir ROM kurma olanağı sağlar. Bununla birlikte ekstra özellik ve seçeneklere erişebilirsiniz, overclock ve çok daha fazlası. En popüler ROM'lardan biri CyanogenMod (www.cyanogenmod.org). Akılınızda bulunsun, her ne adar root'lama işlemi güvenli olsa da –talimatlara harfiyen uyduğunuzu varsayarsak- aygıtınızın garantisi yanmakta. Dolayısıyla buna karar vermeden önce iki kez düşünün.

'Uyumsuz' Android uygulamalarını aygıtınıza yükleyin

Android geliştiricileri ve Google, hangi uygulamaların aygıta uyumlu olacağına karar verebiliyorlar. Uygulamanın telefonunuzla uyumlu olmamasının sebebi 'yanlış' Android sürümünü kullanıyor olmanız ya da bölgesel kısıtlamalar olabilir. Eğer telefonunuzu root'larsanız, Market Helper (http://chip.tk/1VECup1) kullanarak uyumsuz uygulamaları kurabilirsiniz. Alternatif olarak, APK Downloader (http://chip.tk/1VECRjl) ile Google Play'deki APK dosyalarını dışarıdan da yükleyebilirsiniz. Aracı kullanabilmek için kullanıcı adı ve parolanızı girmeniz gerekmekte; sebebini öğrenmek için sitesindeki SSS konusuna göz atın ve bu bilgileri verme konusunda kendiniz karar verin.

Ayrıca Amazon Appstore'da da bir APK Downloader mevcut. Sol kısımdaki Mini Atölyemize bakarak Amazon Appstore'u nasıl kullanabileceğinizi öğrenebilirsiniz.

MİNİ ATÖLYE

Amazon Appstore'u Android telefonunuzda kullanın

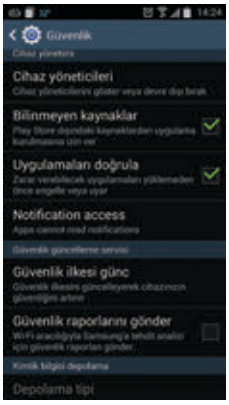

1 Amazon Appstore'da sıklıkla Android uygulamalarını ucuza ya da ücretsiz edinebileceğiniz tüketici günleri düzenlenmekte, fakat Google bunu Play Store'dan engellediği için fırsatlardan ancak Amazon aygıtları kullanırsanız yararlanabiliyorsunuz. Tabi ki bu engeli de aşmanın bir yolu var. Android telefonunuzdan Ayarları açın. Uygulama ya da Güvenlik başlığı altında Bilinmeyen kaynaklar seçeneğini göreceksiniz. Onay kutucuğunu işaretleyin.

2 Bunu yapmanız size Google Play harici kaynaklardan uygulama yükleme olanağı tanıyacak. Buna Amazon Appstore uygulamaları da dâhil. Android telefon veya tabletinizden http://chip.tk/1Oq2Ghz adresine gidin. Uygulamayı indirme butonuna tıklayın (APK formatında). Tamam'a tıklayın. İndirme tamamlandığında bildirimleri açın ve yükleyin, ardından da uygulamayı açın.

3 Artık Amazon Appstore uygulamasına telefon veya tabletinizde sahipsiniz. Uygulamayı kullanmak ve mevcut tüm uygulamaları keşfetmek için Amazon hesap detaylarınızla kayıt yapmanız gerekmekte 1. Eğer aklınızda belirli bir uygulama varsa, fiyatları Appstore ve Google Play'den karşılaştırabilir, daha ucuz olan kaynaktan uygulamayı indirebilirsiniz.

GOOGLE DONANIMLARINI HACK'LEYİN
Yerel videoları izleyin

Chromecast size PC, akıllı telefon ya da tabletinizden tablet veya TV'nize video yapma imkânı vermiyor, fakat bu kısıtlamanın etrafından Plex (plex.tv) ya da Videostream (http://chip.tk/1VED5qH) kullanarak dolanabilirsiniz. İkisi de Chrome için uzantı, Adroid ve iOS için uygulama sunmakta.

Chromecast oynatmasını geliştirin

Chromecast ile PC'nizden TV'nize video yayını yaparken bozulmalara rastlıyorsanız, Chrome tarayıcınızı açın ve Cast butonuna tıklayın. Beliren menüden 'Tab projection quality'yi seçin. Bunu Options altında bulabilirsiniz. High ya da Extreme olan değeri Standart'a düşürün. Video kalitesi azalsa da, oynatım aksamadan devam edecektir.

Chrome uygulamalarını çevrimdışı çalıştırın

Chrome işletim sistemi çevrimiçi çalışma adına tasarlanmış, fakat çevrimdışı da kullanabileceğiniz birçok uygulama bulunmakta. Çevrimdışı da çalışabilen uygulamaların listesini görmek için http://chip.tk/1VEDmdj adresine göz atın.

Android uygulamalarını Chrome OS'da kullanın

Bazı Andoid uygulamalar zaten Chrome OS'da çalışabilmekte ve dahası da geliyor. Neredeyse tüm Android uygulamalarını şimdi tarayıcı bazlı işletim sisteminde kullanmak istiyorsanız, Chrome OS'da ARC Welder'i kurun (http://chip.tk/1VEDE3U) ve istediğiniz uygulamanın APK dosyasını edinin. Uygulamaların APK dosyalarını bulmak biraz zor olabiliyor, fakat www.androidapksfree.com veya downloader-apk.com adreslerine göz atabilir ya da APK Downloader ile dosyaları Google Play'den indirebilirsiniz.

Telefonunuzu Google'ın izin verdiğinden daha hızlı çalıştırın

Google kasten telefonunuzu yavaşlatmaz, fakat saklı geliştirici ayarlarını kullanarak telefonunuzun daha hızlı çalışmasını sağlayabilirsiniz. Ayarlar'dan Cihaz hakkında kısmına girin ve alt kısımda bulunan 'Yapım numarasına' yedi kez dokunun. Açılan geliştirici ayarlarından 'Pencere animasyon ayarı', 'Geçiş animasyon ölçeği' ve 'Animatör süre ölçeği' seçeneklerini 5x olarak belirleyin. Cihazınız gözle görülür ölçüde hızlanacaktır.

Başka bir yerdeymişsiniz gibi davranın

Android bulunduğunuz yer konusunda yalan söylemenize izin vermez, fakat 'Geliştirici ayarlarından' bu durumu değiştirebilirsiniz (buna nasıl erişebileceğinizi öğrenmek için bir önceki ipucuna göz atın). 'Sahte konumlara izin ver'i etkinleştirin ve Google Play'den bir üçüncü parti sahte GPS uygulaması indirin. Kullanabileceğiniz birçok seçenek bulunmakta.

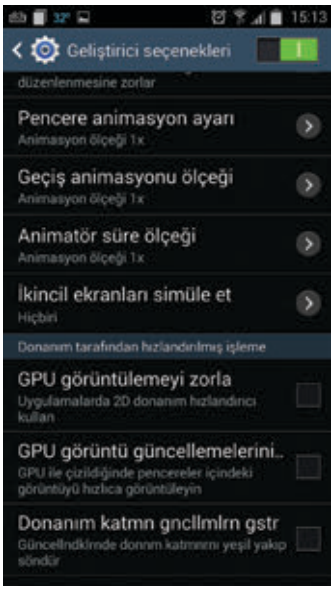

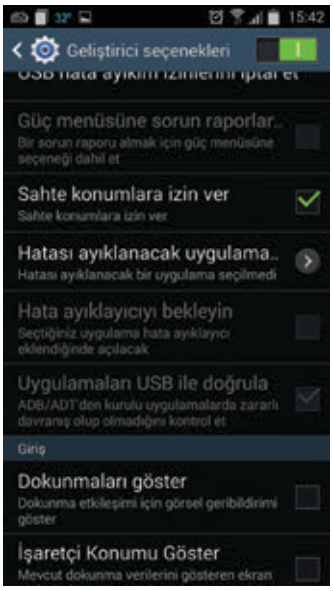

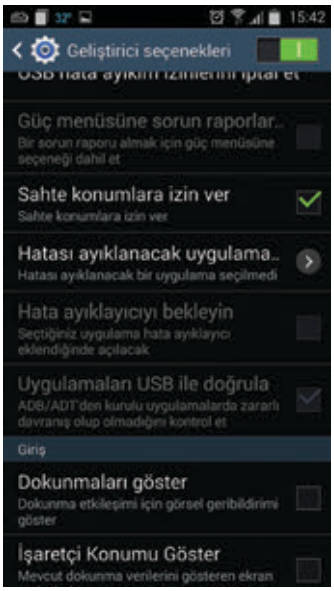

Gizli kodlarla aygıtınızı hack'leyin

*#06#
Telefonun IMEI numarasını göstermekte (Uluslararası Mobil Ekipman Kimliği)
##273283*255*663282*#*#*
Seçtiğiniz yere tüm fotoğraf ve videolarınızı yedekler
##7594#*#*
Güç butonunuzun menüyü göstermeden telefonu kapatmasını sağlar
##4636#*#*
Pil kullanımı ve WiFi de dâhil telefon özelliklerini gösterir
##7780#*#*
Fabrika ayarlarına döndürür, dolayısıyla dikkatli olun!
*2767*3855#
Telefonu tamamen siler, daha da dikkatli olun!
##1472365#*#*
GPS'inizi test eder

Gizli kodlarla aygıtınızı hack'leyin

Her ne kadar Google bunu yapmanızı istemese de, gizli Android kodlarıyla güç düğmesini kullanarak, görüntü menüsüne ihtiyaç duymadan telefonu kapatabilmeden, tüm fotoğraf ve videolarınızı yedeklemeye kadar geniş yelpazede özelliğe erişebiliyorsunuz. İşte sizin için seçtiğimiz kodlardan bazıları; bunları telefonunuzun klavyesini kullanarak girebilirsiniz. Her ne kadar kodlar tüm tüm telefonlarla çalışsa da, bazı kodlar Samsung ve HTC modeller arasında farklılık gösterebilmekte.

GMAIL
Gmail'in 25 MB'lık ek dosya limitini aşın

Gmail'den birine (ya da kendinize) büyük bir dosya mı göndermek istiyorsunuz? Eğer dosyanın boyutu 25MB'dan büyükse, şansınıza küsün, çünkü bu Google ile gönderebileceğiniz en büyük dosya boyutu. Fakat Google Drive'ı bir ara adım olarak kullanarak bu engeli de aşabiliyorsunuz –dosyayı Google Drive'a yükleyin, mailinizi hazırlayın ve dosya eklenin yanındaki 'Drive'ı kullanarak dosya ekle' butonuna tıklayın.

Eğer Drive yerine Dropbox kullanıyorsanız, Gmail için Dropbox, Chrome eklentisini kullanarak bu limiti aşabilirsiniz (chip.tk/1Oq35AD). Araç Gmail ileti pencerenize Dropbox hesabınızdan dosya eklemeye yarayan bir buton eklemekte ve dosyaları alıcı taraf aynı servisi kullanmıyor olsa bile indirebiliyor.

Mesajlarınıza çevrimdışı da erişin

Eğer internet erişiminizi yitirdiyseniz, Gmail'deki mesajlarınızı okuyamaz ya da cevaplayamazsınız, fakat mobil web sürümü ve iOS uygulamasıyla bazı kısıtlı özellikleri kullanabilmeniz mümkün. Chrome kullanıcıları ayrıca Gmail Çevrimdışı eklentisini (http://chip.tk/1Oq3d3j) indirerek, çevrimdışıyken bile hizmeti kullanabilirler.

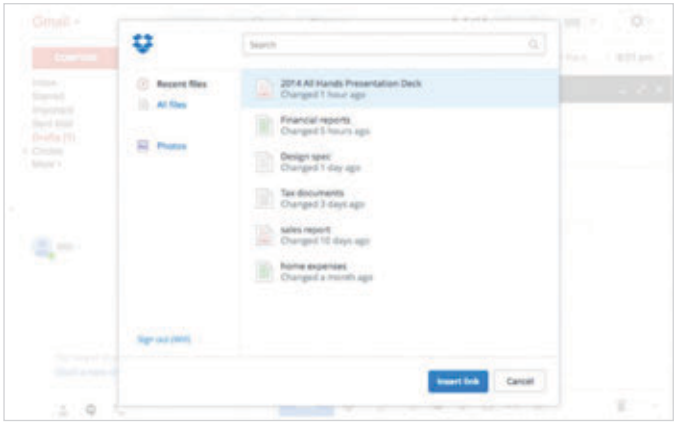

HARİTALAR

Haritaları telefonunuza çevrimdışı kullanım için kaydedin

Her seferinde telefonunuzun hücresel bağlantısıyla indirip, mobil verinizi doldurmak yerine, Wi-Fi ile bağlıyken haritayı önbelleğe kaydedebilir, çevrimdışıyken bile tekrar erişebilirsiniz. Haritanın kaydetmek istediğiniz bölümünü açın ve arama kutusuna 'ok maps' komutunu yazın. İstediğiniz bölgenin tamamının haritada gösterildiğinden emin olmak için yakınlaştırıp, dönüşler yapın, ardından da Kaydet butonuna tıklayın. Bu hile iPhone ve Android tüm aygıtlarda çalışmakta.

Google Haritalara yeni özellikler ekleyin

Her ne kadar Google Haritalar ücretsiz harika bir araç olsa da, kendisini daha da kullanışlı kılabilecek bazı özelliklerden yoksun. Google Chrome eklentisi Google Maps on Chrome (http://chip.tk/1Oq3p2s) buna düzinelerce özellik ekleyerek çözüm getiriyor. Özellikler arasında mesafe ölçer, enlem ve boylam koordinatları, ekran görüntüsü alma seçeneği ve Wikipedia'dan lokasyon bilgisi gibi çok çeşitli yenilikler mevcut.

CHROME

Chrome uzantılarını değişik kaynaklardan edinin

Google artık size web mağazası dışında uzantı indirmenize izin vermemekte. Fakat eğer indirdiğinizin sorumluluğunu üzerinize almaya hazırsanız, bu engelin etrafından dolanıp, istediğiniz kaynaktan uzantı indirebilirsiniz. İlk olarak tarayıcınızın en güncel sürümüne sahip olduğunuzdan emin olun. Daha sonra istediğiniz üçüncü parti uzantıyı CRX (Chrome uzantısı) formatında indirin. Ayarlara girin ve uzantılarda bulunan 'Geliştirici modu' kutucuğunu işaretleyin. CRX dosyasını tutun ve uzantılar sayfasına sürükleyin, ardından da kurulumu onaylayın.

Chrome uzantılarını Opera'da (ya da tam tersi) kullanın

Chrome ve Opera aynı tarayıcı motorunu kullanmakta, dolayısıyla Chrome uzantılarını Opera'da, Opera uzantılarını da Chrome'da kullanabilirsiniz. Google'ın Opera'daki web mağazasından Chrome uzantılarını indirmek için Download Chrome Extension'a ihtiyacınız var (http://chip.tk/1Oq3Bi3). Opera uzantılarını Chrome'a kurmak içinse, kurmak istediğiniz uzantıyı bulun, sağ tıklayın ve 'Opera'ya ekle' ile 'Bağlantıyı farklı şekilde kaydet'i seçin. Kaydedilen dosyanın uzantısını '.nex'den '.crx'e değiştirin (bazıları zaten CRX formatında olabiliyor). Chrome'da adres çubuğuna 'chrome://extensions' komutunu girin ve Enter'a basın. Yeniden adlandırdığınız uzantıyı Chrome tarayıcı sayfasına sürükleyin ve 'Eklentiyi kur'a tıklayın.

Çünkü CHIP okurlarının doğru karar vermesi için en bağımsız en güvenilir ve en tarafsız testler CHIP test merkezinde uygulanır.

www.chip.com.tr

Performans Ölçme Yazılımları

Bilgisayarınızın çalışabileceği en iyi ayarda çalıştığından emin olun

Ozan KAYA

Verimliliği artırmak her zaman sisteminizde parça değiştirmekle ilgili değildir. Bazen kullandığınız donanımdan en iyi performansı alma yolunu bulmak gerekir. PC'nizi hızlandırmak için sorun çıkaran noktaları tespit edip devre dışı bırakmalısınız ve bunları tespit edebilmek için de doğru programa ihtiyacınız var.

Fakat doğru programı bulmak o kadar da kolay olmayabilir. Bu nedenle biz siz için hayati önem taşıyan performans ölçme programlarını toparladık ve sorunları ve ince ayarların etkilerini tespit ederek bilgisayarınızdan ilk günkü performansı alma işini kolaylaştırmak istedik.

BootRacer 4.9

www.greatis.com/bootracer

Windows'un açılış hızının açıklanamaz şekilde düşmesi, anlaşılması ve çözülmesi en zor sorunlardan biri, çünkü sebebi çok fazla şey olabilir ve sebebini kestirmek kolay değil. Birçok ayarın ve yazılımın sistemin açılış zamanına etkisini ölçmek istiyorsanız, BootRacer gibi bir programa ihtiyacınız var.

Sistem açılışını yavaşlatan olguları tek tek tespit etmeye çalışmak yerine, BootRacer size daimi bir açılış hızölçeri hizmeti sunar ve yaptığınız değişikliklerin etkilerini anında görebilmenizi sağlar. Windows'un bir çok versiyonu ile uyumludur, Windows 2000 ve

BootRacer

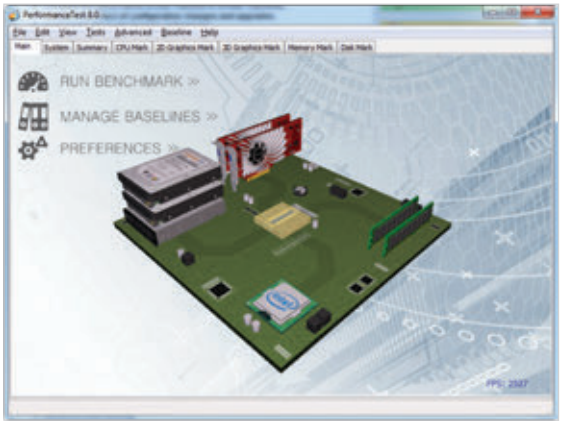

PassMark PerformanceTest

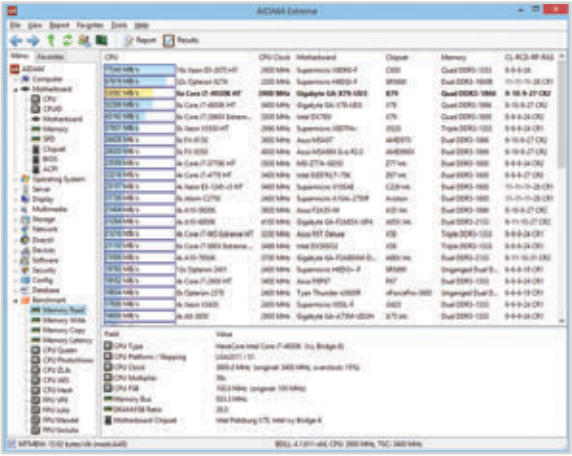

AIDA64 Extreme Edition

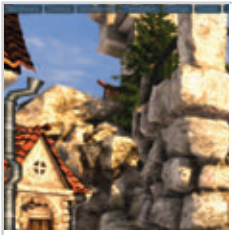

Unigine Heaven

XP'den Windows 10'a kadar, ve Windows Store üzerinden direkt olarak indirilebilir. Her halükarda, ticari olmayan kullanım için ücretsizdir ve gereksinimleri çok azdır: 10 MB'dan daha az disk alanı onun için yeterlidir.

Yüklendikten sonra, BootRacer açılış süresini ölçer ve her açılıştan sonra gösterir. Sisteminize etkisi yok denecek kadar az ve çok fazla özelliği yok belki ama esasen yapmak için tasarlandığı şey için harika- açılışta şifre girmek için harcanan süreyi otomatikman değerlendirmeden çıkarıp, doğru ve kesin ölçümler yaparak toplam açılış süresini hesaplıyor, açılış sürelerinin geçmişini tutuyor ve kendi süre ölçeri ve Windows'unki arasında kıyaslama yapabiliyor. İnkar edilemez derecede basit, çünkü sadece analiz yapmaya yarayan bir program açılış hızını yükseltmeye yaramıyor. Yani sadece analiz için olsa da bu anlamda mükemmel bir program.

PassMark PerformanceTest 8.0

www.passmark.com/products/pt.htm

PassMark PerformanceTest bir PC'nin önemli tüm açılardan performansını ölçmek için tasarlanmış bir dizi araçtan oluşan bir program. Hızlı, kullanımı kolay ve birçok farklı testin sonucunda, net, objektif sonuçlar sunuyor, bunlar da başka kullanıcıların değerleri ile karşılaştırılabilir. Neredeyse her şeyi test ediyor desek abartmış olmayız. Beş değerlendirme profili var, bunlar 32 farklı testi kapsıyor ve yedi adet de "gelişmiş test" ekranı var, bu da kullanıcıya özel ayarları test etme imkanı sunuyor. 2 ve 3 boyutlu grafikler ve işlemci operasyonlarının yanında, disklerin ve RAM'in performansını ve hatta CD/DVD hızı, bağlantı hızı ve ekran kartının fiziksel performansı gibi çok fazla kullanıcının pek akla gelmeyen donanımlarını bile test edebiliyor.

Sonuçlar tek bir "PassMark" değerine indirgenip benzer sistemlerle kıyaslanabiliyor ve dahili bir "anahat çizgisi" sonucu da size hayali bir benzer sistemle mukayese imkanı sağlıyor. Ayrıca en son sonuçları yeni anahat çizgisi olarak kaydedebilir ve sisteminizde yapacağınız parça değişikliklerini mukayeseli olarak analiz edebilirsiniz.

Bu kadar şeyi yapabilen bir yazılımın ücretsiz olmadığını tahmin edebilmişsinizdir, fakat fiyatı da oldukça uygun. 30 günlük bir deneme süresi mevcut ve bundan sonrasında kullanım için de 27$ fiyatıyla çok pahalı bir program da değil. Tek programla her şeyi halletmek isterseniz, bu kesinlikle seçmeniz gereken program.

AIDA64 Extreme Edition

www.aida64.com/products/aida64-extreme

Adındaki "Extreme" kısmını sağlayan şeyden tam olarak emin olamadık ama (normal versiyonundan pahalı olan alternatif) bunun haricinde bu çok amaçlı performans öçme yazılımını herhangi bir seviyede eleştirebilmek pek de mümkün değil.

Arka planda çalışacak bir Windows analiz ve değerlendirme aracı olarak tasarlanmış AIDA64 Extreme Edition overclock için, donanım hatalarını tespit için, dayanıklılık (stres) testleri ve sensör okuma konusunda da yardımcı olabilir. Aynı anda işlemcinizin, RAM ve sabit disklerinizin durumunu takip eder ve tüm Windows versiyonları ile uyumludur.

Bu analiz yazılımı yeterli derecede ayrıntılı, birkaç işlemci analizi, RAM'in bant genişliği ve gecikmesi hakkında testler ve bağlı disklerin veri aktarım hızlarını ölçebiliyor, bu diskin mekanik, optik veya bir SSD olması fark etmeksizin. Her tip donanım için stres testleri donanımınızın durumu hakkında bilgi veriyor ve hatta bir tane de ekran kartı işlemcisi için stres testi mevcut. Eğer sisteminizde gerekli sensörler mevcutsa, AIDA64 sıcaklık, voltaj, güç sarfiyatı ve fan hızlarını ölçebilir ve bu bilgiler tercihe göre farklı şekilde ekranda görüntülenebilir.

Yazılım tek bir araçla değerlendirme yapmak isteyenler için ideal ve basit arayüzü ve geniş seçenekleri ile analiz yapmaya yeni başlayanlar için doğru tercih. Acemiler için 40$ fiyatı biraz fazla yüksek olsa da, ideal bir yazılım.

Unigine Heaven 4.0

unigine.com/products/heaven

Eğer 3D bir değerlendirme yazılımı ile ekran kartınızı son sınırına kadar zorlamak fakat bütçenizi aşmamak istiyorsanız, Unigine Heaven 4.0 sizin için doğru tercih. Esasen ilk ve öncelikli olarak ekran kartı işlemcisinin dayanıklılığını ölçmek için tasarlanmış olan bu yazılım, overclock yapanlar için özellikle oyunlarda istikrar ve soğutma ile ilgili bilgi edinmek konusunda çok önemli bir yardımcı. Eğer donanımınız Heaven'in ölçümünü atlatırsa, her şeyi atlatabilir!

Testler yapay değil ve 3DMark'ınkine benzer, testlerde gerçekçi, tamamen dönüştürülmüş 3D bir dünyada kartları tüm sınırlarını zorlayarak sınamak için tasarlanmış.

Ölçme ve değerlendirme tamamen ekran kartının işlemcisine ilişkin, yani bir işlemci veya RAM'in testi etkilemesi söz konusu olamaz ve testler her oyun için ayrı önem noktaları belirlenerek yürütülebilir. Ayrıca çok monitörlü kullanımları ve stereografik 3D'yi de destekliyor. Ayrıca bir adet yazılımla sınırlı dönüştürme modu var ve bu referans olarak kullanılabilir.

Hevesliler için uygun olduğu kesin ama acemiler de bir sözlük yardımıyla neyin ne olduğunu öğrenmek için bu yazılımı kullanabilirler. Tüm grafik ölçüm yazılımları oyuna aşırı önem vermek hatasına düşse de, grafik ölçüm yazılımları arasında kesinlikle en iyisi bu. Ücretsiz olmasaydı da size bu yazılımı tavsiye ederdik. Fakat gerçekten de ücretsiz olması onu sadece zaten önünde olduğu rakiplerinden çok daha önde kılıyor.

yorum@chip.com.tr

Windows 10'u test edin

Windows her ay yeni sürümü için bir tanıtım yayınlıyor. Size yeni Windows'u test etmenin iki güvenli yolunu sunuyoruz

Berk ERGİN / BH

Resmi olarak piyasaya sürülmeden önce Windows 10'u denemek ister miydiniz? Insider Preview programlarının zararlı olabileceğini mi düşünüyorsunuz? Doğru yerdesiniz: Size Microsoft'un yeni işletim sistemini denemenin iki güvenli yolunu sunuyoruz. İlki basit bir yol olan Windows'u sanal bir makineye yükleme yöntemi. Bu yöntemin avantajı sisteminizde bir değişiklik yapmaması. Öte yandan dezavantajı ise donanımınızın Windows'u kaldırıp kaldırmayacağını görememeniz. Öte yandan sanal makine grafik performansında istenenden fazlasını sunuyor. Size Windows 10'u sanal sabit diske yüklemeyi ve test etmeyi gösteriyoruz.

Başlamadan Önce:

► Donanım gereksinimlerini kontrol edin: 1 GHz CPU, 2 GB RAM (sanal makina için 4 GB), yaklaşık 30 GB boş hafıza.

► Windows 10 Insider Preview'i **www.microsoft.com** adresinden indirin. Sanal bir sabit diskte kullanmak için bir DVD'ye yazın.

► Son sürüm için indirme kodunu not alın.
Bu kod **www.microsoft.com**'da bulunabilir.

► Windows 10'a bağlanabilmek için bir Microsoft hesabınız bulunmalı. Yeni bir hesap için **signup.live.com** adresine göz atabilirsiniz.

Sanal MAKİNEDE

1 VirtualBox'ı indirin

Açık kaynak kodlu VirtualBox 5 programı (şu an beta 2 sürümünde) Windows 10'u sanal bir makinede denemek için indirilmeli. Programın Windows 10 için önceden hazırlanmış ayarları mevcut ve sürükle-bırak özelliğiyle kolay kullanım sağlıyor. VirtualBox'u CHIP Cloud'dan veya download.virtualbox.org/virtualbox/5.0.0_BETA2 adresinden indirebilirsiniz. Windows sürümünün adı "VirtualBox-g.0.0_BETA2-89573-Win.exe" Eğer beta versiyonu düzgün çalışmıyorsa VirtualBox'ın son tam sürümünü (4.3.26) yine CHIP Cloud'dan veya virtualbox.org adresinden edinebilirsiniz.

2 Bir Sanal Makina Yaratın

VirtualBox'u kurduktan ve açtıktan sonra "New" sekmesine tıklayın. Sanal makineniz için bir isim belirleyin (Windows 10 Insider Preview gibi). "Version" seçeneğinden "Windows 10" işaretleyin. Bit ayarlarının seçtiğiniz Windows'la uyumlu olduğundan emin olun (2a). Sonraki pencerede sanal makina için ayarlanacak olan RAM'i belirleyin. 2 GB'lık bir RAM öneriliyor ancak kendi bilgisayarınızın toplam RAM'inin %75'ini aşmamalı. Sonraki iki adımda varsayılan ayarları değiştirmeyin. "Type of storage" kısmında "Fixed size" seçeneğini işaretleyin (2b). Bunun yerine "Dynamic" seçeneğiyle hafızadan kazanabilirsiniz. Son adımda sanal sabit diskinizin boyutunu belirleyeceksiniz. Windows 10 16 GB kadar bir yere ihtiyaç duyuyor. Ancak 20 ila 30 GB'a kadar boş yer ayırmanız öneriliyor ki ek programlar için yer kalsın.

3 Sanal Makina ayarlamaları

Şimdi yarattığınız sanal makinaya birkaç ayarlama yapma zamanı. Ana ekrandan girdinizi seçin (bizim örneğimizde "Windows 10 Insider Preview" ve "Change" sekmesine tıklayın. "System" menüsüne geçin. "Motherboard" sekmesinde "ICH9"u işaretleyin. Eğer fare kullanıyorsanız "PS/2-Mouse" seçeneğini "Pointing device" olarak işaretleyin. Eğer bir dizüstü kullanıyor ve touchpad kullanmak istiyorsanız "USB tablet" seçeneğini işaretleyin. Değişikliklerinizi tamamladıktan sonra onaylama ekranına gelip "OK" komutunu verin.

4 Windows yükleme

Şimdi Windows 10'u yüklemeye başlayabilirsiniz. Ayarladığınız sanal makinayı seçip "Start" seçeneğine girin. "Select medium for initiation" sekmesini göreceksiniz. Klasör simgesine tıklayın. İndirdiğiniz ISO dosyasını seçin. Windows'un olağan kurulumu VirtualBox penceresinde başlayacaktır.

→

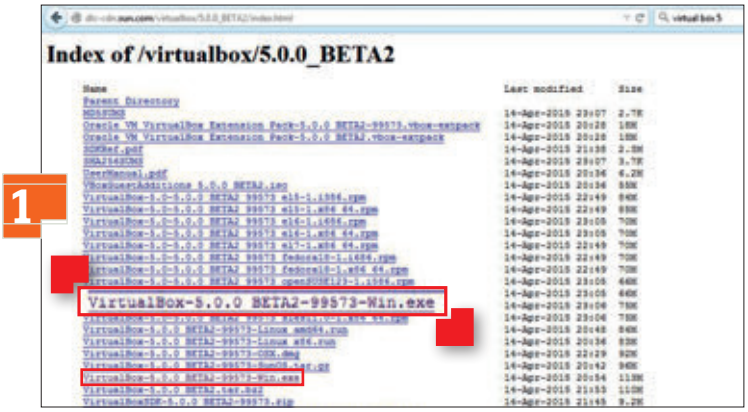

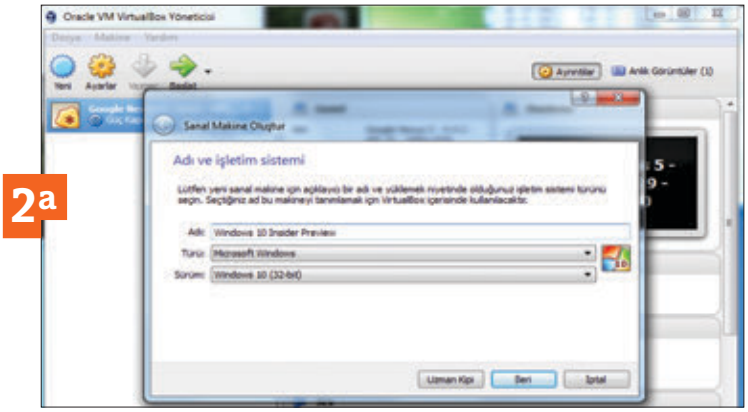

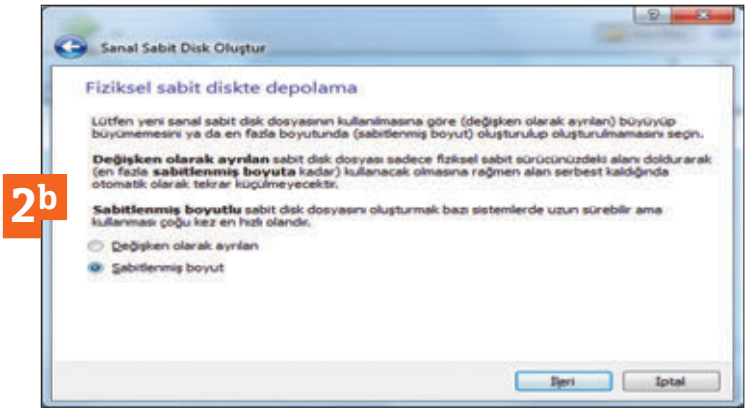

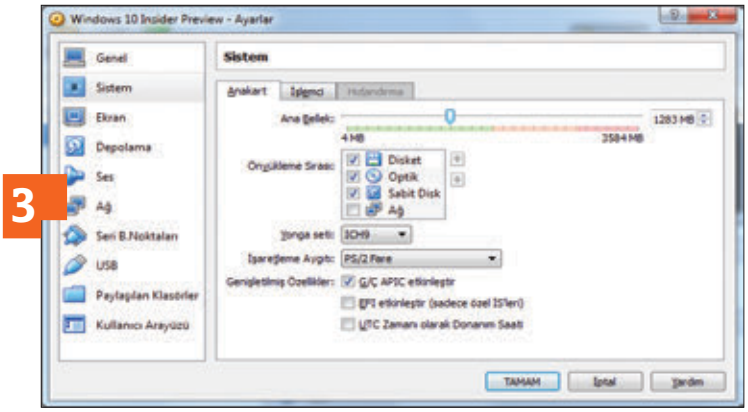

Sanal bir **SABİT DİSKTE**

1 Bir onarım bölümü yaratın

Yükleme sürecinde bir şeylerin ters gitme ihtimaline karşı bir onarım bölümü yaratmanız iyi olabilir. Bunun için başlat menüsündeki arama çubuğuna "recdisc" yazın ve [Enter] tuşuna basın. Boş bir CD veya DVD yerleştirin (yaklaşık 170 MB gerekli), "Disk oluştur" seçeneğini tıklayın.

2 Kurulum konsolunu açın

Kurtarma diskini yarattıktan sonra Windows 10 yükleme DVD'sini takın ve bilgisayarınızı DVD'den açın (bunun için boot önceliğini BIOS ayarlarından değiştirmeniz gerekebilir). Ülke ve dil seçeneklerini işaretledikten sonra Windows başlangıç ekranı belirecektir. "Şimdi yükle" butonuna BASMAYIN. [Shift]+[F10]'a kombinasyonuna basın. Şimdi sistem bir konsol penceresi açacaktır.

3 Sanal sabit disk yaratın

"diskpart" yazıp [Enter]'layın. "DISKPART" yazısı çıkana kadar bekleyin. "list disk" yazıp [Enter]'layın ve varolan disk bölümlerini görün. Veri miktarına göre uyuşan harflere bakmaya çalışın (genelde en çok depolama miktarı olandır). Buradaki örnekte "D" (3a). Bir sonraki komut veri bölümlemesi üzerinde sanal sabit disk oluşturmayı içeriyor (3b): "create vdisk file="d:\win10preview.vdhx" maximum=30000" komutunu girin. Buradaki yazılar veri bölümlemesini ve sanal belleğin veri hacmini gösteriyor. Şimdi şu konumla seçim yapın :"select vdisk file="d:\win10preview.vhdx"". Sanal sürücüyü "attach vdisk" komutuyla ekleyin. DiskPart'ı kapatmak için "exit" komutunu girin.

4 Windows 10'u kurun

Windows 10 yükleme programında "Install now"ı tıklayın ve kullanıcı sözleşmesini onaylayın. Bir sonraki adımda kullanıcıya özel kurulumu seçin. Sanal sürücünüz şimdi "Unassigned disk space [...]" şeklinde görünecektir. Bu girdiyi seçip "Next"e tıklayın (uyarıyı görmezden gelin). Şimdi yükleme başlayacaktır, önünüze eski ve yeni Windows'u seçebileceğiniz iki ekran gelecektir.

5 Windows 10'u kaldırın

Eğer Windows 10'u silmeye karar verdiyseniz, bilgisayarınızı Windows 7'de açın ve önceden belirtilen vhdx dosyasını silin. Şimdi Başlat menüsündeki arama kısmına "msconfig" yazın ve [Enter] tuşuna basın. "Start" kısmına geçin ve "Windows Technical Preview [...]" girdisini işaretleyin, "Delete" tuşuna basın. Artık bilgisayarınız eski Windows'la açılacaktır.

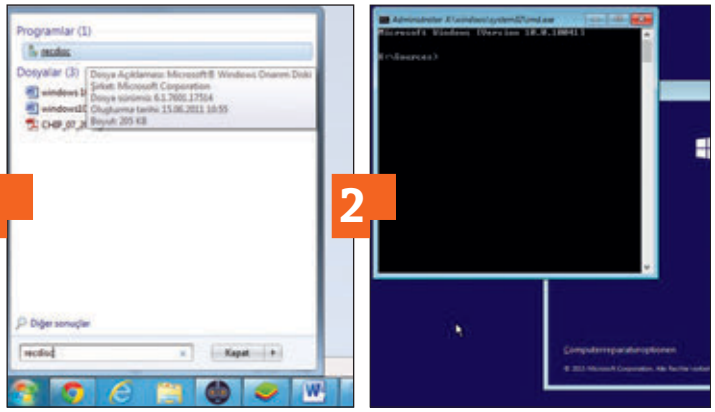

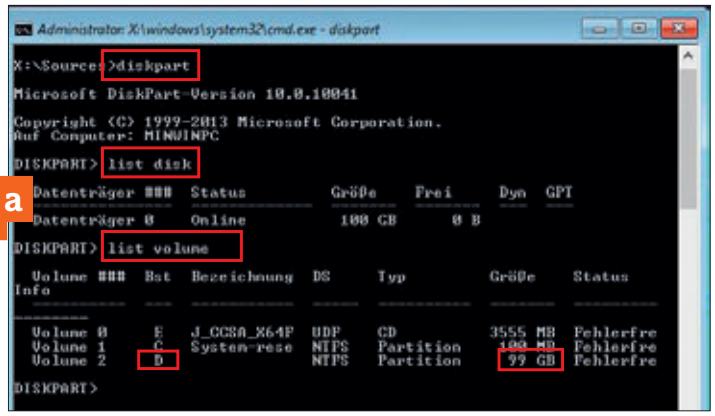

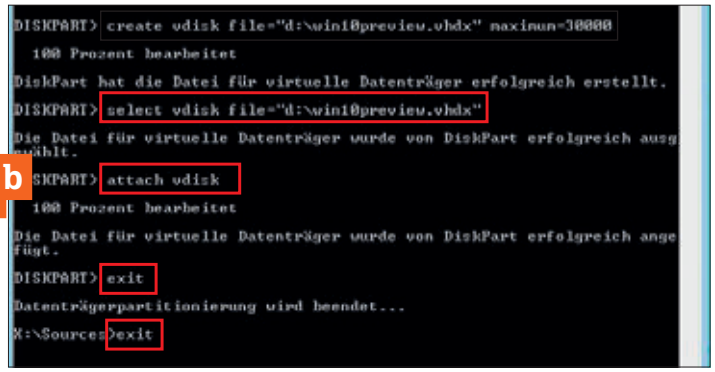

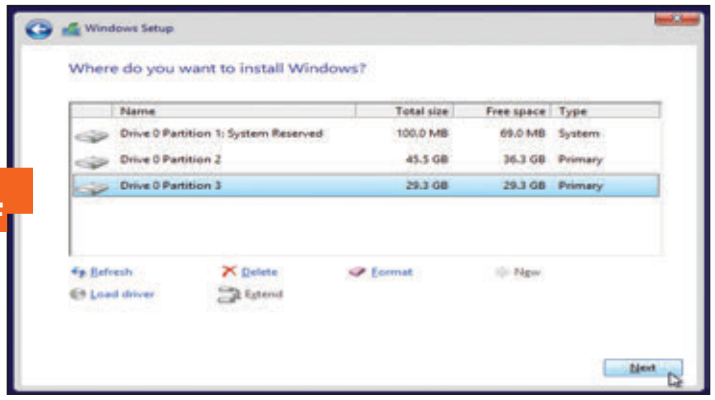

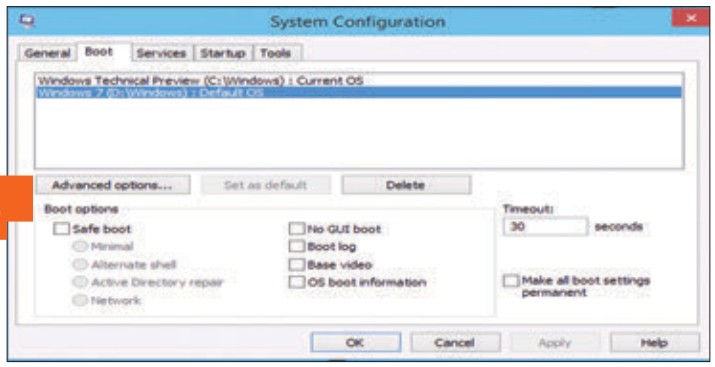

Sürücü Güncelleme WINDOWS 10

Yeni bir Windows sürümüne geçtiğinizde en sık yaşanan zorluklardan biri donanım güncellemelerinin yerine getirilmesidir. DriverEasy 10 bunu sizin için hallediyor ve güncellemelerinizi garanti ediyor.

1

2

3

4

1 Lisans anahtarı talebi

DriverEasy'nin son sürümünü Windows 10'unuza yüklemeden önce şu siteye girmeniz gerekiyor: http://www.drivereasy.com. Site size son sürümü indirme imkanının yanında ürün seri numarasını da soruyor. Ücretli ve daha fazla özellik sunan Pro sürümü yaklaşık 30 dolar karşılığında satın alabilirsiniz.

2 Yükleme ve etkinleştirme

Gelen kutunuzda lisans anahtarını bulmuş olmalısınız. Bulamadıysanız spam veya junk kutularınızı kontrol edin. Şimdi yükleme işlemini başlatın. EXE dosyasına çift tıklayın programı çalıştırıp "Registration" sekmesine girin, size özel anahtarı buraya yazın ve "Activate"e tıklayın. Şimdi DriverEasy Pro'yu bilgisayarınızda bir yıl süreyle kullanabilirsiniz.

3 Windows 10 için ilk sürücü güncellemesi

Program başarılı bir şekilde açıldıysa, "Scan Now" seçeneğine tıklayın, şimdi program sizin donanımınızla veri tabanını senkronize edecektir. Şimdi hangi sürücülerin güncellemeye ihtiyaç duyduğunu göreceksiniz. "Load driver" seçeneğini tıklayarak Windows güncellemelerinizi başlatın. "Download all" seçeneğiyle bütün güncellemeleri indirin. Bu adım biraz sabır istiyor çünkü süreç biraz zaman alabiliyor. Eğer bireysel eklentilerin güncellemelerini indirmek istemiyorsanız, tek tek hangi güncellemeleri istediğinizi seçerek ilerlemelisiniz. İstediğiniz bütün driver'lar indiyse şimdi "Install" butonuyla içerikleri bilgisayarınıza aktarabilirsiniz.
Önemli! Sürücülerinizi güncellemeden önce bir kurtarma noktası oluşturmalısınız. Bu seçenek program içinden seçilebilir. Bu sayede istenmeyen bir durumda kurtarma noktasına cihazınızı geri döndürerek büyük kayıpları önlemiş olursunuz. Son olarak DriverEasy'ye kurulumun başarılı olduğuna dair bildirge yollamalısınız. İsterseniz süreci tekrar baştan alabilirsiniz.

4 Başarılı ve verimli güncelleme

Eğer yukarıdaki adımları takip ettiyseniz Windows 10 işletim sisteminizin son sürücülere sahip olup akıcı şekilde çalışması gerekir. Ayrı parçalar için ayrı güncellemeler gerekebileceğinden arada bir bu işlemleri tekrarlamanız gerekebilir.

berk@chip.com.tr

Virüs alarmı ne yapılmalı?

Tarayıcınız hacker sertifikası alarmı verirken, bilgisayarınız virüs saldırısı konusunda uyarı mı veriyor? Bu tür durumlarda nasıl davranmanız gerektiğini gösteriyoruz.

Ozan KAYA / FK

Birden bire karşınızda şifrelenmiş bir uyarı mesajı beliriyor: "c:\3df34wf4.pdf öğesi Trojan.Win.32.Invader Truva atı içeriyor". Altında ise üç seçenek bulunmakta: Karantina, sil ve yok say. Bazı tecrübeli bilgisayar kullanıcıları bile bu gibi bir durumda nasıl davranacağını bilemeyebilir. Popüler anti-virüs yazılımları ise zahmetin çoğunu kendi üzerlerine alarak, işleri sizler için daha kolay bir hale getirmekte. Yanlış tuşa basarsanız, virüs kapabilirsiniz. İşin sonunda virüs olarak algılanan önemli bir dosyayı sabit diskinizden kalıcı olarak silebilmeniz de mümkün. E-mail dünyası ise virüslerle dolu. Visa'dan gelen bloke edilmiş bir kart maili, fatura ödeme bürosundan gelen bir sesli mesaj ya da tanıdığınız birinden gelen tuhaf bir mail –Teoride bunların hepsi virüs içerebilir.. Fakat bunlara tedbir olarak her bildirimi silmek de pek akıllıca değil. Bu söylediklerimiz internet için de geçerli. Eğer görece popüler bir şirketin sitesi, sertifika hatası veriyorsa, bu yanlış bir alarm da olabilir. Sizlere bu gibi durumlarda nasıl daima doğru butona tıklayabileceğinizi göstereceğiz. **yorum@chip.com.tr**

Virüs tespiti

Win32Blocker.cbuf, HEURtrojan.W32 – bu tür virüslerle karşılaşan sadece belli sayıda kullanıcı karşısında duran tehdidin farkında olabiliyor. Yanlış alarmları gerçek tehditlerden ayırmak ise oldukça güç bir meziyet. Modern anti-virüs araçları %99'luk tespit oranına sahip, fakat bunun da bir bedeli var. Tonlarca yanlış alarmı ayıklamak durumunda kalabilirsiniz.

Bildirimleri doğru şekilde düzenlemek

Tehdit durumunda anti-virüs programları bir sonraki adımı genellikle kullanıcılara bırakır: Kullanıcı virüslü olduğunu düşündüğü dosyayı silebilir, karantina altına alabilir ya da bunun bir tehdit oluşturmadığına kanaat getirerek dosyayı tutabilir. Böyle bir durumda ilk olarak dosyanın nerden geldiğini öğrenmelisiniz. Korunan alanlardan gelen dosyalar (dahili şirketin sunucularından gelenler gibi) muhtemelen yol üzerinde şirketin virüs taramasından geçmiştir, yani büyük ihtimalle temizler. Ayrıca Amazon ve benzerleri gibi bilinen çevrimiçi kaynaklardan e-mail yoluyla gelen dosyaları da güvenli sayılabilir. Tabi ki buna bu şirketlerce gönderilmiş gibi hazırlanan sahte mailler dâhil değil (sahte maillerle nasıl baş edebileceğinizi öğrenmek için sayfa 98'e bakınız). Yanlış alarmlar özellikle çoklu tarayıcıların paralel olarak çalışmasında ortaya çıkmakta. Virüs alarmını değerlendirmeden önce şu adımları izleyin: İlk olarak virüsün adını Google'da aratın. Virüs hakkında güvenebileceğiniz bilgiler bulabilirsiniz. Bunun yanında, virüslü dosyayı virustotal.com sitesine yükleyerek, test de edebilirsiniz. Site dosyayı birçok anti-virüs motorunun veri tabanlarında karşılaştırmakta. Eğer çoğu motorda dosyanın virüslü olduğu tespit edilirse, anti-virüs programınızın yardımıyla dosyayı silebilirsiniz. Eğer sitede negatif sonuçlar alırsanız, durum büyük ihtimalle yanlış alarmdır. Tespit özelliği çalışmıyorsa, dosya sistem tarafından bloke edilmiş olabilir. Bu durumda kurtarma sisteminizi kullanın (sağdaki kutuya bakın).

Bilgisayar gözle görülür derecede yavaş

Eğer bilgisayarınızın git gide daha yavaş çalıştığını gözlemlerseniz, sisteminize bir kök virüsü bulaşmış olabilir. Bunu anlamanın bir yolu da sistemin boşta çalışma gücü ve internet bağlantısı. Görev yöneticisine girin. Bilgisayarınızı kullanmadığınızda, ağ kullanım oranı yüzde birin altındayken, CPU kullanım oranı yüzde beşin altında olmalı. Eğer verilerden biri devamlı olarak yüksek gözüküyorsa, bunun sebebi bir kök virüsü olabilir. Bu gibi bir durumda yapmanız gereken ilk şey sistem kurtarmayı kullanmak olmalı. Bu başlatılabilir Linux sistemi, sistemde kurulu tarayıcıların bile temizleyemediği, en inatçı virüslerin bile hakkından gelmekte.

Bilgisayar kilitli

Bazı suçlular bilgisayarınıza ransomware kurabilirler. Bu yazılımlar bilgisayarınızı kilitliyor, sabit diskin parçalarını şifreliyor ve size ekranda sadece bir not gösteriyor. Notta etkinleştirme şifresini edinmek için virüsün yaratıcılarına fidye ödemeniz gerektiği yazmakta. İlk olarak internette 'MoneyPak' ve 'Ransomware' gibi terimlerle ekrandaki mesajı araştırın. Çoğu virüs koruma şirketleri, bu tür virüsler için özel temizleme araçları ve aktivasyon anahtarları sunmakta. Çoğu durumda kurtarma kitimiz size yardımcı olacaktır (CHIP Cloud'da bulabilirsiniz). PC'nizde bulunan güvenlik açıklarının kapalı olduğundan emin olmak için tüm programların güncel olduğundan emin olun.

Malware'leri bu şekilde tespit edip, silmelisiniz

İlk olarak şüphelendiğiniz dosyaları, sizin adınıza yanlış alarmları tespit edebilen, VirusTotal gibi bağımsız bir web sitede test edin. Ransomware durumlarında ise, kilit ekranında gördüğünüz terimleri Google'da aratın.

virustotal.com web sitesi dosyaları ve web sitelerini kontrol etmek adına birçok motor kullanmakta. Böylelikle tehdidin gerçek olup, olmadığını anlayabilirsiniz

'ransomware'ler tüm bilgisayarınızı ve sabit diskinizin bölümlerini kilitler. Suçlular ise sadece fidyeyi öderseniz size etkinleştirme anahtarını gönderiyor

CHIP Cloud'da: Virüsleri kaldıran kurtarma kiti

Kurtarma kiti ile sisteminizin en ücra köşelerine bulaşmış olan virüslerin üstesinden gelebilirsiniz. Sistemi boot edebilen bir USB ya da CD'den kurabilirsiniz. Entegre web'de güncelleme arayüzü ile virüs tarama imzasını güncel tutabilmeniz de mümkün.

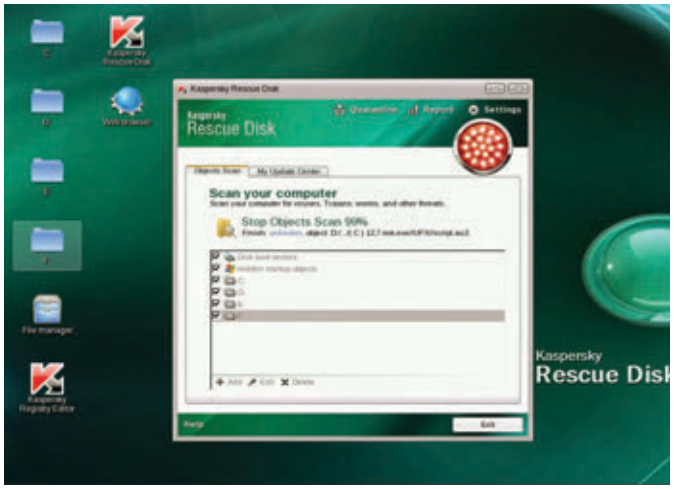

Çöp Mail

Visa'dan gelen bir mail: Kredi kartınız bloke edildi. Kartınızı yeniden etkinleştirmek için şirketin web sitesinden bilgilerinizi doğrulayın. Dönüş adresi Visa'nınkine benzeyebilir, hatta sizi isminizle bile karşılayabilir, fakat bu sitenin gerçek olduğu anlamına gelmiyor. Gerçeği sahtesinden ayırt edebilmek deneyimli kullanıcılar için bile güç olabilir. Sıradaki kurban olmamanız için sizlere ayırt edici özellikleri gösteriyoruz.

Kimlik hırsızı mailleri saptamak

Hileli mailleri ele veren tek şey göndericinin adresi değildir. Saldırganlar adresi kolaylıkla manipüle edebilmekte. Adres, mailin gönderildiği e-mail servisi tarafından doğrulanabilir. Bunu mesajın kök metnine bakarak anlayabilirsiniz. Outlook'ta >>File | Properties<< altında kaynak metnine erişebilirsiniz. Gmail'de ise maili açın, yanıtla butonunun yanındaki ok simgesine tıklayın ve >>Orijinali göster<< seçeneğine tıklayın. >>Received<< girişi altında göndericinin sunucusunu bulacaksınız. Bunu maili gönderen şirketin domain'iniyle aynı olması gerekmekte. Eğer değilse, mail büyük ihtimalle kimlik hırsızlığı için kullanılıyordur, dolayısıyla hemen silin. Tabi bu yöntem her zaman suçluyu ele vermemekte. Bazı küçük şirketler bu iş için harici servis sağlayıcılarını kullanabiliyor –bu gibi durumlarda domain adı şirketinkiyle aynı olmayacaktır. Fakat suçlular genellikle büyük şirketleri hedef aldığı için sunucu kontrolü genellikle geçerli bir araç.

Özel durumlarda siber gangsterler kasten büyük şirketleri gizlenmek için kullanmayabiliyor. Virüsleri bilgisayara bulaştırmak için gizlenmiş mailler çeşitli ajanslardan gönderilmekte. Böylelikle saldırganlar, mail sunucusu olarak çeşitli ajansları kullanarak yukarıda belirttiğimiz sunucu testini etkisiz kılabiliyorlar. Bu gibi durumlarda genel olarak mail ile beraber borcunuzun olduğunu belirten ekte bir dosya bulunur. Dosya muhtemelen bir virüs. Maillerde inandırıcılığı arttırmak adına kişisel bilgileriniz de bulunabilir, dolaysıyla bunlara kanmayın: Adresinizi ticari olarak açık adres veri tabanlarından, bilgilerinizi ise çekilişlerden edinmiş olabilirler.

Arkadaşlardan gelen mailler

İnsanlar genellikle ''tanıdığınız kişilerden gelen mailler güvenlidir'' yanılgısı içinde. Bu oldukça tehlikeli, çünkü arkadaşlarınız da bir virüs saldırısının kurbanı olmuş olabilir. Önümüzde iki tür senaryo mevcut: Tanıdığınız kişiden size bir e-mail geldi, fakat içerik reklamlarla dolu. Alternatif durumda ise, sizden içerisindeki bağlantıya tıklamanızı isteyen şüpheli bir metin bulunmakta. Bu tür maillere kesinlikle güvenmeyin. İlk yapmanız gereken yine mail sunucusu kontrolü yapmak: Mail domain'i -GMX.de gibi- gönderenin sunucusuyla aynı satırda olmalı. Tanıdıklarınızdan gelen postalar spam klasöründe de bulunabilir – tamamen güvenli olsalar bile. Bunun nedeni spam filtreleyicisinin doğru olarak yapılandırılmamış olası. Metin içerisindeki belirli anahtar kelimeler filtreye takılmış olabilir. Eğer güvenliği elden bırakmak istemiyorsanız, maili gönderenle iletişime geçin. Eğer kendi adına mail yollayan bir virüs bilgisayarını ele geçirmişse, bunu ona haber vermeniz arkadaşlığınızı pekiştirecektir.

B İ L G İ

Kimlik hırsızı mailler nasıl çalışır

Siber suçlular hileli e-mailler kullanarak verilerinize erişmeye çalışabilir. Mail başlığı, geri dönüş adresi inandırıcı olabilir ve size kişisel çözümler sunuyor olabilir.

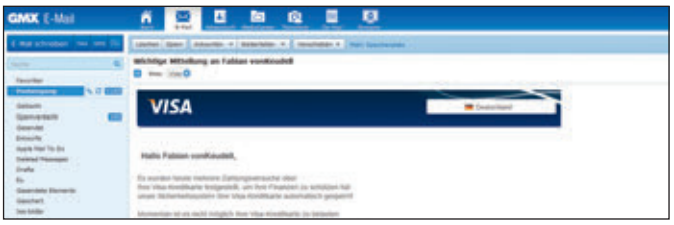

1 İlk adımda kurban bilinen bir şirketten kişisel çözümler içiren bir mail alır.

2 Kullanıcı eğer mail içerisindeki bağlantıya tıklarsa, kendisinden kişisel bilgilerini girmesini isteyen bir web sitesi açılmakta.

3 Gönderici ayrıca kredi kart numarası da istemekte. Buraya girilen veriler direkt olarak hacker'lara gönderiliyor.

Gerçek maillerin karakteristikleri

E-maillerin özelliklerinde göndericiyle eşleşmesi gereken göndericinin mail sunucusunu görebilirsiniz **1**. Diğer bir kullanışlı senaryo ise en yeni mail programlarınca kullanılan imza metodu **2**.

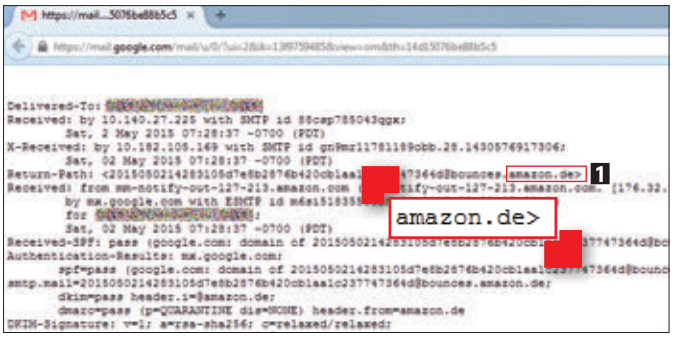

Web hüsranı

Bazen bildiğiniz sitelerde karşınıza gereğinden fazla reklam çıkabilir, tarayıcınız hileli sertifika alarmı verebilir. Size web sitesi hatalarıyla, gerçek tehditleri ayırt etmenin yollarını gösteriyoruz.

Adware eklentiler

Sörfünüz esnasında her taraftan onlarca reklam penceresi mi açılıyor? Bunun sebebi kurduğunuz bir adware eklentisi ya da virüslü bir uzantı olabilir. Bu tür yazılım eklentileri tarayıcınızın diplerinde saklanır ve kaldırmak için belirli adımları izlemeniz gerekmekte. İlk olarak AdwCleaner (CHIP Cloud'da bulabilirsiniz) programını kurun ve çalıştırın. Araç bilgisayarınızdaki istenmeyen adware ve araç çubuklarını kaldıracaktır. Diğer adımda ise bazı şeyleri elle yapmanız gerekmekte: Tarayıcınızın eklenti menüsüne girin. Firefox'ta bunu >>Ekstralar | Eklentiler | Eklentiler<< altında bulabilirsiniz. Menüde tüm yüklü eklentileri göreceksiniz. Size şüpheli gelenleri etkisizleştirin. Aynısını >>Yan Uygulamalar<< bölümünde de yapın. Eğer birkaç gün içinde belirli siteler doğru şekilde çalışmamaya başlarsa, site sizden otomatik olarak etkisizleştirdiğiniz programı tekrar başlatmanızı isteyecektir. Bunun haricinde yan uygulamaların güncel olduğundan emin olun. Firefox'ta güncellemeler için arama yapabilmeniz mümkün. Bunun için >>Yan uygulamaların güncel olup olmadığına bakın<< bağlantısına tıklamanız yeterli.

Sertifika hatalarını kontrol etmek

Eğer bir web sitesini açtığınızda sertifika hatasıyla karşılaşırsanız, direkt olarak sitenin düzmece olduğu yanılgısına kapılmayın. Çoğu durumda durum sadece sitenin eski bir sertifika kullanmasından kaynaklanır. Bunu anlamak için hata mesajındaki >>Detaylar<< butonuna tıklayın. Çoğu tarayıcıda problem büyük bir açıklıkla gösterilecektir. Eğer hata sadece sitenin eski bir imza kullanmasından kaynaklanıyorsa, siteyi güvenle kullanmaya devam edebilirsiniz. Hataya sebep olan bir diğer durum ise yanlış sunucu adı kullanımı. Örneğin, eğer şirket sitenin bir kısmını harici bir sunucuya taşımışsa, sunucu ismi sertifikadakiyle eşleşmeyebilir. Tabi bu da sertifika hatasına neden olmakta. Bu durum aynı zamanda hileli bir sertifikayı da işaret edebilir. Eğer böyleyse, siteye erişimini derhal durdurmalısınız. Hackerlar, Google veya Microsoft gibi web siteler için geçerli sertifikalar yaratmada kullanılan kök sertifikalar da oluşturabiliyor, dolayısıyla hata mesajı almasanız da tehlikede olabilirsiniz. Bu kök sertifikalar oldukça nadir ve olabildiğince hızlı engelleniyor. Windows'ta engelli sertifika listesi Windows güncellemeleriyle daima güncel tutulmakta. Bazı tarayıcıların da kendi, bağımsız veri tabanları bulunmakta. Bu yüzden Windows ve tarayıcılarınızın daima güncel olduklarından emin olun. Bunun yanında eski tarayıcı sürümleri de sertifika hatalarına sebep olabilir.

Parola saldırılarının tespiti

Çevrimiçi bir hesabınıza giriş yaptığınızda sıra dışı bir aktivite veya şüpheli bir giriş teşebbüsü konusunda bildirim alırsanız, hassas hesaplarınız için BitBox (CHIP Cloud'da bulabilirsiniz) gibi güvenli bir tarayıcıyı kullanmanızın vakti gelmiş demektir. Bu tür tarayıcılar virüslere karşı korunan Linux alanında başlatıldığı için bilgisayarınıza karşı yapılan hack saldırılarını pasifize edebilmekte.

Güvenlim olmayan web sitelerinin tanımlanması

Sertifika hatalarında mutlaka hata detaylarını inceleyin. Eğer sertifika başka bir sunucu adını veriyorsa, ilgili siteyle erişiminizi kesmeniz yararınıza olacaktır.

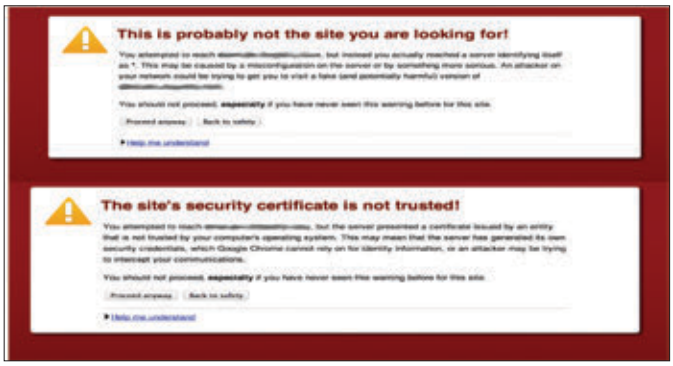

Güvenli web sitelerinin tanımlanması

Geçerli bir sertifika **1** ve şifreli bir sistem **2** güvenliği işaret eden iki önemli unsur. Bunun yanında buna ilişkin yasal bilgilerin **3** de sunulması gerekmekte.

Eklentiler ve yan uygulamalar hedefte

Tarihi geçmiş eklentiler ve yan uygulamalar hacker'lar için adeta bir giriş kapısı. Araçlarınızın güncel olduğundan emin olun. Firefox'ta güncellemeleri otomatik olarak kuran bir özellik bulunmakta.

Tüm sistemlerde nasıl sörf yaparsınız

Windows için BitBox (CHIP Cloud'da mevcut) tarayıcısını kullanın. Program sörf alanı yaratmak için özel olarak korunan Debian Linux sistemini kullanmakta.

iOS'ta zaten kurulu olan Safari tarayıcısını kullanabilirsiniz. Diğer uygulamalar teorik olarak güvenlik açıklarına sahip olabilirler.

Android kullanıcılarının ise ücretsiz Firefox tarayıcısını kullanması gerekmekte –özellikle de eski aygıtlarda. Bunun sebebi ise Firefox'un kendi web motorunu kullanıyor olması. Yani çok daha güvenli.

YouTube seo rehberi

YouTube için arama motoru optimizasyonu

Öykü Elitez - SEOzeo Sr. SEO Analyst
Ezgi Gülsen Yaylı - SEOzeo SEO Executive

Sosyal medyada insanlara görsel ve işitsel olarak ulaşmanın en kolay yolu olan YouTube, markanızı güçlendirebileceğiniz en önemli mecralardan biridir. Peki internet bağlantısı olan herkesin kolayca giriş yapabildiği, gerek iyi gerek kötü, gerek faydalı gerek kişisel zevke yönelik her türlü video içeriği paylaşabildiği bu platformda öne çıkmak için reklama çok büyük paralar harcamak zorunda mıyız? Aslında, hayır. Video aleminin önde gelen arama motoru sayılabilecek YouTube için de bir "arama motoru optimizasyonu" gerçekleştirmek ve salt içeriklerinizin kalitesiyle adınızı duyurmanız elbette mümkün. Bunu sağlamak için dikkat etmeniz gereken noktaları bir rehberde topladık.

1. Kaliteli İçerik

SEO'nun altın kuralı burada da karşımıza çıkıyor: Arama sonucu sayfalarında başarı göstermenin yolu, özgün ve kaliteli içerikten geçer. Dijital medyanın her mecrasında geçerli olan bu kural, kulağa çok basit gelse de atlanmamalı. Çünkü tüm arama motorları gibi YouTube da kullanıcılarına onları memnun edecek içerikler sunmak istiyor ve kendisine sunulan tüm içerikleri bu kritere göre değerlendiriyor. Gerçekleştirdiğiniz çalışmalardan beklediğiniz etkiyi görebilmek için, sunduğunuz video içeriklerin ilgi çekici olduğundan emin olmalısınız. Virale dönüşecek ve dünya çağında olay yaratacak videolar yaratmanın sırrını verecek konumda değiliz; ancak her ne çekiyorsanız orijinallikten ve kaliteden ödün vermemenizi ve her adımda kendinize, "Ben olsam bunu arkadaşlarımla paylaşmak ister miydim?" diye sormanızı tavsiye edebiliriz.

2. Site İçi Çalışmalar

Gerek kendi çektiğiniz gerekse profesyonel bir ekipten destek alarak yarattığınız video içerikleriniz hazır ve artık onları tüm dünyayla paylaşmak istiyorsunuz. Bunun için kullanabileceğiniz en iyi mecranın YouTube olduğunun da farkındasınız. Öyleyse bir sonraki adım, videonuzu yüklerken ve kanalınızı oluştururken almanız gereken kararlar.

Video çözünürlüğü: Her alanda olduğu gibi burada da kullanıcıların en büyük beklentisi "kalite". Teknolojinin bu kadar ilerlediği ve en küçük akıllı telefonlara kadar neredeyse her cihazın yüksek çözünürlüklü videoları sorunsuzca oynatabildiği bu dönemde, yüksek çözünürlüğü tercih etmenizi öneriyoruz; video izlemeye gelmiş kullanıcılar da öyle yapacaktır zira.

Video ismi: Yükleyeceğiniz video dosyasının ismini listelenmeyi hedeflediğiniz anahtar kelimelere göre düzenlemelisiniz. Videonuzu yükledikten sonra video isminde yeniden değişiklik yaparak farklı anahtar kelimeler kullanabilir, böylece çeşitliliği sağlayabilirsiniz. Elbette bu başlık, 100 karakter sınırının üstüne çıkmamalıdır.

Önizleme görseli: Kullanıcıların ilgisini çekecek bir önizleme görselinin son derece önemli olduğunu söylersek herhalde hiç şaşırmazsınız. Ancak videonun istediğiniz karesini seçebilmek veya videoda yer almayan bir görsel kullanabilmek için YouTube üzerinden hesabınızı doğrulamanız gerekiyor; aksi takdirde bu konuda seçenekleriniz biraz sınırlı, işiniz de şansa kalmış oluyor.

Video açıklaması: Her ne kadar YouTube'un video açıklamaları

için belirlediği üst sınır 5.000 karakter olsa da kullanıcıların bu kadar uzun bir açıklamayı sonuna kadar okuması oldukça küçük bir ihtimal. Dolayısıyla açıklamanızın göz korkutmayacak bir uzunlukta olması, ilgili anahtar kelimeleri içermesi ve bu kelimelerin anlamlı cümleler oluşturuyor olması yeterli olacaktır. Anahtar kelimeleri virgüllerle ayırıp sıralamak ise spam algısı oluşturabileceğinden ve iyi bir görünüm oluşturmayacağından önerilmemektedir.

Etiketler: Anahtar kelimelerinizi gönlünüzce sıralayabileceğiniz alan işte burası. Ancak burada da çok fazla etiket kullanmamalı, kendinizi videonuzu en iyi biçimde tanımladığına inandığınız beş ila on kelimeyle sınırlamalısınız. Paylaştığınız içerikle çok da ilgili olmayan etiketler, bu etiketler aracılığıyla gelen kullanıcıların aradığını bulamayarak kanalınızı terk etmelerine sebep olacak, bu da YouTube'a kanalınız hakkında olumsuz bir sinyal verecektir.

Kategoriler: Etiket seçiminde olduğu gibi burada da nokta atışı yapmak önemli. Meraklısı çok olan, ancak sizin videonuza o kadar da uygun düşmeyen bir kategoride yer almak, memnuniyetsiz ziyaretçiler anlamına gelecektir. Sizin oluşturduğunuz video daha az ilgi gören bir kategoriye bile ait olsa en azından gelen ziyaretçiler videonuzu beğenecek, yorum ekleyecek, belki de sosyal mecralarda paylaşacaktır. Unutmayın, söz konusu ziyaretçiler olduğunda nitelik de nicelik kadar önemli.

Altyazılar: Altyazı deyince aklımıza ilk önce yabancı dildeki çeviriler geliyor. Ancak videonuzu tek bir dilde yayınlamayı tercih ediyor olsanız bile altyazı oluşturmanızı öneriyoruz. Böylece işitme engelli ziyaretçilerinize de videoyu izleme şansı vermiş oluyorsunuz. Hatta bazı çevrelerce, altyazılarda yer alan anahtar kelimelerin arama sonuçlarına etki ettiği iddia edilmektedir. Bu konuda kesin bir görüş maalesef yok, arama sonuçlarına büyük bir etkisi olması da düşük bir olasılık; ancak zararı olmadığının garantisini verebiliriz.

Kullanıcı yorumları: Her içerik türünde olduğu gibi, burada da kullanıcı katılımı oldukça önemli. Pek çok araştırma, kullanıcıların halihazırda birkaç yorum içeren içeriklere yorum yapma eğiliminin daha yüksek olduğunu gösteriyor. Ziyaretçilerinizi sayfa ile etkileşime geçmeye teşvik etmek için ilk yorumu kendiniz yapmaya ne dersiniz? Böylece video açıklamasına sığdıramadığınız bilgileri verebilir, hiçbir yere sığdıramadığınız anahtar kelimeleri bu alanda kullanabilirsiniz.

Kartlar: Videolarınıza kartlar ekleyerek diğer videolarınızı veya oynatma listelerinizi tanıtmak, videonuzdan keyif alan ziyaretçilerin diğer içeriklerinize de göz atmasını, hatta kanalınıza abone olmasını sağlayabilir. Bu yöntem videolarınızın izlenme sayısını artıracak, izlenme sayısı yüksek videolar da arama sonuçlarında daha iyi pozisyonlarda listelenecektir.

Kanal sayfası: Güvenilir bir profil çizmek için kanal simgesi, kanal resmi, kanal açıklaması gibi unsurlara dikkat edilmeli. Bilhassa kanal simgesi, tüm sitede kanalınızı temsil edeceğinden özenle seçilmeli, çok sık değiştirilmemelidir. Bu sayfada anahtar kelimelere değil kendinize odaklanmanız daha faydalı olacaktır. Çünkü kanal sayfanıza ulaşan bir kullanıcı, sizin hakkınızda bilgi sahibi olmak isteyecek ve profilinizi beğenirse sizi takip etmeye karar verecektir.

Oynatma listeleri: Ziyaretçilerin aradıklarını kolayca bulabilmeleri için videolarınızı kategorilere ayırarak farklı oynatma listeleri oluşturmak faydalı olabilir.

3. Site Dışı Çalışmalar

Bu iyileştirmeler gerçekleştirildikten sonraki adım, site dışından gelecek bağlantılar üzerinde çalışmak olmalıdır.

Backlinks: Videonuzun başka sitelerden aldığı linkler, YouTube sıralamasını belirlemedeki en önemli etkenlerdendir.

Embedding: Kelime anlamı "gömme" olan "embed" kodu, videoyu başka sitelerde yayınlamak amacıyla kullanılmaktadır. Embedding'in backlink çalışmasının bir adım ötesi olduğu söylenebilir.

Sosyal medya: Videoların en çok etkileşim aldığı alan, sosyal medyadır. Bu etkileşimler, YouTube'a, videonuzun izlenmeye değer bulunduğu mesajını ileteceğinden sıralamanızı da olumlu etkileyecektir.

Tanıtım: Sosyal medya hesaplarınızda videonuzun tanıtımını yapmak, sektörünüzdeki kişilere ya da hedef kitlenize ulaşarak izleyen sayısını arttıracak ve dolaylı yoldan görünürlüğünüzü etkileyecektir. Bunun için YouTube'un ücretli tanıtım sistemini de kullanabilirsiniz.

4. Araç Önerileri

Video içerik hazırlamak prodüksiyon açısından zorlayıcı bir süreç olduğundan, bu zorlukların üstesinden kolayca gelmenize yardımcı olacak araçlardan faydalanabilirsiniz.

Google Adwords Keyword Planner: İlk akla gelen anahtar kelime analizi araçlarından olan Keyword Planner, aradığınız anahtar kelimeye benzer arama önerilerini listelerken, aynı zamanda bu anahtar kelimelerin aranma hacimlerini de vermektedir.

Keywordtool.io: Bu araç sayesinde anahtar kelime analizinizi genişletebilir, bu kelimelerin aranma hacimlerine ulaşabilirsiniz.

YouTube Editor: YouTube'un kendi düzenleme aracı olan Editor, videonuza transkript ve ek açıklamalar girme olanağı sağlamaktadır.

Magisto: Prodüksiyon aşamasını bir nebze kolaylaştıran bir araç olan Magisto, elinizdeki ham video ya da fotoğrafları seçeceğiniz müzik ile izlenebilir bir hale getirmektedir.

GoAnimate: Kaliteli bir animasyon video hazırlamak isterseniz bu araç size yardımcı olacaktır.

Annotations Playbook: YouTube'un kendi hizmetlerinden biri olan Annotations, videonuzdaki ek açıklamaları düzenlemenizi kolaylaştıracaktır.

Bu yönlendirmelerle videolarınızı Youtube standartlarına uyacak şekilde düzenleyebilir, hedef kitlenize ulaşmayı kolaylaştırabilirsiniz.

yorum@chip.com.tr

Verimliliğinizi artıracak 10 Chrome eklentisi

Her ne kadar tarayıcı görevlerinizde size yardım edebilecek birçok web tabanlı araç ve verimlilik hilesi bulunsa da, ipleri elinize alıp birkaç Chrome uzantısı edinerek işleri oldukça hızlandırabilirsiniz.

Ozan KAYA

Bu eklentiler Chromebook'da olduğu gibi Windows için Chrome'a da Google Drive'dan kolayca öğe kaydetmek, makale kesmek ya da tüm sosyal medya paylaşımlarınızı sekmelerde tutmak gibi birçok özellik kazandırmakta.

Google Calendar

Google Calendar Chrome eklentisi (http://chip.tk/1CWvbmA) tarayıcınızda farklı bir takvim sekmesi açmayı elimine ederek değişik görevleri oldukça basit hale getirmekte. Araç size yeni etkinlik yaratmada kolay erişim ve gelecek etkinliklere göz atabilme imkânı tanımakta, böylelikle buluşmalara zamanında gidebiliyorsunuz. Uzantı ile ayrıca web sayfalarında takvim girişi olarak listelenmiş tarihleri de ekleyebilirsiniz. Örneğin, katılmak isteyeceğiniz bir etkinlik gördünüz, sadece metni seçili hale getirin ve sağ tıklayın – etkinliği anında Google Calendar'a ekleyebileceğiniz bir pencere belirecek. Özellik oldukça şık ve eğer sıkı bir planlayıcı değilseniz, kesinlikle denemeye değer.

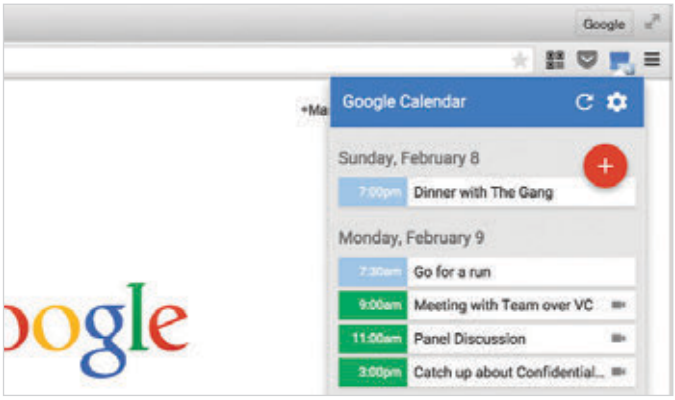

Google Drive'a kaydedin

Görüntüleri önce yerel diskinize, ardından da Google Drive'a yüklediğiniz o kötü günleri unutun. Save to Google Drive (http://chip.tk/1CWvxJX) Chrome eklentisi ile işlemi tek tıkla yapabilirsiniz. Hatta tüm bir web sitesini kesip, .png ya da html dosyası olarak kaydedebilmeniz de mümkün –sadece sağ tıklayın ve dosya direkt olarak Google Drive'a aktarılsın. Dosyaların Drive'da hangi klasöre kaydedileceğini de belirleyebilirsiniz. Oldukça kullanışlı.

Snagit

Snagit (http://chip.tk/1CWvzBR) Chrome uzantısı size ekran alıntısı alma, videolara seslendirme yapma ve ardından Google Drive'a kaydetme imkânı sunmakta. Seslendirme özelliği oldukça mükemmel bir şekilde çalışmakta, dolayısıyla oyun, müşteri ve çalışan videolarınızı kolaylıkla seslendirebiliyorsunuz. Ayrıca klipleri-ni direkt olarak Drive'a kaydettiği için, dosyalarınızı indirilenlerden aramak ve paylaşmak zorunda da kalmıyorsunuz. Araç oldukça güçlü ve Chromebook dostu.

Clearly

Günümüz web'inde en büyük sorunlardan biri dağınıklık. Yan sütunlar, yanıp sönen reklamlar, "Buna göz atın!" önerileri –özellikle de başka bir işe odaklanmak istiyorsanız, çıldırmamak elde değil. Evernote'un sayfadaki okumak istediğiniz bölüm harici her yerini silen Clearly (http://chip.tk/1CWvP3w) uzantısıyla buna karşı bir duruş sergileyebilirsiniz. Diğer değişik uygulamalar da aynı görevi yerine getirebilse de, Clearly'nin farkı makaleyi seçip, kolay bir şekilde Evernote'a kaydedebiliyor oluşunuz.
Google Chrome'da okuma modu da bulunmakta, fakat güçlü bir Evernote kullanıcısıysanız, kalıcı bir araç işinizi çok daha kolaylaştıracaktır.

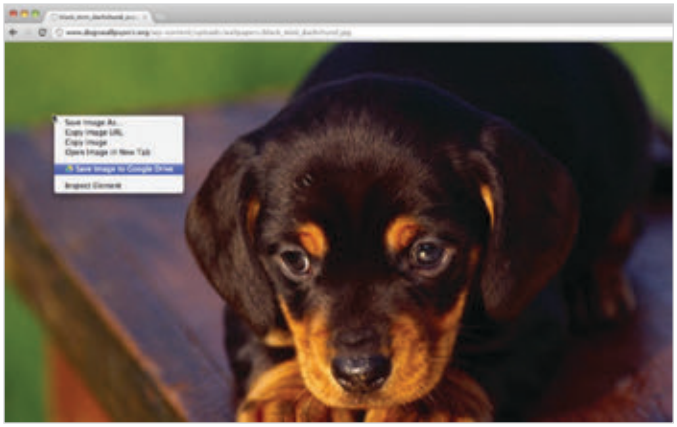

Todoist

Todoist piyasadaki en iyi platformlar arası görev yöneticilerinden biri. Todoist (http://chip.tk/1CWweDd) Chrome eklentisi ile görevler ekleyebilir, bunları diğerlerine atayabilir ve ne yapmanız gerektiğinin üzerinden geçebilirsiniz. Uzantının ücretsiz tek sürümü de oldukça güçlü, fakat görevleri kategorize etme ve diğerlerine atama yapma gibi özelliklerden yararlanabilmek için Premium sürüme geçmeniz gerekiyor.

Uzun lafın kısası, Todoist kesinlikle denemeye değer. Todoist'i tarayıcı araç çubuğunuzdan Todoist iOS ve Android uygulamalarıyla eşleyebilirsiniz.

Goo.gl URL Shortener

Sosyal medyada bağlantı paylaşımı internetteki varoluşunuzun bir parçası. Bu eklenti ise (http://chip.tk/1CWwn9H) Google'ın goo.gl hizmeti ile daha tweet dostu bağlantılar oluşturmanıza olanak tanıyor. Ayrıca oluşturulan bağlantıların istatistiklerini tutarak, bağlantının Twitter, Facebook ve diğer sosyal ağlarda paylaşıldıktan sonra oluşan verilerine de göz gezdirebiliyorsunuz.
Goo.gl URL Shortener ile ayrıca bağlantılarınızın QR kodunu da oluşturabilirsiniz. Araç oldukça küçük, güçlü ve size sanal dünyada adeta sınıf atlatıyor.

Google Cast

Google'ın Chromecast'ı sadece eğlence amaçlı değil. Eğer slayt şov sunumunuz ya da iş arkadaşları veya müşterilerinize izleteceğiniz bir video varsa, ekranınızı başka bir aygıta yansıtmanın en iyi yolu da bu. Google Cast (http://chip.tk/1CWwsdE) uzantısını edinin. Araç aynı ağa bağlı Chromecast'ları çabucak bulacaktır. Dolayısıyla iş arkadaşlarınıza hava atarken kablolarla uğraşmak zorunda kalmayacaksınız.

Pocket

Pocket artık sonra-oku hizmetinden çok daha fazlası (ki bu konuda halen başarılı).

Hizmeti aynı zamanda iş ve okul için makaleleri kaydedip, paylaşabileceğiniz dijital bir klasör olarak da kullanabilirsiniz. Pocket'in Premium (getpocket.com/premium) hizmetine üye olmanız size birçok ek özelliğe erişim imkânı da tanıyor. Arama, organizasyon özellikleri ve tüm kliplerinizi geçici olmayacak şekilde arşivleyebilmeniz bunlardan bazıları. Sadece ücretsiz sürümünü yeğleseniz bile Pocket'in Chrome uzantısı (http://chip.tk/1CWwx0O) kesinlikle tarayıcınızda bulunmaya değer.

Lazarus: Form Recovery

Lazarus ile dijital formlarınızı tekrar hayata döndürün (http://chip.tk/1CWwAd5). Bu akıllı Chrome uzantısı ile tarayıcı çökmelerinde kaybolan tüm çevrimiçi form ve kutu girdilerini geri getirebilirsiniz.

Google'ın tarayıcısı her ne kadar oldukça dengeli olsa da, her zaman bir yedek planınızın olması insana güven vermekte. Fakat otomatik doldurma özelliğinin kimi zaman kutucukları yanlış içerikle doldurabildiğini de gözlemledik.

Sekmeniz çöktüğü anda Lazarus sayfadaki tüm metinleri yeniden yüklemekte, tabi bu da başvuru ve seyahat formları doldururken oldukça zaman kazandırmakta. Uzantının devreye girdiğini ekranda beliren antik Mısır sembolünden anlayabilirsiniz.

Pushbullet

Hiçbir şey masaüstünüzle telefonunuzu Pushbullet (http://chip.tk/1CWwWAq) gibi birbirine bağlayamaz. Chrome eklentisiyle bildirimlerinizi telefonunuzdan direkt olarak tarayıcınıza aktarabiliyorsunuz –tabi ki ilgili Android veya iOS uygulamasını da kurduğunuzda. Ayrıca masaüstünüzden kopyaladığınız metni Android aygıtınıza yapıştırabilmek gibi şık bir özelliğe de sahip. Pushbullet'a her daim yeni özellikler eklenmekte, dolasıyla çalışırken telefonunuzu cebinizde tutabilirsiniz.

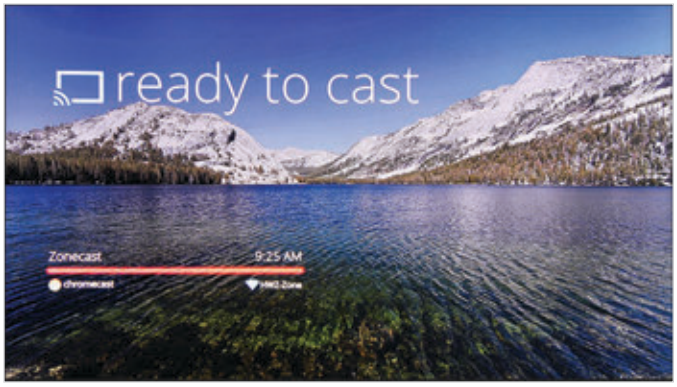

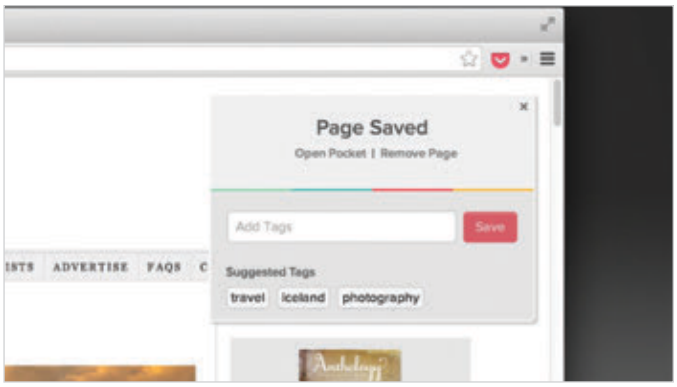

Unity ile 3D oyun tasarlayın

VIDEO DVD İZLE

Ücretsiz bir yazılımla siz de kendi oyununuzu geliştirebilirsiniz

Berk Ergin

Unity Personal Edition

Unity 5 Peronal Edition ve Standart Assets paketlerini ücretsiz olarak http://unity3d.com adresinden indirebilirsiniz.

Oyun geliştirmek kolay iş değil. En azından genel kanı bu yönde. Aslında ortalama bir programlama dilinde sıfırdan oyun yaratmayı düşünüyorsanız bu kanı doğru bile sayılır. Ancak artık kendimizi bu kadar zorlamamıza gerek yok. Piyasada oyun geliştirmeyi eziyet olmaktan çıkartıp bir zevk haline getiren, tamamen ücretsiz programlar var. Neredeyse kendi başlarına bir oyun gibiler. Unity, örneğin, kullanıcıya 3D modelleme programlarının arayüzlerinde rastlanacak kolaylıkta imkanlar, kamera açıları ve ışıklandırmalar sunuyor. Sadece dakikalar içinde bu programla etkileyici üretimler yapmanız mümkün, bu yazıda bunu nasıl yapabileceğinizi göstereceğiz.

1 Oyun başına

Unity Personal Edition ücretsiz olarak http://unity3d.com adresinden indirilebiliyor. Programı indirdiyseniz açın ve "New Project"e tıklayın. Yeni projenize "IslandRun" adını verin ve aynı penceredeki "Asset Packages" butonuna tıklayın. "Cameras","Characters","Environment" ve "Vehicles" kutucuklarını işaretleyip "Done" tuşuna tıklayın ve "Create Project" komutunu verin. Oyun ayrıntılarınızın yüklenmesi biraz zaman alabilir, yüklenmenin hangi aşamada olduğunu ekrandaki çubuktan takip edebilirsiniz.

Unity Editor kullanırken herhangi bir 3D modelleme programında görebileceğiniz arayüzle karşılaşacaksınız. En üstte 3D ve 2D objelerinizi yerleştirebileceğiniz ana ekran var. Bu objeleri Gimp veya Blender gibi programlarla kendiniz yaratabilirsiniz, ancak bu yazıda önceden hazırlanmış objeler kullandık. Bu objeler az önce indirdiğiniz program kütüphanesinde mevcut. Scene view özelliğini çekime başlamadan önce sahne ayrıntılarını hazırladığınız bir film seti gibi düşünebilirsiniz.

2 Sahne kurgusu

Scene view üzerindeki "Game" sekmesine tıklarsanız pencere oyun görünümüne geçecektir. Film seti analojisini devam ettirirsek, oyun görünümü size sadece seyircinin göreceği ürünü gösterir. Devam etmeden önce "Scene" sekmesine tıklayın. Ekranın solundaki listede sahnedeki objeleri göreceksiniz. Bu listeyi sahne görevlisi listesi gibi düşünün. Listedeki bir kameraya tıklarsanız

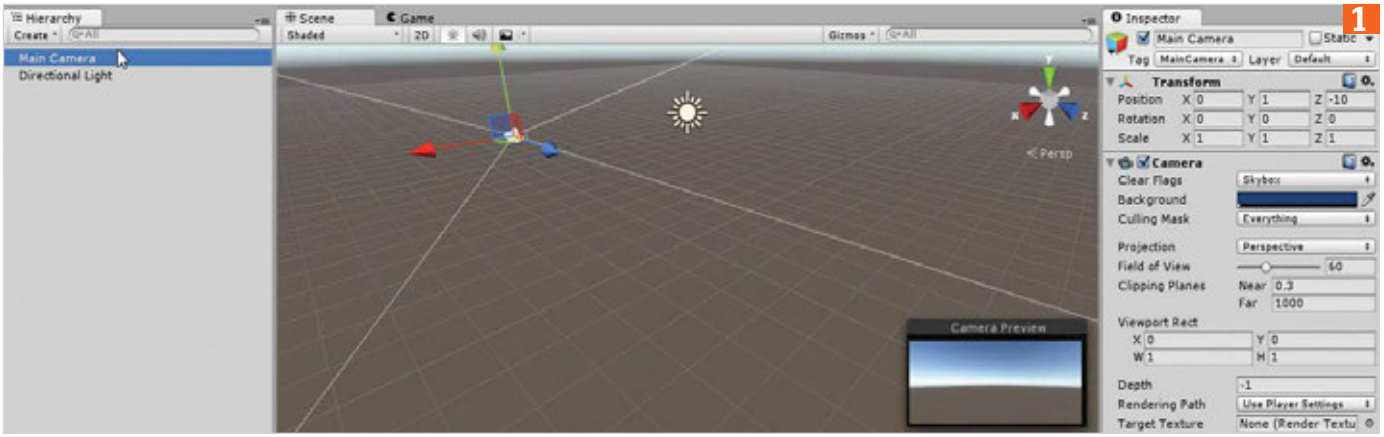

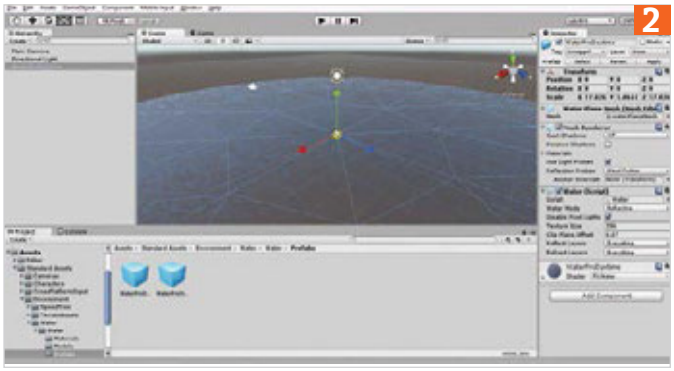

sahnede kameranın olduğu yer vurgulanacaktır.

Arama bölümüne "cam" yazarsanız listede bu harflerin bulunduğu kısımlar izole edilecektir, bu sayede kalabalık listelerde aradığınızı bulmak inanılmaz kolay hale geliyor. Ekranın sağına doğru Inspector'ı göreceksiniz [Resim 1], burada seçtiğiniz kameranın detayları bulunuyor. Arama bölümünü temizleyip "Directional Light"ı seçin. Işıklandırma ayarlarının spesifik seçimlerinize göre değiştiğini görebilirsiniz.

3 Su dünyası

Henüz gözle görülür bir ürünümüz yok, şimdi biraz dünya yaratma işine girelim. En basit ve efektif başlama noktası suları tasarlamaktır, bu sayede görsel bir ilgi ve doğal sınırlar yaratılmış olur.

Sahne penceresinin altında proje için yüklediğiniz oyun eklentileri mevcut. "Standart Assets > Environment > Water > Water > Prefabs" seçeneklerini takip ettiğinizde "WaterProDaytime" maddesini listenize ekleyebilirsiniz. Şimdi sahnenizde görünmeye başlayacaktır. Sahne ekranınızın sol üst tarafında beş buton göreceksiniz. İçe doğru dördüncüyü seçin. "Water" bölümünde ortadaki kutucuğu basılı tutup yukarıya sürükleyin. Bu sayede su seviyesini arttırıyorsunuz. Bu işlemi birkaç kez daha uygulayın. [Resim 2]

4 Dalga makinası

Sahnenize eklediğiniz hazır su kütlesi düz bir disk biçiminde ve içine materal eklenmiş durumda. Materyallerin nasıl kullanıldığını öğrenmek için karşı sayfadaki "Materyaller nasıl kullanılıyor" yazısına göz atabilirsiniz. Ekranınızın orta-üst tarafında yer alan "Play" tuşuna tıklayıp
başka neler yapabileceğinize bir göz atın. "Play" komutunu verdiğinizde Unity'nin suyun hareketlerini gösteren bir animasyona başladığını fark ettiniz değil mi? Buraya kadar elimizde sabit bir kamerayla izlediğimiz ufka bakan bir alanda, tek bir ışık kaynağıyla aydınlanan düz zeminde bir su kütlesi var. Suya iliştirilmiş bir script suyun zaman içinde dalga hareketleri göstermesini sağlıyor. "File > Save Scene" bölümüne gelin ve "IslandRun_Scene" komutunu yazıp "Save"e tıklayın.

Materyaller nasıl kullanılıyor

Oyun grafikleri yıllar geçtikçe çok ilerledi ancak temel format hep aynı kaldı. Nesneler ağlardan, bu ağlar da genelde üçgenlerden veya dörtgenlerden meydana geliyor. Tel örgü üzerine kağıt kaplamayla dokular yapıştırmak gibi düşünebilirsiniz. 3D şekli elde ettiğinizde henüz doku veya renk yoktur. Unity 5'te Albedo adı verilen bu dokular temel renk bilgilerini içeriyor.

Bunun yanında normal harita gibi arazinin iniş çıkışlarını gösteren ekstralar mevcut. Malzemeler ayrıca ortam kapatma haritalarını da içerebilir, Unity'de bu seçenek hangi bölgelerde sürekli gölge olacağı gibi ayrıntıları kontrol ediyor. Specular harita ise hangi bölgelerin daha parlak olması gerektiğini kontrol ediyor. Yükseklik haritasıyla arazi gibi malzemelerin yüksekliğini ayarlayabilirsiniz. Daha ayrıntılı bir anlatım için Unity ekibinin hazırladığı giriş seviyesi tanıtıma http://chip.tk/1lkmBye adresinden, daha ileri seviye özellikler için http://chip.tk/1lkmClL adresinden bilgi alabilirsiniz.

Unity 5 malzeme ve ışık kullanımını daha iyi anlamanız için etkileyici bir demo sahnesi barındırıyor.

5 Ada arazisinin tasarımı

Unity, bir ada yaratabileceğiniz arazi tasarlama seçenekleri de sunuyor. "Game Object > 3d Object > Terrain" konumlarını takip edin. Inspector'a "X -250", "Y -5" ve "Z -250" değerlerini girin. Bu sayede araziyi sahnede suların ortasına konumlandırmış olacaksınız, çünkü arazi 500 birim küpü varsayılan ölçü olarak alıyor. Y

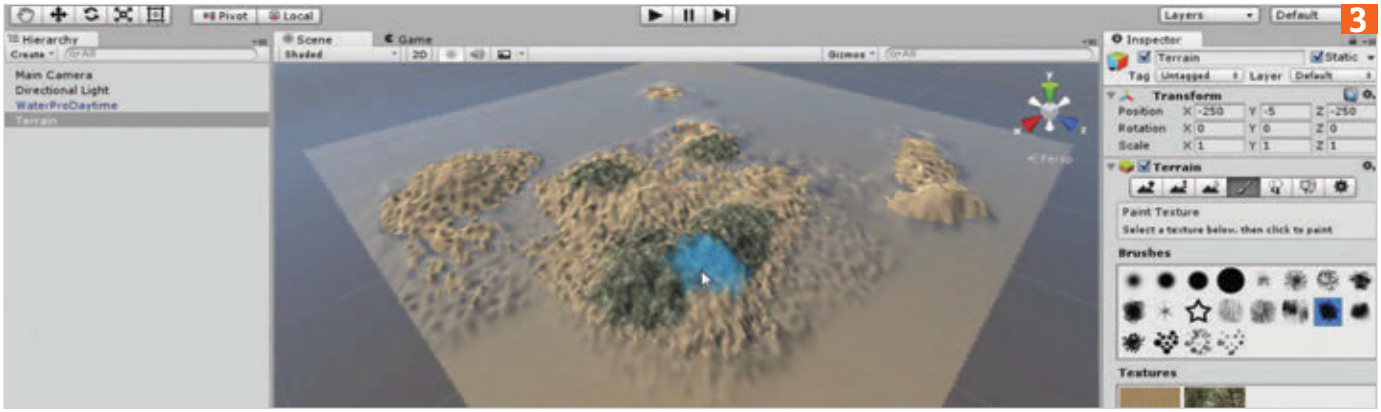

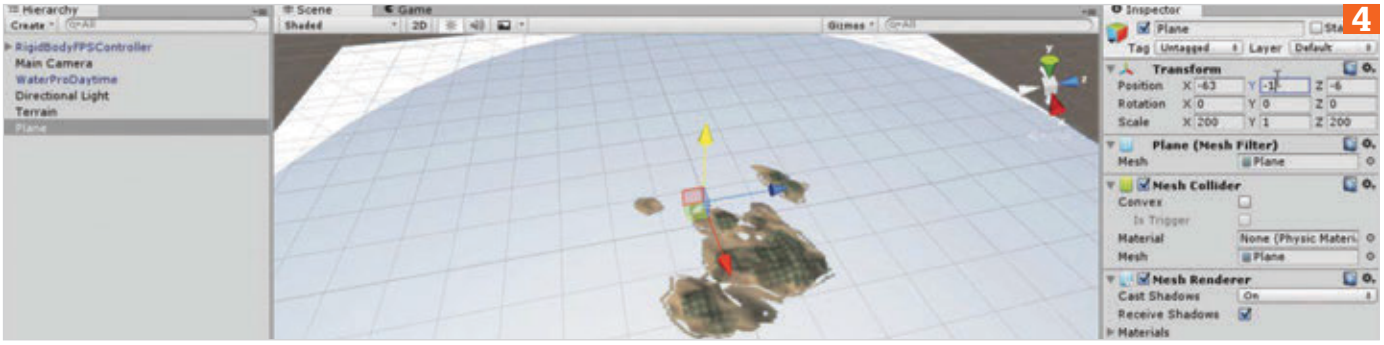

4

koordinatında "-5" değeri suyun yerin üstüne çıkmasını sağlıyor.

Bu aşamada su seviyesini de arttırın ki araziden öteye yayılsın. "X 1000" ve "Z 1000" komutlarını girin. Şimdi arazinin belirli kısımlarını yükseltip adayı oluşturacağız. "Terrain" seçiliyken "Raise/Lower Terrain" butonuna tıklayın. Kalın fırçalardan birini seçip boyutunu "100" ve opaklığını "50" olarak ayarlayın. Arazinin üstüne adanın genel şeklini çizmeye başlayın.

Şimdi fırça boyutu ve opaklığı azaltıp orta büyüklükteki detayları eklemeye başlayın. En son, "Smooth Height" seçeneğiyle engebeli arazinizi düzeltin. Scroll'unuzla zoom yapıp uzaklaşabilir, orta mouse tuşuyla görüntü etrafında pan yapabilirsiniz. "Paint Texture" butonuna tıklayın ve "Edit Textures" ve "Add Texture" seçeneklerini seçin.

Adanıza resim dokuları eklemek için ekranın sol tarafındaki "Albedo (RGB)" seçeneğine gelip "Select" ile seçin. Scroll ile aşağıya inip "SandAlbedo"yu bulun ve çift tıklayın. "Add" tuşunu seçin. Arazinize kum eklendiğini göreceksiniz. Şimdi aynı şekilde başka bir doku ekleyin. "Cliff" veya "Rocky" dokularından birini seçerek ekleyin. Kumun üstüne daha önce yaptığınız gibi fırçayla, nerede taşlık veya kayalık bölge istiyorsanız oraya ekleme yapın [Resim 3].

6 Oyuncuyu ekleme

Şimdi "Player Controller" ekleyip oyunda dolaşmaya başlayabiliriz. "Project" sekmesinde "Assets > Standart Assets > Characters > FirstPersonCharacter > Prefabs" komutlarını takip edin, "RigidBody" kontrolünü arazinize ekleyin. "Move" butonuyla (ekranın üst solunda içeriye doğru ikinci) zumlayın, sarı ekseni yeşil sınır kutusu yeri kaplayana kadar yukarıya çekin.

Artık test sürüşüne çıkabilirsiniz! "Game" sekmesine girip "Play" komutunu verin. Eğer karakteriniz zeminden aşağıya düşüyorsa geri dönüp oyuncu prefab'larıyla biraz daha uğraşabilirsiniz. "Play"e bastığınızda alanda yürüyüp manzarayı seyredebilmeniz gerekiyor. Oyuncunuzun suya girdiğinde kaybolduğunu fark etmiş olabilirsiniz. Bir başka "3D Object" ekleyin, şimdi "Plane"i seçin. X ve Z ekseninde "200"e ayarlayın, Y'deki geçiş ayarını ise "-1" yapın. Böylece objeyi suyun hemen altına almış olacaksınız [Resim 4]. "Mash Collider" kutucuğunu işaretleyin, "Mesh Renderer"daki işareti kaldırın. Şimdi suyun hemen altında görünmez bir zemin oluşturmuş olduk, böylece Collider her şeyin suyun altına düşmesini engelleyecek.

Şimdi de ağaçları ekleyin. Terrain bölümündeki Explorer'dan "Place Trees"i seçip "Edit Trees > Add Tree" komutlarına tıklayın. Add Tree penceresindeki çemberi seçin. "Broadleaf Desktop" sekmesine tıklayıp "Add" komutu verin. Fırça büyüklüğünü "20" olarak ayarlayın ve Tree Density oranını "50" yapın. Arazinizde nerede ağaç istiyorsanız orayı boyayabilirsiniz.

"Paint Details" bölümüne geçin. "Edit Details"e tıklayın ve "Add Grass Texture"ı seçin. Çemberi işaretleyip bir "GrassFrond" dokusuna çift tıklayın. "Healthy Color"lardan birini seçin ve biraz daha az ışıltılı olmasını sağlayın. Aynı şeyi "Dry Color" için de yapın. "Add"e tıklayıp "Brush Size", "Opacity" ve "Target Strength" değerlerini sırasıyla "30", "0.07" ve "0.07" olarak düzenleyin.

5

Fırçaları önceki gibi kullanın ve çimenleri nerede istiyorsanız orayı boyayın [Resim 5]. Oyununuzu deneyip nasıl göründüğünü kontrol ettikten sonra geri dönüp daha fazla ekleyebilir veya Shift tuşuna basılı tutarak silebilirsiniz. Aklınızda bulunsun, çimenler sadece yanına gittiğinizde görünür hale geliyor.

7 Avcıyı hazırlama

Oyuncuyu avlaması için bir düşman uçağı ekleyeceğiz. Uçak oyuncunun durduğu yere saldırıda bulunacak, bu yüzden oyuncunun sürekli hareket halinde olması gerekecek. "Standart Assets" bölümüne tekrar girin ve "Aircraft" prefabini bulun. "AircraftJetAI" veya "AircraftPropellerAI" seçeneklerinden birini kendi listenize taşıyın. Çift tıklayıp görüntüyü bu seçeneğe odaklayın.

"Translate" butonunu (sol üstte, ikinci buton) kullanarak uçağı suyun üstünde ve denizden uzağa uçurun. Ispector bölümünde aşağı kaydırın ve "Aeroplane AI Control" seçeneğini bulun. Target ile çemberi seçin. "RigidBodyFPSController" seçeneğini işaretleyip Ispector'daki "Waypoint Progress Tracker." seçeneğini kaldırın.

Oyunu deneyin. Uçak sizi bulacak ve muhtemelen çakılacaktır. Bunu düzeltmek için görünmez "Plane"i seçip sağ tıklatın, "Duplicate" seçeneğini işaretleyip ikinci kopyayı "Y 35" veya arazinize nasıl uygun olacaksa o yüksekliğe ayarlayın. "MeshRenderer"a geçip uçağınızın arazinin bütün tepelerinin üzerinden uçabildiğine emin olun.

Oynamaya hazır

Oyununuz şimdi Unity dışında denenmeye hazır olmalı. "Scene" ve "Project"lerinizi kaydedin. Şimdi "File > Build Settings" konumlarına girin "PC Mac & Linux Standalone" u işaretleyin. Hedef platformu Windows olarak seçin ve 32bit için x86 mı, yoksa 64bit için x86_64 mü istiyorsunuz karar verin.

"Add Current"i seçip ada sahnenizi yapıya ekleyin. "Player Settings"i tıklayıp firma isminizi ve eklemek istediğiniz ayrıntıları girin. "Build" komutunu verin, dosya adını yazıp kaydedin. İlk çıktıyı aldıktan sonra kopyalayıp test edin (USB bellekten oyunu açmanızı önermiyoruz), çift tıklayıp oyuna kolayca girebilirsiniz. İşte yapmanız gerekenler sadece bunlar. Oyun başına!

CHIP'E ABONE OLUN

10 SAYI FİYATINA 12 SAYIYA SAHİP OLUN

79 TL

ABONE FORMU

ABONE OLMAK İÇİN
0212 478 0 300
www.doganburda.com

☐ İlk defa abone oluyorum ☐ Yenileme

Firma Adı:

Adı Soyadı:

Doğum Tarihi Mesleği (Görevi):

Adresi:

Posta Kodu: Şehir:

Tel: Faks: Cep Tel:

E-Mail

Abonelik Bedelini ☐ Havale ile gönderiyorum ☐ Tek seferde kredi kartımdan çekiniz

Kredi kartımdan 3 taksitle çekiniz ☐ Advantage ☐ Axess ☐ Bonus ☐ Maximum ☐ World

☐ Visa ☐ Master Card

Kart No:

Güvenlik No:

Kart Sahibinin imzası:

☐ Faturayı Adıma Kesiniz ☐ Faturayı Firma Adına Kesiniz

V.Dairesi V.No:

Adres:

Dergileriniz
Yurtiçi kargo
ile imza karşılığı
teslim edilecektir.

Abonelik Seçenekleri

☐ 1 yıllık

79.00 TL

Bu form 30 AĞUSTOS 2015 tarihine kadar geçerlidir

Ödeme bilgileri
Türkiye İşbankası, İstanbul Kurumsal şubesi*
IBAN: TR13 000 64 00000 11111 00 39936 Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.
Not: Banka dekontunu form ile birlikte aşağıdaki adrese posta veya faks yoluyla ulaştırınız.
*Banka tarafından Havale ücreti talep edilmektedir.

*Taksitli Abonelik (Sadece kredi kartıyla yapılan ödemelerde geçerlidir.)
Her ayın 20'sine kadar ulaşan abone başvuruları, çıkacak ilk sayıdan itibaren uygulanacaktır.

Doğan Burda Dergi Yayıncılık A.Ş.
Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli İSTANBUL
Tel: 0212 478 0 300
Faks: 0212 410 35 12-13
E-Posta: abone@doganburda.com
Web: www.doganburda.com

DB DOĞAN BURDA DERGİ

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Cem ŞANCI

TOMTOM BANDIT

TomTom'dan aksiyon kamerası

Aksiyon kameraları dijital çağın inkar edilemez gerçeklerine dönüştüler. Fiyatları henüz pahalı olsa da herkes onları arzuluyor, her denize giren, her havuzda yüzen, her tatile çıkan, her otomobil kullanan, her motosiklete binen kişi bir aksiyon kamerası alıp YouTube'a aksiyon dolu videolar yüklemek için yanıp tutuşuyor. İşte bu büyük talebi değerlendirmek isteyen TomTom şimdi ilginç bir aksiyon kamerası ile kullanıcılarının karşısında. Silindir biçimli kamera bu formuyla GoPro'dan ayrılırken, kameranın üzerinde dahili USB çıkışı bulunuyor. Böylece aksiyon peşinde koşarken bir kameranızın kablolarını koyacak yer aramıyorsunuz. Sadece kameranın kendisi şarj olmak ve bilgisayara veri aktarmak için yeterli oluyor. TomTom'un yeni kamerası Bandit, GoPro'ya en ciddi rakip olacak gibi görünüyor.

Bilgi için: www.tomtom.com
Fiyat: 399 dolar

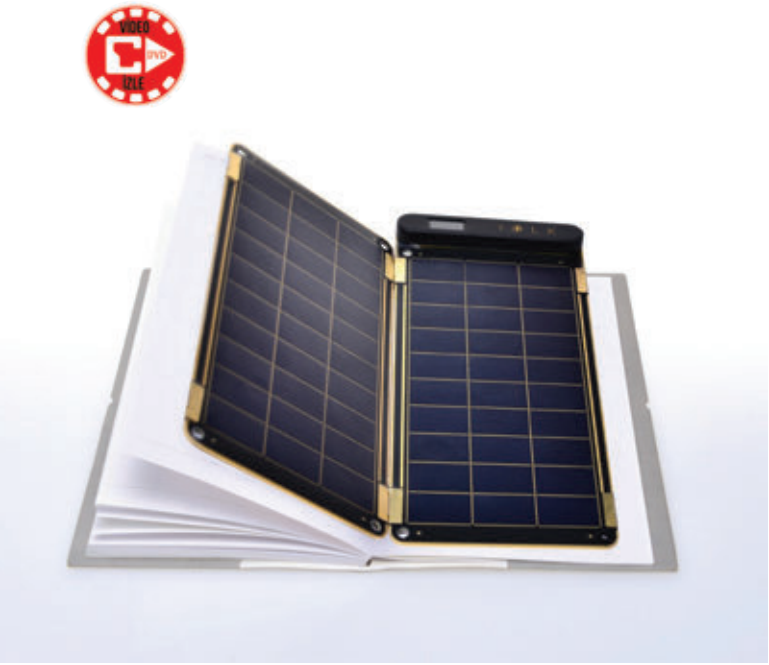

SOLAR PAPER

Güneş olduğu sürece şarjınız bitmesin

Akıllı telefonların ekranlarını büyütme modası, beraberinde şarjın çabuk tükenmesi sorununu da getirdi çünkü Plüton'a uzay gemisi gönderebilen insanoğlu ekran teknolojisini geliştirdiği hızla pil teknolojisini geliştiremedi ve bugünün dev ekranlı telefonları pildeki enerjiyi hortumla çekerken, o pilin teknolojisi hala 10-15 sene önceki pillerle aynı teknolojiye sahip. İşte bu sorunu çözmek için, yanımızda, mobil cihazlarımızı devamlı şarj edebilecek bir güneş enerjisi cihazı bulunsa fena mı olur? Solar Paper isimli bu iki kanatlı cihaz belki laptopunuzu şarj edemeyecek ama telefonuzu ve tabletinizi uzun süre çalıştırmak için yeterli olacaktır. Tabletinize bir de klavye bağlarsanız, laptop'a bile ihtiyacınız kalmayabilir. Defter arasına girebilecek kadar ince ve hafif bu güneş enerjisi panellerini taşırken, üstünüzde ekstra bir yük taşıyormuş gibi de hissetmeyeceksiniz. Daha ne istiyoruz? Kickstarter'dan 50 bin dolar isteyen Solar Paper ürünü, daha ilk günlerden 600 bin doları toplayınca, üreticileri kolları sıvadı. Ürünü yakında piyasada görürüz.

Bilgi için: Kickstarter.com
fiyat: Belli değil

THE MOST REALISTIC RACING SIMULATOR

En gerçekçi yarış simülatörü

Otomobil yarış simülatörleri, bir süredir oyun pazarında büyük ilgi görüyor. Türkiye'de vergileri yüksek olsa da dünyada daha mantıklı fiyatlarla satılabilen bu "oyuncaklar" herkesin ilgisini çekiyor. Yine de 185 bin dolar değerindeki bu oyuncağı herkesin alabileceğine inanmıyoruz. "The Most Realistic Racing Simulator" isimli simülatör, derdini ismiyle son derece iyi anlatıyor. En gerçekçi yarış simülasyonu deneyimini yaşatmayı amaçlayan bu oyun bombasını alıp evinizin hangi köşesine sığdırabilirsiniz bilemiyoruz ancak Ford'un simülatörden övgüyle bahsettiğini de hatırlatalım. Cihaz bir otomobilin içindeki sürücünün hissettiklerini aynen yaşatmayı amaçlıyor. Hızlanma ivmesi, fren tepkileri, savrulmalar, kontrolden çıkmalar... Bir yarış sürücüsünün yaşadığı heyecanı bu simülatörde gerçeğe en yakın şekilde yaşayabilirsiniz. Unutmayın, hızı sadece simülatörlerde yapıyoruz, gerçek trafikte yarış yapmıyoruz, kuralları çiğnemiyoruz.

Bilgi için: www.hammacher.com
Fiyat: 185 bin dolar

DPOWERPOT THERMOELECRIC GENERATOR

Isıyı Elektriğe Çevirin

Doğa gezginleri için elektronik cihazlarını şarj etmek ayrı bir problemdir. Güneş enerjisi panelleri bir nebze yardımcı olabilir ama hava her zaman güneşli olmayabilir veya gece vakti şarjınız bitebilir. Bu gibi durumlar için, herhangi bir ısı kaynağını elektrik kaynağı olarak da kullanabilirsiniz. PowerPot sayesinde, kamp ateşiniz tabletiniz ve telefonunuz için elektrik prizine dönüşüyor. Artık gecenin bir yarısı şarjım bitti diye ağlamanıza gerek kalmadı. Ama siz yine de, doğanın içine doğru bir geziye çıkmışsanız, elektronik cihazlarınızı bir süre için unutmaya çalışın. Böylesi daha sağlıklı.

Bilgi için: Thinkgeek.com
Fiyat:100 dolar

GOPRO HERO4 SESSION

En küçük aksiyon kamerası mı?

GoPro'nun aksiyon kameraları arasındaki liderliği malum. Aslında küçük aksiyon kamerası deyince, minik bir mermi boyutunda olan ürünleri de bulmak mümkün ancak kalite açısından hiçbirinin GoPro'ya yaklaşamadığını da itiraf etmek lazım. GoPro şimdi, küçük ve daha esnek kullanımlı bir aksiyon kamerası isteyenler için Hero4 Session'ı piyasaya sürdü. Yine kablosuz bağlantıya sahip olan ve GoPro'dan alıştığımız ödüllü görüntü kalitesinden ödün vermeyecek olan minik kameranın boyutları ise normal GoPro kameraların yarısı kadar olacak. Artık kafamızda dev bir kamerayla komik görünerek yüzmek zorunda kalmayacağız. En azından %50 daha az komik görünerek yüzeceğiz. Teşekkürler GoPro.

Bilgi için: www.gopro.com
Fiyat: 400 dolar

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, yazılım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor. Sosyal ağlarda takip etmek için:

mkars@chip.com.tr
www.chip.com.tr/blog/mahmut
www.twitter.com/mahmutkarsliolu
www.instagram.com/mahmutkarslioglu
www.pinterest.com/mahmutkarsliolu
plus.google.com/+MahmutKarslioglu
www.linkedin.com/profile/view?id=304012332

Yine de patronunuzdan umudu kesmeyin :)

Bu ayın başında patronlarından memnun olanlar şu an ne düşünüyor acaba? YemekSepeti'nin eski sahibi Nevzat Aydın çıtayı öyle bir yükseltti ki, şu an bir şirket patronu olmak istemezdim :)

Türkiye internet ekosisteminin en büyük satışını yapan Nevzat Aydın, şimdi de patronluğu ile konuşuluyor...

AYIN PATRONU Şirketi sattı, çalışanları ile paylaştı...

Bir süre önce Delivery Hero tarafından 589 milyon dolara satın alınarak Türkiye internet ekosisteminin en büyük satışına imza atan Yemeksepeti'nin CEO'su Nevzat Aydın'ın çalışanlarına yaptığı jest, satışı da gölgede bırakarak yine gündeme otumayı başardı.

Nevzat Aydın, elde ettikleri paranın 27 milyon dolarını 114 Yemeksepeti çalışanıyla paylaştıklarını belirterek, ortada bir başarı varsa bunu hep beraber gerçekleştirdiklerini de sözlerine ekledi.

Patronlar açısından 'kötü' bir örnek olacak bu davranışının sebebini Ayşe Arman'a verdiği röportajda anlatan Nevzat Aydın, sebebin çalışanları motive etmek değil hak ettikleri için olduğunu, ortada bir başarı varsa, bunu hep beraber gerçekleştirdiklerini söylüyor.

İnternette yapılan yorumlar arasında çalışanlara ödenen paranın aslında Yemek Sepeti'ni satın alan şirketin tazminatları ödemeyi kabul etmemesi üzerine çalışanların mağdur edilmemesi için ödenen rakam olduğu söylentisi olsa da bu çalışanların işini kaybetmeden oldukça da yüklü bir toplu bir para aldığı gerçeğini değiştirmiyor.

Normal koşullarda standart herhangi bir patronun bu durumda bile ödeme yapmayabileceği bir ülkede bu davranışından dolayı Nevzat beyi takdir etmemek mümkün değil. Patronlara karşı olan inancınızı canlı tutmanız için güzel bir örnek.

Siz siz olun telefonunuzu dışarıda her bulduğunuz prizden şarj etmeyin...

AYIN TALİHSİZLİĞİ Telefonu şarj etti diye tutuklandı

Akıllı telefon kullanıcıları, özellikle de iPhone kullananlar günlük hayatları sırasında sınırlı şarj ile yarı yolda kalmaya alışkınlar ve telefonlarını her yerde şarj edemeyeceklerinin de farkındadır. Ancak Londralı bir adam, yakın zamanda bir şehir içi tren yolculuğu sırasında "elektrik çalmak" şüphesi ile gözaltına alındığında bu durumu zor yoldan öğrenmek zorunda kaldı.

Robin Lee, London Overground hizmeti ile Hacknet Wick ve Camden Road arasında seyahat ederken, iPhone'unu trendeki bir prize bağladı. Söylediğine göre bir polis memuru kendisine yaklaştı ve elektriği yasal olmayan bir şekilde aldığını belirtti. Lee, Camden Road'da trenden indiğinde daha fazla polis memuru ile karşılaştı ve tutuklandı. Kelepçelenen Lee, bir polis aracına bindirilerek British Transport Police (BTP) merkezine götürüldü ve burada serbest bırakıldı.

London Evening Standart'a konuşan Lee, "(kendisini tutuklayanın) aşırı tutkulu bir

Mahmut Karslıoğlu'nun blog'undaki diğer yazıları için TikTag'leyin

toplum destek memuru" olduğunu ve "aslında tutuklanmaması gerektiğini" söylerken Transport for London ise London Underground trenlerindeki prizlerin yakınlarında bulunan uyarıların, açık bir şekilde bu prizlerin "sadece 'temizleyiciler' için olduğunu ve toplum kullanımına açık olmadığını" belirtiyor. Ülkelere göre kanunlar değişse de yine de siz siz olun bundan sonra kamu prizlerini pek kullanmayın.

AYIN WEB SERVİSİ İz bırakmadan sohbet et

Bazen üyelik ve oturum açma zahmeti olmadan hızlı şekilde bir sohbet odası oluşturmak isteyebilirsiniz. Hack.Chat servisi bu gibi durumlarda gizli sohbet oturumları oluşturarak özel görüşmeler yapılabilmesini sağlıyor.

Bir sohbet odası oluşturmanız için yapmanız gereken tek şey "https://hack.chat/?kanal-ismi" adresinin "kanal-ismi" bölümünü, dilediğiniz şekilde değiştirip, sohbet oturumuna katılmasını istediğiniz arkadaşlarınıza göndermek. Bağlantıyı paylaştığınız arkadaşlarınız, tarayıcılarına herhangi bir eklenti indirmeden direkt olarak sohbet oturumuna katılabiliyorlar.

Tennessee Üniversitesi matematik ve fizik öğrencisi Andrew Belt tarafından inşa edilen Hack.Chat, kendi sunucularında hiçbir yazışmayı kaydetmediğini belirtiyor. Özel yazışmalar için kullanılabilecek bu tek kullanımlık sohbet istemcisi, arkada hiçbir iz bırakmadan yazışma yapmak isteyenler için ideal bir hizmet sunuyor.

AYIN BAĞIMLISI Oyun için kız arkadaşını uyuttu!

23 yaşındaki Alman bir genç, Castrop-Rauxel bölge mahkemesi tarafından 500 Euro cezaya mahkum edildi. Bu cezanın sebebi ise, oyunlarının kesintiye uğramasını engellemek için kız arkadaşına ilaç vermesi.

Olayın gerçekleştiği gece, bir arkadaşını, yoğun bir Xbox oyun seansı için evine davet eden oyun bağımlısı genç, akşam kız arkadaşının eve gelmesi ile beraber oyun seansının durdurulma tehlikesine gireceğini düşündü. Kız arkadaşının ilgi isteyeceğinden endişelenen oyuncu, o anda düşünmeden kız arkadaşını sahip olduğu ilaçlardan biri ile bayıltmaya karar verdi ve kız arkadaşının çayına dört veya beş damla ilaç damlattığını itiraf etti. Derin bir uykuya dalan kız ancak bir sonraki akşamüstü uyandığını hatırlıyor. Kurbanın saçına uygulanan test, sadece ilaç kullanıldığını doğrulamakla kalmadı, bu işlemin tek seferlik bir şey olduğunu da gösterdi. Hakim, sorunun tek seferlik olmasını, suçlunun itirafını ve mahkeme ile beraber çalışmasını da göz önüne aldı. Sonuç olarak uygun bir para cezası verilmesine ve hapis cezasına gerek olmadığına karar verildi.

AYIN HACK'İ Yasak ilişki sitesi kullanıcılarına şok

Evli insanlara çöpçatanlık hizmeti sunan Ashley Madison sitesi hack şokuyla sarsıldı. Aykırı yapısıyla adından söz ettiren bu yasak ilişki sitesinin kullanıcıları ise, gelişmelerden dolayı oldukça tedirgin.

Oyun oynamak için neden vazgeçersiniz? Bu genç fazla büyük oynamış...

Bilgisayar korsanları kredi kartı bilgilerinin yanında, kullanıcıların cinsel fantezilerini de ele geçirdiklerini iddia ediyorlar. Sitenin güvenliğinden sorumlu çalışanlar ise bu iddiaların gerçekleri yansıtmadığını belirtiyor.

Sitenin güvenlik uzmanı Brian Krebs yaptığı açıklamada, sisteme sızan bilgisayar korsanlarının sadece üyelik bilgilerinin bir kısmını ele geçirdiklerini söyledi. Ashley Madison sitesinin 50'den fazla ülkede 37 milyon üyesi var. Geçtiğimiz Mayıs ayında dünyanın en büyük çöpçatanlık sitelerinden biri olan Adult Friend Finder da aynı şekilde hacklenmişti.

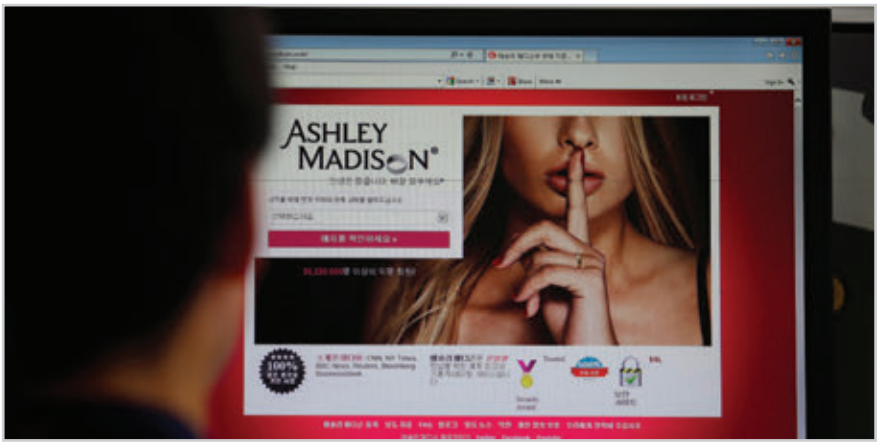

AYIN MÜJDESİ Toyota'dan crash dummy'lere müjde

Toyota, ilk defa 1997 yılında geliştirdiği THUMS (Total Human Model for Safety) sanal insan vücudu yazılımını, yeni "kas modelleme" simülasyonu ekleyerek daha da geliştirdi. Bu iyileştirme ile araç içerisinde bulunan kişilerin olası kaza öncesi ve sonrasında duruş pozisyonları modellenerek, çapışma nedeniyle meydana gelen yaralanmaların insan vücudunun hangi bölgelerinde ve organlarında gerçekleştiği daha detaylı ve kolay bir şekilde tespit edilebilecek. Son versiyonu kaza sırasında araç içindeki insanların kas sisteminin pozisyonunu diğer teknolojilere göre daha doğru ve net verilerle mühendislere aktarıyor. Toyota, hava yastığı, emniyet kemeri ve diğer güvenlik donanımlarının yanı sıra bu yazılımın aktif güvenlik konusundaki çalışmalara daha etkin bir katkı sağlayacağını düşünüyor.

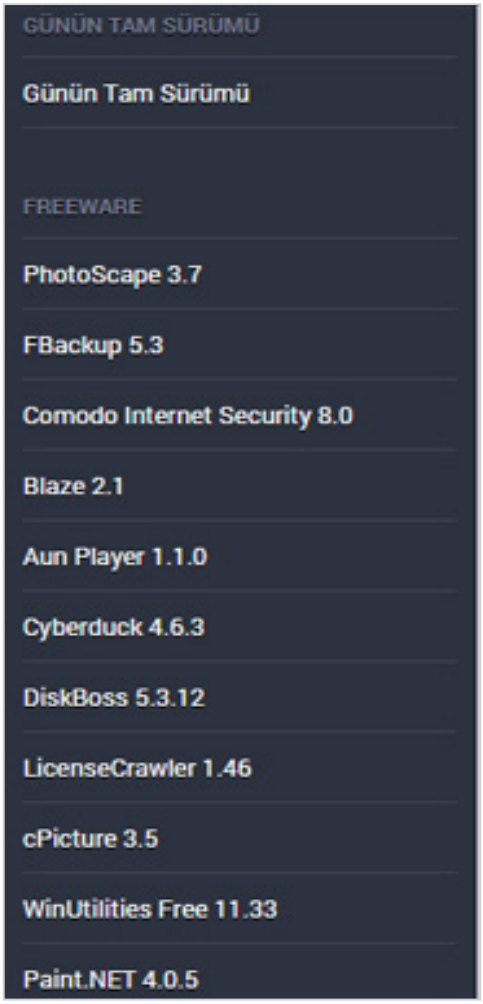

1

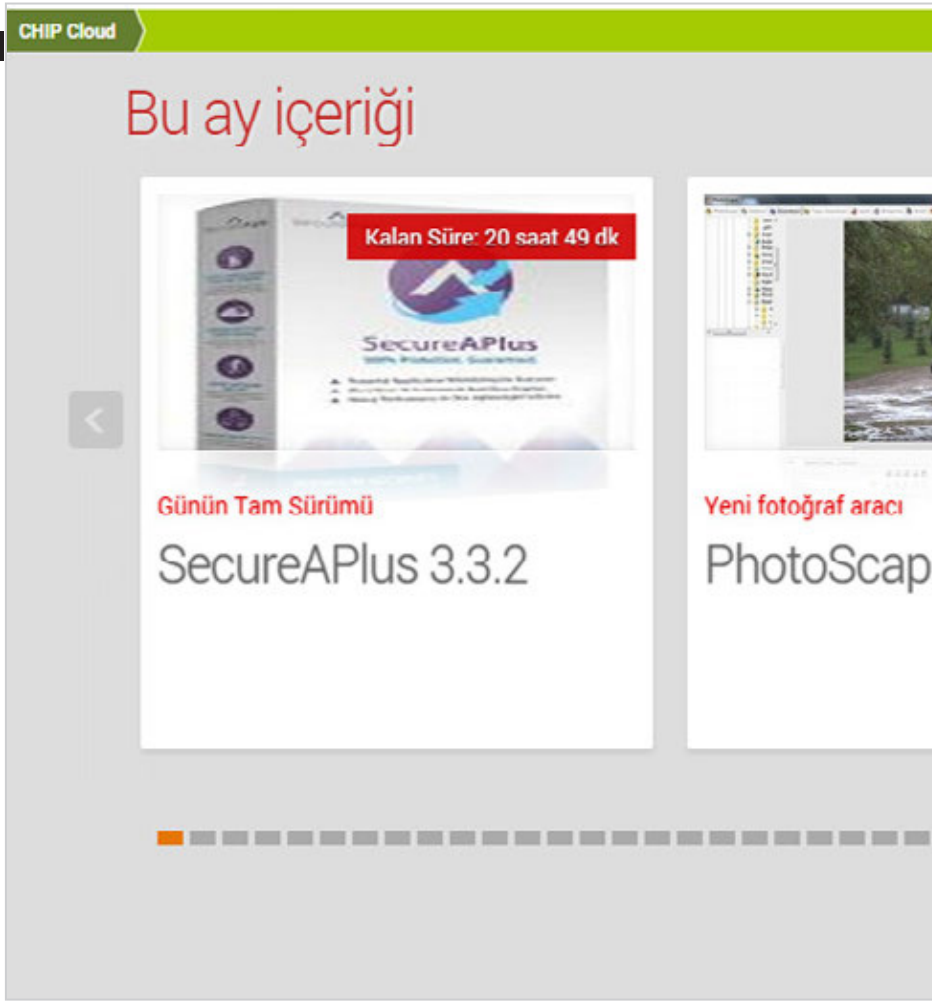

CLOUD İÇERİĞİ

Gelişen teknolojiye ayak uydurmak ve ihtiyaçlara uyum sağlamak için CHIP DVD şekil değiştiriyor ve artık CHIP Cloud oluyor. Bundan sonra sadece PC'nizden değil yeni nesil optik sürücüsü olmayan mobil cihazlardan da tüm içeriğe ulaşabileceksiniz.

CHIP Cloud arabirimine ulaşabilmek için artık http://chipcloud.chip.com.tr adresini açmanız yeterli. Bu şekilde CHIP içeriklerinin sınırı kalkıyor ve herkesin kullanımına açılıyor. CHIP Cloud arabiriminde sol üstteki ikona tıkladığınızda açılan menüyü kullanarak içeriğin sıralı tam listesine ulaşabileceğiniz gibi, aynı zamanda "CHIP Kodları" menüsünden de tüm kategorileri bir arada görebilirsiniz. Kategoriler altında bulacağınız içeriklere erişmek içinse, ilgili kategoriye girdikten sonra ulaşmak istediğiniz içeriğe tıklayabilirsiniz. Böylece istediğiniz içerik tüm bilgileriyle birlikte ekrana gelecek. Eğer isterseniz "İndir" butonu ile içeriği bilgisayarınıza ya da

İçeriklere erişmek için,
http://chipcloud.chip.com.tr
adresini kullanabilirsiniz

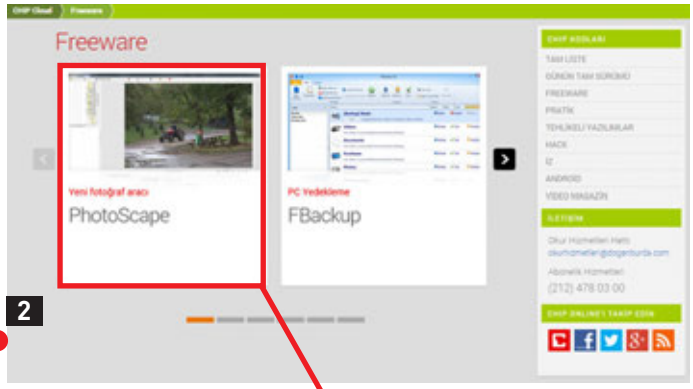

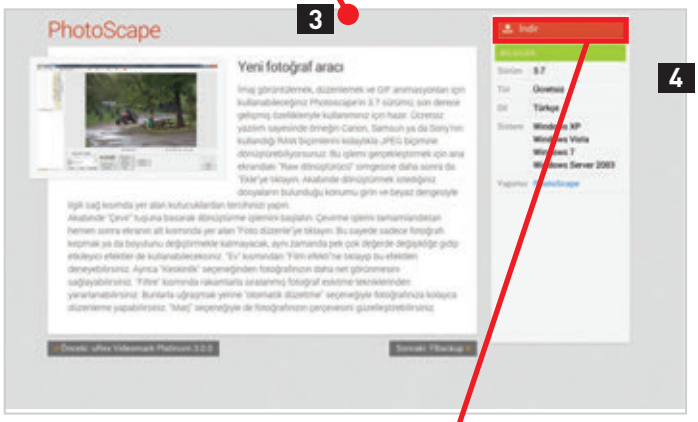

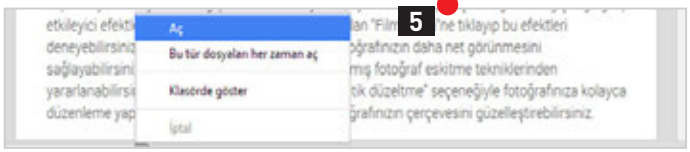

mobil cihazınıza yükleyebilirsiniz. Bunun için ekrana gelen güvenlik penceresini "Çalıştır" butonu ile onaylamanız yeterli. Böylece dosya CHIP Cloud'tan bilgisayarınıza indirildikten sonra kurulum programı başlayacaktır. Ayrıca artık CHIP Cloud'da programların sadece 32 ve 64 bit'lik sürümlerini değil, akıllı telefon sürümlerini de bulabileceksiniz. Bunun için "İndir" menüsünü kullanabileceğiniz gibi hangi mobil işletim sistemini kullanıyorsanız onun QR-Code'unu okutarak uygulamalara daha hızlı bir şekilde erişebilirsiniz.

Yenilenen içerikler artık internetten CHIP Cloud üzerinden size sunulduğu için herhangi bir fiziksel optik medyaya da ihtiyacınız olmayacak. Bu şekilde optik sürücüye sahip olmayan ya da içeriklere mobil cihazları üzerinden erişmek isteyen CHIP okurları da rahatlıkla sunulan içeriğe nerede olurlarsa olsunlar erişebilecekler. Severek takip ettiğinizi düşündüğümüz ve dergide yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemelerle ilgili videoları da artık benzer şekilde PC'nize ek olarak mobil cihazlarınızdan da izleyebilirsiniz. Bu videolar arabirimde Video Magazin bölümünde yer alıyor.

VİDEO MAGAZİN: CHIP Cloud ile artık mobil cihazlarınızdan da izleyebilirsiniz. Dergide üzerinde **Video Magazin** logosu yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeler ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

Ücretsiz yazılımlar

Tümü ücretsiz: Sizlere her ay en başarılı ücretsiz yazılımları ve uygulamaları tanıtıyoruz.

Kolay disk yazma

BurnAware Free 8

CD ya da DVD yakmak artık eskisi kadar revaçta değil ve çoğu bilgisayar bu optik sürücülerle gelmiyor. Ancak bizim gibi hala yedekleme işini optik sürücülerle yapmayı sevenler ya da ev sinema DVD'leri, müzik CD'leri oluşturanlar için iyi bir yakma yazılımı hala çok önemli. BurnAware Free en iyi seçeneklerden biri. Ücretsiz yazılım Blu-ray diskler de dahil olmak üzere tüm optik medyalara yazma işlemini gerçekleştirebiliyor, yeniden yazılabilir diskleri tekrar kullanabilmeniz için silebiliyor.

Rakip yazılımlarında yer alan ve belki de hiç kullanmayacağınız sayısız özelliğe karşın BurnAware hayli basit yapısıyla meydan okuyor. Tek bir ekrandan tüm gerekli tuşlara ulaşılabiliyor ayrıca işlevler "Data, Multimedia, Disc Images" şeklinde kategoriler altında toplanıyor.

Son sürümünde klasörleri ayrı ayrı yazma gibi özelliklerle geliştirilmiş olan BurnAware sürükle bırak yöntemini de destekliyor. Yeni kullanıcı arayüzüyle yapılandırılabilir tema özelliğini de sunan uygulamanın performansı hayli arttırılmış. Son sürümünde yazılımın sistem kaynaklarını tüketmesi de azaltılmış. Yeni bir dosya işleme sistemiyle uygulama artık çok daha hızlı ve çok daha stabil. Üstelik disk boyutunu da çok daha iyi hesapladığı için verilerinizi aktarmada daha az hata payına olanak sağlıyor. BurnAware hala disk yazmaya ihtiyaç duyanlar için kesinlikle tavsiye ettiğimiz ücretsiz bir yazılım.

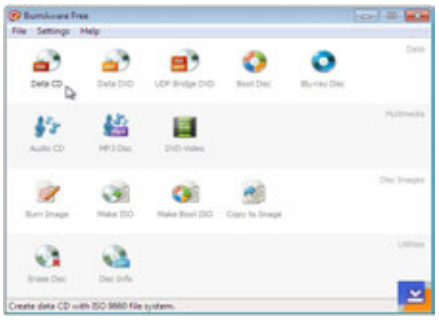

İşletim sistemi: Win 7/8/10
Dil: İngilizce

Linux paketi

Aptosid 2013-01

Aptosid, popüler Debian sürümü üzerine geliştirilmiş. Diğer sürümlerinden farklı olarak LibreOffice, digiKam ya da K3b gibi en son ve ücretsiz ekstraları da içinde paket olarak bakındırıyor. Bu yüzden sistem kullanıcılar arasında hayli popüler olarak kullanılıyor. Hızlı ve stabil çalışan sürümü öncekilerden hayli gelişmiş durumda.

İPUCU CHIP Cloud'daki aptosid sürümü, x64 ve x86 işlemcilerle uyumlu olarak çalışıyor, kurulumda herhangi bir soruna neden olmuyor.

İşletim sistemi: Linux
Dil: İngilizce

Akıllı yakma aracı

InfraRecorder 0.53

InfraRecorder'ı kullanarak CD ve DVD'lerinizi kolaylıkla yazabilirsiniz. Bir veri medyası oluşturmak için yazılımın hayli başarılı olduğunu not etmemizde yarar var. Üstelik yazılım için sisteminizde çok az bir alan ayırmanız gerekiyor. Eğer bu tarz yazılımlara nadiren ihtiyaç duyuyorsanız InfraRecorder tam size göre.

İPUCU Eğer MP3 dosyaları yazılımla medyalara yazmak istiyorsanız, üreticinin web sitesinde bulunan eklentiyi indirmeniz gerekiyor.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7
Dil: İngilizce

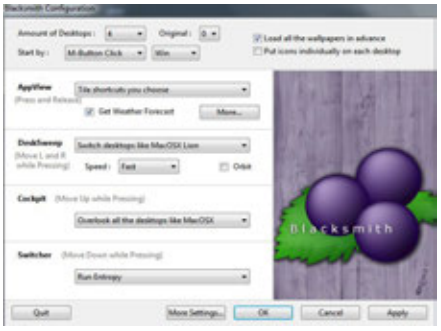

Sanal masaüstü

Blacksmith 1.5.5

Linux ya da Mac OS sistemlerin tersine Windows'ta pek çok arayüzde çalışmak halihazırda çok mümkün değil. Ancak Blacksmith gibi uygun bir yazılım sayesinde bu hayaliniz gerçeğe dönüşebiliyor. Uygulama sayesinde Windows'ta altı adede kadar ekranda çalışabiliyorsunuz. Böylelikle çalışmalarınız daha da kolaylaşıyor ve ilave bir monitör alma derdinden kurtulabiliyorsunuz.

İPUCU Kurulumdan sonra aracı sistem tepsisinde bulabilirsiniz. Buradan yazılımın özelliklerini belirleyebiliyorsunuz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7
Dil: İngilizce

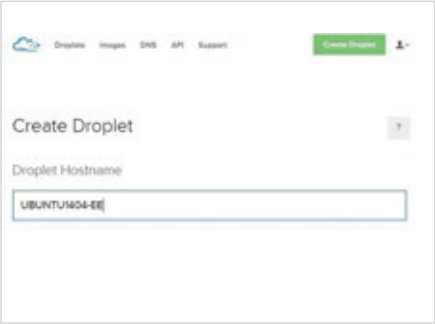

Dosya yönetim aracı
Droplt 8.0 Final

Droplt'i kurduktan sonra dosyalarınızla ilgili pek çok işlemi otomatik olarak gerçekleştirebiliyorsunuz. Örneğin masaüstü simgesine ZIP dosyasını sürükleyip dosyayı açma işlemini bir sonraki uygulamalar için de aynı biçimde gerçekleştirme komutunu verebiliyorsunuz. Böylelikle çok fazla zaman ve enerjiden tasarruf edebiliyorsunuz.

İPUCU Aracın özellikleri hakkında daha fazla bilgi almak için masaüstündeki simgesine sağ tıklayıp bağlam menüsünden "Instructions"ı seçebilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

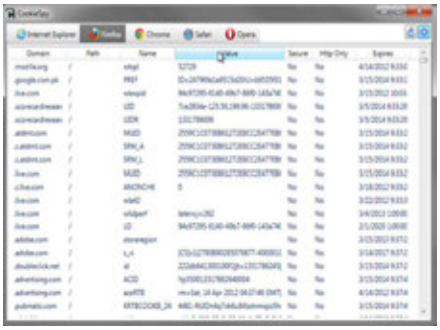

Çerez yönetici
CookieSpy6

Bu uygulama sistem tarayıcınıza yerleşmiş tüm çerezlerden kurtulmanıza yarayan pratik bir araç. Üstelik taşınabilir USB sürücünüzden de çalıştırılabiliyor. Her tarayıcının kendi sekme sistemi olduğundan birbirleri arasındaki geçişlerde etki alanı adı bilgileri saklanıyor. Uygulamayla sekmelere sağ tıklayıp dilediğiniz çerezleri manuel olarak da silebiliyorsunuz. Yazılımın desteklediği tarayıcı çeşitliliğine Maxthon Nitro tarayıcı bile dahil edilmiş. Uygulamayla artık çerezler sizden korksun.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

YENİ GÜNCELLEMELER

Krita 2.9.4.3
Krita Open Source'un en popüler çizim programlarından biri de Krita. 2.9 sürümüyle birden çok belgeyi aynı anda uygulamada çalıştırabiliyorsunuz. Elden geçirilen renk araçlarının yanı sıra palet ve geçiş araçları da yeni sürümde bulunuyor.

Krita.org

Cloudfogger 1.4.2160
Cloud yedeklemeler için geliştirilen şifreleme aracının en son sürümü, Microsoft'un OneDrive'ıyla da uyumlu olarak çalışıyor. Dahası yazılımın yeni sürümünde mEGA, ownCloud ve 1&1 SmartDrive gibi yedekleme birimleri dahil edilmiş.

Cloudfogger.com

Dr. Web Curelt 10.0
Yeni yayınlanan yazılımla, bilgisayarınızdaki virüsleri ve zararlı yazılımları çok daha başarılı biçimde denetleyebileceksiniz. Aynı zamanda zararlı bulaşmış sistemi temizleyebiliyorsunuz. Bunun için .EXE dosyasını çalıştırmanız yeterli.

Freedrweb.com

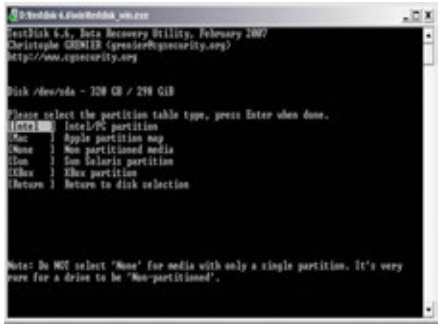

Sistem aracı
TestDisk 7

Eğer bilgisayarınızı açma düğmesine bastığınızda işletim sistemi karşınıza gelmiyorsa ya da işletim sistemi bölümlerinden biri aniden silindiyse panik yapmanıza gerek yok. Her ne kadar Windows'un dahili kurtarıcısı ilk imdadınıza yetişen araç gibi görünse de aslında TestDisk daha iyi bir seçenek çünkü sürücü kaynaklı sorunların çözümünde çok daha başarılı bir uygulama. TestDisk bu tarz bozuk sürücüleri tekrar çalışır hale getirebiliyor, silinen bölümleri onarıyor. Grafik arayüz içermeyen bu uygulama konsol tabanlı çalışıyor.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

Güçlü cebir aracı
wxMaxima 5.36.0

Maxima ile basit işlemler arasında sayabileceğimiz toplama, çarpma ya da çıkarma işlemlerini hızla yapabileceğiniz gibi, bilinmeyen parametrelerden karmaşık işlemleri de çözmeniz mümkün. Uygulamanın kullanımına alışmanız ancak birkaç saniye sürecek. Ancak bu ücretsiz yazılımın detaylı açıklamasına maxima.sourceforge.net/docs/manual/en/maxima.pdf altından ulaşabiliyorsunuz.

İPUCU Uygulamanın Linux ve Mac OS X sürümlerine de geliştiricinin maxima.sourceforge.net adresinden ulaşabiliyorsunuz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

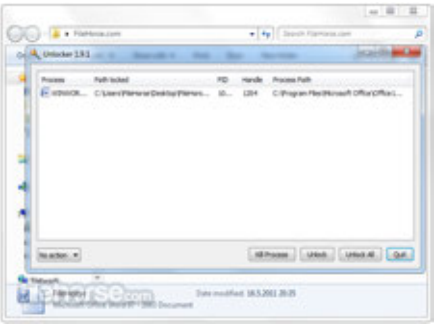

Dosya kilitlerini açın
Unlocker 1.9.2

Ücretsiz yazılım Unlocker, sistemin engellediği dosya ya da klasörleri silmenize yarıyor. Düzenlemek istediğiniz bir dosyayı ya da ilgili bir klasörü seçiyorsunuz ve "OK" tuşuna tıklayarak işlem sürecini başlatıyorsunuz. Aracı kullanarak söz konusu verilerde isim değiştirme, silme ya da taşıma işlemlerini kolaylıkla gerçekleştirebiliyorsunuz.

İPUCU Kurulumun başlangıcında "Advanced" seçeneğini işaretleyerek, tarayıcınıza herhangi bir kurulum yapılmasını engelleyebilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

Anahtar problemi

Pretty Good Privacy (PGP) ile e-posta şifrelemesi oldukça başarılı. Ancak PGP, açık anahtarları anahtar sunucularında barındırıyor ve bu sunucular anahtarların doğruluğunu garanti etmiyor. OPENPGPKEY ise bu garantiyi DNS sunucusundaki bir girdiyle sağlıyor.

Anahtar sunucusu araması gösteriyor ki herkes buraya bir PGP anahtarı girebilir ve kendini "başbakan" olarak tanıtabilir.

Doğrulamasız PGP anahtarları

Ali'nin, Ayşe'ye bir şifreli e-posta gönderebilmesi için öncelikle Ayşe'nin iki anahtar **1** yaratması gerekiyor. Şifreyi çözmek için ürettiği özel anahtar kendisinde kalırken, açık anahtarı da **2** şifreleme için açık anahtar sunucusuna yüklüyor. Ali, açık anahtarı suncudan alıyor ve göndereceği e-postayı şifreliyor **3**. Ayşe de Ali'nin iletisini kendi özel anahtarıyla **4** çözüyor.

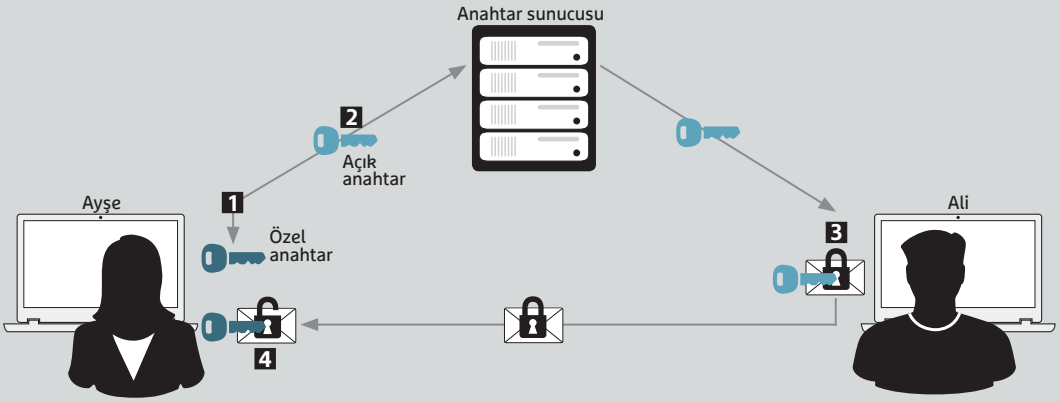

Doğrulamalı PGP anahtarları

Ayşe, yukarıda anlattığımız gibi bir özel/açık anahtar çifti **1** üretiyor ve açık anahtarı kendi e-posta servis sağlayıcısına gönderiyor. S. sağlayıcı bu anahtarı, kendi IP adresi altında bir DNS sunucusuna giriyor **2**. Girdinin doğruluğu, DNSSEC tarafından garantileniyor. Ali doğrulanmış anahtar ile kendi iletisini şifreliyor **3**. Aynı yukarıdaki gibi, Ayşe iletiyi kendi özel anahtarıyla **4** çözüyor.

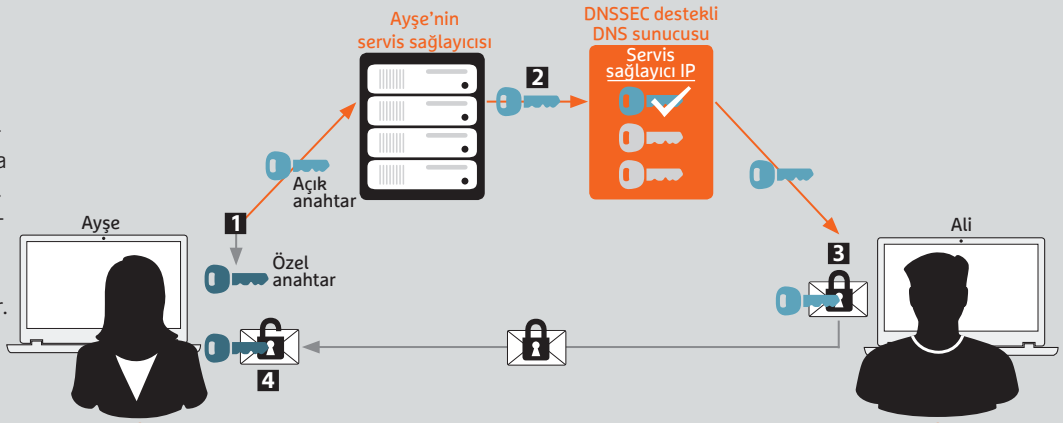

Mail.de, OPENPGPKEY kullanarak e-posta anahtarları depolama hizmeti sunan ilk servis sağlayıcı. DNS sunucusuna yüklenmesi için kullanıcının açık anahtarı mail.de hizmetine göndermesi gerekiyor.

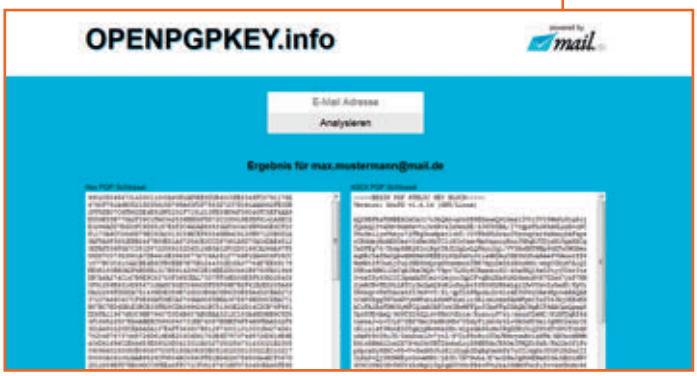

Openpgpkey.info web sitesi üzerinden kullanıcı, DNS sunucusuna vermek üzere mail adresi için kendi açık anahtarını alabilir (anahtarın doğruluğu OPENPGPKEY tarafından garantileniyor).

BİLGİ GRAFİKLERİ: CHIP

Taklit edilemeyen mail anahtarları

PGP, e-posta trafiğini güvenli bir şekilde şifreleyebiliyor, fakat anahtarların doğruluğunu kontrol etmiyor. OPENPGPKEY ile artık bu da mümkün.

Tan BODUR/ MM

Edward Snowden olayının ardından, fazla meraklı istihbarat ajanslarının bütün interneti taramalarını engellemenin tek yolunun iyi bir şifreleme sistemi olduğunu öğrenmiş bulunduk. Web siteleri veya hızlı mesajlaşma yazılımları için iyi tasarlanmış şifreleme yöntemleri mevcut; ancak iş e-postaya geldiğinde durum biraz daha zorlaşıyor. Farklı servisler

(Gmail ve Yahoo gibi) arasında gidip gelen iletileri şifrelemekte sorun yok; ancak iletilerin bir kopyası genellikle posta kutusunda kalıyor. Snowden'in mail sunucusu Lavabit'e yapılan saldırı tehdidi, bu istihbarat ajanslarının posta kutusuna erişim konusunda mükemmel bir beceriye sahip olduklarını gösterdi. Bunun tek bir çözümü var; iletinin (göndericiden alıcıya kadar) tüm yol boyunca şifreli kalması ve anahtarların yalnızca gönderici ve alıcıda bulunması, ileti trafiğini sağlayan şirketlerin (servis sağlayıcıların) bile içeriği okuyamamaları gerekiyor. PGP sayesinde, ufak bir altyapıyla bile çalışabilen bir yöntem artık mümkün. Öncelikle Gpg4win gibi bir uygulama kullanarak bir anahtar çifti üretiyorsunuz. Özel anahtar iletileri çözüyor ve kullanıcıda kalıyor. İletiyi şifrelemeye yarayan açık anahtar ise kullanıcı tarafından iletişim kurulacak diğer kullanıcıya gönderiliyor. Bu şekilde artık herkes açık anahtarla şifrelenmiş bir e-posta gönderebiliyor, ve yalnızca e-postayı alan kişi kendi özel anahtarı ile iletiyi okuyabiliyor. PGP en iyi, kendi arkadaş çevreniz ve ailenizle kullandığınızda işe yarıyor, zira bu güven çemberi içinde herkes birbirini tanıyor. Farklı insanlardan şifrelenmiş e-postalar almak isterseniz, açık anahtarınızı yayınlamanız gerekli. Eğer isterseniz yazılım bu anahtarı bir açık anahtar sunucusuna (tabii ki benzersiz kullanıcı kimliğinizle birlikte) gönderiyor. Bu tür sunucular örneğin üniversiteler bünyesinde barındırılıyor ve herkese açık. Anahtar sunucusu bir e-posta adresi arkasında kimin olduğunu bilmiyor. Mesela ABD'deki MIT Üniversitesi anahtar sunucusu üzerinde (pgp.mit.edu), Angela Merkel ismini arattığınızda birçok sonuç alabiliyorsunuz; bu anahtarlardan biri gerçek olsa bile sahtelerinden ayırt edilemiyor. İsteyen herkes, rastgele e-posta adresleri için sunucuda bir PGP anahtarı depolayabiliyor.

PGP prensiplerinde global açılım

Dünya genelinde uçtan uca şifreleme ile kullanılabilecek bir e-posta yapısı için PGP sistemi içine denetim için resmi bir yapı dahil edilmesi gerekiyor. Uzmanların bu konuda farklı çözüm önerileri mevcut. Almanya'nın Fraunhofer Enstitüsü, S/MIME kullanımını öneriyor. Bu senaryoda açık anahtarlar bir sertifika ile etiketleniyor ve bir sertifikasyon mercii tarafından doğrulanıyor. Bu yöntem genelde iyi çalışsa da her zaman tam anlamıyla güvenli olamayabiliyor; zira sertifikalar da sahteleriyle değiştirilebiliyor, çalınabiliyor ya da kötüye kullanılabiliyor. Daha ümit vaadeden bir çözüm ise DNS içinde doğrulama. DNS'ler için "internetin telefon rehberi" diyebiliriz; web sitesinin ait olduğu alan adına (örn. chip.com.tr) ait IP adresi için bir girdi oluşturuyorlar. Bu servisi veren dünya üzerinde binlerce DNS sunucusu mevcut. Belirli bir alan adına ait DNS girdisi, 3 adet doğrulama bilgisini (IP adresi, şifreleme ve PGP anahtarları) kapsayacak şekilde genişletilebilir. Burada en önemli olan ilk seviyedir, yani DNS güvenlik uzantıları (DNSSEC): Her IP adresine bir imza veriliyor ve bu imzanın gerçekliği evdeki router tarafından, (DNS çözümleyici kullanılarak) DNS sunucusuna bir sorgu gönderilmek suretiyle kontrol ediliyor. DNSSEC, tampon belleğin zehirlenmesini önleyerek saldırganın kurbanı sahte bir IP adresine yönlendirmesini engelliyor. Sahte IP adresleri, sitelerin (örneğin bankaya ait web sitesinin) birebir kopyasını barındırarak kullanıcıyı (gerçekten kendi bankasının sitesine giriş yaptığı yönünde) kandırıp giriş bilgilerini aldıktan sonra kötü amaçlar için kullanılabiliyorlar.

Alan adı sisteminde mail anahtarları

İkinci garanti seviyesi, güvenlik konusunda hassas (mailbox.org gibi) servis sağlayıcılar tarafından zaten kullanılmakta. DANE (DNS-based Authentication of Named Entities – İsim verilmiş varlıklar için DNS tabanlı kimlik doğrulama) prosedürü, DNSSEC girdisini genişleterek servis sağlayıcının iletileri taşımak için kullandığı SSL anahtarlarını doğrulayan bir sertifikayı da kapsamasını sağlıyor. DANE sayesinde iletinin kat ettiği tüm yol -soldaki grafikte gördüğümüz Ali-Ayşe örneğinde olduğu gibi- güvenlik altına alınıyor. Zira burada Ayşe'nin servis sağlayıcısı DNS sunucusuna anahtarın gerçekten Ali'den mi yoksa e-posta sağlayıcısından mı geldiğini sorabiliyor. Üçüncü bir garanti seviyesi ise internet protokollerinin standartlaşması için çalışan gayrı-resmi, açık bir oluşum olan IETF grubuna (Internet Engineering Task Force-İnternet Mühendislik Görev Gücü) sunuldu. OPENPGPKEY adı verilen bu çözüm, mail sunucusunun DNSSEC tarafından korunan girdilerine, müşterilerinin (kullanıcılarının) PGP ile oluşturdukları açık anahtarların da dahil edilmesini öngörüyor. Güvensiz anahtar sunucular yerine, böylece her kullanıcı, DNS sunucu üzerinde PGP ile oluşturduğu ortak anahtarını yayınlayacak bir mail sunucusu kullanabiliyor. Burada DNSSEC üzerinden kimlik doğrulaması yapılan bir servis sağlayıcı ile bağlantı kurulması, bahsi geçen e-posta adresine ait kimliği doğrulanmış bir PGP anahtarı bulunduğunu gösteriyor. IETF bu öneriyi, yılsonuna doğru resmi bir standart oluşturmak için kullanmayı planlıyor. DANE ve OPENPGP hizmeti sunan e-posta servis sağlayıcılarında (örn. mail.de), kullanıcı, kendi anahtarını servis sağlayıcıya gönderdikten sonra bu anahtarlar, servis sağlayıcının DNSSEC özellikli DNS sunucuları üzerinde yayınlanıyor. Korunan bir hesaba ait açık anahtarı görebilmek için https://openpgpkey.info adresini kullanabilirsiniz (tabii ki bu yalnızca e-posta hesaplarını OpenPGP ile koruyan ve anahtarları yayınlayan servis sağlayıcılar için geçerli). Mail.de sunucusu için bu sistemi kuran Michael Kliewe, web sitesini yalnızca ilk adım olarak görüyor ve "Standart kabul görür görmez, açık anahtarlı DNS sorguları cihazlarda çalışan ilgili PGP yazılımlarına dahil edilecektir" diyor. Tabii istihbarat ajansları bu habere pek sevinmeyecek.

yorum@chip.com.tr

İPUÇLARI ve HİLELER

Bu ipuçları ile bilgisayarınızı daha hızlı ve kullanışlı bir hale getirebilirsiniz. Ayrıca: En iyi Office, Facebook, Photoshop, Mobil, Donanım ve daha fazlası için küçük hileler de cabası.

WINDOWS

1 WINDOWS 7 Windows Gezgini'ni yönetici izni ile başlatın

2 WINDOWS Aşırı yoğun disk kullanımından kaynaklanan problemleri engelleyin

3 WINDOWS Kullanıcı hesap servislerinden kaynaklanan sorunları çözün

4 WINDOWS 8.1 Pencereleri Görev Çubuğu'nda tekil gösterin

5 WINDOWS Windows ve Office etkinleştirme dosyalarını yedekleyin

6 WINDOWS 7 Bazı programların hatalı "Birlikte Aç" tanımlarını düzeltin

7 WINDOWS Kayıp ya da silinmiş verileri kurtarmanın en iyi yolları

8 WINDOWS Internet Explorer'da kod hatasından dolayı açılmayan siteleri açın

9 WINDOWS İşlemcinizin güç tüketimini Denetim Masası aracılığıyla kontrol edin

10 WINDOWS 8.1 Microsoft hesabınızı yerel kullanıcı hesabına dönüştürün

11 WINDOWS 8.1 Kayıt Defterinden Aero Shake fonksiyonunu kalıcı olarak devre dışı bırakın

12 WINDOWS 7 Güncellemeler sırasında Windows'un kapanması durumuna karşı

DONANIM

13 PROJEKTÖR Projektörünüzü tavana asmanın en iyi yolu

14 USB BELLEK Bilgisayarınız USB belleğinizi doğru tanımlayamıyorsa nedenini bulun

15 BİLGİSAYAR Bilgisayarınızı internet yoluyla uzaktan kontrol edin

16 FRITZBOX Yeni cihazlar için WPS hızlı bağlanma işlevini kapatın

17 IPAD Tabletiniz suya düşerse ilk yapmanız gerekenler

18 PLAYSTATION 4 Oyun konsolunuzun verilerini harici bellekte güvence altına alın

19 TELEVİZYON Ekran görüntüsü kaymış görünüyorsa yapmanız gerekenler

FOTOĞRAF

20 ÖZNELLİK Gözleriniz de ziyafet çekebilir: Yemek fotoğraflarınız için süper teknikler

21 OPTİK Manzara fotoğraflarınızda gökyüzünü yoğun şekilde aydınlatın

22 GIMP Fotoğraflarınızı üst üste binmiş pozlardan arındırın

23 RENK UZAYI sRGB ile Adobe RGB arasındaki gerçek fark nerede yatıyor?

24 PHOTOSHOP Actions'ı indirin ve rutin işleri hızlı halledin

25 LIGHTROOM Akıllı telefonunuzdaki ve bilgisayarınızdaki fotoğrafları eşleştirin

26 INSTAGRAM Eklentinizi farklı hesaplardan aynı anda kullanın

27 UZMAN İPUCU Kara kalem çizime dönüşmüş portreler

MOBİL

28 IPHONE Akıllı telefonunuzu nabız ölçere çevirin

29 ANDROID Hata mesajından sonra uygulama başlatılamazsa ne yapılmalı?

30 TABLET Amazon Instant Video uygulamasını tabletinizde süresiz olarak kullanın

31 ANDROID Akıllı telefonu fabrika ayarlarına döndürmek

SOSYAL AĞLAR

32 WEB HİZMETLERİ Web'den ya da uygulamayla taksi ücretini belirleyin

33 FACEBOOK Messenger'ı tarayıcıdan kullanın ve engelsizce sohbet edin

34 YOUNOW Trend platformda kendi yayınınızı kurun

35 SNAPCHAT Resim ve videolarla kendi hikâyenizi yaratıp, yayınlayın

WINDOWS

Bu ipuçları işletim sisteminizi uçuşa geçirecek

1 WINDOWS 7 Windows Gezgini'ni yönetici izni ile başlatın

Güvenlik gerekçesiyle Windows 7, yönetici olarak giriş yaptığınız zamanlarda Gezgin'i engelliyor. Bu nedenle klasör pencerelerini ayrı bir işlemde başlatmalısınız. Bunun için Gezgin'i açın. ([Windows] + [E]) Ardından sol üst taraftaki "Düzenle" butonuna tıklayın. "Klasör ve arama seçenekleri" kısmına tıklayarak "Görünüm" bölümüne gelin. "Klasör pencerelerini ayrı bir işlemde başlat" seçeneğini işaretleyin ve "Tamam" a basın.

Artık kayıt defterindeki yönetici engelini kaldırabilirsiniz. Bunun için [Windows] + [R] tuşuna basın. Açılan pencereye "regedit" yazın ve Enter'a basın. Kayıt defterinde »HKEY_CLASSES_ROOT\AppID\{CDCBCFCA-3CDC-436f-A4E2-0E02075250C2}« anahtarını bulun. Sağ tıklayın ve silin. Ardından bilgisayarınızı yeniden başlatın. Artık Windows Gezginine başlat menüsünden yönetici olarak erişebileceksiniz. Bunun için ilgili girdiye sağ tıklayıp "Yönetici olarak çalıştır" a basmanız yeterli.

2 WINDOWS Aşırı yoğun disk kullanımından kaynaklanan problemleri engelleyin

Disk kullanımı arttıkça sistem yavaşlar ve dengesizliği artar. Size vereceğimiz ipuçlarını kullanarak sırtındaki gereksiz yükü kaldırıp, bilgisayarınızı yeniden eski günlerine döndürebilirsiniz. Öncelikle Görev Çubuğunda boş bir alana sağ tıklayıp, açılan menüden Görev Yöneticisi'ni açın. "İşlemler" sekmesine geçin ve gereksiz tüm işlemleri kapatın. İşlemi kapatmak için, basitçe işleme sol tıklayın ve sağ alt köşedeki "Görevi sonlandır" düğmesine tıklayın. İşlemin gerekli olup olmadığını öğrenmek için de, işleme sağ tıklayıp "Çevrimiçi ara" seçeneğini kullanabilirsiniz.

Sistemin açılışıyla birlikte açılan program sayısının fazlalığı da diskin yoğun kullanımına sebep olur. Başlat menüsünü açıp »msconfig« yazın ve "Enter"a tıklayın. Açılan pencerede "Başlatma" sekmesine tıklayın ve burada başlangıçta açılması mutla-

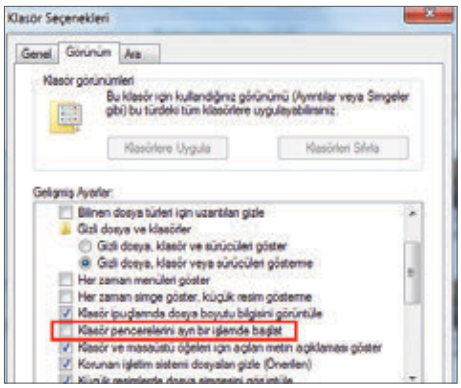

1

Yönetici Engelini Kaldırın

Yönetici engelini kaldırmadan evvel klasör pencerelerini ayrı bir işlemde başlatmalısınız.

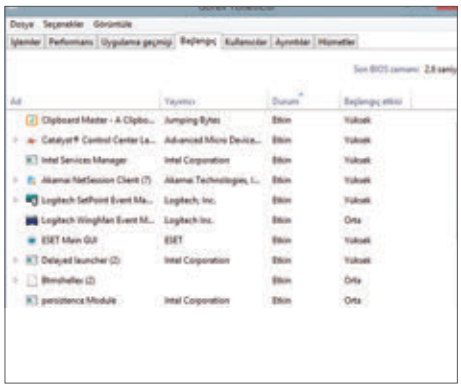

2

Windows için daha fazla performans

Çalışan işlemleri Görev Yöneticisi'nden kapatarak veri kullanımını azaltabilirsiniz

ka gerekmeyen işlemlerin işaretini kaldırın. "Hizmetler" sekmesinde alt kısımda bulunan "Tüm Microsoft hizmetlerini gizle" seçeneğini işaretleyin ve ardından listede gereksiz gördüğünüz tüm servislerin işaretini kaldırın. "Tamam"a tıklayarak değişiklikleri kaydedin, bilgisayarı yeniden başlattığınızda değişiklikler geçerli olacaktır. Sistemde çok fazla programın yüklü olması da yoğun kullanımın sebeplerinden biridir. »Denetim Masası > Programlar ve Özellikler« yolunu izleyerek Program Ekle / Kaldır penceresini açabilir ve gereksiz programları sisteminizden kaldırabilirsiniz.

Dizüstü bilgisayarlarda güç seçeneğini "Dengeli"den "Yüksek Performans"a geçirmek de genellikle performansı artıran bir etmendir. Denetim Masasında "Güç Seçenekleri" üzerinden bu değişikliği yapabilirsiniz.

3 WINDOWS Kullanıcı hesap servislerinden kaynaklanan sorunları çözün

Kullanıcı hesabı servisi kaynaklı sorunlar genellikle basit bir yeniden başlatma işlemiyle çözülse de kimi inatçı sorunları çözmek için hatalı kullanıcı profilini tamir etmek gerekir.

Başlat menüsünü açın ve arama bölümüne »regedit« yazın. Kayıt Defteri Düzenleyicisinde »HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\ProfileList« yolunu izleyin. Adı "S-1-5" ile başlayıp uzun rakamlarla devam eden tüm klasörleri tek tek kontrol edin. Hatalı profile ait klasörü bulduğunuzda (Profile Image Path yazılı girdiden anlayabilirsiniz) »RefCount« ve »Object State« girdilerinin değerini »0« olarak değiştirin ve pencereyi kapatın. Bilgisayarı yeniden başlatın ve hesabınıza her zamanki gibi giriş yapın.

Eğer Kayıt Defteri Düzenleyicisine aşina değilseniz, yeni bir kullanıcı hesabı açıp, eski hesaptaki tüm verileri yeni kullanıcıya taşıyarak da sorunu çözebilirsiniz. Öncelikle »Denetim Masası > Kullanıcı Hesapları« yolunu izleyerek yeni kullanıcı hesabı oluşturun. Bilgisayarı yeniden başlatın ve »Administrator« olarak giriş yapın.

Windows Gezgini'ni açın ve kullanıcı hesaplarının bulunduğu adrese gidin, genellikle »C:\Users\Kullanıcı_adı\« gibi bir yola sahip olur. Üst kısımdaki menüden "Görünüm" sekmesine gelin ve "Göster / Gizle" bölümünde yer alan "Gizli öğeler" seçeneğini işaretleyin. Şimdi klasörde yer alan, »Ntuser.dat«, »Ntuser.dat.log« ve »Ntuser.ini« dışındaki tüm dosya ve klasörleri kopyalayın.

Şimdi bu verileri yeni oluşturduğunuz kullanıcının aynı klasörüne taşıyın. Bilgisayarı kapatıp yeni oluşturduğunuz kullanıcıdan giriş yaptığınızda sorununuz çözülecek.

4 WINDOWS 8.1 Pencereleri Görev Çubuğu'nda tekil gösterin

Açık programlar Görev Çubuğunda simge kalabalığını önlemek için grup halinde bulunurlar. Ancak bu özellikten hoşlanmıyorsanız onu rahatlıkla devre dışı bırakabilirsiniz.

Bunun için, Görev Çubuğuna sağ tıklayın ve "Özellikler"e tıklayın. "Görev Çubuğu Düğmeleri" seçeneğinin karşısındaki açılır listeden "Hiçbir zaman birleştirme" seçeneğini seçiniz. Alternatif olarak, "Görev çubuğu dolu olduğunda birleştir" seçeneğini de işaretleyerek Görev Çubuğunun simge karmaşasına dönmesini önleyebilirsiniz.

5 WINDOWS Windows ve Office etkinleştirme dosyalarını yedekleyin

Windows'u formatlamak deneyimli kullanıcılar için basit bir işlem, ancak meşakkatli etkinleştirme süreci onlar için bile sinir bozucu olabiliyor. Ücretsiz araç Advanced Tokens Manager (http://joshcellsoftwares.com/products/advancedtokensmanager/) Windows ve Office'inizin ürün anahtarlarını doğrudan gösterebiliyor, etkinleştirme dosyalarını USB bellek ya da harici sabit diske yedekleyebiliyor. Bu sayede Windows'u yeniden kurduğunuzda etkin-

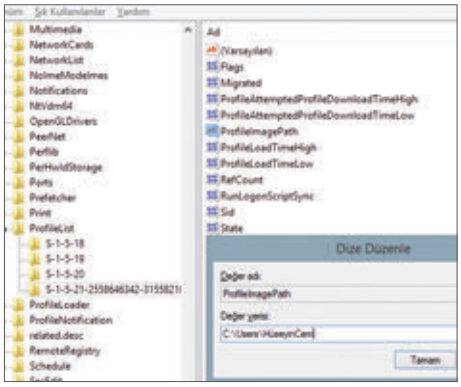

3

Kullanıcıya ait girdiyi bulun

Profile Image Path girdisini kontrol ederek klasörün hangi kullanıcıya ait olduğunu bulabilirsiniz.

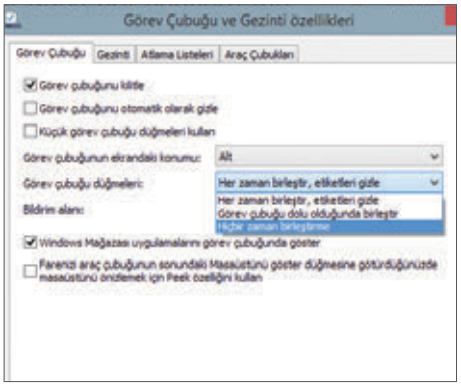

4

Gruplamayı engelleyin

Görev Çubuğunun "Özellikler"i aranan fonksiyonu içeriyor

leştirmek için tek yapmanız gereken Advanced Tokens Manager'i yeniden kurmak ve yedeklediğiniz etkinleştirme dosyasını tek tıkla kullanmak.

Not: Windows 8 ile birlikte »C:\Windows\System32\spp\store« klasörü altında Windows etkinleştirme dosyalarını bulabiliyorsunuz. Tüm klasörü yedekleyip, yeni kurduğunuz sisteme atmanız etkinleştirmeye yeterli oluyor.

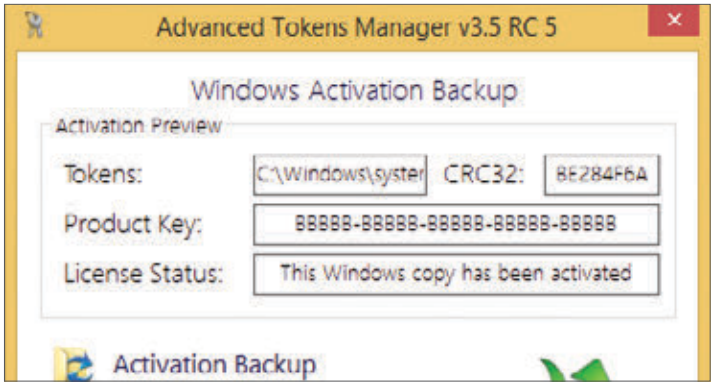

5 Etkinleştirme verilerini yedekleyin
Advanced Tokens Manager ürün anahtarını gösterebiliyor ve etkinleştirme dosyalarını yedekleyebiliyor.

6 WINDOWS 7 Bazı programların hatalı "Birlikte Aç" tanımlarını düzeltin

Windows tanımadığı bir dosya ekini ilk açtığında size bunu hangi programı kullanarak açmak istediğinizi sorar, sormadığı takdirde sistem ayarlarına girip bu hatayı düzeltmek gerekir. Bunun için;
»Denetim Masası > Programlar > Varsayılan programlarınızı ayarlayın« yolunu izleyin. Açılan pencerede sol kısımda varsayılan programlar listelenecek. Programlardan birini seçin ve "Bu programın varsayılanlarını seçin" düğmesine tıklayın. Yeni penceredeki listede, bu programla ilişkilendirmek istediğiniz dosya türlerini seçebilirsiniz.

7 WINDOWS Kayıp ya da silinmiş verileri kurtarmanın en iyi yolları

Dijital ortamda verilerin yedeğini almak hayati önem taşır. Eğer ki yedeklemediğiniz dosyaları kaybederseniz, bu durumda devreye veri kurtarmak için özel araçlar girer. Ancak dikkat etmeniz gereken birkaç nokta var. Öncelikle kendini veri kurtarma programı olarak lanse eden pek çok araç, acil durumda hiçbir işe yaramıyor. Recuva (https://www.piriform.com/recuva) gibi güvenilir yazılımları kullanmak şansınızı artıracaktır. Ayrıca veri kurtarma programını kesinlikle veri kurtarmak istediğiniz bölüme kurmamalısınız. Kurtardığınız verileri de farklı bir bölüme ya da sabit diske kaydetmelisiniz. Kurtarma işlemi sırasında bilgisayarınızı yoracak başka işlemler yapmamalısınız. Güncelleme, yükleme ya da indirme gibi yeni işlemler silinmiş verilerin üzerine yazılacağı için, eski veriyi kurtarmayı imkansız kılar. Veriyi dizüstü bilgisayarda kurtarıyorsanız işlem sırasında şarjın bitmemesi için mutlaka bilgisayarı güç kaynağına bağlayın. İşlem sırasında gücün kesilmesi sabit diskinizde geri dönülmez ciddi hasarlara yol açabilir.

Silinen ya da kaybolan veriler kısmen kurtulsa da genellikle tümünü kurtarmak mümkün olmuyor. Bu yüzden en iyi seçenek önemli dosyaları ya da sistemin görüntüsünü harici bir sabit diske düzenli olarak yedeklemek, böylece sistem çökse bile verilerin tümü güvenle geri getirilebiliyor. Ayrıca Windows'unuzu ve kullandığınız programları güncel tutmak da çok önemli.

8 WINDOWS Internet Explorer'da kod hatasından dolayı açılmayan siteleri açın

Internet Explorer'da kod hatasından dolayı bir sayfa açılmıyorsa, bu sorun kod hata ayıklamasını devre dışı bırakarak çözülebilir. Internet Explorer'ı açın ve sağ üst köşedeki dişli çark simgesine tıklayın. Açılan menüde "İnternet Seçenekleri"ne tıklayın. Açılan pencerede "Gelişmiş" sekmesine tıklayın ve listede "Tarama" başlığının altındaki "Kod Hata Ayıklamasını Devre Dışı Bırak (Diğer)" ve "Kod Hata Ayıklamasını Devre Dışı Bırak (Internet Explorer)" seçeneklerini işaretleyin, "Her komut dizisi hatası için bir hata iletisi göster" seçeneğinin ise işaretini kaldırın. "Tamam"a tıklayarak pencereyi kapatın. Internet Explorer'ı yeniden başlattığınızda komut dizisi hatası gözükmeyecektir. Eğer aynı hatayı almaya devam ederseniz, Internet Explorer'ın tarama geçmişini temizleyin.

9 WINDOWS İşlemcinizin güç tüketimini Denetim Masası aracılığıyla kontrol edin

İşlemcinizin güç tüketimini optimize etmeniz, dizüstü bilgisayarınızın bataryasına olumlu etki edecektir. "Denetim Masası> Güç Seçenekleri" yolunu izleyin. Ardından istediğiniz güç planını seçin. (Kendi planınızı oluşturmak da mümkün.) Seçili planın hemen sağındaki "Plan ayarlarını değiştir" yazısına tıklayın. Açılan pencerede "Gelişmiş güç ayarlarını değiştir" yazısına tıklayın. Önünüze gelecek menüde "İşlemci güç yönetimi" bölümünü bulun ve solundaki "+" sembolüne basarak açılmasını sağlayın. Şimdi "En düşük işlemci durumu" yazılı bölümde pil ve prize takılı durumlar için ayarlanmış değerleri göreceksiniz. Üzerine tık-

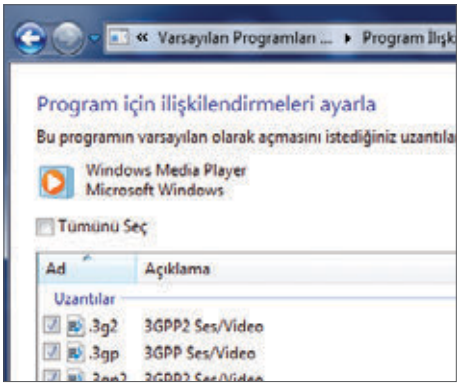

6 Dosya türlerini seçin
Her dosya uzantısı için varsayılan programı belirleyebilirsiniz.

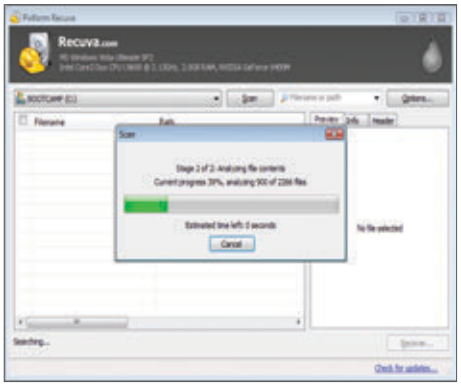

7 Veri kurtarma işi şakaya gelmez
Recuva kaybolan verileri ararken arkaplanda sistemi yoracak başka işlemler yapmamak gerekiyor.

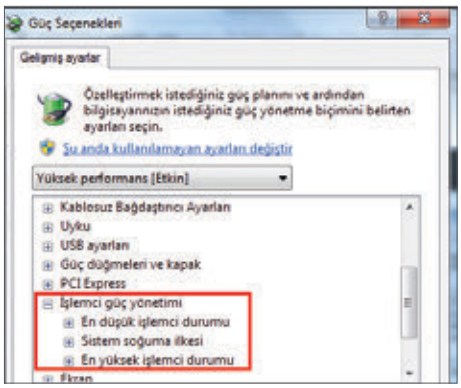

9 Güç tüketimini kontrol altına alın

Dizüstü bilgisayarlarda işlemcinizin güç açlığını, işlemci güç yönetimi ayarları ile dizginleyebilirsiniz.

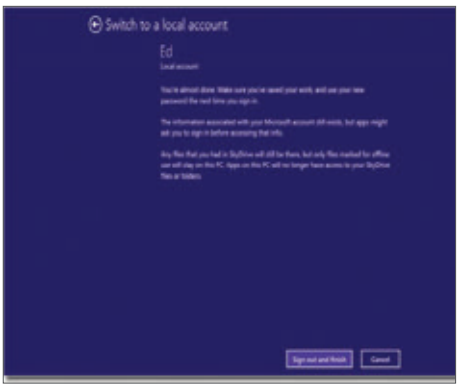

10 Hesabınızı bulut servisi olmadan kullanın

Microsoft hesabınızı yerel hesaba dönüştürebilirsiniz.

layın ve her iki durum için de değeri %5 olacak şekilde değiştirin. Bu değişiklik performansınıza etki yapmayacak fakat işlemci için düşük güç kullanımını ayarlayarak bilgisayarınızın fanının daha nazik çalışmasıyla kendini belli edecektir. Şimdi ise "En yüksek işlemci durumu" yazılı kısma gelin. Şayet işlemciye yoğun görevler yüklemeyecekseniz, pil ile çalışma durumu için %50-75 arasında bir değer girmenizi öneriyoruz. Bu ayar sisteminizi biraz yavaşlatacak. Fakat, bu yavaşlamayı normal gündelik kullanıcıların fark etmesi oldukça güç. Diğer taraftan bu değişiklik ile pil ömrünüzün artışı garantilenecektir.

10 WINDOWS 8.1 Microsoft hesabınızı yerel kullanıcı hesabına dönüştürün

Eğer Windows'un bulut hizmetlerinden yararlanmıyorsanız, Microsoft hesabınızı yerel kullanıcı hesabına çevirebilirsiniz. Aynı anda [Windows] + [I] tuşlarına basın. Ardından "Bilgisayar Ayarlarını Değiştir" seçeneğine tıklayın ve sol taraftan "Hesaplar" kısmına gidin. Ardından sağ tarafta, hesap adınızın hemen altında bulunan "Ayır" yazılı kısma tıklayın. İşlemi onaylamak için mevcut Microsoft şifrenizi girmeniz ve ardından "İleri" butonuna basarak onaylamanız gerekiyor. Şimdi hesabınız için yeni bir isim ve şifre oluşturun ve tekrar "İleri" butonuna basın. Ardından "Çıkış Yap" a basın.

11 WINDOWS 8.1 Kayıt Defterinden Aero Shake fonksiyonunu kalıcı olarak devre dışı bırakın

Windows'ta pek az kişinin kullandığı güzel bir hile mevcut: Tüm pencereler Aero Shake isimli özellik sayesinde minimize edilebiliyor. Tek yapmanız gereken pencerelerden birini fareniz ile tutup nazikçe sallamak. Eğer sistem kaynaklarınızı daha anlamlı şeyler için harcamak niyetinde iseniz bu keyifli özelliği kapatabilirsiniz. [Windows] + [R] tuşlarına aynı anda basın ve "regedit" yazıp "Enter"a basın veya pencereden "Tamam" butonuna tıklayın. Açılan kayıt defteri penceresinde »HKEY_CURRENT_USER\Software\Policies\Microsoft\Windows\« yolunu izleyin. Eğer burada "Explorer" anahtarını bulamazsanız, "Windows"a sağ tıklayın "Yeni>Anahtar" yolunu izleyin ve yeni oluşturduğunuz anahtarın ismini "Explorer" olarak belirleyin. Sağ taraftaki boş kısma sağ tıklayın ve "Yeni> DWORDValue (32-Bit)" yolunu izleyin. Değer kodu "NoWindowMinimizingShortcuts" olarak belirlenen ögeye çift tıklayarak açın ve değerini "1" olarak ayarlayın. Tüm pencereleri kapatın ve sistemi yeniden başlatın. Aero Shake fonksiyonu artık devre dışı.

12 WINDOWS 7 Güncellemeler sırasında Windows'un kapanması durumuna karşı

Güncellemeler yüklenirken Windows'unuzun tökezlemesinin pek çok sebebi olabilir. Ama bu problemler kolayca giderilebilir. İndirme veya güncelleme sırasında Windows donuyorsa, sisteminize kendini toparlaması için bir süre tanıyın. En ufak güncellemelerin daha yüklenmek için uzun sürelere ihtiyaç duyduğu zamanlar olur. Eğer yüklenmenin bir sebepten ötürü bitmeyeceğine eminseniz ilgili butonların yardımı ile güncelleme/indirmeyi durdurun. Mümkünse sisteminizi yeniden başlatın ve güncellemeyi bir daha çalıştırın.

Güncellemeleri adım adım yüklemek de faydalı olabilir. 30 güncellemeyi aynı anda başlatmak yerine, beş veya onlu gruplar halinde yüklemeye başlamanız daha verimli olacaktır. Eğer Windows ile ilgili sorunlar devam ederse, sorun giderme aracını çalıştırın. Böylece sistem, kendi içerisinde sorunları ve çözüm yollarını araştıracaktır. Eğer bir güncelleme tamamlandıktan sonra sisteminizde ciddi sorunlar ortaya çıktıysa sistem geri yükleme yapmanız gerekecek. Otomatik oluşturulan geri yükleme noktasını kullanabilirsiniz.

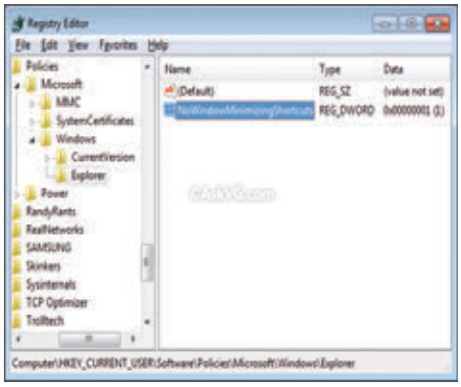

11 Aero Shake'i devre dışı bırakın

Kayıt defterinde yapacağınız değişiklik ile bu eğlenceli efekti devre dışı bırakabilirsiniz.

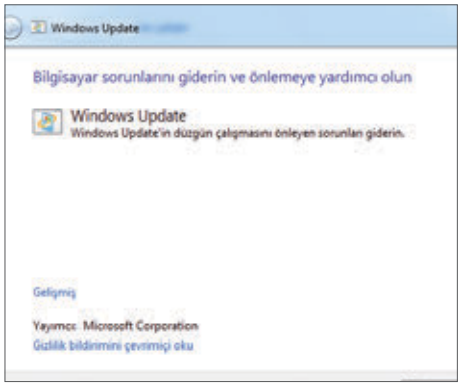

12 Sorunları Windows çözsün

Otomatik sorun giderme aracı ile Windows güncellemelerinden kaynaklanan sorunları dahi giderebilirsiniz.

DONANIM

Cihazlarınızı hayata döndürün ve en uygun biçimde kullanmanın yollarını öğrenin

13
Projektör için sabitleyici aparat
Standart sabitleyiciler hem ucuz hem de özel kullanım için yeterli özellikte

13 PROJEKTÖR
Projektörünüzü tavana asmanın en iyi yolu

Bu bölümde projektörünüzü tavana sabitleme aparatıyla en rahat şekilde nasıl kullanabileceğinizi anlatacağız. Standart aparat sayesinde projektörünüzü tavandan yaklaşık 15 cm aşağıda sabitleyebilirsiniz. Bu aparatların kilo üst sınırı 15 kg kadardır, yani tipik bir projeksiyon cihazını taşımak için yeterli güçtedir. Ayrıca tavana yakın konumda projektör kaliteli bir görüntü için doğru yerdedir, görüntü puslanmaz. Projektörün açısını değiştirebilirsiniz ancak tavana olan mesafesi sabittir. Yaygın kullanılan standart aparatlar yapı mağazalarında 50 TL (hepsiburada.com gibi) civarı fiyatlara satın alınabiliyor.

Eğer odanızda veya toplantı salonunuzda yüksek tavan bulunuyorsa yüksekliği ayarlanabilir aparatları öneririz. Böylece tavana sabitlediğiniz projektörünüzü istediğinizde indirip en uygun açıyı yakalayabilirsiniz. Genel olarak 62 santimetreye kadar olan aparatlar aynı şekildedir. Daha pahalı modeller 130 santimetreye kadar uzayabiliyor. Yüksekliği ayarlanabilen aparatların çoğu sabit eksen etrafında döndürülemiyor ama yine de açı ve yükseklik ayarını yapabilirsiniz. Daha lüks ve geniş özellikli bir alternatifse elektronik tavan aparatı. Modele ve uyumluluğa göre projektörünüzü kullanmadığınız zamanlarda tavanın içine saklayan bu aparatlara daha seçkin mağazalarda ulaşabilmek mümkün. Fiyatları ise 780 Euro civarında. Tavan aparatlarının en geniş özellikli olanları ise size projektörünüzü tavana gizleme ve bir tuşta yerinden çıkarma şansı veriyor. Bu seçkin modellerin fiyatlarıysa 1500 Euro civarındaki fiyatıyla zevklerinizin ne kadar edeceği konusundaki sorgulamalarınızı tetikliyor.

14 USB BELLEK Bilgisayarınız USB belleğinizi doğru tanımlayamıyorsa nedenini bulun

Eğer USB belleğiniz için "cihaz görüntülenemiyor" benzeri bir uyarı görüyorsanız bunun birçok farklı sebebi olabilir. Kullandığınız USB yuvası doğru çalışmıyor olabilir. Bunu kontrol etmek için belleğinizi başka bir porta takarak deneyin. Bir alternatif de belleğinizi başka bir bilgisayarda denemektir.

Eğer bu denemeler sonuç vermiyorsa USB belleğiniz arızalı olabilir. Windows'taki sürücü kontrolü işleviyle bu sorunu çözmeyi deneyebilirsiniz. Bu yöntem için işletim sisteminizin USB belleğinizi doğru şekilde tanımlaması gerekmektedir.

Bazı USB belleklerde üstüne yazma koruması açık olabilir. Bu korumanın kapalı olduğundan emin olun. Ayrıca USB sürücülerinizin güncellenmiş olup olmadığını da kontrol edin. Güncellenmemişse mutlaka gerekli güncellemeleri edinin. Eğer sorun hala çözülmemişse USB belleğinizi biçimlendirmeyi düşünebilirsiniz. Bu durumda belleğinizde bulunan bütün veriler silinecektir ama belleğiniz kullanıma ilk günkü gibi hazır olacaktır.

15 BİLGİSAYAR Bilgisayarınızı internet yoluyla uzaktan kontrol edin

Kişisel bilgisayarınızı uzaktan erişim yoluyla ağ üzerinden rahatça açabilirsiniz. WakeOnLan adlı ücretsiz program size bunu sağlıyor. Programı CHIP Cloud'dan indirin. "New Host"a tıklayın, bir ekran karşınıza çıkacak.

"Check" butonuna tıklayıp bilgisayarın adını ekleyin. Bilgisayar şimdi otomatik eklenecektir. IP adresiniz bölgeye "Resolve" seçeneğiyle kolayca eklenebilir. Aynı işlem "Ipv6 Address" ve "MAC Address" komutları için de geçerli. Veriler girildikten sonra onaylamak için "OK"e tıklamayı unutmayın.

Bilgisayarınız şimdi listeye eklenmiş durumda olmalı. Listeyi kaydetmek için "Save" seçeneğine girip rastgele bir isim yazabilirsiniz. Kaydettiğiniz dosyaları diğer WakeOnLan programlarından kolayca kullanmak için "Open" opsiyonunu kullanın. Aynı

14
Bağlantıları kontrol edin
Eğer bilgisayarınız belleğinizi görmüyorsa belki girişte sıkıntı vardır

15
Bilgisayarınızı kaydedin
WakeOnLan gerekli bilgileri bir tıkta yerine giriyor

16
Tehlikeli özellik
Hacker'lar ağınıza FritzBox WPS doğrulama kanalıyla sızabilirler.

17
iPad'le yaz tatili
Eğer iPad'iniz suya düşerse cihazı hemen kapatmalı ve suyu dışarı çıkarmalısınız

şekilde seçiminizi yapıp "Wake up" seçeneğiyle istediğiniz bilgisayarın açılışını yapın.

16 FRITZBOX Yeni cihazlar için WPS hızlı bağlanma işlevini kapatın

FritzBox'ın WPS fonksiyonu yeni cihazları ağınıza katmayı kolay hale getiriyor. Ancak bunu yaparken güvenliğinizde bir zayıf nokta oluşturmanız da mümkün. Hacker'ları WLAN ağınızdan uzak tutmanız için önerilen bu işlevi kullanmadığınız zamanlarda kapalı konumda tutmanızdır.

FritzBox arayüzünü açıp tarayıcınızın adres çubuğuna "fritz.box" yazın. "WLAN" opsiyonunu ve "Security" seçeneğini işaretleyin. Şimdi "WPS Quick Connect" sekmesine geçip "WPS active" seçeneğini kapatın. "Accept" seçeneğiyle onayladıktan sonra FritzBox'ı yeniden başlatabilirsiniz.

17 IPAD Tabletiniz suya düşerse ilk yapmanız gerekenler

iPad'iniz suya düşerse olabildiğince hızlı davranmalısınız. Cihazınızı hemen kapatın. Tableti farklı açılarda tutun ki içeri giren suyu olabildiğince dışarıya çıkarın. Sonra kuru bir bezle tableti kurulayın.

Şimdi hava almayan bir kabın içinde tabletinizi pirincin içine yatırın, bu pirinçler nemi olabildiğince emecektir. 48 saat kadar bekledikten sonra cihazınızı çıkartın. Şanslıysanız tabletiniz yeniden çalışmaya başlayacaktır.

Cihazınızı onarmanın bir diğer yoluysa pilleri çıkartmaktır. Ancak bu Apple marka cihazlar için pek de kolay bir işlem sayılmaz. En iyi yöntem bir bilene danışmak olacaktır. Ancak ne yıllık Apple garantisi ne de Apple Care Koruma planı su hasarlarını kapsamıyor. Masrafları karşılamak zorundasınız. Apple Store'larla bir randevu oluşturun veya üreticinizle görüşüp tamire değip değmeyeceğini konuşun. Tableti göndermek zorunda kalırsanız faturanızı da saklamakta yarar var.

18 PLAYSTATION 4 Oyun konsolunuzun verilerini harici bellekte güvence altına alın

2.50 kodlu firmware güncellemesinden beri PlayStation 4'ler kullanıcıların verileri bir harici belleğe kopyalamasına izin veriyor. Bunun için "System Settings" bölümünü açın ve "System"i seçip "Backup and Restore" komutunu işaretleyin. Şimdi USB belleğinizi bağlayıp "Backup PS4"e basabilirsiniz. Ancak unutmayın kazanılan veriler kopyalanmıyor. Bu yüzden senkronizasyonu daha önceden yapmalısınız. Bir sonraki ekran kopyalamanın büyüklüğünü gösterecektir. Oyunların yüklemesini iptal edebilirsiniz. Ancak bu durumda oyunları en baştan yüklemeniz gerekecektir. Veri kopyalama işlemi biraz zaman alabiliyor. Kopyaladıklarınızı tekrar kullanmak isterseniz "Restore PS4"seçeneğini aynı menüden bulabilirsiniz. Eğer USB belleğiniz bağlı durumdaysa cihazınızı otomatik olarak algılayacak ve yüklemeye başlayacaktır.

19 TELEVİZYON Ekran görüntüsü kaymış görünüyorsa yapmanız gerekenler

Kaymış ekran görüntüsü televizyonunuzun bozulduğu anlamına gelmez. Bunun birkaç sebebi olabilir. Şu adımları izleyerek sorununuzu çözmeye yaklaşabilirsiniz. Önce manuel ayarlarla görüntünüzü düzeltmeye çalışın. Bir sonraki adım kabloyu kontrol etmektir. Eğer görüntünüzü bir vericiden alıyorsanız televizyonunuz ve vericiniz arasındaki kabloları kontrol edin. Bir hasar olmadığından emin olun. Denemek için kabloyu değiştirebilirsiniz. Veya başka bir bağlantı da deneyebilirsiniz. Olabildiğince farklı bağlantılar kullanıp hasarın konumunu daraltabilirsiniz. Belki de alıcınızın firmware'i en güncel sürümde değildir. Bunun için firmware güncellemelerini kontrol edip indirebilirsiniz.

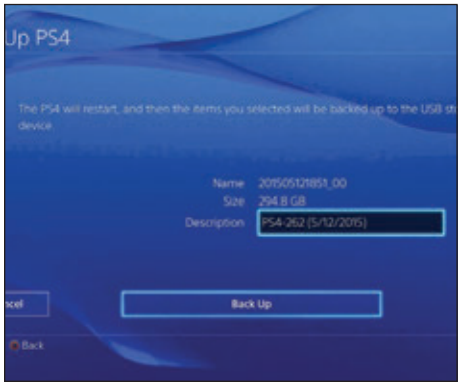

18
PS4'te veri yedekleme
Son güncellemeden sonra Playstation4 kullanıcılarının harici belleğe veri aktarmasına izin veriyor.

19
Firmware sürümünü kontrol edin
Eğer Smart TV'nizde problemler varsa son güncellemeleri yüklediğinizden emin olun

FOTOĞRAF

Hayatınızın ölümsüzleştiği anlar için küçük ipuçları ve öneriler

20
Blur ve perspektif
Yemeklerinizi sadece yukarıdan fotoğraflamayın. Görenleri şaşırtacak sıra dışı açılar deneyin

20 ÖZNELLİK Gözleriniz de ziyafet çekebilir: Yemek fotoğraflarınız için süper teknikler

İyi bir yemek fotoğrafı çekmek kolay iş değildir. Burada size birkaç yemek fotoğrafı tekniğinden bahsedeceğiz. Sarımtırak bir görüntü oluşturan yapay ışıklardan uzak durun. Ayrıca flaş kullanmayın. En iyi ışık kaynağı açık bir penceredir. Yemeği güzelce yerleştirin. Eğer güneş ışığı çok fazlaysa cama bir beyaz kumaş gerebilirsiniz. Bir diğer seçenek de beyaz bir yüzey kullanmaktır, bir posterin arkası gibi yüzeyleri yansıtıcı olarak kullanabilirsiniz. Bu sayede ışığı kontrol edebilir hatta daha yumuşak hale getirebilirsiniz. En iyi düzenleme ışığın yandan gelmesi ve yana ve arkaya düşen gölgeleri engellemesidir. Ayrıca kendi gölgenizin de kareye düşmemesine dikkat edin.

Eğer teknik işe yarıyorsa sahneyi dekore etmeye başlayabilirsiniz. İzleyicilerinizi sadece yukarıdan fotoğraflar çekmeyerek şaşırtın. Değişiklikleri uygulayın, mesela tabağa tam yatay düzlemden bakabilirsiniz. Yatay açıdan çekilmiş bir fotoğraf eğer detayları yeterince verebilmişse güzel sonuçlar ortaya koyabilir.

Göze sokmadan kullanılmış süslemeler de fotoğraflarınızı öne çıkartır. Basit bir çorba üstünde birkaç taze nane yaprağıyla çok daha alımlı görünür. Ancak çok da abartıya kaçmamakta fayda var. Birkaç iyi konumlandırılmış süs öğesi birçok yapraktan çok daha güzel durur. Dekor ayrıca yemeğin önemini gösterir. Yemeğinizin süsü ve dekoruyla tam bir uyum yakalayabilirsiniz.

Birçokları için yalnızca yemek değil yapılış aşaması da merak konusudur. Bazı karelerinizde yemeği hazırlarkenki adımlarınızı gösterebilirsiniz. Yemek pişerken çekilen fotoğraflar bile bazen çok iyi sonuçlar verebiliyor. Bu durumda karıştıran ellerin görünmesi gerekebilir. Ayrıca değişik odaklanma ayarlarıyla da denemeler yapın. Birkaç malzemeyi bir araya getirin ve bazılarını arkaya koyun.

İlk ısırık da ayrıca güzel bir fotoğraf karesi oluşturabilir. Fotoğrafı çeken kişiyi daha canlı kılar. Bunun için çatalınıza küçük bir dilim alın, fotoğrafa göre konumlandırın. Ayrıca tabakları da, örneğin, salatadan bir lokma alıp boşluk bırakılmış gibi göstererek düzenleyebilirsiniz. Bu pozlarda uzaklıkla ve netlik ayarlarıyla oynamalar yapabilirsiniz.

21 OPTİK Manzara fotoğraflarınızda gökyüzünü yoğun şekilde aydınlatın

Bu basit ipucunu kullanarak gökyüzünü canlı renklerle parlak hale getirebilirsiniz. Makinenizin gri filtre ayarını kullanın. Bu filtre ışığı kamera sensörüne farklı şekilde aktaran üç bölümden oluşur. Üst bölge karanlıktır çünkü günışığını kontrol ederek kısmaya yarar. Ortadaki bölüm karanlığı biraz daha düşürür ki fotoğrafın geri kalanı doğal renklerde görünsün. Filtre kullandıktan sonraki ilk fotoğraf kesin başarılı sonuç vermeyebilir. Birkaç deneme yaptıktan sonra size uygun ayarı bulduğunuzu göreceksiniz.

22 GIMP Fotoğraflarınızı üst üste binmiş pozlardan arındırın

Az veya aşırı pozlanmış fotoğraflarınız katman maskesiyle düzeltilebilir. Fotoğrafınızı Gimp programında açın ve sağ tıklayın. "Layer / Duplicate layer"ı seçin. Eğer fotoğrafınız yetersiz pozlanmışsa üst katmanın ayarını "Normal"den "Screen"e getirin. Aşırı pozlama durumunda "Multiplication" seçeneğini kullanın.

Yeni bir katman maskesini "Layer Mask" komutuyla ekleyin ve "White: Full opacity" seçeneğini işaretleyin. Büyüklük ve güç dengelerini fotoğrafa göre ayarlamalısınız. Doğru pozlamayı yakalamak için birkaç denemeye ihtiyacınız olabilir.

23 RENK UZAYI sRGB ile Adobe RGB arasındaki gerçek fark nerede yatıyor?

İki renk alanı arasından, sRGB ve Adobe RGB arasından hangisinin daha iyi olduğu

21
Gökyüzünü karartın
Gri filtrelemeyle canlı bir gökyüzü görünümü elde edin

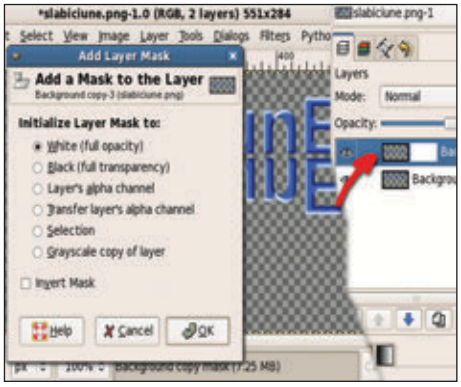

22
Maske numarası
Bozuk bir üst üste binmiş fotoğrafı beyaz maskeyle düzeltmeniz mümkün

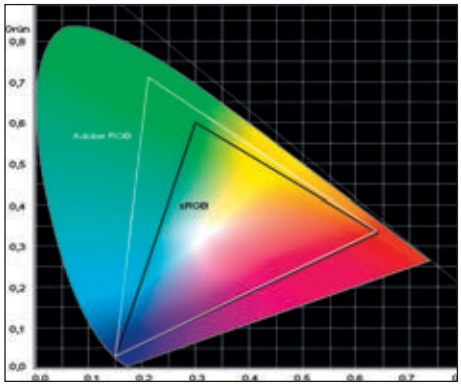

23
RGB uzayındaki renk sorunları
Adobe RGB geniş bir renk seçeneği sunsa da bazı monitörlerde doğru şekilde gösterilemiyor.

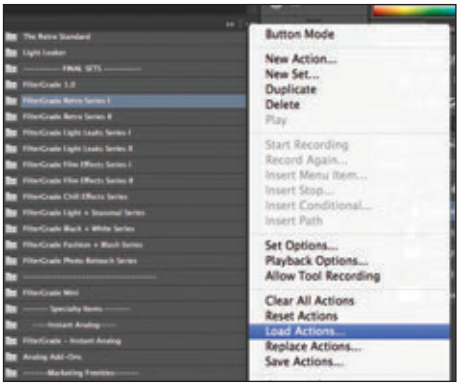

24
Photoshop otomatikte
Actions eklentisiyle rutin işlemlerinizi otomatiğe alabilirsiniz.

fotoğrafçılar arasında bir tartışma konusudur. Adobe RGB renk alanı Adobe tarafından 1998'de tanımlandı. Hewlett-Packard ve Microsoft işbirliğinden 1996'da çıkan sRGB'ye oranla daha çok renge ve kalibrasyona imkan tanıyordu. Özellikle yeşil renk paleti için kullanılabilecek renk skalası giderek artmıştı.

Adobe RGB daha geniş bir renk hacmi sağlasa da fotoğraflarınız için doğru seçeneğin bu olduğu anlamına gelmez. Birçok ekran (bilgisayar, televizyon ve kamera ekranları) sadece sRGB renk koduyla işlem görüyor. Ayrıca birçok fotoğraf laboratuvarı da fotoğrafların sRGB dosya biçiminde gelmesini bekliyor. Bazen Adobe RGB ile görüntülenen fotoğraflarda bozulma görüldüğü bile oluyor. Eğer görüntülemenizi normal bir ekranda veya internet üzerinden alıp normal bir fotoğrafçıda taratacaksanız Adobe RGB ile daha iyi bir kaliteye ulaşamazsınız. Aksine renklerinizi riske atmış olursunuz. Adobe RGB'nin gelişmiş renk hacminden yalnızca uyumlu monitörlerle yararlanabilirsiniz. Baskıda da kaliteli baskı makineleri kullanmanız gerekir.

24 PHOTOSHOP Actions'ı indirin ve rutin işleri hızlı halledin

Photoshop Actions otomatiğe alınabilecek birçok fotoğraf düzenleme işleminin bir arada tutulduğu bir program. Başka bir deyişle bir takım makro'lar. İnternetten hazır makroları indirebilir veya kendiniz yeni kombinasyonlar kaydedebilirsiniz. Bunun için önce ATN dosyasını "Photoshop\Info\Photoshop-Actions" konumuna atmanız gerekiyor.

Sonrasında "Window / Actions"'ı seçip indirilmiş hazır makroları görebilirsiniz. Eğer yeni bir action konumlandırmak isterseniz yukarıdaki küçük oka tıklamanız yeterli. Çıkan menüden "Load Action"a tıklayın ve istediğiniz ATN dosyasını seçin. Action'ı kapatmak için alt köşedeki oku tıklamalısınız.

25 LIGHTROOM Akıllı telefonunuzdaki ve bilgisayarınızdaki fotoğrafları eşleştirin

Adobe Lightroom'u bilgisayarınızda ve akıllı telefonunuzdaki fotoğrafları otomatik olarak aktarmak için kullanabilirsiniz. Lightroom'u bilgisayarınızda açın "First steps with Lightroom mobile" sekmesini tıklayın. Creative Cloud hesabınızla giriş yapın.

Eğer akıllı telefonunuz için fotoğraf aktarmak istiyorsanız yeni bir koleksiyon yaratıp seçtiğiniz fotoğrafları toplayabilirsiniz. Kare simgesine tıklayın ve süreci başlatın. Seçtiğiniz fotoğrafların yalnızca görüntüleme örnekleri telefonunuza senkronize olacaktır. Orijinaller bilgisayarınızda kalacaktır.

iOS veya Android cihazınızda Lightroom'u başlatın. Adobe Creative Cloud hesabınıza giriş yapın ve fotoğraflarınız otomatik olarak senkronize olacaktır. İstediğiniz takdirde telefonunuzdaki fotoğraflar upload'lanacak, bilgisayarınızdakilerden de kopya oluşturulacaktır.

26 INSTAGRAM Eklentinizi farklı hesaplardan aynı anda kullanın

Eğer iki Instagram hesabını tek hesaptan yönetmek isterseniz ya küçük numaralar bilmelisiniz ya da bir eklentiye ihtiyacınız var. Ücretsiz bir eklenti olan Phonegram, iOS ve Android için iki hesaba aynı anda ulaşmanızı sağlıyor. Eklentinin tek kusuru belki de fotoğraf yükleyemiyor oluşunuz.

Bunun yerine Instagram'ı iki tarayıcı ekranından yönetebilirsiniz. Bu şekilde girilen hesaplar birbirinden ayrı tutulur. Yalnızca üyelik alınan fotoğraflar ve ayarlar sabit kalır. Basit ama karmaşık; eğer Instagram'da hiçbir özellikten mahrum olmak istemiyorsanız bunun tek yolu bir hesaptan çıkıp diğerine girmek.

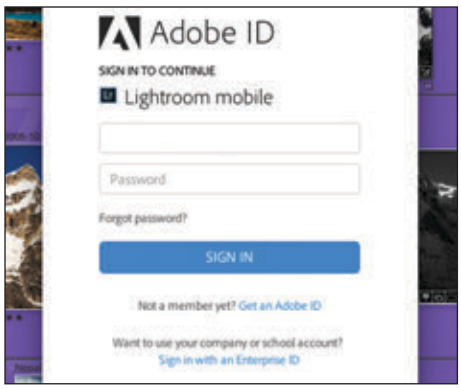

25
Giriş şartı
Adobe Cloud'a giriş yapıp telefonunuzdaki ve bilgisayarınızdaki fotoğrafları senkronlayın.

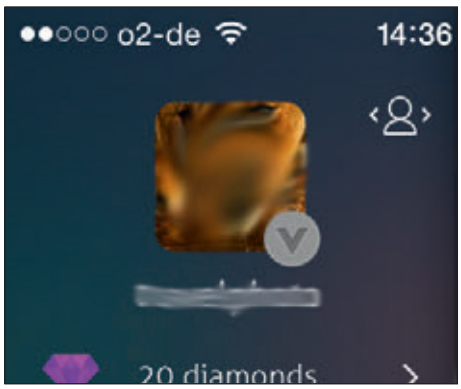

26
Hesabınızı seçin
Sağ üstteki kişi simgesinden Instagram hesabınızdan çıkıp başka hesaba geçebilirsiniz.

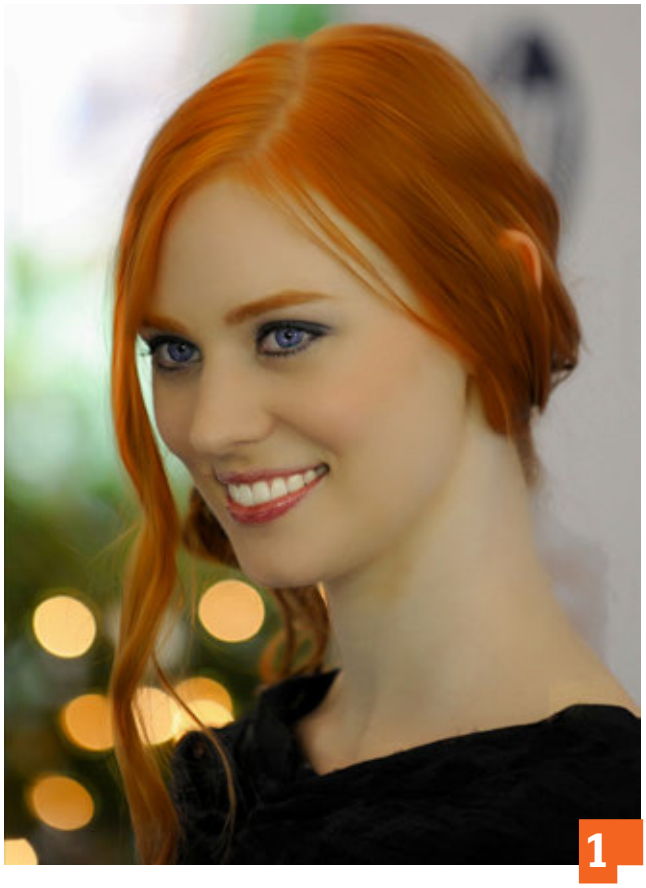

Kara kalem çizime dönüşmüş portreler

Standart filtre kombinasyonlarıyla, herhangi bir fotoğrafı gerçekçi görünen çizimlere dönüştürebilirsiniz.

Berk ERGİN/TK-MH

Reklamlarında Adobe tek tıkla dönüştürme vaatleri veriyor. Oysa filtrelerin kullanımıyla çok daha başarılı sonuçlar elde edilebiliyor. Bu durum elle çizilmiş görüntüsü veren fotoğraflar için de geçerli. Tek tıkla fotoğrafı sonuçlandırma optimizasyonu yerine filtrelerle çalışmaya güvenmelisiniz. Bunun için birkaç adet yeni katman oluşturmanız gerekiyor. Bu katmanları akıllı nesnelere çevirerek yeniden düzenleyebilir ya da yaptığınız değişiklikleri dilediğiniz zaman gizleyebilirsiniz.

Yumuşak ya da sert çizgiler

Bu atölyemizin son adımı daha çok kişisel tercihler üzerine. Kalemle çizilen dış çizgiler bazen sert tonlardadır. Bu yüzden ressam bu çizgileri netsizleştirir. Sonuçta çizim daha doğal görünür. Biz yine de bu adımı uygulamanızı tavsiye ediyoruz. En üstte yer alan bu katmanı gizleyerek sonuçlarını devre dışı bırakabilirsiniz. En sevdiğiniz şeklini kaydetmeyi unutmayın.

Nasıl Yapılır

1 Çalışma katmanı oluşturun

Photoshop'ı açın ve çizime dönüştürmek istediğiniz görseli yükleyin. Katmanı [Ctrl] + [j] tuş bileşimiyle kopyalayın. Bu işlemi gerçekleştirdikten sonra üstteki katmanla çalışmaya devam edin.

2 Siyah-Beyaz'a dönüştürün

Fotoğrafınızı gri tonlara dönüştürmek için "Image / Adjustments / Black&White"a tıklayın. Daha sonra renk tonlarının altındaki kayar çubuklarla fotoğrafınıza dilediğiniz görünümü verin. Genellikle "Reds" burada belirleyici oluyor. Yaptığınız değişiklikleri "Ok"e tıklayarak onaylayın.

3 Katmanı akıllı nesneye dönüştürün

Her iki katmanı da seçerek [Shift]+[Ctrl]+[Alt]+[E] tuş bileşimine basın. Yeni bir katman oluşacak. Bu yeni katman her iki katmanın

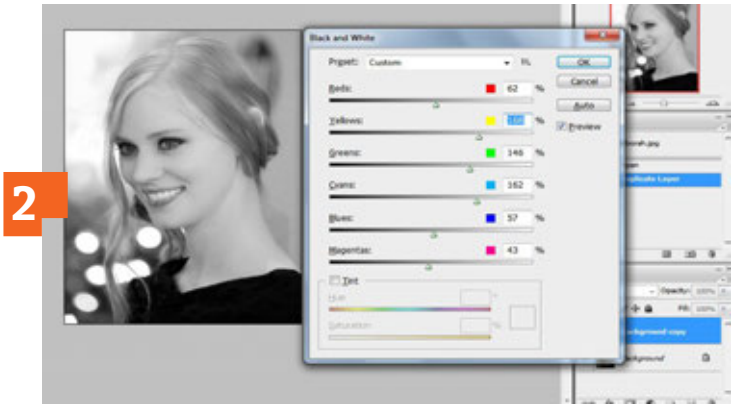

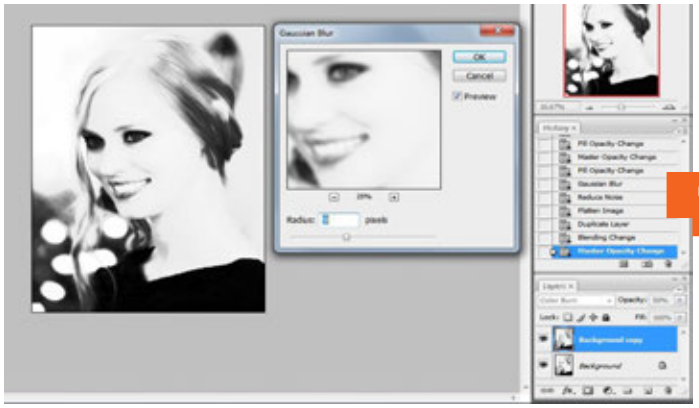

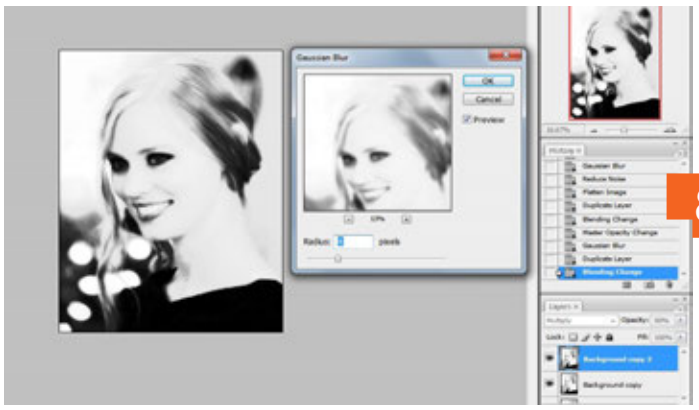

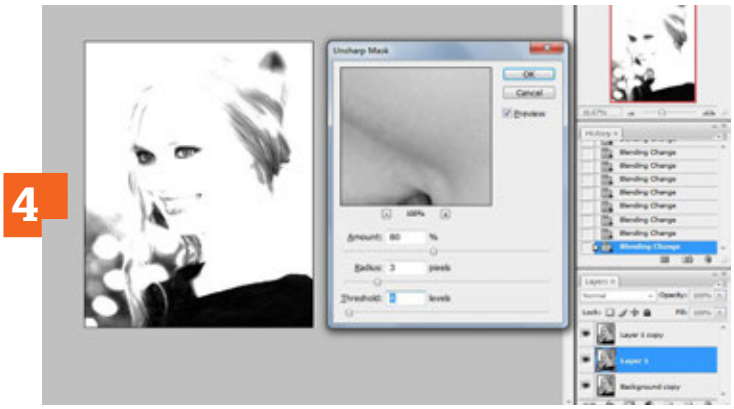

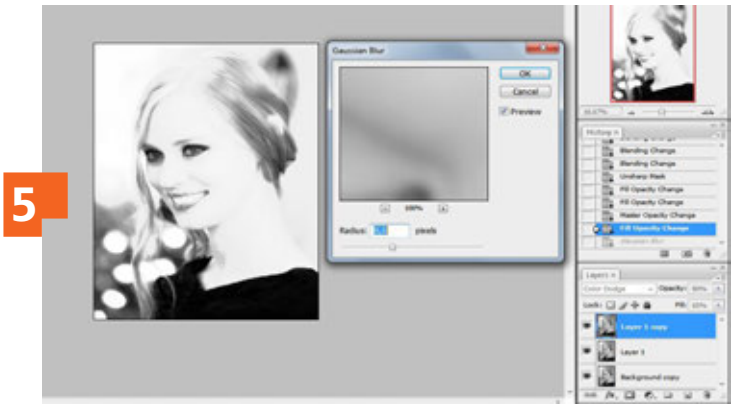

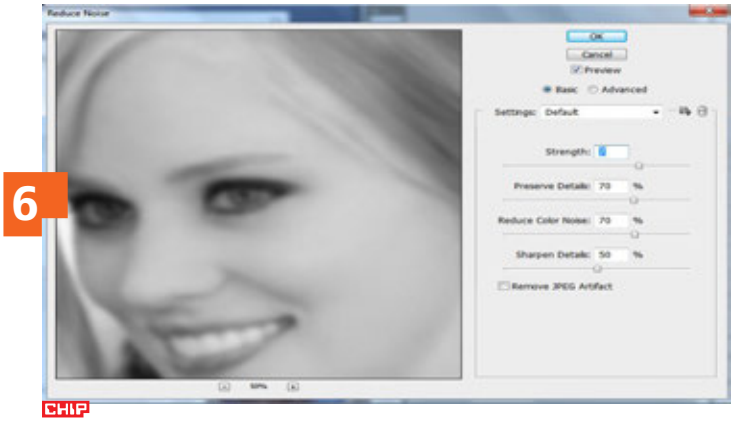

da bilgilerini saklıyor. Yeni katmana sağ tıklayın ve "Convert to Smart Object"i seçin. Daha sonra [Ctrl] + [j] tuş bileşimiyle akıllı katmanı kopyalayın.

4 Kalem efekti

En üstteki katmanın "Normal" modunu "Color dodge"a dönüştürün. Neredeyse tamamen beyaz bir katman oluşacak. Daha sonra alttaki akıllı katmana geçin ve menüden "Filter / Sharpen / Unsharp Mask"e geçin. Diyalog penceresine şu değerleri girin: Amount "%80" "Radius: 3.0" "Threshold: 4". Yaptığınız değişiklikleri "Ok" ile onaylayın.

5 Siyah çizgileri kuvvetlendirin

Tekrar üstteki akıllı katmana geçin. Katmanın opacity değerini "%80"e, "Fill" değerini "%65"e düşürün. "Filter / Blur"dan "Gaussian Blur"a geçin. "Radius" değerini "8" yapıp "Ok"e tıklayın.

6 Kumlanmayı azaltın

Bu katmandan devam edip "Filter / Noise / Reduce Noise"a gelin ve şu değerleri ilgili alanlara girin: "Strength: 7", "Preserve Details: %70", Reduce Color Noise: %70", Sharpen Details: %50". Yaptığınız değişiklikleri "Ok"e tıklayarak onaylayın.

7 Katmanları tekrar birleştirin

[Shift] + [Ctrl] + [Alt] + [E] tuş bilemişini kullanarak katmanları tekrar tek katman haline getirin. Bu tek katmanı [Ctrl] + [j] ile kopyalayıp, "Normal" olan katman niteliğini "Color Burn"e dönüştürün. Sonra katmanı akıllı nesneye dönüştürerek kopyalayın. Bu katmana "Gaussian Blur" uygulayın ve "Radius" değerini "9" olarak atayın.

8 Dış çizgileri netleştirin

Dış çizgileri koyultarak modelinizi daha yumuşak gösterebilirsiniz. Bunun için en üstteki katmana geçin ve "Normal" olan katman niteliğini "Multiply"a çevirin. "Gaussian blur"dan "Radius" değerini "4" olarak atayın. Son olarak "Reduce noise"a gidin ve altıncı adımdaki değerleri girin. En son [Shift] + [Ctrl] + [Alt] + [E] tuş bileşimiyle katmanları birleştirin.

MOBİL

Seyahat için hizmetlerin ve aygıtların optimizasyonu

28
Kalp atışınızı ölçün
Ücretsiz Runtastic uygulaması kamera ve flaş kullanarak nabzınızı ölçüyor

28 IPHONE Akıllı telefonunuzu nabız ölçere çevirin

iPhone'nunuzu kullanarak nabzınızı takip etmek istiyorsanız, ücretsiz bir uygulama kullanabilir ya da aygıtınızı profesyonel bir nabız ölçere bağlayabilirsiniz. Eğer aradığınız şey sadece belirli aralıklarla, gerçeğe yakın tutarlı ölçümler yapmaksa, Runtastic Heart Rate, Heart Frequency & Pulse Monitor ve benzeri ücretsiz uygulamaları kullanmanızı öneriyoruz. Araçlar nabız ölçümünde iPhone kameranın flaşını kullanmakta. Uygulamayı başlatın ve başparmağınızı kamera ve flaşın üzerine koyun. Anlık nabzınız saniyeler içinde ölçülecektir. Eğer işlemi doğru yerine getirir ve gün ışığının ölçümü etkilememesini sağlarsanız, sonuçlar oldukça gerçeğe yakın çıkacaktır. İşlemin tutarlılığını, prosedürü üst üste iki ya da üç kez uygulayarak kontrol edebilirsiniz.

Daha esnek ve etkili bir yöntem ise nabzınızı Bluetooth ile iPhone'nunuza yollayabilen harici bir nabız ölçer kullanmak. Apple, iHealth Wireless Pulse Oximeter (Apple Mağazasında yaklaşık 70 dolar) aracını sunmakta. Genellikle tüm uyumlu nabız ölçerler ilgili bir uygulamayla gelmekte. Ölçümünüz sonrasında verileriniz bu uygulamalara gönderiliyor. Eğer isterseniz, sonuçları Apple ile Health uygulamasına da aktarabilirsiniz. Bluetooth'lu nabız ölçerler, klasiklerine göre daha pahalı olabilmekte.

29 ANDROID Hata mesajından sonra uygulama başlatılamazsa ne yapılmalı?

Eğer akıllı telefonunuzda »com.android.phone işlemi durduruldu« mesajı belirirse, o anda açık uygulamanız artık çalışmayacaktır. Bu gibi bir durumda, akıllı telefonunuzun »Ayarlar« bölümüne girin. »Uygulamalar« ve »Uygulama Yöneticisi« aracını açın. »Uygulama bilgisi«'ne girin ve üst kısımda bulunan »Durdurmaya zorla« seçeneğine tıklayın. Bunun ardından da hata mesajını kaldırmak için »Verileri sil«'e tıklayın.

Eğer sorun halen sürerse, sorunu yaratan uygulamayı saptamanız gerekmekte. Yukarıda gösterdiğimiz gibi, örneğin, Telefon uygulamasını bulun, »Durdurmaya zorla«, »Önbelleği temizle« ve »Verileri sil« seçeneklerine tıklayın. Eğer bu da sorunuzu çözmezse, problem sisteminizin derinliklerinde yatıyor demektir. Bu durumda tek seçeneğiniz fabrika ayarlarına dönmek. Bu işlemi uygulamadan önce verilerinizi yedeklediğinizden emin olun.

30 TABLET Amazon Instant Video uygulamasını tabletinizde süresiz olarak kullanın

Amazon Instant Video, Android uygulaması şu anda akıllı telefonlar için mevcut, fakat küçük bir uygulamayla tabletinize de kurulumu yapabilirsiniz. İlk olarak internette aratıp bulabileceğiniz Amazon App Store APK yazılımını tabletinize kurun.

Google tabanlı Android işletim sisteminiz, rakibi olan Amazon ürününü kurmanızı ilk bakışta hoş karşılamayacaktır, bu yüzden »Ayarlar« içinde »Güvenlik« bölümünde bilinmeyen kaynaklardan uygulama indirmeye onay vermeniz gerekmekte.

Bunun ardından Amazon uygulamasından Amazon Instant Video uygulamasını aratın ve kurun. Google's Play Store'un çoğu kısıtlaması uygulamada bulunmakta. Amazon Instant Video uygulamasına kimlik bilgilerinizle giriş yapabilirsiniz.

31 ANDROID Akıllı telefonu fabrika ayarlarına döndürmek

Eğer akıllı telefonunuz Android 4 veya 5 ile düzgün çalışmıyorsa, aygıtınızı fabrika ayarlarına döndürebilirsiniz. İlk olarak »Ayarlar«ı açın. »Hesaplarım« altında »Yedekle ve Sıfırla« seçeneğini göreceksiniz. İşlemi yapmadan önce, verileriniz tamamen silineceği için yedekleme yapmayı unutmayın. Yedeklemenin ardından alt kısımda bulunan »Fabrika ayarlarına sıfırla« seçeneğini seçin ve işlemi »Cihazı sıfırla« butonuna tıklayarak onaylayın. Telefonunuz yeniden başlayacak ve birkaç dakika içinde kurulum işlemine geçilecektir.

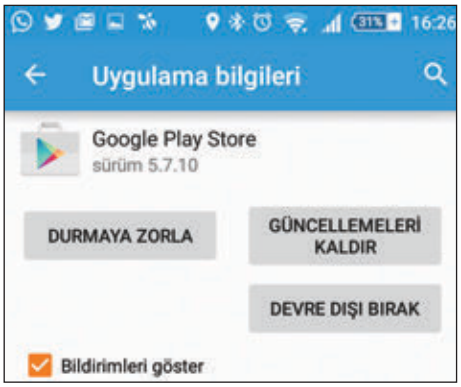

29
Donmuş uygulamaları sonlandırın
Hata yüzünden donmuş uygulamaları uygulama bilgisinden kapanmaya zorlayabilirsiniz

30
Amazon APK'i kurun
Güvenlik ayarlarından bilinmeyen kaynaklardan kuruluma izin verin

SOSYAL AĞLAR

Dünya ile bağlantıda kalın – gizliliğinizden ödün vermeden

32 Seyahat ücretini sorgulayın
Taxi calculator size taksi ücretinizi hesaplamakta

32 WEB HİZMETLERİ Web'den ya da uygulamayla taksi ücretini belirleyin

Ana istasyondan hava limanına taksi ücreti ne kadar tutar? Yolculuğa başlamadan önce gözden çıkarmanız gereken meblağı öğrenmek için bir taksi ücret hesaplayıcısına ihtiyacınız var. http://www.taxi-calculator.com adresine girin, başlangıç ve varış yerlerini girin ve ödeyeceğiniz ücreti görüntülemek için »Get taxi fare!« butonuna tıklayın. İzleyeceğiniz rota Google Maps'de gösterilmekte, ayrıca varış süresi ve kilometre bilgileri de bulunuyor. Gece tarifesi (eğer varsa) ve sekiz kişiye kadar ücretlendirme bilgilerini de edinebilirsiniz.

Taxi Fare hesaplayıcısını iOS ve Android için uygulama olarak ücretsiz indirebilirsiniz. Bir diğer ücretsiz alternatif ise my Taxi uygulaması. Diğer uygulamalara ek olarak bu uygulamada çağırdığınız taksinin yerini bildiren Canlı modu da bulunuyor.

33 FACEBOOK Messenger'ı tarayıcıdan kullanın ve engelsizce sohbet edin

Facebook Messenger'ı sadece resmi sayfası ya da akıllı telefonunuzdan değil, aynı zamanda tarayıcınızdan da kullanabilirsiniz. Bunun için messenger.com sayfasını açın. Facebook hesabınızla giriş yapın. Muhtemelen isminiz gösterilecek, »[İsminiz] olarak devam et« bağlantısına tıklayın. Bunun ardından Facebook aktivitelerinizden bağımsız olarak yazışma yapabileceğiniz Messenger sayfasına yönlendirileceksiniz. Kullanıcı arayüzü uygulamanınkiyle oldukça benzer. Ekranın sol köşesinde arkadaşlarınız, geri kalanında ise diyalog pencereleri bulunmakta.

34 YOUNOW Trend platformda kendi yayınızı kurun

Facebook ve Twitter da yeni nesil için eski moda olmaya başladı. Bugünlerde daha çok en yeni yayın platformu YouNow tercih ediliyor. Eğer siteden canlı yayın açmak isterseniz, bunu akıllı telefon, tablet ya da bilgisayarınızdan yapabilmeniz mümkün. İşlem oldukça basit. Üzerinde kamera simgesi bulunan »Now« butonuna tıklayın. Eğer ilk kez kullanıyorsanız, hizmetin kamera ve mikrofonunuza erişebilmesine izin vermeniz gerekiyor. Facebook, Twitter ya da Google Plus hesabınız ile giriş yapabilirisiniz. Yayınınızın daha kolay bulunabilmesi için hashtag (#) ekleyebilirsiniz. Bunun ardından bir profil fotosu oluşturun ve arkadaşlarınızı sosyal medya üzerinden davet edin. »Go Live« butonuna tıklayarak canlı yayınınıza başlayabilirsiniz. İzleyici sayınızı sağ kısımda, çeşitli ayarları da sol kısımda bulabilirsiniz. YouNow'da yeterince izleyici çekmek gibi bir sıkıntı da bulunmuyor. Sadece klavyemizin videosuyla saniyeler içinde on binlerce izleyici ekrana çekebildik.

Not Aklınızda bulunsun kişisel haklar ve gençlik koruma kanunlarınca site üzerinden avukatlarca dava açılabilmekte.

35 SNAPCHAT Resim ve videolarla kendi hikâyenizi yaratıp, yayınlayın

Snapchat ile resim ve videolarla kolaylıkla hikâyeler yaratabilirsiniz. iPhone ya da Android cihazınızdan Snapchat uygulamasını açın ve kullanıcı adı ve parolanızla giriş yapın. Alt kısmın merkezinde bulunan beyaz çembere tıklayarak yeni bir fotoğraf alın. Parmağınız sağ üst köşedeki beyaz çerçevedeyken fotoğrafı hikâyeye alın. Yakaladığınız resmin hikâyeye entegre olduğundan emin olmak için »Add«'e tıklayın. Arkadaşlarınız oluşturduğunuz resim hikâyelerini herhangi bir limitle karşılaşmadan günde bir kez görüntüleyebilirler.

33 Messenger'a giriş yapın
Tarayıcıda sohbeti kullanabilmek için Facebook kullanıcı hesabıyla giriş yapmanız gerekiyor

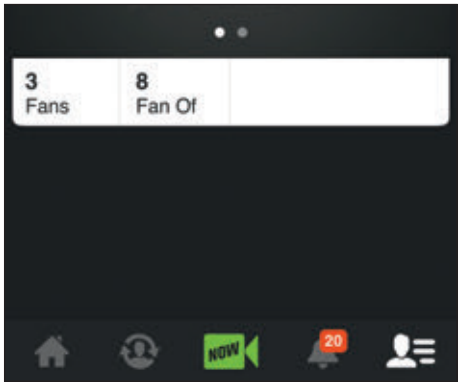

34 Canlı yayın kurun
Yeşil kamera ikonuyla YouNow'da canlı yayına başlayabilirsiniz

En iyi PC bileşenleri

Kasa ve güç kaynağı her PC'nin temelidir, ancak karşınızda çok fazla seçenek var. İhtiyacınıza uygun doğru parçaları bulmak hiç de kolay olmayabilir. Satın alma sırasında dikkat etmeniz gerekenleri açıklıyor ve sağlam kombinasyonlar öneriyoruz. Yeni yazı dizimiz "PC bileşenleri"nin ilk bölümü.

Veri kurtarıcılar iş başında

Sabit diskiniz artık çalışmıyor ve değerli verileriniz kaybolmuş gibi mi görünüyor? Kroll Ontrack'taki uzman veri kurtarıcıların çözebileceği bir durum olabilir bu. CHIP, profesyonellerin tamamen hijyenik odalarda mekanik olarak bile hasarlı diskleri tekrar kullanılabilir hale nasıl getirdiklerini ve kayıp verileri nasıl kurtardıklarını gösteriyor.

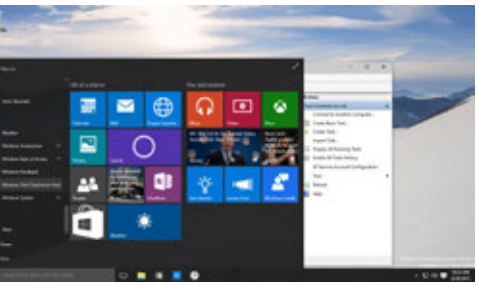

Windows 10'un gizli özellikleri

Yeni işletim sisteminin derinliklerinde ek araçları bulup kullanabilir ve sistemin size sunduğundan çok daha fazlasını yapabilirsiniz. CHIP, Microsoft'un sisteminde gizlediği faydalı ayarları açığa çıkartıyor.

DİĞER KONULAR

MOBİL VE GÜVENLİ SÖRF

Web bağlantınızı VPN ile açık ağlarda da hacker'lara karşı koruyacak ve sörf konforunuzdan ödün vermeyecek ipuçları

MEDYA ARŞİVİ KAOSUNA SON!

CHIP, hangi pratik araçlarla fotoğraf, müzik ve video arşivinize düzen getirebileceğinizi gösteriyor

BULUT SERVİSLERİ TESTTE

İnternetteki en iyi Cloud sunucuları karşılaştırmalı testte

Uyarı: Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

CHIP

DB

İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz
Yayın Direktörü Gökhun Sungurtekin
Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr
CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Ercan Uğurlu, eugurlu@chip.com.tr
Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Berk Ergin, Cem Şancı, Ertuğ Aydın, Hüseyin Cem Köylü, Ozan Kaya, Irmak Özkaşıkçı, Selçuk İslamoğlu, Tan Bodur, Natalia Karbasova (NK), Markus Hermannsdorfer (MH), Felix Knoke (FK), Christoph Schmidt (CS), Thomas Littschwager (TL), Martin Jäger (MJ), Fabian von Keudell (FvK), Benjamin Hartlmaier (BH), Christoph Sackman (CSa), Claudio Müller (CM), Markus Grimm (MG), Peter Posse (PP), Julian Peters (JP), Manuel Schreiber (MS), Peter Seiffert (PS), Robert Kraft, Peter Krajewski, Daniel Wolff (DW)
Marka Müdürü Seren Urun, surun@doganburda.com
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95
Web www.chip.com.tr

YÖNETİM
Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel
Projeler Direktörü (*Tüzel Kişi Temsilcisi*) Ferit Özkaşıkçı
Satış Direktörü Orhan Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu
Üretim Direktörü Servet Kavasoğlu

REKLAM
Grup Başkanı Viki Habif
Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici
CHIP Reklam Satış Müdürleri Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
Hatice Tarhan, htarhan@doganburda.com
Ebru Elçi, eelci@ doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 37, Faks: 0 212 336 53 93
Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu
Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90

Kurumsal iletişim Müdürlüğü Seren Urun

REZERVASYON
Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59
Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73
Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336 53 91

Uluslarası Reklam Satış Temsilcilerimiz
Burda International
Italy
Mariolina Siclari, International Advertising Sales Director
T. +39 02 91 32 34 66
mariolina.siclari@burda.com
Burda Community Network
Almanya/Merkez: Vanessa Noetzel
T. +49 89 9250 3532, vanessa.noetzel@burda.com
Michael Neuwirth
T. +49 89 9250 3629, michael.neuwirth@burda.com
Avusturya/İsviçre: Goran Vukota
T. +41 44 81 02 146, goran.vukota@burda.com
Fransa/Luksemburg: Marion Badolle-Feick
T. +33 1 72 71 25 24, marion.badolle-feick@burda.com
Italya: Mariolina Siclari
T. +39 02. 91 32 34 66, mariolina.siclari@burda.com
İngiltere/İrlanda: Jeannine Soeldner
T. +44 20 3440 5832, jeannine.soeldner@burda.com
ABD+Kanada+Meksika: Salvatore Zammuto
T. +1 212 884 48 24, salvatore.zammuto@burda.com

Yönetim Yeri Trump Towers, Kule 2, Kat 21-24, 34387 Şişli-İstanbul
Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16
Baskı Vatan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş
Sanayi Mahallesi 1650.Sokak No:2
Doğan Medya Tesisleri
34850 Esenyurt / İSTANBUL
Tel: 0 212 622 19 00
Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22
Yayın Türü Yerel, süreli, aylık
FIPP üyesidir

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Vogel Burda Holding GmbH lisansıyla T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com
DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,
Faks: 0 212 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com
Pazar hariç her gün saat 09.00 - 22.00 arasında hizmet verilmektedir.

LEVEL iPad.

Etkileşimli oyun dergisi.

Yıllık aboneliğe iki sayı, altı aylık aboneliğe bir sayı ücretsiz.

Türkiye'nin İlk Tablet Oyun Dergisi

App Store'dan İndirin

AirTies

Mükemmel Wi-Fi Deneyimi!

Evinizde ya da Ofisinizde
Her Yerde Kablosuz İnternet!

1.6 Gbps 11ac
Kablosuz Ağ Genişletici
Air 4920

Kablosuz ağınızı terfi eder
Mevcut Modeminizi değiştirmeden

Kablosuz bağlantınızı iyileştirir
Tablet, akıllı telefon, & laptoplardan iyi performansı almanızı sağlar

Universal Uyumluluk
Tüm 802.11a/b/g/n/ac Kablosuz Modemler ile uyumludur

Çift Bant (2.4GHz & 5GHz) | 2 Gigabit Ethernet Portu | USB 3.0 yazıcı Paylaşımı
USB 3.0 Disk Paylaşımı | *AirPlay Uyumlu Müzik Yayını

*AirPlay Apple Inc.'in ABD'de ve diğer ülkelerde kayıtlı ticari markasıdır.

www.airties.com | facebook.com/airties | twitter.com/AirTies